

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני

הקוראן המפואר לעברית

وَقَدْ يَكُنَى بِهٖ سَالِي مِنْ خَلَامِ الْفَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
لِلْمَلِكِ الْبَاقِيَانِ رَفِيعَتِ الْعَبِيدِ آلِ سَعْدِ
وَلَا يَجُوزُ بَيْتُهُ

וקף סוללה ויתעלה מטעם שרת שני המקדשים הקדושים
הפלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אחל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

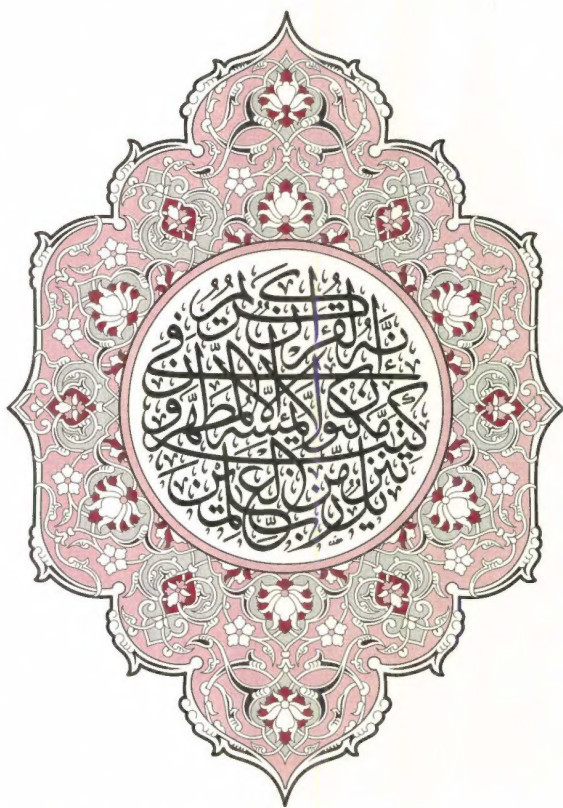
תרגום

פרופ' אַסְעַד נַמֵּר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

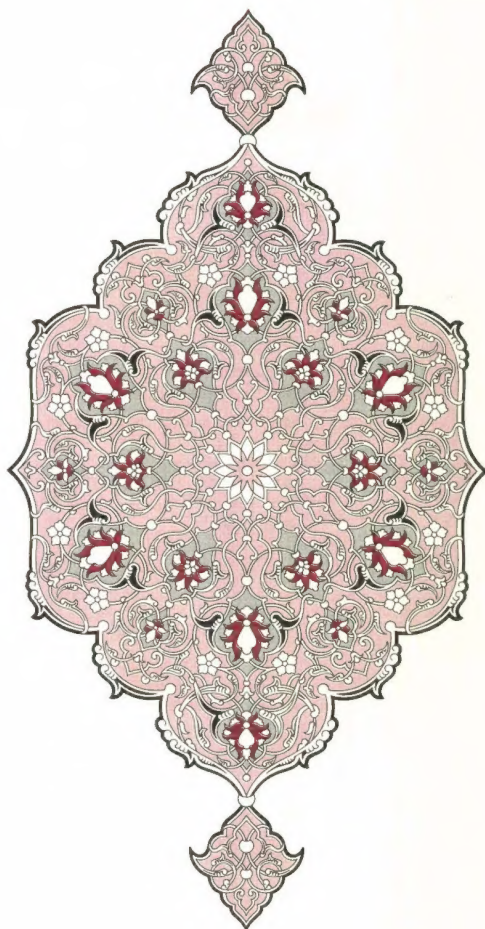
إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الذِّكْرُ وَإِنَّا لَنَحْفِظُكَ

שרת שני המסגדים הקדושים (הפצעה ומסגד הנביא), הוד מלכותו
המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד מלך הממלכה הסעודית
מתכבד להוציא צו להדפסת התרגום הזה למובני הקוראן המפואר

نُصِّفُ بِالْأَرْبَعِيَّةِ هَذِهِ التَّرْجُومَةَ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ
خَالِدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَلِكُ سَلْمَانُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي
مَلِكُ الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ سَيِّدَمَانَ بَعْثَدَانَ الْعَزِيزِ آلِ سَعُودٍ
 وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
 يَوْمَ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אל סעוד
 המכירה אסורה
 בחינם

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترى ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון המשגיח על מרכז המלך פהד

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם אור מעם אללה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אללה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אללה (הנביא מוחמד), שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו אללה ויאריד למיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים המוסלמים וחלא מוסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשךרד לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית, מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצנה על המוסלמים באומרו: «מסרו מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכו כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הנהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה! שיתבם שמו שהתיר את פעלנו הנשגב הנה בהצלחה. וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ושמרהו
אללה ונאריך ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות קמפנותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומר: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות דוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסיל, תרגום שעבר הנהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

תרגום מובני
הקוראן המפואר
לעברית

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۝﴾

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:

«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادماً الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعبارة بكاتب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

אֲדָ חֲשׂוֹב לָצֵן שֶׁכָּכֵל שֶׁהֶחֱלָתָנוּ בְּבִירָה תִּהְיֶה בְּתֵרֶגוֹם, אִין אָנוּ מְצַפִּים
שֶׁנִּצְלִיחַ לְהַעֲבִיר אֶת תִּכְנוּ וּמוֹבְנֵנוּ שֶׁל הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר, הַתִּכּוֹן הָעֲצוּם
וְהַכְּבִיר בְּנוֹסֶף לְנוֹסוּחֵי פְּסוּקֵי הַנִּפְלְאִים וְהַמְדִּיקִים שֶׁל הַקּוּרְאָן
מִהָעֲרָבִית לְכָל שָׁפָה אַחֶרֶת אֲשֶׁר תִּהְיֶה.

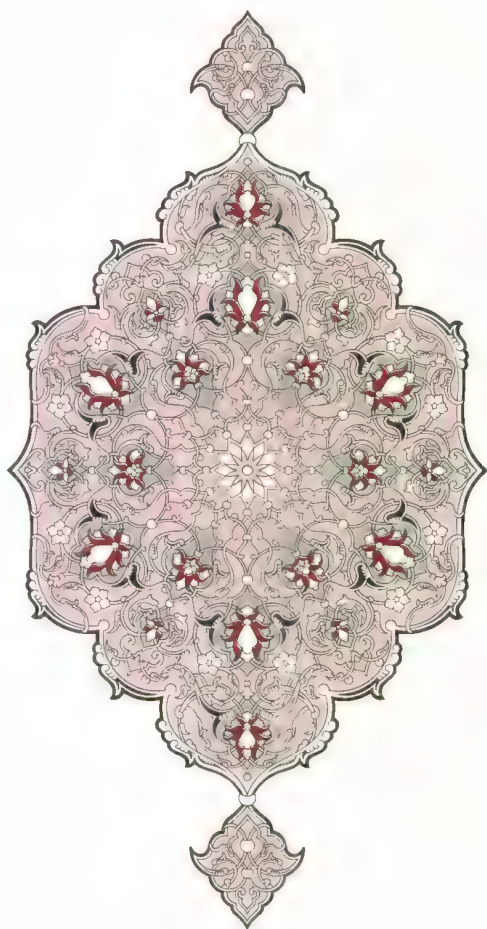
וּבְנוֹסֶף לָכֵךְ נֹאמַר שֶׁהַתֵּרֶגוֹם הַזֶּה מְבִיעַ אֶת הַבְּנֵתוֹ הָאִישִׁית שֶׁל הַמַּתֵּרֶגֶם
לְנֶסֶחַ הַקּוּרְאָנִי בְּעֲרָבִית, וְלֹא מִן הַנִּמְנָע שְׂמָה שֶׁקּוֹרָה לְכָל מַעֲשֶׂה אָנוּשׁ
שֶׁיִּפְּלוּ טְעִיּוֹת בְּתֵרֶגוֹם אוֹ חֲסְרוֹנוֹת, כִּי הַשְּׁלֵמוֹת הֵיא אֲדָ וְרַק לְאַלְלָה
(יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ).

אִי לָכֵךְ בִּקְשָׁתָנוּ מְקוּרָאֵי הַתֵּרֶגוֹם הָעִבְרִי הַזֶּה שִׂידִיעוּ לְאַנְשֵׁי מֶרְכֵּז
הַמֶּלֶךְ פֶּהַד בָּאֵל-מְדִינָה אֵל-מוֹנִנָּה אִם לָהֶם יֵשׁ הָעֲרוֹת עַל הַתֵּרֶגוֹם, דְּבָר
שֶׁיֵּבִיא לִידֵינוּ לְתַקֵּן הַתֵּרֶגוֹם בְּהוֹצָאוֹת הָעֲתִידוֹת שֶׁל הַתֵּרֶגוֹם.

וּלְבִסּוֹף, אֲלָלָה הוּא מִנְחָנוּ לְדֶרֶךְ הַהֶחֱלָחָה וּלְמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד.

אֲלֵהֲנוּ! קִבֵּל נָא אֶת עֲמֵלָנוּ זֶה.

הָרִי אֶתָּה הַשּׁוֹמֵעַ הַנֶּעֱנֶה וְהַכֹּל יוֹדֵעַ.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֱלֹהָה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֱלֹהָה ושלומו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדרוף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוסף יואל רבלין - אלקוראן, הדפסה שנייה: תשכ"ג 1963.
- (3) אהרן בן שמש - הקוראן, מהדורה שנייה, 1978.
- (4) אורי רובין - הקוראן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֱלֹהָה העזוז והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים () או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
 - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
 - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سحيب، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ح = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

 וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם צינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. צינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכך הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר.

והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פוךקאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִ'כֶּר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִפָא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מוֹעֵסָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו.

הביטוי «מוֹצִחֶף, ספר, כרך» נלקח מן «הצוחוף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִ'בְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִ'בְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבוֹנֶךְ יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה ויִבְחַר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמז'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם רִיבוֹנֶךְ אֲשֶׁר בָּרָא!
 2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
 3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
 4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
 5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבד רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, חִידִיג'ה בִּנְתּ חִינְלֵד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִנְקָה בֶן נִנְכָל», והוא היה איש חכם, ואמר לה: «הווי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוציאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתעניינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אללה).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוזר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בו'ח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

ג'בירל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוז'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכוונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח'ליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתוב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלוכלך בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עצם» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התענינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התענינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'תהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגין עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגין הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנשאם 6: 7, ופי' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא.סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקהר 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהייה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהייה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמנות הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהייה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאתָחָה הַפּוֹתַחַת

אֶל-פִּאתָחָה, הַפּוֹתַחַת : נִקְרֵאת בְּשֵׁם זֶה מִשּׁוּם
שֶׁבִקְרִיאָתָהּ פּוֹתַחִים אֶת קְרִיאַת הַקּוֹרֵאן. וְהִיא נִכְתֶּבֶת
בַּהֲתַחֲלַת הַקּוֹרֵאן. הוֹרְדָה בִּמְכָה אַחֲרֵי סוֹרֵת אֶל-עֶלֶק 96.
וְהַתְּפִילָה נַעֲשֶׂתָה כַּמְצוּהָ דִּתִּית חֲמֵשׁ פַּעֲמִים בַּיּוֹם וּלְיֵלָה
בִּמְכָה. הַתְּפִילָה הַיּוֹם יוֹמִית לֹא תִתְקַבֵּל בְּלִי קְרִיאַת אֶל-
פִּאתָחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בִּשְׁם אֱלֹהֶי הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,²
 2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֶ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 3. הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,
 4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
 5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
 6. הַנְּחָה אוֹתָנוּ בְּאֶרֶץ מִיִּשְׂרָאֵל,
 7. אֶרֶץ אֱלֹהִ אֲשֶׁר הֶעֱנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אֶרֶץ שֶׁל אֱלֹהִ אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהִ
- רוֹבֵצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שֶׁיַּדְעוּ אֶת הָאֱמֶת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לְפִיָּה), וְלֹא (הָאֶרֶץ)
- שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאֶרֶץ מִיִּשְׂרָאֵל).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֶ» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אלללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סֹרֶת אֶל-בְּקָרָה הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בְּקָרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בְּקָרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקרה 2

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. ספר זה (הקראן), אינו ספק בו (שהוא מאללה).² הוא מדריך ליראי שמים,³
3. המאמינים בנסתר, והמקימים את התפלה, והמוציאים (כצדקה) ממה שהענקנו להם.
4. והמאמינים במה שהורד מן השמים אליך (מוחמד), ובמה שהורד (לנביאים) אשר קדמו לך,⁴ והם מאמינים בקיום העולם הבא.
5. כל אלה רבונם מדריך אותם בדרך הישר, ואלה הם המצליחים.
6. אכן אלה אשר כפרו, הינו הן אם תזהירם ואם לא תזהירם, לא יאמינו.⁵
7. אלה חתם על לבותיהם, ואטם את אזניהם, ושם על עיניהם כסות, וצפוי להם ענש עצום.
8. ובבני אדם יש אלה אשר יאמרו, אנחנו מאמינים באללה וביום האחרון, ובעצם הם לא מאמינים.
9. הם חושבים שהם מרמים את אלה ואת המאמינים, ואולם את עצמם הם מרמים, בלי שירגישו בזה.⁶

קטע 2

10. ישנה מחלה בלבבותיהם, אלה יוסיף להם עוד מחלה,⁷ וצפוי להם ענש מכאיב למה הם היו משקרים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכִשְׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכִשְׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָן כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אָנוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עִמָּכֶם אֲנַחְנוּ, וְאֵךְ אֲנַחְנוּ מִהֲתָלִים».
15. אֲלֵלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמִרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֵלָּה אֲשֶׁר בָּחָרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהַדְרָכָה, עֲסָקְתֶּם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רוּחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשְׁלֹם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהָאֵשׁ הָאִירָה עַל סְבִיבָתוֹ, נָטַל אֲלֵלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלִמִּים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאֲמוּנָה שְׁנֻטָּשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רֵעַם וּבֶרֶק, וְהֵם יִשְׁימוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִנֵּיהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרָעַם וּמִפְּחַד הַמּוֹת.² אֲלֵלָה מְקִיף אֶת הַכוֹפְרִים.
20. כְּמַעֵט וְהִבְרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכֹאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכֹאֲשֶׁר יִחְשִׁיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֵלָה יִקַּח אֶת שְׁמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֵלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קִטְעַ 3

21. הוּי בְּנֵי אָדָם! עֲבְדוּ אֶת רְבוּזִנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלָּה אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֵלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצְמִיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבִהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֵלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלָם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָן אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדָנוּ (מוֹחֲמַד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבְּלַעֲדִי אֵלֶּלָה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדְקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂר לֹאֵלָה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתָם, כָּל זֶמֶן שֶׁתִּגַּשׁ לָהֶם בְּרָכָה מִפְּרֵי הָאֵן, יִגִּידוּ, «הֲלֹא זֶה מָה שֶׁהִגַּשׁ לָנוּ לִפְנֵים?» וַיִּגַּשׁוּ לָהֶם סוּגִים אַחֲרֵים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹג טְהוֹרוֹת, וַיַּחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֵלֶּלָה אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוֹלוֹ מִשָּׁל כְּלָשָׁהּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְמַאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֱמֶת מִרְבוֹנָם. אֵד הַכוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלָה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעָה רַבִּים, וּמִדְרִיד בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלָם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְעָה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יִפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלָה לְאַחַר שְׁנִחְתָּמָה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלָה לְחַבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיד תִּכְפְּרוּ בְּאֵלֶּלָה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיָה אֶתְכֶם, וְאַלְיוֹ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מָה שֶׁבְּאַרְץ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנָד לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְץ». וְהֵם אָמְרוּ, «הֵתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וַיִּשְׁפֹּךְ דָּם, וְנִאֲחֲנוּ נִשְׁבַּח אוֹתָהּ וְיִקְדְּשׁוּ?» אָמַר, «יוֹדֵעַ אֲנִי מָה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמֵּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ן 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מיס אס-סיגדה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אמרו, «השִׁבְחָ לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלִּבְד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אֶתְּהָ הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּלָה אָמַר, «אָדָם! גִּלָּה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכֹאֲשֶׁר גִּלָּה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלָה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֶמְרָתִי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכֹאֲשֶׁר אֶמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»! ¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִים (הַשָּׁטָן) ² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאֶמְרָנוּ, «אָדָם! שָׁכֵן אֶתְּהָ וְזוֹגְתָּךְ בְּנוֹ, וְאָכְלוּ מִפְּרוֹתָיו, וְחָיו חַיֵּי נַעַם וִירוּחָה, אֵד אֵל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה ³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעֶצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׁטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגֵרַם לְגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנַּעַם). וְאֶמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֶּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹ מִגְבֵּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְיָם (תַּפְּלוֹת) ⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלָה) קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שְׁבִים וְרָחוּם.
38. אֶמְרָנוּ, «רְדוּ כֻלְכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֶּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְּרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָל הַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיְגוֹן.
39. אֵד אֵלָה שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בְּעָלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם».

קטע 5

40. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי יִהְיֶה יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁהוֹדֵדְתִּי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאֵל תִּהְיוּ הָרִאשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאֵל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתֵי בְּמַחִיר מֵאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאֵל תַּעֲרָבּוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאֵל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיּוֹד בְּשִׁבְלֵי אָדָם הוּא סוּגִיּוֹד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיּוֹד עֲבָאָדָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אֲבֵלִים: חֲשָׁטָן.

3. הָעֵץ אֵינוֹ מוֹגֵדֵר בְּאִיסְלָאִם.

4. הַמַּלְיָם (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוֹת בְּסוֹרַת אֶל-אֶרְאָף 23: 27.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתָנוּ אֶת הַזָּכָת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכֹּרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אִף עַל פִּי שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים בְּסֶפֶר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוּת וּבַתְּפִלָּה (נִגִּיד כָּל רָעָה), ² אֲמָנִם עֲצוּמָה הִיא (הַקֶּמֶת הַתְּפִלָּה), אֲדָּךְ לֹא לַעֲנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רְבוֹנָם וְאֵלֵיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהֶעֱנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ³ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְדָמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁴ וְלֹא תִנָּתֶן לָהֶם עֲזָרָה. ⁵
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פָרְעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בְּעִנּוּיִם רָעִים, וְשִׁחְטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פָּרְעָה, רְבוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקִּרְעָנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פָרְעָה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנוּעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לִילוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֶגְלָה בְּהַעֲדָרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוּטָאִים. ⁸
52. אֲדָּךְ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלִי תִכִּירוּ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֶּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָאן ⁹ אוֹלִי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֶגְלָה, לָכֵן חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמַין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוּי», אָז הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחֲיֵנו אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנֹו, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשֶּׁלֹ (הַסְלֹא),¹ לְמַעַן שְׁתֹאכְלוּ מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרְנִסְנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גָרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְם הֵם הִזְיָקוֹ לְעַצְמָם.

58. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְנוּ, «הִכְנִסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלָה לְעִנְיָה מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲדָה הִכְנִסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאָמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאָמְרוּ אַחֲרֵת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלָּל סְטִיטָם.

קטע 7

60. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אָמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמַטֶּד אֶת הַסְּלֵעַ» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עָשָׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לֵאכֹל מִמֶּאֱכָל אֶחָד. הַתִּפְּלֵל בְּשִׁבְלֵנוּ לְרִבּוֹנֶד שְׁתוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשִׁיהָ, וּבִצְלִיהָ». אָמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרּוּעַ! לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפִּלוֹת וְהַדִּלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה, וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֶק.

קטע 8

62. הַמֵּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנּוֹצְרִים וְהַצִּבְיָאִים,⁴ מִי מֶהֱם שֶׁהֶאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שְׁכָרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. המן, מין מאכל מתוק כדבש. סלוא, השלי, מין עוף אפור קצת קטן מן היונה.

2. באמרם חטה, הם מבקשים סליחה מאללה על מעשי הרע שעשו.

3. התורה והאגל מעידים למעשה זה על ידי בני ישראל.

4. הצבאים: כתות קרובות לנצרות שהטבילה היתה להם יסוד חשוב בדתם. אלה מביניהם אשר האמינו ועבדו את אללה.

5. ר' סורת אל-מאידה 5: 69; וסורת אל-חגי 22: 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר¹ מֵעַלְיָכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוּ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתִם עֲרָף, וְלֹא חֲסָדִי אֵלְלָה וּרְחֲמִי עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֹד יוֹדְעִים עַל אֱלֹה מִבְּנֵיכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשִּׁבְתָּ, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹנֶשׁ לְדֹגְמָא לְדוֹרֵם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וּלְקַח לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֵלְלָה מִצְוָה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֵלְלָה לִהְיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הַתְּפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ וְבָאֵר לָנוּ מָה הֵיאֵז?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמַּעַע, לֹא זָקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם»».
69. אָמְרוּ, «הַתְּפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְצַוֵּנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צִהְבָּה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מִשְׁמַחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הַתְּפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן וְבָאֵר לָנוּ יוֹתֵר מָה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצֶה אֵלְלָה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הַשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֱמֶת». אֵז זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמַּעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מֵתוּךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתֹאשִׁימוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ בַּהֲרִיגְתָּהּ, אֵלְלָה יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בַּחֲלֶק מִמֶּנָּה (וַיִּחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיֶה אֵלְלָה אֶת הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין) וַיִּרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כִּד נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאָבֹן וְאַף יוֹתֵר קִשָּׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהוֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זּוֹרְמִים מִים, וַיֵּשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְּפוֹרְרוֹת מֵתוּךְ יִרְאֵת אֵלְלָה. וְאֵלְלָה אֵינוֹ רִשְׁלוֹ לְאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 166.

75. הַמְקוּיִם אַתֶּם (הַמְסַלְמִים, שֶׁהִיְהוּדִים) יֵאָמְנוּ לָכֵם? הֲלֹא חֵלֶק מֵהֶם הָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָ (הַתּוֹרָה), וְאַחֲרֵי שֶׁהִבֵּינוּ אוֹתָם הָיוּ מְסַלְּפִים אוֹתָם בְּיוֹדְעִים?
76. בִּפְגָּשְׁם אֶת הַמֵּאֲמִינִים (הַמְסַלְמִים), הָיוּ אוֹמְרִים, «מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ». אַךְ בְּהַפְרָדָם אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אוֹמְרִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ, «הִתְסַפְּרוּ לָהֶם מַה שֶּׁאֱלֹהָ גָּלָה לָכֶם לְמַעַן יִתְנַכְחוּ עִמָּכֶם בִּפְנֵי רַבּוֹנְכֶם? הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ».¹
77. הָאִינִם יוֹדְעִים, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יִגְלוּ?
78. יֵשׁ בָּהֶם בּוֹרִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), רַק הִרְהוּרֵי לֵב, וְהֵם רַק מְשַׁעְרִים.
79. אָכֵן אוֹי לֵאֱלֹהָ שֶׁיִּכְתְּבוּ אֶת הַסֵּפֶר² בִּידֵיהֶם, וְאַחֵר אוֹמְרִים, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». בְּעִבּוֹר מַחִיר קָטָן מְאֹד, וְאוֹי לָהֶם מֵאֲשֶׁר כָּתְבוּ יְדֵיהֶם, וְאוֹי לָהֶם בְּעִבּוֹר מַה שֶׁהֲרוֹיְחוּ.
80. וְאָמְרוּ, «לֹא תִנָּע בְּנוֹ אִשׁ (הַגִּיָּהוּס) אֲלֵא לְמִסְפֵּר יָמִים». אָמַר, «הַקְבִּלְתֶּם עַל כֶּךָ הַבְּטָחָה מֵאֱלֹהָ? הֵן אֱלֹהָ לֹא יָפֵר הַבְּטָחָה. אוֹ שֶׁאַתֶּם מְדַבְּרִים עַל אֱלֹהָ מַה שֶּׁאִינְכֶם יוֹדְעִים?»
81. אָכֵן, כָּל הַעוֹשֶׂה רָע, וּכְפִירְתּוֹ הַקִּיפָה אוֹתוֹ, כָּל אֱלֹהָ יוֹרְדֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יַחֲיוּ בָּהּ.
82. אוֹלָם הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, כָּל אֱלֹהָ מֵאֲנָשֵׁי הַגֵּן וְלִנְצַח יַחֲיוּ בּוֹ.

קטע 10

83. וְכִי שֶׁכִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (אֲמַרְנוּ), «אַל תַּעֲבֹדוּ אֱלֹא אֶת אֱלֹהָ, וְלַהּוֹרִים תִּיטִיבוּ, וְלַקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתּוּמִים, וְלְמִסְפָּנִים,³ וְאָמְרוּ דְּבָרִים טוֹבִים לְבָנֵי אָדָם, וְקִיְמוּ אֶת הַתַּפְּלָה, וְשִׁלְמוּ זָכָאת. אַךְ אַתֶּם, מְלַבֵּד מַעֲטִים מִכֶּם פְּנִיתֶם עֲרֹף, וְהִפְכֶתֶם לְמִתְנַגְּדִיהָ (הַבְּרִית)».
84. וְכִי שֶׁכִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִמָּכֶם (אֲמַרְנוּ), «אַל תִּשְׁכַּחוּ דִּמְכֶם, וְאַל יִגְרַשׁ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ מִבֵּיתוֹ». וְאַתֶּם הִסְכַּמְתֶּם וְהַעֲדַתֶּם עַל כֶּךָ.
85. וְכַעַת אַתֶּם הוֹרְגִים אַחַד אֶת הַשְּׁנִי וּמִגְרָשִׁים חֵלֶק מִכֶּם מִבְּתֵיהֶם, מִשְׁתַּלְטִים עֲלֵיהֶם בְּפֶשַׁע וּבְמַלְחָמוֹת, וְכֵאֲשֶׁר הֵם נוֹפְלִים בִּידֵיכֶם כְּשִׁבוּיִים אַתֶּם דּוֹרָשִׁים פְּדִיוֹן מֵהֶם, בַּעַת שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם לְגָרֶשׁ

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36.

מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שיעשה זה מכס בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאללה.

86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שיביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היריות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?

88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.

89. כֹּאֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם סֵפֶר מֵאֵת אֱלֹהִים³ מְקִיִּים אֶת אֲשֶׁר בִּידֶם,⁴ וּלְפָנַי בּוֹאוּ הִיוּ מְקוּיִים כִּי יוֹכְלוּ בְּאִמְצָעוֹתוֹ לִנְצַח אֶת הַכּוֹפְרִים. וְכֹאֲשֶׁר הֵצַג לָהֶם הַסֵּפֶר אֲשֶׁר הִכִּירוּ, כָּפְרוּ בוֹ. קָלַלְתָּ אֱלֹהֶה עַל הַכּוֹפְרִים.

90. מה גרוע המחר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵

91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אלה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷

92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 253; וסורת אל-מאידה 5: 110.

2. ר' סורת פוצלת 41: 5; וסורת אנ-נסאי 4: 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עיאפר 40: 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2: 146; וסורת אל-אנעאם 6: 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 87; וסורת אל-מאידה 5: 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעַלְיֶכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעֹז אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֻ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֲדָּ לֹא נְצִיתִ», כִּי בַכְפִּירְתֶּכֶם סִפְגַּתְּם אֶת הָעֶגְל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנֵתְכֶם מַצּוּהָ עֲלֵיכֶם, אִם בְּאֵמֶת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הִבָּא אֲצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עֲלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֲדָּ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפוּ לְמוֹת, בְּשֵׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחוּטָאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתּוֹקְקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוּנָה לַחַיּוֹת אֶלֶף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יִחְיֶה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהַדְּרָכָה וּבִשּׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמַלְאָקָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִיכָאֵיל, אָבֹן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמְשַׁחֲתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְרִית, חֵלֶק מֵהֶם יִפְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְס מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וְכִשְׁבָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאשֶׁר אֶת מַה שְׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְׁלִיךְ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאֲחוּרֵי גִבְס, כְּאֵלּוּ שֶׁלֹּא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוּ הַשְׁטָנִים (אֶת הַמְשַׁחֲתִים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְׁטָנִים) לָמַדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשָׁנֵי הַמַּלְאָכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמָאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 6.

2. התורה והאגנייל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֲדָּה אֶל תִּכְפְּרוּ!» כִּד לְמַדּוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי־צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוֹלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזִּיק לָמִי שֶׁהוּא אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹה שֶׁהֵם
לְמַדּוּ מֵהֶם, לְמַדּוּ אֶת אֲשֶׁר יִזִּיק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלֹּמֶד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מֵה גְרוֹעַ הַמַּחֲוִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֱלוֹ הָאֱמָיִנוּ וְהָיוּ יִרְאִים הֵיָה גְמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הָיוּ הַמַּעֲמִינִים! אֶל תִּגִּידוּ «רֹאעֲנָא»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט'וֹרְנָא», וְשָׁמְעוּ
(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיכֶם). וְלִכּוֹפְרִים יֵשׁ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.²
105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיכֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנְכֶם, אֲדָּה אֱלֹהָ מִקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שִׁירְצָה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל
חֶסֶד עֲצוּם.
106. כָּל פֶּסוּק (בְּקוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נָבִיא פֶּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הַאֵינָךְ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?
107. הָאֵם לֹא תִדַּע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָכֶם עוֹזֵר וּמִגּוֹן
מִלְבָּדוֹ.
108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאֵל מוֹסָא (מֹשֶׁה)
לִפְנָיו? וְמִי שֶׁמַּחֲלִיף אֶמּוֹנָה בְּכַפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירְכֶם לְהִיְוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבֶר הָאֱמָנֶתָם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמָת.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחֲלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵
110. קִיַּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוּ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֶל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «רֹאעֲנָא רֹאעֲנָא,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרִבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רַעִינוּ, הִרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אֶנְסֵא' 4 : 46.

3. ר' סורת אֶנְחַל 16 : 101.

4. ר' סורת אֶל-פּוֹרְקָאן 25 : 63.

5. ר' סורת אֶל-חַג' 22 : 40.

6. ר' סורת אֶז-זִלְזֵלָה 99 : 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן יכנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שכרו אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבותיהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשאל על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.

4. ר' סורת מרים 19 : 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. היהודים והנוצרים לא יהיו מרצים ממך אלא אם תשתיף לדתם. אמר, «רק הדרך אללה (דת האסלאם) היא המדרכה האמתית». ואם תטה און להבליהם לאחר מה שפא אליך מן הדעת (הקראן), לא יהיה לך אצל אללה לא עוזר ולא מושיע.

121. אלה אשר נתנו להם את הספר (היהודים והנוצרים), ואשר קוראים בו קריאה אמתית, אלה מאמינים בו, והכופרים בו הם המפסידים.

קטע 15

122. הוי בני ישראל! זכרו את ההסד שהענקתי לכם ושפחרתי בכם מכל העמים (בני זמנכם).¹

123. השמרו מפני יום (יום הדיון) אשר בו לא תפדה נפש את רעותה, דמי כפר לא יתקבלו ממנה, ולא תתקבל השתדלותה, ולא תננת להם עזרה.

124. כאשר רבונו של אברההים (אברהם) נסוהו בכמה מצוות שעמד בהן.² אמר (רבונו), «הנני ממנה אותך אקאם, מנהיג, לבני האדם». אמר (אברההים), «וימזרעי אחרי?» אמר (אללה), «בריתי לא תגיע לחוטאים (שלא מקיימים את מצוות אללה)».³

125. וכשעשינו מהבית (הכעבה) כמקום עליה⁴ ומבטח לאנושות.⁵ וצוינו, «עשו מ'מקאם אברההים' מקום לתפלה». והטלנו על אברההים ועל אסמאעיל (ישמעאל) לטהר את ביתי למען המקיפים אותו ולמען המתרחים לעבודת אללה ולמען הכורעים והסוגדים (לאללה).

126. וכאשר אמר אברההים, «רבוני! עשה את העיר הזאת (מכה) כעיר מבטחים, ופרנס את תושביה מכל הפרי,⁷ לאלה אשר האמינו באללה וביום האחרון». אמר (אללה), «גם הכופר, אתו לו להתענג זמנית במעט, ואחר אביא אותו בכלח אל ענש האש. וכמה רע סופו!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נג'ס 53: 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסים האומרים, כי אברההים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג' 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.

6. מקאם אברההים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אברההים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28: 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָאָהִים וְאַסְמָאֵעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתְּפִלָּה),
 «רְבוּנוֹ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזֻרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְּקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשְׁבּוּבָה
 וְהִרְחוּם.
 129. רְבוּנוֹ! הִקֵּם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֵעִיל) שְׁלִיחַ מִקְרָבָם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וְיִטְהַרְם,² כִּי
 אַתָּה הַעֲזוּז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָאָהִים³ מִלְּבַד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוֹ
 (אַבְרָאָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
 131. וְכִשְׂרָבוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלֵם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רְבוֹן
 הַעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צִוָּה אַבְרָאָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאֵל תַּמּוּתוֹ אֶלֹּא כְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֵעִיל,
 וְאַסְחָחַק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָּה, שֶׁתְּקַבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתָּם תְּקַבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמָה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לְהַפְּדֹךְ,
 נִאֲמִין בְּדַת אַבְרָאָהִים הַחַנּוּף,⁶ וְלֹא עֹבֵד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֵעִיל,
 וְאַסְחָחַק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעֲרִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהמים מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל
 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהמים כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

- (יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».
137. אם נאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.
138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה,¹ ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.
139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.
140. או אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».
141. זאת אמה שכבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה,² שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדריך את מי שירצה אל הדרך הישרה».
143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניך למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה היה הדבר, אך לא לאלה אשר אללה הדריד. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נאסא' 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.

5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי־צַד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּה וְכֹה הִשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שֶׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכֹךְ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוֵהֵי הָאֻמָּת מִרְבוֹנָם. וְאַלְלָה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
145. אַךְ גַּם אִם תֵּבִיא לֵאלֹהֵי אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תְּפִלָּתֶם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת כּוֹון תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לְכוּ אִם לְאַחֵר כָּל מֶה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלְדֹּךְ אַחֲרֵי נְטִיאוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.
146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹיִחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמָּת בְּיוֹדְעִין.
147. (מֶה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכוּ אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.
- קִטְעַ 18**
148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵכִיו יִפְנֶה. לְכוּ הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֹּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלֶּה. אֵלֶּה הוּא הַכָּל-יָכוֹל.
149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתֵּצֵא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכּוּן זֹאת הִיא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נַעֲלָמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם.¹
150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתֵּצֵא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹרוֹ. לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבֶּד הַעוֹשִׁקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשִׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְּרֹכוּ.
151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֵיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶם, וַיְלַמְדְּכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְרֵת) שֶׁל הַנְּבִיא, וַיְלַמְדְּכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתֶּם.²
152. לְכוּ זַכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאֱמָרוּ לְנִהְרָגִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָהּ, «מֵתִים». אֲדַרְבָּהּ, הֵם «חַיִּים». אֲדִי אֵין אַתֶּם מְרַגְשִׁים בָּזָה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשׂוֹר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כִּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֵאֱמָרוּ, «לֹאֱלֹהָ אָנוּ שְׂיָכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם תַּחֲלֶנָּה תִּפְלֹת מִרְבוֹנָם וּרְחֻמִּים, וְאֵלֹהָהּ הֵם הַמְדַּרְכִּים.
158. אֶצְ-צָפָא וְאֶל-מִרְיָה⁴ הִן מִטְקִסִי הַפִּלְחֹן שֶׁל אֱלֹהָהּ, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרַגֵּל אֶל הַבַּיִת בַּחֲג' אוֹ בְּעוֹמְרָהּ, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מֵתֵר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפוֹת סְבִיבּוֹ. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֱלֹהָהּ מְכִיר טוֹבָה וְיודֵעַ.⁵
159. כָּל אֱלֹהָהּ הַמְסַתִּירִים אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדַרְכָּה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחֵר שֶׁהַבְּהִירֵנוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן). אוֹתָם יִקְלָל אֱלֹהָהּ וְיִקְלָלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֱלֹהָהּ הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָהּ וְהַמְּטִיבִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֶת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֱלֹהָהּ אֶקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָהּ וּרְחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר יָתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחּוּל עֲלֵיהֶם קָלֶלֶת אֱלֹהָהּ, וְהַמְּלָאכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וַיִּשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָהּ.
163. הָאֵלֹהָהּ שֶׁלָּכֶם (אֱלֹהָהּ) אֵלֹהָהּ אֶחָד הוּא, וְאֵין אֵלֹהָהּ זוֹלָתוֹ, וְהוּא הַרְחָמֹן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 169.

3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.

4. אצ-צפא ואל-מירה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לַהֲחִיּוֹת אֶת הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמִתָּה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִיּוֹן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכּוֹפְרִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעוֹשִׁים לָהֶם אֵלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אֵלֶּלָה. אוֹלָם אַהֲבַת הַמַּאֲמִינִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֵנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב כַּחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֶה כִּבֵּד עָנָשׁוֹ.
166. אִזּוֹ יִתְנַכְּרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּיגִיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יִרְאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יֵצְאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכָלוּ מִן הַחֲלָאֵל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכּוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מַסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), «הִתְנַהֲגוּ לְפִי מֶה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! נִלְךְ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אַף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהֲמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הַרוֹעָה) מִבְּלִי שִׁבְיָנוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֵלֶּמֶס, וְעוֹרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אברהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי המַאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּת, הַדֹּבְרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לְאֵלֶּה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אֲסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנֶּבֱלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֵילַת אֵלֶּה. אֲדָּ מִי שֶׁאֵכֹל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הִרְגָּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּנָה זֹלָה מִסִּתְרִים חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה בְּסִפְרָ (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, לֹא יִדְבַּר אֲלֵיהֶם אֵלֶּה וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכְּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתַּעֲצָה בַּמָּקוֹם הַדֶּרֶךְ, וּבַעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוּלִים לְסַבּוֹל אֶת (הַעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּה הוֹרִיד אֶת הַסִּפְרָ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמַּחֲלָקִים בַּדְּבַר הַסִּפְרָ נְתוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לִכְתּ מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֲסֵד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֲסֵד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּה, וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבְמִלְאָכִים, וּבְסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים,¹ וּבִנְבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הַיּוֹתוֹ אֲהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכִּינִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְקַבְּצִינִים, וְשִׁחֲרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתַּפְּלָה וּבַתְּשׁוּלוֹם זָכָאת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבּוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדָקִים וְאֵלֶּה הֵם הַיִּרְאִים.
178. הוּי המַאֲמִינִים! מִצָּה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעַבְדִּי תַּחַת עַבְדִּי, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אֲדָּ מִי שֶׁקְּרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרָג), עָלָיו לְנַהֹג לְפִי הַחֲסֵד וּלְשֵׁלֵם כֶּפֶר בַּעֲיֵן יָפָה. זֹהִי הַקְּלָה הַנִּתְּנָת לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אֲדָּ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלוֹם כֶּפֶר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
179. הוּי בַּעֲלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֶקְרִי לַהֲגִנָּה וּבִשְׁחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מִעָוֹל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִנִּית נִכְסִים אַחֲרָיו, מִצָּה עָלָיו לְצוּת (חֵלֶק מִן) הַנִּכְסִי לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֲסֵד. זֹהִי חוֹבָה עַל הַיִּרְאִים.

1. הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיל, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המִשְׁנָה צוֹאָה לְאַחַר שֶׁהִיָּה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוִל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחֹשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיִּרְשִׁים, אֵין עָלֶיָּה אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוֹם כָּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֵלָה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיִי יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֶךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוֹם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בַּמִּשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לֵאמֹר שֶׁלֹּא יְכוּלִים לָצוֹם, לִפְדוּת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלָת מִסְכָּן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמְנֵם אִם תִּצְוּמוּ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֵתֶם.

185. חֹדֶשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוּ הוֹרֵד הַקָּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לְבָנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוֹם בּוֹ, אֶךְ הַחוּלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפַּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלֹ, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוּכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפָּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וּלְהוֹדוֹת לוֹ (עַל חֲסִדּוֹ).

186. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם יִשְׁאַלְוּךָ עוֹבְדֵי עֲלִי, הִנֵּה קְרוֹב אֵנִי, וְאַעֲנֶה לְקִרְיָאת הַקּוֹרָא אֵלַי. וְעֲלִיהֶם לַצִּית לִי וּלְהֵאֲמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוֹם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מוֹזִיקִים לַעֲצָמְכֶם בַּמְנוּעַ עַצְמְכֶם מֵהוֹ, וְחִזָּר וְהַקְל עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהְגוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתוּ בַּמִּשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוּכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשַּׁחַר) וְחוּט שַׁחֲוֹר (וְחִשְׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שַׁחֲרִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁכּוֹ בָּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחֲדוּתְכֶם בַּמִּסְגָּדִים (לְמִטְרַת פִּלְחוֹ). אֵלָה חֲסוֹת אֵלֶּלָה אֶל תִּקְרְבוּ אֵלֶיהֶן. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵינוּ לְבָנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֶל תִּאֲכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בַּהוֹן) לְשַׁחַד שׁוֹפְטִים כְּדִי לְבָלוּעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִידוּעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְכֶם (מוֹחֵמֵד) עַל הַסְּהֵרוֹנִים. אָמַר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֶג, הָעֲלִיָּה לְרָגֶל». אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיֶכֶם מֵאֲחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמַצֵּב הָאֲחֵרָאם),¹ אָמְנִם חֶסֶד הוּא יִרְאֵת אֱלֹהֵה, וְלָכֵן הִכְנְסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלָתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהֵה רַק בְּאֵלֶה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגֻיבָה, כִּי אֱלֹהֵה אֵינוּ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלֶה שֶׁנִּלַּחְמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֶהֱם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִית לַחֵץ וְעֵנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קֶשֶׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלַּחְמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֲלֵא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֵנֶשׁ הַכּוֹפְרִים.
192. אֵךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דִּתְכֶם, וְהִדֵּת כָּלָה תִּהְיֶה לְאַלְלָה.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֲלֵא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עֵנֶשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהֵה עִם הַיִּרְאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשִׁבִּיל אֱלֹהֵה, וְאַל תִּבְיֵאוּ כָּלָה עַל עֲצֻמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהֵה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִנְמוּ אֶת הַחֶג⁴ וְהַעֲוִמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֱלֹהֵה. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהַשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִיכָלֶתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רִאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגִּיעַ הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָּעֵד לְשַׁחֲטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נִגְעָה בְּרִאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלֵּחַ), וַיִּכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדָּקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ

1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אליה שעל פיו נמנעו האנשים מלחכנס לבתיהם בזמן החג; והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.

2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.

3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'ב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.

4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל עמראן 3: 97.

5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

דַּרְכְּכֶם בְּזִמְנָן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג, וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד, יְבִיא מִהֶקְרָבָן לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לְצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבֵּיתָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כִּךְ יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵיתֶם אִינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה וְדַעוּ כִּי אֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג, הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שְׁלוֹקֵחַ עַל עֲצָמוֹ לָקִים בָּהֶם אֶת הַחֵג, חֲבֵב לְהַמְנִיעַ מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֱלֹהֵה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דַּעוּ כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יֵרָאֵת אֱלֹהֵה,³ וְלָכֵן יֵרָאוּנִי אַתֶּם בַּעֲלֵי תִבּוּנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצֵאתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה לְמַכָּה). הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עַל יַד הַמִּקְוֶה הַקָּדוֹשׁ,⁵ הַזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הֵייתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כֵּךְ, צֵאוּ מִהַמִּקְוֶה שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצֵאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֶל, וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחַת אֱלֹהֵה, כִּי אֱלֹהֵה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכֶם, הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה כְּשֶׁם שֶׁנִּהְגַּתֶּם לְהַזְכִּיר אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֵּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ (בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבָנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאַמִּינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵם אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפְלָה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוּלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֱלֹהֵה הוּא מְהִיר-חֲשָׁבוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בְּמִסְפָּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵד מִי שֶׁמְקַדִּים אוֹ מֵאַחַר בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ וְדָעוּ כִּי אֵלֵיו תֵּאֲסָפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצֵאִים חֹן בְּעֵינֵיד, וְהֵם מְזַכְּרִים אֶת אֱלֹהָ כְּעַד עַל אֲשֶׁר בָּלָבָם.³ אוֹלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
205. וְכֹאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֶרְף רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהִשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָהּ, וְאֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמֵר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָ! הוּא מְתַנָּאָה בְּפִשָׁע.⁴ לָכֵן דִּיּוֹ גִיהֶלֶם, וְכִמְהָ נוֹרָא הִנְצוּעַ.
207. אֵד יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַפְת אֱלֹהָ.⁵ אֱלֹהָ הוּא מֵלֵא חֲמֵלָה אֶל עַבְדּוֹ.
208. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קָבְלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כָּלוּ וְאֵל תִּלְכוּ בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָ הוּא עֶזּוֹ וְחֻכְם.
210. הָאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצְּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבֹא אֱלֹהָ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת עֲנִיִּים עִם הַמְּלָאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶

קטע 26

211. שְׂאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּמְהָ אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבֵּאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמְּסִלֵּף אֶת חֶסֶד (דָּת) אֱלֹהָ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנַק לוֹ, (עָלָיו לְהַבִּיז) שְׂאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים (הַמַּחֲכִים לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חג'ה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חג' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אבראהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אִמָּה אַחַת (בְּלִי אִמּוֹנָה),¹ וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהָ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמַבְשָׁרִים וּמְזַהֲרִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֱמֶת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצִדְקָה בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינִיָּהם. וְאִזּוּ הִדְרִיד אֱלֹהָ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָ מְדִרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
214. הָאֱמָנִם חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לָגֶן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מֶה שֶׁיִּקְרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקָּדְמוֹ לָכֶם? פָּגְעוּ בָּהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעֲזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מָתִי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֱמָנִם נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קְרוֹב.⁴
215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשָׁם) כְּצִדְקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, יִנָּתֶן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתּוֹמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».
216. צִנָּה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׁנוֹא עֲלֵיכֶם, אֲדָּיִשׁ שֶׁתִּשְׁנָאוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיִשׁ שֶׁתֹּאחֲבוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאֹתָם אֵינֶכֶם יוֹדְעִים.

קטע 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֲדָּיִשׁ לְמַנַּע אֲנָשִׁים מִלְּלַכֶּת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אִמּוֹנָה (שְׁלֶכֶם) בּוֹ, וְגַם לְמַנַּע אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לְמִסְגַּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיא וְהַמְּסַלְמִים) מִמָּוֶן, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָ. לַחֵץ וְעֵנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קִשִּׁים מִהִרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדָּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בָכֶךָ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דָּתָם וְיִמּוּתוּ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגְּמוּלָה שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחִיו בָּהּ».
218. אֵלֶּה שֶׁהָאֱמִינִי וְהַגְּרוֹ⁶ וּבִצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2 - 3; סורת אל-אחזאב 33: 9 - 11; וסורת אז-זוח'רף 43: 7 - 8.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאַלֶּה שְׁשׁוּאַלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַיֵּין וְהַמִּיֶסֶר, מִשְׁחָךְ גּוֹרֵל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטֵא גָדוֹל, וַיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפְלִית), וְאוֹלָם הַחֲטֵא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַעֲדָקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וַבְּהִיר אֶלְלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְּׂיֻעִיל לָכֶם), בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ כִּיצַד לִנְהַג עִם הַיְתוּמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֶת עֲנִיֵינֵיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשְׁכֶם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם (יְהִיוּ). אֶלְלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֶלְלָה הַיָּה מִקִּשָּׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשְׁכֶם). אֶלְלָה עֲזוּז וְחָכֶם.
220. אֵל תִּתְחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֹנָה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָת מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תִּשְׁיֹאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם נִאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָּה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֶל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֶלְלָה מִזְּמִין אֶל הַגֵּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֶלְלָה אֵת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנוֹסֶת. אָמַר, «זֶהוּמָּה הִיא, לָכוּ הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנוֹסֶת וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהָרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֵיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֶלְלָה. אֶלְלָה אוֹהֵב אֵת הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֵת הַמִּטְהָרִים».
223. נִשְׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֶל חֲרִישְׁכֶם מֵאִיזָה צַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקְדִּימוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֵת אֶלְלָה, וְדַעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשֶׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֶלְלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֶלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיָדַע.
225. אֶלְלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלֵּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲךָ הוּא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלֵּל כּוֹנֵנַת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאַלְלָה סוֹלַח וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91, וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת : זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־אֵלָה שֶׁנִּשְׁבָּעוּ לֹא לָקִים יַחֲסִי מִיּוֹ עִם נְשׁוֹתֵיהֶם, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרָבָעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעֵתָם, וְאוּלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעֵתָם, הִנֵּה אֵלָה סוֹלֵחַ וְרוּחָם.

227. וְאוּלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תִּמְתְּנָה שְׁלוּשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלָה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאֲמִינוֹת הֵן בְּאֵלָה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוֹת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁדַּ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֲבוּבוֹת וּלְיַחֲסֵה הוֹגֵן, וְאוּלָם לְגַבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלָה הוּא עֵיזוֹ וְחָכָם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶדְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בַּחֲסֵד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁיוֹ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ (כְּמַהֲרָה),¹ אֵלָה אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלָה. וְאִם אֲתֵם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלָה (לְחִיּוֹת בְּשְׁלוֹם כְּזוֹג כְּדַת וְכִדְיוֹ), לֹא יַחֲשַׁב לָהֶם לַחֲטָא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאֵין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ). אֵלָה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלָה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלָה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁהּ (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁהּ, לֹא יִהְיֶה חֲטָא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְזְמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלָה. אֵלָה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלָה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֲתֵם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבֵר מְלָאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהִמְתְּנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בַּחֲסֵד אוֹ לְשַׁלְּחָן בַּחֲסֵד, וְאוּלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטָא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלָה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֲסֵד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלָה² וְאֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלָה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלָה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שלהן, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כך נדרש לנהוג מכל אחד מהם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אתכם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקובל. אך אין לחיב נפש יותר מכפי יכולתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל היורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתנצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקובל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תום תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הזוגית ומקובלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מענינים לשאת אשה מסימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אך ורק בצורות המקובלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהירו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אך תנו להן פצוי כמקובל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על עניני האשה (אם היא קטינה), ואם תוותרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהאף 46: 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרוֹבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֱלֹהָהּ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זִמְנֵי) הַתַּפְלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתַּפְלָה הָאֲמֻצָּעִית (תַּפְלַת אַחֵר הַצְּהָרִים), וְקוּמוּ לְהַתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהָ בְּהַתְמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סִכְנָה הַתַּפְלָלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רִגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נְסִיעָה). אַךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתַּפְלָלוּ אֶל אֱלֹהָ כְּדָרָךְ שֶׁלְמַדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שָׁנָה שְׁלָמָה, וְלִהְשָׂאֵר בְּמִשְׁךְ שָׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוֹלָם אִם תַּעֲזוּבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְגֵרְשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחֲיָה כְּמִקְבָּל.

242. כֵּךְ יִבְהִיר אֱלֹהָ לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּרָחוּ בְּאַלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמְנָם אֱלֹהָ אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הִחֲיָה אוֹתָם. הֵן אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחֲמוּ בִשְׁבִיל אֱלֹהָ,³ וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֱלֹהָ גְמוֹל חֶסֶד,⁴ אֱלֹהָ יְכַפִּיל לוֹ כָּפָל כְּפָלִים.⁵ וְאֱלֹהָ

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמָּצוֹם וּפֶעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ

246. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמְרוּ לְנִבְיָא שְׁלָהֶם, «בַּחֲרָ לָנוּ מֶלֶךְ לְמַעַן נִלְחַם בִּשְׁבִיל אֱלֹהָ!» אָמַר לָהֶם, «הֲאִם לְאַחֵר שְׁנִינָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחֲמוּ?» אָמְרוּ, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בִּשְׁבִיל אֱלֹהָ לְאַחֵר שְׁגֵרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּנֵינוּ?» אוֹלָם כֹּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרְף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אין 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיא שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאַנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֲשֵׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אַמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנְתֵּן לָכֶם בְּבוֹא אַרְוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְׂכִּינָה בְּתוֹכוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נָשָׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאַמִּינִים אַתֶּם».

קִטְע 33

249. כְּאֲשֶׁר יָצָא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שָׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהֱרָ. מִי שְׁיִשְׁתֶּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתֶה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהֱרָ) רַבִּם שָׁתוּ עַד לְרוּיָה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבַחֲצִיתוֹ אֶת הַנֶּהֱרָ יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אִלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלֶה שְׂיִדְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְגֹּשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כְּמָה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְּטָנָה נִצְחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסְּבָלִים».

250. וְכְשֶׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אִלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנֵנוּ! הַשִּׁירָה סְבָלִנוֹת עָלֵינוּ, חֲזַק אֶת מַעֲמָדֵנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגִבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדַאוּד (דָּוִד) הִרְגָּ אֶת ג' אִלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה וְאֶת הַחֲכָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שְׁרָצָה. וְלוּלֹא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלֶה בִּידֵי אֶלֶה, נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלֶה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) בְּאַמַּת,¹ וְאַתָּה הִנֵּךְ אַחַד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהָ אֹתָם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדֶרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם מַחֲלָקִים בִּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוּלָם הֵם נִחְלָקוּ בִּינֵיהֶם: כִּי חָלַק מֵהֶם הָאֱמִינוּ וְחָלַק כִּפְרוּ.
אִלּוּ רָצָה אֱלֹהָ, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בִּינֵיהֶם. וְאֱלֹהָ פֹעֵל כְּרָצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִוֵּי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׁאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יָדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֱלֹהָ, אֵין אֱלֹהָ זולָתוֹ, הַחַי וְהַנֶּצֶחִי, לֹא תֵאֲחַז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שֵׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בַּהֲמַלְצָה לִפְנֵינוּ אֶלֶּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֵת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כִּסְאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבֵּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לִכְפֹּת דָּת בִּפְנֵי³, כִּי כָּבֵד הַבֶּרֶר הַיֶּשֶׁר מִן הַתַּעֲנִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הָאִלִּילִים) וּמַאֲמִין בְּאֱלֹהָ מִחוּזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבִּלְתִּי מִנְתֵּק,⁴ כִּי אֱלֹהָ
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֱלֹהָ הוּא מְגֹן עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֵׁכָה אֶל הָאוֹר, אוּלָם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הָאִלִּילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֵׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתּוֹכַח עִם אֲבְרָאָהִים בְּדִבְרֵי רְבוּנוֹ בְּגִל
שֶׁאֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֵת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאֲבְרָאָהִים אָמַר לוֹ, רְבוּנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אלה.

3. אלה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברההים, אלה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אלה לא ידריך את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איך יוכל אלה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אלה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אלה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איך נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשר». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אלה חלל-יכל».
260. וכאשר אברההים אמר, «רבוני! הראה לי איך תחיה את המתים». אמר (אלה), «האם לא תאמין?» אמר (אברההים), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אלה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהן, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אלה עוזו וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אלה כגורעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אלה יכפיל למי שירצה, ואלה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אלה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגיון.
263. אמירת דברים נפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואלה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באלה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחית. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואלה לא ידריך את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אלה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שגיד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואלה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תְּמָרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים תַּחְתָּיו, אֵד לַעַת זָקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יִלְדִים חֲלָשִׁים, וְהָגוּ יָפְגַע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ! כִּד יִבְחִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשָׁבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתֵּת (בְּשָׁבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הִיִּיתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתי-זְקוּק לְדָבָר וּמִשְׁבַּח.

268. הַשָּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצָּוָה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחָתִים, וְאֵלוּ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סִלִּיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.

269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ.

270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּרָמוּ וְכָל נֹדַר שֶׁתִּתְּדְרוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלַכּוֹפְרִים אֵין עוֹזָרִים.

271. אִם תִּתְּנוּ צִדְקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֵד אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמֵד) אַחֲרָאֵי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרָצוֹת פְּנִי אֵלֶּה. כָּל הַטוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֲזֵר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,

273. (הַצִּדְקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיַּעֲדֵת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוּעַ בְּאַרְץ לְצָרִכִּי פְּרֻסָּתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשֹׁב לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְּבַקֵּשׁ צִדְקָה, אוּלַם תִּכְבִּיר בְּסִימָנָם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בַּהֲפָצָה. כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיִּים כְּסָפָם (בַּצִּדְקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא יָגוֹן.

275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחֲיָה (בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שִׁישׁ בּוֹ שֶׁמָּץ שֶׁל שְׁעוֹר, קֶס וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוּלַם אֵלֶּה הִתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֲסָר.

לָכוּ, כָּל מִי שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו אֶזְהָרָה זֹאת מִרְבוּנוּ, וְהִפְסִיק לֵאכֹל רֶבִית, יִחְזִיק בְּאֶשֶׁר כָּבֵד קִבֵּל, וְאֵלֶּה טִפֵּל בְּעִנְיָנוּ. אֵד אֲשֶׁר יָשׁוּב (לְקַחַת רֶבִית), אֵלֶּה מְשׁוּכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

276. אֵלֶּה יִמְחַק אֶת הָרֶבִית וְיִרְכָּה אֶת הַצִּדְקָה. אֵלֶּה אֵינוּ אוֹהֵב כָּל כּוֹפֵר וְחוֹטֵא.

277. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְהִקִּימוּ אֶת הַתַּפְּלָה וְנָתְנוּ אֶת הַזְּכָאִת, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רְבוּנָם, וְלֹא עָלִיהֶם הַפַּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיְגוּן.

278. הִוֵּי הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְהִנִּיחוּ מִה שְׁנוֹתֵר לָכֶם מִן הָרֶבִית אִם בְּאֵמֶת מֵאֲמִינִים אַתֶּם,

279. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, הִכִּינוּ אֶת עַצְמְכֶם לַמִּלְחָמָה בְּאֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וְאוּלָם אִם תַּחֲזִירוּ בְּתִשׁוּבָה, תִּקְבְּלוּ בַּחֲזָרָה אֶת הַקֶּרֶן שֶׁל הַזֶּכֶךְ, לֹא תַעֲשְׁקוּ וְלֹא תַעֲשְׁקוּ.

280. וְאִם בְּמִצּוּקָה הוּא (הַחֲזִיב), תִּנְתֵּן לוֹ אֶרְכָּה (עַד אֲשֶׁר יִרְחֵב לוֹ), וְאִם תַּעֲשׂוּ עִמּוֹ צִדְקָה (שֶׁלֹא לִגְבוּת אֶת הַחֲזִיב), טוֹב לָכֶם, לוֹ יִדְעֶתֶם.

281. יִרְאוּ אֶת הַיּוֹם בּוֹ תַּחֲזִירוּ אֶל אֵלֶּה, וְאֵד תִּקְבֵּל כָּל נֶפֶשׁ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהּ, וְהֵם לֹא יַעֲשְׂקוּ.

קטע 39

282. הִוֵּי הַמֵּאֲמִינִים! בְּאֶשֶׁר אַתֶּם נוֹתְנִים חֹב בִּינֵיכֶם לְזִמְן קְבוּעַ, עֲשׂוּ זֹאת בְּכִתְבְּ, וְצִרִיד לְכִתְבְּ לָכֶם כּוֹתֵב בְּצִדְקָה. אִסּוּר לְכוֹתֵב לְסֶרֶב מִלְכֶתֵב בְּאֶשֶׁר לַמִּדְהוֹ אֵלֶּה. עָלָיו לְכִתְבְּ, וְהַחֲזִיב יְכַתִּיב לוֹ, וְיִירָא אֶת אֵלֶּה רְבוּנוֹ, וְלֹא יִפְחִית מִחוּבוֹ מְאוּמָה. אִם הַחֲזִיב הִיָּה בְּלִתִּי שְׁפוּי אוֹ חִלוּשׁ בְּדַעְתּוֹ שְׁאִינוֹ מְסַגֵּל לְהַכְתִּיב, יְכַתִּיב הַמִּמְנָה עָלָיו בְּשִׁמוֹ בְּצִדְקָה. הַקִּימוּ שְׁנֵי עֲדִים מִקֶּרֶב אֲנָשִׁיכֶם. אִם לֹא יִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי אֵד אִישׁ אֶחָד וּשְׁתֵּי נָשִׁים אֲשֶׁר אַתֶּם מְרַצִּים מִהֵן כְּעֵדוֹת, שְׁאִם תִּשְׁגָּה הָאֲחַת, תִּזְכִּיר לָהּ הָאֲחֵרָה. וְאִסּוּר לְעֲדִים לְסֶרֶב מִלְהַעִיד בְּכָל זִמְן שִׁיתְבַּקְשׁוּ לְהַעִיד. וְאֵל תִּתְרַשְׁלוּ בְּכִתְיֵבַת הַחֹב בֵּין אִם קֶטֶן הוּא אוֹ גָדוֹל, וְאֵת מוֹעֵד פְּרַעְוֹנוֹ. דֶּרֶךְ זֹאת כְּשֶׁרָה יוֹתֵר בְּעִינֵי אֵלֶּה וְטוֹבָה יוֹתֵר לְשִׁמִּירַת הָעֵדוֹת וְלִמְנִיעַת סִפְקוֹת. וְאוּלָם אִם סְחוּרָה זְמִינָה הִיא אֲשֶׁר תִּמְסְרוּהָ מִיָּד לְיָד בִּינֵיכֶם, אִין בְּעִיָּה אִם לֹא תִכְתְּבוּהָ. הַקִּימוּ עֲדִים לְכָל עֶסְקָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁתִּשְׁתַּמְשׁוּ בְּלִחָץ נֶגֶד כּוֹתֵב אוֹ עַד, כִּי אִם כֹּה תַעֲשׂוּ, יִהְיֶה זֶה חֲטָא מִצְדָּכֶם. לָכוֹ יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְאֵלֶּה יִלְמָדְכֶם, וְאֵלֶּה יוֹדַע כָּל דָּבָר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חזב מקבל הפקדון להחזירו כמפנות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבו אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבנו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

1. ספרי אללה הם: התורה, האנגיל, והקוראן.

3

סֹרֶת אֵאל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והאaron. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אללה, אין אללה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמת מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרךכה לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אללה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אללה עזוז ובעל ענשין.
5. אללה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אלה מבלעדיו, והוא העוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תעיה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אללה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנחנו מאמינים בו, הכל מעם רבוננו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבוננו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבוננו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אללה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אללה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כָּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלֶּלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהָעֲנִשׁ שֶׁל אֱלֹהֶה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לַכּוֹפְרִים! תִּגְנָחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחֲנוֹת אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחֲנֶה אֶחָד לָחֵם לְמַעַן אֱלֹהֶה,³ וְהַשָּׁנִי כֹפֵר.⁴ הַמֵּאֲמִינִים רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַחֲנֶה הַכּוֹפְרִים כְּאִלוֹ הָיָה כְּפָלִים מִמִּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּד מִנְחִיל אֱלֹהֶה נִצָּחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לָקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מְקַסְמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִים מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזֶרַע. כֹּל זֶה תַעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתַּעֲנוּג הַנִּצָּחִי הוּא אֶצֶל אֱלֹהֶה.
15. אָמַר! הָאֵגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֶצֶל רַבּוֹנָם גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְמִים מִתַּחְתָּם לְנִצָּחַ חַיֵּי בָהֶם, וּבִנּוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכָל זֶה יִקְבְּלוּ הַרְצוֹן שֶׁל אֱלֹהֶה. וְאַלֶּלָה מְשַׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! אָנוּ מֵאֲמִינִים בָּךְ, סָלַח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וְשָׁמַר עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בַּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמוֹן (כְּצִדְקָה), וְהַמְתַּפְלְלִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֱלֹהֶה הַעִיד כִּי אֵין אֱלֹהֶה זֹלָתוֹ, וְכֵן (הַעִידוּ) הַמְּלַאֲכִים, וּבַעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בְּצִדְקָה. אֵין אֱלֹהֶה זֹלָתוֹ, הָעִזּוֹ וְהַחֲכָם.
19. הַדַּת הָאֶמֶתִּית אֶצֶל אֱלֹהֶה הִיא דַּת הָאֲסֵלָאִם. אֱלֹהֶה שֹׁנֵתוֹן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מְצֻדָּה (לְדַת הָאֲסֵלָאִם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וְכִי שְׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֶה, הִנֵּה אֱלֹהֶה מְהִיר-חֲשָׁבוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְךָ (מוֹחֲמֵד), אָמַר, «הַתְּמַסְרִיתִי לְאַלֶּלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלֶּלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וְלֹאֶלָה שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן להם ספר, האם התמסרתם לאללה? ואם הם התמסרו, הם כבר הדרך. ואם נפנו ערף, (אין אתה אתראי להם), כי עליך רק להודיע להם. ואללה משגיח על עבדיו».

קטע 3

21. הכופרים באותות אללה, וההורגים את הנביאים בלי צדק, וגם הם הורגים את האנשים אשר יצוו אותם על צדק. אלה בשר להם כי ענשם מכאב.
22. וכל מעשיהם בעולם הזה יאבדו להם, ובעולם הבא לא יהיה להם עוזר.
23. הלא ראית את אלה אשר ידעו מנה מן הספר (התורה) מזמנים לבוא אל ספר אללה (הקוראן) למען ישפט ביניהם, והנה חבורה מהם התרחקה וסרבה.
24. זאת כי אמרו, «לא תגע בנו האש אלא לגימס ספורים». השלה אותם מה שבידו בדת שלהם.
25. ומה יעשו באשר נאספם ביום (יום הדין) שאין ספק בו, כשכל נפש תקבל את גמולה, והם לא יקפחו.
26. התפלל! «אללה! מולך המלכות, הנך מעניק מלוכה למי שתרצה, ותפקיע את המלוכה ממי שתרצה, אתה נותן עז למי שתרצה, ומשפיל את מי שתרצה, בידך כל הטוב, ואתה הכל-יכל».
27. אתה מחדיר הלילה לתוך היום, ומחדיר את היום לתוך הלילה, ומוציא את החי מן המת ואת המת מן החי, ותשלח פרנסה לאשר תרצה בלי הגבלה».
28. אל יקחו המאמינים את הכופרים למגנים במקום המאמינים. וכל העושה זאת, אין לו מה לקוות מאללה, אלא אם תעשו זאת להגן על עצמכם מפני סכנה. אללה יזהירכם ממנו, כי אל אללה הכל חוזרים.
29. אמר! אם תסתירו אשר בלבובתיכם (מן הידידות לכופרים) או תגלוהו, אללה ידע אותו, כי הוא יודע את כל אשר בשמים ואשר בארץ, ואללה הכל-יכל,
30. ביום אשר בו תמצא כל נפש את כל מעשיה הטובים והרעים נצבים לפניו, אז תרצה כל נפש שיהיה בינה לבין מעשיה הרעים מרחק מאוד גדול. אללה מזהירכם ממנו, אך הוא רחום בעובדיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמור! «אַם אוהבֿים אַתָּם אַת אַלְלָה, תַּאַמִּינוּ בִּי וְנַחְגוּ כָפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אַז יֵאָהֲבֶכֶם אַלְלָה וְיִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם. אַלְלָה סוֹלַח וְרַחוּם».
32. אָמור! «צִיְתוֹ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ (מוחמד), וְאַם יִכְנוּ עָרְף, הִנֵּה אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אַלְלָה בָּחַר אֶת אָדָם (הָרָאשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָאָהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֶמְרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֶם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כַּאֲשֶׁר אֲשַׁתּוֹ שֶׁל עֶמְרָאן¹ אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרָתִי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קִבַּל מִמֶּנִּי! אֶתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כַּאֲשֶׁר יָלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדָתִי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שְׂיִלְדָּה - וְאִין הַזָּכֵר כִּנְקָבָה, וְקִרְאָתִי אֶת שְׁמָה מְרִים, אֲנִי שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאָרוּר».
37. רְבוּנָה קִבַּל אוֹתָהּ (הַבַּת) קִבְּלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זָכְרָא (זִכְרִיָּה) לְאֶמּוֹן. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבִּקֵּר אַצְלָה זָכְרָא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אַלְלָה, מְצָא אַצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מְרִים מֵאִין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אַלְלָה הוּא». אַלְלָה מְפָרְנֵס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.
38. שֶׁם זָכְרָא הַתְּפִלָּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֶתְּךָ, כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְּלָאכִים קִרְאוּ אֵלָיו בַּעֲדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אַלְלָה מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשִׁמּוֹ) יַחְזִיא (יוֹחָנָן) מֵאֶמּוֹן בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאַלְלָה, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְטַהוֹר, וְנִבְיָא מִן הַיִּשְׂרָאִים.
40. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאֲשִׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נִעְנָה, «כִּךְ יִהְיֶה. אַלְלָה יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נִעְנָה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֲלֵא בְּרָמְזוֹ. וְהִרְבֵּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹךְ וְהַתְּפִלָּל אֵלָיו עָרֵב וּבִקְרָא».

1. עמראן, האב של מרים אמו של הנביא עיסא אל-מסיח (המשיח).

קטע 5

42. וְזָכַר כְּאִשֶּׁר הַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מָרְזִים! אֵלֶּלָה בְּחַר בָּךְ, וְטַהַר אוֹתְךָ, וּבְחַר בָּךְ לְהִיּוֹת מַעַל נָשׁוֹת הָעוֹלָם,
43. מָרְזִים! צִיְתִי לְרַבּוֹנֶךָ, וְסִגְדִי, וְכַרְעִי עִם הַכּוֹרְעִים».
44. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמַּאֲרָעוֹת הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים אוֹתוֹ לָךְ (הַנְּבִיא),
כִּי לֹא הִיִּית עִמָּהֶם כְּאִשֶּׁר (הַפִּילוֹ גּוֹרֵל) בְּהַשְׁלִיכֶם אֶת עֲטִיהֶם לְמַעַן יִדְעוּ
מִי מֵהֶם יִהְיֶה אִמֵּן אֶת מָרְזִים, וְלֹא הִיִּית עִמָּהֶם בְּרִיכֶם בִּינֵיהֶם.
45. וְהַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מָרְזִים! אֵלֶּלָה מְבַשְּׂרְךָ עַל (הַלְדַת בֶּן לָךְ) עַל פִּי מֶלֶךְ
מֵאֲתוֹ, שְׁמוֹ הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) עִיסָא בֶּן מָרְזִים, נִכְבָּד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא, וּמִן הַמְּקוֹרְבִים (לְאֵלֶּלָה).
46. וַיִּדְבֹּר אֶל בְּנֵי אָדָם בְּהִיוֹתוֹ בְּעָרִיסָהּ וּבְגִיל הַעֲמִידָה, וַיִּהְיֶה מִן הַיִּשְׂרָאִים».
47. אָמְרָה, «רַבּוֹנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִי בֶן וְאִישׁ לֹא בָא אֵלַי?» נֶעֱנְתָה, «כֵּךְ יִבְרָא
אֵלֶּלָה אֶת מָה שְׂיִרְצָהּ, וְאִם הִחְלִיט עַל דְּבָר, הוּא יֹאמַר לוֹ, 'יִהְיֶה!'
וְהִיָּה».
48. הוּא (אֵלֶּלָה) יִלְמְדֵהוּ הַכֶּתֵב, וְהַחֲכָמָה, וְהַתּוֹרָה, וְהָאֲנֶגְ'יִל.
49. וַיִּשְׁלַח אוֹתוֹ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (וַיֹּאמֶר לָהֶם), «הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם עִם אוֹת
מְרַבּוֹנֶכֶם: אֲבָרָא לָכֶם מִטִּין דְּמוֹת עוֹף, וְאַפַּח בּוֹ (רוּחַ), וְהִיָּה לְעוֹף בְּרָצוֹן
אֵלֶּלָה. וְאֲנִי אֲרַפָּא אֶת הָעוֹר מִלְּדָה, וְאֶת הַמְּצָרַע, וְאַחֲרֶיהָ אֶת הַמֵּתִים בְּרָצוֹן
אֵלֶּלָה. נוֹסֵף לְכָל זֶה, אֲנִי אוֹכַל לְהוֹדִיעַכֶם אֶת אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ וּמָה אֲתֶם
אוֹגְרִים בְּבִתְיֵיכֶם. בְּזֹאת יִהְיֶה לָכֶם אוֹת (שְׁאֲנִי נְבִיא) אִם מֵאֲמִינִים אֲתֶם,
50. וְאֲנִי מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה שֶׁבִּין יָדַי, וְלִהְתִּיר לָכֶם חֶלֶק מִמָּה (הָאֲכָל) שְׁנֶאֱסַר
עֲלֵיכֶם. וְהִבֵּאתִי לָכֶם אוֹת מֵעַם רַבּוֹנֶכֶם, לָכֵן יִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה וְשִׁמְעוּ
בְּקוֹלִי.
51. כִּי אֵלֶּלָה הוּא רַבּוֹנִי וְרַבּוֹנֶכֶם, עַל כֵּן עֲבֹדוּהוּ, וְזֶהוּ דְרָךְ הַיִּשְׂרָאֵל.
52. אַךְ כְּאִשֶּׁר הִרְגִּישׁ עִיסָא (הַמְּשִׁיחַ) בְּכַפִּירְתֶּם, אָמַר, «מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי
לְאֵלֶּלָה?» אָמְרוּ חֲסִידָיו, «אֲנַחְנוּ נַעֲזֹר לָךְ לְמַעַן אֵלֶּלָה. אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים
וְהִיָּה לָנוּ עַד כִּי מְסֻלָּמִים (מִתְּמַסְרִים) אֲנַחְנוּ.
53. רַבּוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים כְּאִשֶּׁר הוֹרְדַת (מִן הָאֲנֶגְ'יִל), וְנִלְךְ אַחֲרֵי הַשְׁלִיחַ
(עִיסָא), עַל כֵּן כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים».
54. הֵם (הַלֹּא מֵאֲמִינִים בְּעִיסָא) זָמְמוּ נִגְדוֹ, וְאֵלֶּלָה זָמַם, וְאֵלֶּלָה הוּא חֲטוֹב
שְׂבֻזָּמָמִים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אַנִּי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאַשִּׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, וְאֶז תַּחֲזְרוּ אֵלַי, וְאַשְׁפֹּט בִּינִיכֶם בְּאֲשֶׁר נַחֲלַקְתֶּם בּוֹ.
56. אַךְ אֶת אֲשֶׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הַרְשָׁעִים.
58. זֶה מָה שֶׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסִּפְר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַׁל אָדָם, אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאֶז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאֱמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אַל תַּהִיָּה מִן הַסִּפְקָנִים.
61. אִם יִתְוַכַּחוּ אִתְּךָ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוּתִיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אֲשֶׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבָנֵינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכִלְנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קִלְתָּ אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסִּפּוֹר הָאֱמֶתִי. וְאִין אֵלֶּה זוֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוֹ וְהַחֲכָם.
63. אִם יִפְנוּ עֵרֶף, הָרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסִּפְר! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נְשׂוּהָ בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זוֹלַת אַלְלָה. וְאַם יִפְנוּ עֵרֶף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסִּפְר! לָמָּה תִּתְוַכַּחוּ בְּדְבַר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרֵיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָלַד. הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְוַכַּחִים (אַתְּנוּ) עַל מָה שֶׁיִּדּוּעַ לָכֶם! וְלָמָּה תִּתְוַכַּחוּ עַל מָה שֶׁאִינוּ יֹדְעַ לָכֶם? אַכֵּן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכוֹ, וְהַנְּבִיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתענותכם, אך אין הם מתעים אלא את עצמם בלא שִׁחוּשׁוֹ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עַצְמָם).
70. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ עַל אֵף שֶׁאַתֶּם מְכִירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֲמֶת בְּשֶׁקֶר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֲמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לִבְנֵי דָתָם), «הָאֲמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמְּאֻמָּנִים (הַקּוֹרְאִין), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אֲמוֹן אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתָכֶם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַהִדְרָכָה הָאֲמִתִּית הִיא הַדְּרָכַת אֱלֹהָהּ, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנָּתֶן לְאַחֵרִים כְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם». אֵךְ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַפֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֶסֶד הוּא בְּיַד אֱלֹהָ הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָ רַב-אֲמָצְעִים וְיוֹדֵעַ.
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָ הוּא בַעַל הַחֶסֶד הָעָצוֹם».
75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדֵיהֶם קִנְטָאָר,¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אֵךְ יֵשׁ בְּיָנֵיהֶם כְּאֵלָה, אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדוֹ דִּינָאָר² אַחַד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשִׁיד לְתוֹבְעוֹ וְלֹא תִרְפָּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֵם אַחֲרָאִים כָּלִפִּי הָאוֹמִיין».³ זֶהוּ שֶׁקֶר שֶׁהֵם מְפִיזִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָ אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־יָתִיהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירְאָת אֱלֹהָ.
77. אֵךְ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָ וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֵט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֵלֵיהֶם אֱלֹהָ, וְלֹא יִבִּיט אֵלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִילַת הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוּלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָ. וְאוּלָם אֵין הוּא מֵאֱלֹהָ, וְכֵן הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אַסור לַאֲדָם, אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֶת הַסֶּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבְנֵי אָדָם, הִיוּ עֹבְדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֱלֹהָ. אֲלָא הוּא יֹאמֶר, הִיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֶּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאַסוּר לוֹ לְצִוּוֹת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדוֹנִים. הַיְצִיָּה עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְּלָמִים (מִתְּמַסְרִים לְאֱלֹהָ).

קטע 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֱלֹהָ בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֶּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשֶׁיָּבֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֶּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וְלַעֲזֹר לוֹ», וְשָׁאַל (אֱלֹהָ), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמַקְבְּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטַּלְתִּי עֲלֵיכֶם?» אָמַר, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחֲנוּ». אָמַר (אֱלֹהָ), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֲדִידִים»,
82. וְאָכֹן, מִי שְׁפוּנָה עָרַף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקֹשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֱלֹהָ? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׂמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֵרָצוֹן אוֹ שְׁלֹא מֵרָצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מֵאֲמִינִים אֲנַחֲנוּ בְּאֱלֹהָ וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֵינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבִּטִּים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וְלְנְבִיאִים מִרְבוֹנָם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינֵיהֶם, וּתְמִימִים אֲנַחֲנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדַת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֱלֹהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲזִידוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אֶמֶת הוּא, וְלֹאֲחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֱלֹהָ וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחֲזִרוּ בְּתִשּׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בַּכְּפִירָתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמּוּתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֵשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזִרים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁל אֵלֶּה, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מָה שְׁאֵהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֵלֶּה.
93. כָּל הַמַּאֲכָלִים הָיוּ מִתְּרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מָה שְׁאִסֵּר יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הֵבִיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».
94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקִרִים עַל אֵלֶּה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוּטָאִים.
95. אָמַר, «אֵלֶּה מַדְבַּר אֱמֶת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָא הֵם הַחֲנוּף, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּפִגְמוֹתֵיהֶם».
96. הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּקָם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בִּבְכָה¹, וְבוֹ בִּרְכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.
97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאִם אֲבֵרָא הֵם.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֵלֶּה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.
98. אָמַר, «הוּא בְּעָלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה? וְאֵלֶּה עֵד לַמַּעֲשִׂיכֶם?»
99. אָמַר, «הוּא בְּעָלֵי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֵאֱמִין (בְּאַסְלָאִם) מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מָה שְׁאַתֶּם עֲדִים לַאֲמִתּוֹתָיו? אֲכֹן לֹא נַעֲלְמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם».
100. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לִקְבוּצָה מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר, יִחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.
101. וְכִיצַד תּוֹכְלוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֵלֶּה נִקְרָאִים בְּפִגְמֵיכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וְמִי שְׁסוּמָךְ עַל אֵלֶּה יִדְרֹךְ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

1. כינוי לעיר מכה.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, והחזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבחר לכם אלה את אותותיו למען תדרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצוה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין),
105. ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
106. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות נאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לה (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לו האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפסד של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם) על כי מרדו ועברו את חק אלה.
113. אולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלי לה וסוגדים לו,

114. הם מאַמניִים בַּאֲלֵלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצּוֹיִם עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֱלוֹהִים הֵם הַיִּשְׂרָאֵלִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשׂוּ, אֲלֵלָה יִכִּיר בּוֹ. וְאֲלֵלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיִּרְאִים.
116. אוֹלָם לְכּוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֵי אֲלֵלָה. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיְחִיו בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מֶה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֲלֵלָה לֹא קִפְחָה אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נִפְשׁוֹתֵיהֶם קִפְחוּ.
118. הֵי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שֶׁלֹּא מִבְּנֵיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסִכוּ מֵאֲמָץ לָגֵרם לָכֶם צְרוֹת מִמְשָׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מִבְּעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֲדָּה אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵד הִבְהָרְנוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר), וְאֱלוֹהִים אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלִים¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוֹרְאָן). וְהֵם בְּפָגְשָׁם אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אִתָּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַצְבָּעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלִיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמָכֶם, אֲלֵלָה יוֹדֵעַ מֶה שֶׁבִּלְקָבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירָאוּ אֵת אֲלֵלָה לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתָם בְּמֵאוּמָה. אֲלֵלָה מְקִיף אֵת מֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּי הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֵאת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לִקְבּוֹעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמָדוֹת לִקְרֹב (בְּקֶרֶב אוֹחוּד). וְאֲלֵלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מִבְּנֵיכֶם, אֲדָּה אֲלֵלָה הִגּוֹ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֲלֵלָה סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאנגיל, והקוראן.

2. שני השבטים הם: בנו שלמה ובנו חזקיהו, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאחוד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אֱלֹהָהּ נָתַן לָכֶם נֶאֱחָו בְּקֶרֶב בְּדֶרֶךְ כְּאִשֶּׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכֵן יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, לְמַעַן שֶׁתִּכְבְּרוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאָמַר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דִי בְּכָד שָׁרְבוּנְכֶם הִכִּי לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפֵי מִלְּאָכִים?
125. בּוֹדֵאִי! אִם תִּהְיוּ בַּעֲלֵי סִבְלָנוּת, וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפֶּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רְבוּנְכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.
126. אֱלֹהָהּ עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוּרָה בִּשְׁבִילְכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּאֱחָו הוּא רַק מֵאֱלֹהָהּ, הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּאֱחָו בְּבִדָּר) הִנֵּה כְּדִי שֶׁאֱלֹהָהּ יִכְחִיד אֲחָדִים מֵאֱלֹהָ שֶׁכִּפְרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וְיִשׁוּבוּ מֵאֲקָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוֹשָׁה).
128. עֲנִין (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּדְיָד. אֱלֹהָהּ יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוּם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָהּ, וְאֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 14

130. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת, וִירְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכְנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיתוּ לֹאֲלֹהָ וְלִשְׁלִיחַ לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ.
133. מִהָרוּ אֶל סִלְיָהָ מִרְבוּנְכֶם וְלִגֹן שֶׁרַחְבּוֹ כְּרַחֲבַת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּיֶעֶד לִירְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בַּצִּדְקָה) מִכֶּסֶף בַּעַת שִׁפְעָה וּבַעַת מִצוּקָה, וְלֹאֲלֹהָ הַכּוֹבָשִׁים אֶת כֶּעָס, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מְגָנָה, אוֹ חָטְאוּ לְעֶצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהָהּ, וּיִבְקְשׁוּ אֶת סִלְיָתוֹ עַל חֲטָאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חֲטָאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהָהּ. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּיּוֹדָעִים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלֶּה גְּמוּלָם סְלִיחָה מְרֻבּוֹנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שְׂבָהֶם יִחְיוּ לְנֶצַח. אָכֵן מֵה טוֹב שְׂכָר הָעַמְלִים.
137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לְפָנֶיכֶם. וְלָכֵן קוֹמוּ וְעִבְרוּ בְּאַרְץ וְרֵאוּ מָה הָיְתָה אַחֲרֵית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זֹהִי הַבְּהִירָה לִבְנֵי הָאָדָם וְהַדְרָכָה וְלִקְחָה לִירָאִים.
139. אֵל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים וְאַל תַּעֲצְבוּ (לֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מֵאַמִּינִים אַתֶּם.
140. וְאַם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדָר). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וְבֵין בְּנֵי הָאָדָם מִצַּד לְצַד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלֶּה בְּמַאֲמִינִים וְיִבְחָר מִבִּינֵיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים,
141. וְלְמַעַן יִבְחֹן אֶת הַמַּאֲמִינִים וְיִמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשַׁבְתֶּם כִּי תִכְנסוּ לְגֹן מִבְּלִי שְׂאֵלֶּה יִבְחִין מִי הֵם הַמּוֹיֵג' אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים) בִּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְלִים?
143. הֲלֹא הָיִיתֶם שׁוֹאֲפִים תְּמִיד לְמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לְפָנַי שְׂפָגְשַׁתֶּם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לְנֶגֶד עֵינֵיכֶם.
- קִטְעַ 15**
144. אֵין מוֹחֵמֵד אֵלָּא שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הַשְּׁלִיחִים חָלְפוּ לְפָנָיו, וְאַם יָמוּת אוֹ יִהְרֹג תַּחֲזֹרִי בָּכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְיַק לְאֵלֶּה בְּמֵאוּמָה, וְאַלֶּה יִגְמַל לְאֵלֶּה שְׂמוּדִים לוֹ.
145. לֹא תִמוּת נָפֶשׁ אֵלָּא בְּרִשּׁוֹת שֶׁל אֵלֶּה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלֶּה); ¹ מִי שְׂרוּצָה בְּתִגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אֵד מִי שְׂרוּצָה בְּתִגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוֹדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוֹת נִלְחָמוּ לְצַדִּים, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוּצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחָמָתָם לְמַעַן אֵלֶּה, וְלֹא נִחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלֶּה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְלִים,
147. הֵם לֹא (הַתְלוּנָנוּ) וְלֹא אֶמְרוּ דְּבַר אֵלָּא, «רְבוּנָנוּ! סִלַּח לָנוּ לַחֲטָאֵינוּ וּמָה שֶׁלֹּא מִלֵּאנוּ מִחוּבְתָּנוּ לָךְ, וְהִצַּב אֵיתָנוּ אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעוֹלָם הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

148. אֱלֹהָהּ נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר
הַמַּעֲלָה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (עוֹן עֲדוֹן), וְאֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לְכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחֲרָהּ לְכַפִּירָה,
וְתִהְיֶה לְמַפְסִידִים,

150. לֹא כִּי אֱלֹהָהּ מְגַנֵּב וְהוּא הַטוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלֵב הַכּוֹפְרִים, עַל מֵה שִׁיחֲסוּ לְאֱלֹהָהּ שְׂתַפִּים לֹא כָּל הוֹכְחָה
מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמֵה נֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אֱלֹהָהּ קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם)
בְּרִשּׁוֹתָיו, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְּל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי
הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבַּתֶּם (אֶת הַשְּׁלָל
מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרִכּוּשׁ הָעוֹלָם
הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעֲלִיָּהֶם
כְּדִי לְנִסּוֹתָכֶם. וּבִסּוּף סֵלַח לָכֶם. כִּי אֱלֹהָהּ רַב-חֶסֶד לְמַאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתַּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאָף אֶחָד, עַל
אֵף שֶׁהִשְׁלַיִחַ (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחֲרָיו. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אֱלֹהָהּ) בְּצַעַר
תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשְּׁלָל שֶׁאֲבַדְתֶּם וְאֶת הַכְּשָׁלוֹן שֶׁפָּגַע
בָּכֶם. אֱלֹהָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹחַ עַל יְדֵי תְּנוּמָה שֶׁאֲחֻזָּה בְּשִׁמּוּרֹת עֵינֵי
קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלּוּ קְבוּצָה אַחֲרֵת דָּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עַצְמָהּ, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל
אֱלֹהָהּ מַחְשְׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשְׁבוֹת שֶׁל (אֲנִשִּׁי) ג' אֶהְלִיָּה, ¹
אוֹמְרִים, הֲאִם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלּוּ בְּיַד אֱלֹהָהּ
. הֵם מִסְתִּירִים בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רַק
הִיא הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֶּה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּתָם בְּבִתֵּיכֶם, הִיוּ אֵלָה
אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אֱלֹהָהּ רָצָה
לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וּלְבַחֵן אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשְׁכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם
מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בָּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נִפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת
(הַמַּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הַשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלְל
חֲטָאֵיהֶם, אֱלֹהָהּ סֵלַח לָהֶם, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְיָתוּן.

1. הג' אלהיה: מונח ערבי המתאר את מצב העדר המעצור המוסרי והדתי אצל ערביי חצי-האי ערב
הטרום אסלאמיים.

קטע 17

156. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ הָאוֹמְרִים עַל אַחֵיהֶם אֲשֶׁר הִלְכוּ רְחוֹק בְּאַרְצַי, אוֹ לַחֲמוֹ בְּקִרְבּוֹת, אֱלוֹ נִשְׁאָרוּ עִמָּנוּ לֹא מֵתוּ, וְלֹא נִהְרְגוּ. אֲלֶלֶה יַעֲשֶׂה דְבָרָם זֶה כִּיגוֹן בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אֲלֶלֶה יַחֲיהַ וְיָמִית. וְאַלֶּלֶה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
157. אִם תִּהְרְגוּ בְּשִׁבִּיל אֲלֶלֶה, אוֹ תָמוּתוּ, הִנֵּה סְלִיחַת אֲלֶלֶה וְרַחֲמָיו טוֹבִים מִכָּל אֲשֶׁר יֶאֱגָרוּ.
158. וְכִי תָמוּתוּ אוֹ תִהְרְגוּ, הִנֵּה אֵל אֲלֶלֶה תִּתְאַסֶּפֶוּ.
159. מֵתוּד רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ (הוּי מוֹחֲמֵד) הַתִּיַחֲסֶת בַּעֲדֵינּוֹת לָהֶם (לְמַסְלָמִים), כִּי לֹו הִיִּית תַּקִּיף וְקָשׁוּם לֵב, הִיוּ מֵתַפְזָרִים מִסְבִּיבְךָ. לָכֵן סָלַח לָהֶם וְשָׂאֵל סְלִיחַת אֲלֶלֶה לָהֶם, וְתַמְשִׁיד לְהַתְנַעֵץ בָּהֶם, וְכֹאֲשֶׁר תִּגִּיעַ לְהַחֲלָטָה סָמוּךְ עַל אֲלֶלֶה וְהַחֲלָט, כִּי אֲלֶלֶה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹמְכִים רַק עָלָיו.
160. אִם אֲלֶלֶה יַעֲזֹר לָכֶם, אֵין מִי שְׁיִנְצָחֲכֶם. אֵד אִם הוּא יִכְשִׁיל אֶתְכֶם, מִי יַעֲזֹר לָכֶם זֹולָתוֹ? רַק עַל אֲלֶלֶה יִסְמְכוּ הַמֵּאֲמִינִים.
161. הַנְּבִיא בָּשׁוּם אִפֹּן לֹא יִגְנֹב (מִן הַשָּׁלַל), וְכָל מִי שְׁיִגְנֹב, יָבוֹא וְיִגְנַבְתּוּ בִּידּוֹ בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֵז יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ מַה שְׂרָכְשָׁה (בַּעוֹלָם הַזֶּה), וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יַעֲשִׂקוּ.
162. הָאֵם מִי שְׁנוֹהֵג לְפִי רָצוֹן אֲלֶלֶה כְּמוֹ מִי שְׁנִפֵּל עָלָיו זַעַם אֲלֶלֶה? (בֶּן אָדָם כְּזֶה) מַעוֹנוּ הַגִּיָּהֵם, וְמַה רַע סוּפָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם כְּאַלֶּה.
163. הֵם מְדַרְגִּים אֶצֶל אֲלֶלֶה. אֲלֶלֶה רוֹאֶה מַה שֶּׁהֵם עוֹשִׂים.
164. אֲלֶלֶה גָּמַל חֶסֶד עִם הַמֵּאֲמִינִים, בְּשׁוֹלְחוֹ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקְרָבָם, לְמַעַן יִקְרָא בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, לְזִכּוֹתָם, וּלְלַמֶּדֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמְסִרָת שֶׁל הַנְּבִיא), שֶׁהִרִי הִיוּ מִקְדָּם בַּתַּעֲיָה גְמוּרָה.
165. וְכֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם אֶסוֹן (בְּקִרְבַּי אוֹחוּד), וְכִבֵּר פְּגַעְתֶּם (בְּאוֹיֵב) כְּפָלִים כְּמוֹתוֹ (בְּקִרְבַּי בְּדֵר), אֲמַרְתֶּם, מֵאֵין זֶה? אָמַר, הוּא מֵאֵתְכֶם אֲתֶם גְּרַמְתֶּם לוֹ. אֲלֶלֶה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
166. וְמַה שֶּׁפָּגַע בָּכֶם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שְׁנִפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמֵּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים), קָרָה בְּרָשׁוֹת אֲלֶלֶה, לְמַעַן יֵדַע מִי הֵם הַמֵּאֲמִינִים,
167. וְלְמַעַן יֵדַע מִי הֵם הַחֲבּוּעִים, אֲשֶׁר בְּהֶאֱמַר לָהֶם, בּוֹאוּ וְהִלַּחֲמוּ בְּשִׁבִּיל אֲלֶלֶה, אוֹ הִדְפוּ אֶת הָאוֹיֵב. אֲמָרוּ, לוֹ יִדְעֵנוּ כִּי תִהְיֶה מִלְחָמָה הֵינּוּ בָּאִים אֶתְכֶם. קְרוֹבִים הֵם בְּיוֹם הַהוּא לְכַפִּירָה מֵאֲשֶׁר לָאֲמוּנָה, מִשּׁוּם שְׂאוֹמְרִים בְּפִיּוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֵד אֲלֶלֶה יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר יַעֲלִימוּ.

168. אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בְּמַלְחָמָה), לוֹ שָׁמְעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשַׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהִים לְמֹתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲיָתָם,

170. הֵם שְׂמִיחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהִים מַחֲסִדּוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהִים שֶׁנִּשְׁאַרְוּ בַּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמָּה לִּפְחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהִים וְחֹסֵד, כִּי אֱלֹהִים לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנוּ לְאֱלֹהִים וְהִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּעַע (בְּקִרְבַּי אוֹחֻד), לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב וְהַיָּרֵאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאֲוִיבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הַכִּינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יֵרָאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנְתָם גְּבָרָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהִים שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהִים וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוִיבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהִים וּבַחֲסִדּוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהִים, וְאֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסִד הַעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פַּחַד עַל יְדֵי נַאֲמָנִיו, אֵד אֵל תִּפְחַדּוּ מֵהֶם, וַיֵּרָאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַנְּבִיא!) אֵל יִצְעָרוֹד אֱלֹהִים הַחֲשִׁים לִכְפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוֹמָה. אֱלֹהִים לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָּׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהִים שֶׁבָּחָרוּ בְּכִפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוֹנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוֹמָה, וְעֲנִשָּׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֲטָא. וְעֲנִשָּׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהִים לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֵא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהִים לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתֵּר, אֲבָל אֱלֹהִים יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שְׁיִרְצָה. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאֱלֹהִים וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָּכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דברך, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזוהר (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתן.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה כרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאת השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהֵי הַמִּזְכִּירִים אֶת אֱלֹהֵי בְעֵמִידָה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרַאתָ כָּל זֶה לַתְּהוֹ; לָךְ הַשָּׁבַח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מִשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחַמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מִרְעוּתֵינוּ, וְאַסְפֵּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאֵלִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מִבְטֵל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עַמִּל מַכֵּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מִשּׁוּם שֶׁכָּלְכֶם שׁוּיִם אֲצִלִּי. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בְּגִלְלִי, וְנִלְחַמוּ וְנָפְלוּ (בְּמִלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֶם אֶל גְּנוֹיִם אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהֵי, כִּי הִגְמּוּל הַיָּפֶה שְׁמֹר אֲצִל אֱלֹהֵי.
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחַמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּמִקּוֹמוֹת שׁוּיִים בְּעוֹלָם (וְחַיִּי הַרוֹחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעֲוֹנִם בְּגִיחָם, וּמָה רַע שֶׁם הַיָּצוּעַ,
198. אַךְ הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנוֹיִם אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֱלֹהֵי. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי, טוֹב הוּא לַיִּשְׂרָאֵלִים.
199. בֵּין בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאַלְלָה, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהֵי. הֵם אֵינֶם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּתִמְרוּהָ זוֹלָה. אֱלֹהֵי לָהֶם שְׁכָרִם אֲצִל רְבוּנוֹם, וְאַלְלָה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בְּסִבְלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מִעַמְּד בְּסִבְלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהָיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהֵי לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סֹרֶת אֵן-נָסָא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נָסָא'», הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלשה.

סורת אנ-נסא' 4

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי בני אדם! יראו את רבונכם אשר ברא אתכם מנפש אחת,¹ וברא ממנה את בת זוגה, ומשניהם הפיץ אנשים ונשים במדה מרבה. ויראו את אללה אשר בשמו תתיחסו זה לזה, ואל תתנכרו לשארי בשרכם, כי אללה משגיח עליכם.
2. עליכם למסור ליתומים את רכושם (כשיתבגרו), מבלי להחליף את הטוב ממנו ברע, ואל תערבבו בין רכושם לבין רכושכם, כי זהו חטא גדול.
3. ואם תראו כי לא תוכלו לנהג בצדק עם היתומות, הנשאו לנשים המוצאות חן בעיניכם, לשתיים, לשלוש, או לארבע. אך כי תראו שלא תוכלו לנהג בהן בצדק, הנשאו לאחת, או מן (השפחות) אשר בבעלותיכם. הוא קרוב יותר אשר לא תעשו עול.
4. תנו לנשים מהרן מרצון טוב, אך אם תותרנה לכם על חלק ממנו כטוב לבן,² אכלו אותו לבריאות.
5. אל תפקידו בידי חלוישי דעת את רכושכם אשר אללה מנה אתכם לנהל. ואולם פרנסו אותם והלבישום, ודברו עמם בדבור יפה.
6. ותבחנו את היתומים (אשר תחת השגחתכם), בהגיעם לגיל הנשואין; ואז אם תבחינו בהם בגרות, החזירו להם את רכושם, ואל תזדרזו באכלו לפני שיתבגרו. על (המשגיח) העשיר להמנע מלאכל מרכוש היתום, אך העני רשאי לאכל כמקבל. ובתתכם להם את הונם, העידו עליהם עדים. דינו באללה לבדו לעשית חשבון.³
7. לזכרים חלק מאשר עזבו ההורים והקרובים, ולנשים חלק מאשר עזבו ההורים והקרובים, אם מעט הוא ואם רב, חלק קצוב.
8. וכי ימצאו במקום חלקת (הירשה) קרובי משפחה, ויתומים, ומסכנים, יש להעניק להם חלק (מן העזבו) ודברו עמם בעדינות.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152; וסורת אל-אסרא' 17: 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צָאֲצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתּוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהָיוּ חוֹשְׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאֵרִים חֲסָרֵי יָשָׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהָ, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאַמְנֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְתּוּמִים בְּעֶשֶׂק, יִמְלְאוּ בְטָנֵיהֶם אֵשׁ, וּבֹאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֱלֹהָ מְצוּהָ לָכֶם בִּיחֹס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לְזָכֹר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נְקֻבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֹזֵב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה חִידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהּוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׁשִׁית מֵאֲשֶׁר עֹזֵב אִם יֵשׁ לוֹ יִלָּדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אֵדְ כְּשֶׁאֵין יִלָּדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַחִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵדְ אִם הָיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁשִׁית. כִּדְ תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלָּדִיכֶם לֹא תִדְעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמְצוּהָ מֵאֵת אֱלֹהָ. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזוּבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלָּד. אֵדְ אִם יֵשׁ לָהֶן יִלָּד, לָכֶם רֶבַע עֲזוּבוֹן, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מִגִּיעַ לָהֶן הָרֶבַע מֵעֲזוּבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלָּד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלָּד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזוּבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאֹתְכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלָּדִים לְגֵבֶר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵדְ יֵשׁ אַח אוֹ אַחוֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׁשִׁית; אֵדְ אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לְלֹא גְרִימַת נֶזֶק (לִיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמְצוּהָ מֵאֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְיָמֵתוֹן.

13. וְאֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְכָל מִי שֶׁמְצִיָּה לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), הוּא יִכְנִיסוּ אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחְיוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֻקּוֹ, יִכְנִיסוּ אֶל הָאֵשׁ לְהַשְׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעָנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. נְשׁוֹתֵיכֶם הַמְאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִיּוֹ בְּהֵן אֲרַבְּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִי, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבִתִּים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשֶּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּוּ בְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהִזְיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת עֲבָדֶי וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבַתְּם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֹּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשּׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּ לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִיגֵעַ שַׁעֲתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה, וְלֹא לְמֵתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנָו. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנְשֹׂא (לְאִישׁ אֲחֵר). וְאֵל תַּצִּיקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מֵהֶן בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָ), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זֵנוֹת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְיָו בָּהֶן בְּהִיגִינוֹת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְכַּן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אֲחֵרָת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוֹאִים לָהּ, וּכְבָּר נִתְּתָם לְרֵאשׁוֹנָה קִינִטָּר,² אֵל לָכֶם לִקְחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִיךָ תִקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּימְתָם בִּינֵיכֶם, וּלְאַחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִינִי?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵא אִם כְּבָר קָרָה מִקֹּדֶם (לִפְנֵי אִסְלָאִם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וּלְיַחֲסִי מִין : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲמִיכֶם, וּבָנוֹת הָאָח, וּבָנוֹת הָאָחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נָשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מְנָשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתָם אוֹתָן, אֲדָּ אִם לֹא נִשְׂאָתָם אוֹתָן אֵין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בָּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְאֵל תִּנְשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֲחִיוֹת יַחֲדוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאִם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי' 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהרן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.

25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדרך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.

קטע 5

26. אלה רוצה להדריךכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.

27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).

28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.

29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כללה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.

30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאד קל לאלה.

31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).

32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִים וְקָרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָם בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגִּבְרִים מִנְהִלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלְל שֶׁהֶעֱדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִרְכוּשָׁם לִפְרָנְסָתוֹ. הַיִּשְׁרוֹת הֵן הָאֲדוּקוֹת הַשּׁוּמְרוֹת עַל הַנִּסְתֵּר בְּדֶרֶךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֵד אֶת אֶלֶה אֲשֶׁר אִתְּםָם חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הִטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָיוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאֵם תַּצִּיגְתֶּנָּה לָכֶם, אֵל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאִם תִּחְשְׁשׁוּ לִפְלֹג בֵּין הַשָּׁנִים, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שְׁנֵיהֶם לְהִתְפַּיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִיָּדִי הַסֶּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עֲבָדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בוֹ דָּבָר, וְהִטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְלִשְׁכֵּן קָרוֹב מִמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֵּן הָזֵר, וְלִבְנוֹ לְוָיָה בְּבֵית אוֹ בְּדֶרֶךְ, וְלַעֲוָבֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַיָּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמְקַמְצִים וְהַמְצוִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמְסַתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֹסֶדוֹ. וְהִכְנוּ לַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מִחִפּוֹר.

38. (הַעֲנֵשׁ הַמִּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאִינָם מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לוֹ הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהֶחֱסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם! וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שָׂכָר עֲצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מֶה אֵתָהּ (מוֹחַמַד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כְּאֲשֶׁר נָבִיא מְכַל אִמָּה עַד, וְנָבִיא אוֹתָהּ לַעַד בְּאֵלֶה (הַמְסַלְמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְווּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהִסְתִּיר מִלֶּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּתְפַּלְלוּ כְּשֶׁאַתֶּם שְׂכֻרִים,¹ עַד אֲשֶׁר תִּדְעוּ מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, וְלֹא כְּשֶׁאַתֶּם טְמֵאִים, (וְאַל תִּכְנסוּ אֶל הַמִּסְגָּדִים) אֲלֵא אִם אַתֶּם עוֹבְרֵי אֶרֶץ, עַד אֲשֶׁר תִּתְרַחצוּ. וְאִם חוֹלִים אַתֶּם, אוּ בְּנִסְעָה, אוּ אַחֲרֵי עֲשִׂית צָרְכִים, אוּ בְּאַתֶּם בְּמַגֵּעַ מִינִי עִם נָשִׁים, וְלֹא תִמָּצְאוּ מִים, בִּקְשׁוּ לָכֶם עֶפְרָ נָקִי, וְהִכּוּ אֶת הָעֶפְר בְּיָדֵיכֶם, נָקוּ אֶת יְדֵיכֶם מִן הָעֶפְר, וּמִשְׁחוּ אֶת הַפָּנִים בְּכַפֵּיכֶם פֶּעַם אַחַת, וְהִכּוּ הָעֶפְר בְּכַפֵּיכֶם, וּמִשְׁחוּ אֶת יְדֵיכֶם.² אֲלֵלָה חוֹגֵן וְסוֹלַח.
44. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יָדְעוּ חֵלֶק מִן הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה) רָכְשׁוּ לַעֲצָמָם תַּעֲנִיָּה, וְרוֹצִים שָׁגַם אַתֶּם תִּתְּנוּ מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֲלֵלָה.
45. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם אֶת אוֹיְבֵיכֶם, וְדִי בְּאַלֵּלָה כְּמִגֹּן, וְדִי בְּאַלֵּלָה כְּעוֹזֵר.
46. יֵשׁ מֵאַלֵּה שֶׁהִתְיַהֲדוּ הַמִּשְׁנִים אֶת הַמּוֹבָן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְאוֹמְרִים (לְנָבִיא), שְׁמַעְנוּ וּמְרַדְנוּ, וּשְׁמַע, וּנְקִיָּה שְׁלֹא תִשְׁמַע, וְ«רֹאעֲנָא»³ בְּעוֹת לְשׁוֹנָם, לְהַשְׁמִיץ אֶת הַדָּת (הָאִסְלָאם). אִלוּ הָיוּ אוֹמְרִים, נִשְׁמַע וְנִצָּתָ; שְׁמַע; וְהִבֵּט אֵלֵינוּ,⁴ כִּי אִזּוּ הָיָה זֶה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם וְנִכְוֹן יוֹתֵר. אֲךָ אֲלֵלָה קִלְלָם עַל כְּפִירְתָּם, וְרַק מַעֲשִׂים מְאֹד מֵהֶם יֵאֱמִינוּ.
47. הוּי אַתֶּם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם הַסִּפֵּר! הֵאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרְדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוֹרְאָן) הַמֵּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (הַתּוֹרָה), לְפָנֵי שְׁנִטְשִׁטְשׁ אֶת צוֹרַת פְּנִיכֶם וְנִהַפְּדוּ אוֹתָם לְאַחֹר, אוּ נִקְלַל אוֹתָם כְּשֶׁם שֶׁקִּלְלָנוּ אֶת מַחְלֵי הַשִּׁבְתָּ.⁵ צוּ אֲלֵלָה תִּמְיֵד מִתְקַיִּים.
48. אֲלֵלָה לֹא יִסְלַח לְאַלֵּה שְׁעוֹשִׂים לוֹ שְׁתַּפִּים, אֲךָ יִסְלַח כָּל אֲשֶׁר פְּחוֹת מִזֶּה לְמִי שִׁירְצָה. כָּל הַמִּצְרָף שֶׁתֵּן לְאַלֵּלָה, הוּא בְּעֵצָם בְּדָה חֲטָא עֲצוּם.
49. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִזְכּוּ נַפְשָׁם? וְאוֹלָם אֲלֵלָה יִזְכֶּה רַק אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ בְּקָרוֹם גְּרַעִין הַתִּמָּר.
50. רֵאֵה! אִיךָ הֵם בּוֹדִים עַל אֲלֵלָה שְׂקָרִים. וּמִסְפִּיק בְּזֶה חֲטָא בְּהִיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219. בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימום». ר' סורת אל-מאאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْفَرْنَا أَوْنَاصُورَنَا»: הבט אלינו».

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באלילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורותיהם נשרפו, נחליפם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עיוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא זפה המוסר שאלה מטיף לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! ציתו לאללה ולשליח ולאחראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה חוגגת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנגטו לכפר בו? השטן רוצה להתעוותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי יאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באלה, התכוננו רק לעשות טוב והשלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ויאמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח היה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאלה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאלה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע כאלה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אלה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או כלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאילו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניד מגן, והקם לנו מלפניד מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואילו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על כן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אך קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפילו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפילו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאלה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. והם אומרים, מצייתים אנחנו, אבל בצאתם מעל פניך, קבוצה מהם זממה בחשד הלילה דברים שונים מאשר אמרה לך, ואולם אללה רושם את אשר זממו. אתה, אל תשים להם לב, והשען על אללה, כי הוא דין כמגן עליך.
82. האם לא יתבוננו בקוראן? הן לו לא מאללה הנה, כי אז מצאו בו נגודים רבים.¹
83. אם יגיע אליהם דבר הנוגע לבטחון או לאמה, הם ממהרים להפיצו, אך אלו היו מביאים אותו לשליח ולאחראים מביניהם, היו מבינים אותו ויודעים את פשרו. לולא החסד של אללה ורחמי עליכם הייתם הולכים בעקבות השטן, מלבד מעטים מהם.
84. (ואתה הנביא) הלחם בשביל אללה, ואין אתה אחראי אלא לעצמך, הרי עליך להאיץ במאמנים (להלחם), (בד ובמאמנים) אללה ישבר את כוח הכופרים, כי אללה חזק מהם והענש שלו יותר קשה.
85. הממליץ המלצה טובה יהיה לו חלק בה, אמנם, הממליץ המלצה רעה, יקבל ענש שוה לה, כי אללה משגיח על כל דבר.
86. ואם מי שהוא מברך אתכם לשלום, ברכו בברכה יותר טובה ממנה, או החזירו ברכה דומה. כי אללה מעניק חסד על כל מעשה שתעשו.
87. אללה, אין אלה זולתו, אין ספק, הוא יאסוף אתכם ביום תחית המתים, ומי צודק מאללה במאמרו?

קטע 12

88. ומה לכם כי נחלקתם לשתי קבוצות בנוגע לצבועים? ואללה העניש אותם בגלל מעשיהם, התרצו להדריך את אשר אללה התעזה? ומי שאללה מתעה, אין דרך כל שהיא להדריכו.
89. הם (הצבועים) רצו שתכפרו כפי שכפרו ותהיו דומים להם. ואל תקחו מביניהם ידידים נאמנים עד אשר יהגרו בשביל אללה. אולם אם יסרבו תפסו אותם והרגו אותם באשר תמצאו אותם, ואל תקחו מהם ידיד נאמן או עוזר.
90. מלבד אלה אשר יש יחס בינם לבין אנשים שיש ברית בינכם לבינם, או אלה שצבאו אליכם ואין להם האמץ והרצון להלחם נגדכם ונגד בני

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, הנה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלהם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב אויביכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצוים שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שיברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפעולתכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשואים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שווים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשואים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. ואלה (המאמינים) אשר נטלו המלאכים את נשמותיהם שעשקו את עצמם (בחיותם בין הכופרים לכן לא יכלו לבצע את דתם כראוי), שאלו (המלאכים) אותם, מה עשיתם ביחס לדתכם? אמרו, היינו חלושים באדמתנו. המלאכים אמרו, האם לא היתה אדמת אלה מספיק רחבה למען שתהגרו בה? אנשים אלה, מעונם הוא גיהנם, ומה נזרא המעון.
98. פרט לחלושים בין הגברים, והנשים, והילדים, שלא יכלו לעזור לעצמם, ולא יכלו למצא מוצא אחר מאשר להשאר בבתיהם,
99. כל אלה, יתכן שאללה יסלח להם, כי הוא סולח ומכפר.
100. כל המהגר בשביל אלה, ימצא בארץ מקומות מחסה רבים ורוחה, וכל היוצא כדי להגר אל אלה ושליחו, אבל הוא נפטר בדרך, יהיה שכרו על אלה, כי אלה סולח ורחום.

קטע 15

101. וכשאתם נוסעים רחוק מבתיכם, מתר לכם לקצר בתפלה,¹ מחפש שיתקיפו אתכם הכופרים בזמן תפלתכם. הכופרים הם אויבכם הגלוי.
102. (הוי הנביא!) אם תהיה (במערכה) עם האנשים שלך, וכשתקים את התפלה, תן לקבוצה מהם להתפלל אתך כשנשקם עמהם, וכשיסגדו תהיה הקבוצה האחרת מאחוריהם (פנים מועדות לקראת האויב), וכשהקבוצה הראשונה תגמר את הסגידה תקום, ויחליפו מעמד, ועליהם להזהר ולקחת את נשקם אתם.² הכופרים היו רוצים שתעזבו את נשקכם ואת כליכם, ואז יתקיפו אתכם וישמידוכם. אין כל רע אם פגע בכם המטר, או היתם חולים בהנחת נשקכם, אך השמרו לכם. ואללה הכין לכופרים ענש משפיל,
103. וכשתגמרו את התפלה (בתנאים כאלה), הזכירו את אלה בעמדתכם, ובשבתכם, ובשכבכם, וכשתהיו במקום מבטחים, קימו את התפלה כרגיל. התפלה נקבעו זמניה למאמינים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית: صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الحرف, צלאת אל-ח'ויף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחוויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אל תהיו חלשים מלעקב אחרי האויב, כי אם אתם מתיסרים הרי הם מתיסרים כמוכם, ואולם לכם תקוה (לתגמול טוב) מאללה, ולהם אין תקוה. אללה יודע וחכם.

קטע 16

105. הורדנו לך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, למען תשפט בין בני אדם כפי שאללה השירה אליך, ואל תהיה מגן על הבוגדים, וישאל את אללה את סליחתו, כי הוא סולח ורחום.
106. ואל תגן על אלה שבגדו בעצמם (באי קיום מצות הדת). אללה אינו אוהב את הבוגד והפושע.
108. הם (הכופרים) מנסים להסתיר מן האנשים, אך לא יצליחו להסתיר מאללה, כי הוא כל הזמן אתם, כי הם זוממים בחשכת הלילה דברים שהוא אינו אוהב. ואללה מקיף את כל מעשיהם.
109. הנה אתם (המאמינים) הגנתם עליהם (אלה שבגדו בעצמם) בעולם הזה, אך ביום תחית המתים מי יגן עליהם לפני אללה, או מי יהיה המגן עליהם?
110. אולם העושה רעה וחוטא לעצמו ואחר כך חוזר בתשובה, ימצא את אללה סולח ורחום.
111. העובר עברה, חוטא רק נגד עצמו, ואללה יודע וחכם.
112. ומי שעושה חטא או עברה, ויטיל אותם על אחר זכאי, הוא מחיב את עצמו קזב ופשע ברור.

קטע 17

113. לולא חסד אללה ורחמיו עליך, הייתה קבוצה מהם יוזמת להתעוותך. ואולם את עצמם הם מתעים, ולא יפגעו בך במאומה. אללה הוריד לך מן השמים את הספר (הקוראן) ואת החכמה ולמדך את אשר לא ידעת, וכי חסד אללה עצום עליך.
114. על פי רב לא תצא טובה משיחותיהם הסודיות, אלא אם יחלט על צדקה, או חסד, או השכנת שלום בין בני האדם, כל העושה זאת במטרה לרצות פני אללה, נעניק לו שכר עצום.
115. כל מי שרוב עם השליח לאחר שהתבררה לו הדרך הישרה, ויבחר בדרך אחרת מזו של המאמינים, אותו נזיל בדרך שבחר לעצמו, נצלהו בגיהנם, וסופו יהיה הגרוע ביותר.

קטע 18

116. אַלְלָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יִסְלַח כָּל חֲטָא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמִּשְׁתַּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מִרְחִיק לְתַעוֹת.
117. אַלְהָ (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֶלֶק מִסִּים מִעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנִּי הַבְּהִמּוֹת, וְאַצְוֶם לְשָׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בַּמָּקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֶלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִית וּמַעֲוֹרֵר תִּקְוּוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטָחוֹתָיו הֵן רַק רַמְיָה,
121. וּמַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלָה הוּא הִגִּיהֶנֶם, שֶׁמִּנּוֹנוֹ לֹא יוֹכְלוּ לְהַמְלִיט.
122. אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לְגַנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֶמֶת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֲסֵד לְהַכְנִס לְגֹן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמַּסְלָמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּ בְּעָלִי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנֶסוּ אֶל הַגֹּן, וְלֹא יַעֲשֻׁקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בְּעַל דַּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עֲצָמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מִיִּטִּיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצַ, וְאַלְלָה מִקִּיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הִם מִבְּקָשִׁים חֲנוּת דַּעֲתָדָּה (מוֹחַמֵּד) בַּעֲנֵנוּ הַנְּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאָן), בַּעֲנֵנוּ הַנְּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנְכֶם לִשְׁאֲתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרֵר). וּבַעֲנֵנוּ הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמָּגֵן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצֶדֶק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינֶם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2 : 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.
- קטע 20**
135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכם, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תעיה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנתיה הישר.

138. בִּשְׂרָ לַצְבוּעִים כִּי צְפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדִי הַמֵּאֲמִינִים. הָאֵם הֵם מִבְקָשִׁים אֶצְלָם עֹז? הֲלֹא הָעֹז אֶצֶל אֱלֹהָ?
140. אֱלֹהָ הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אַל תִּשְׁבוּ אִפּוּא אִתָּם עַד אִם יִשְׁחֹוּ בַּדְּבָרִים אֲחֵרִים. כִּי אִזּוּ תִהְיוּ כְּמוֹתָם. אַכֵּן אֱלֹהָ מֵאֲסֹף אֶת הַצְבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדּוֹ אֶל גִּיהֶנָּם,
141. כִּי אֵלֶּה (הַצְבוּעִים) הַמֵּצַפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֱלֹהָ נוֹתֵן לָכֶם נִצָּחוֹן יֵאֱמָרוּ, הָאֵם לֹא הֵינּוּ עִמָּכֶם? אִךְ כְּשֶׁיֵּשׁ לְפַעֲמִים מִזֵּל לְכּוֹפְרִים, הֵם יֵאֱמָרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזָרְנוּ לָכֶם וּמִנִּיעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמֵּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֱלֹהָ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לְכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיוֹנוֹת) עַל הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצְבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֱלֹהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לְתַפְלָה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדִי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִרְאוּ אוֹתָם. אִךְ אֵין הֵם מְזִכִּירִים אֶת שֵׁם אֱלֹהָ אֶלָּא מַעַט,
143. בַּתּוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מִשְׁתִּיכִים לְאֵלֶּה (הַמֵּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֱלֹהָ מִתְּעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמֵּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לְתֵת לְאֱלֹהָ הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאִתָּם לֹא צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצְבוּעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְל הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עוֹזָר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֱלֹהָ, וְהִתְמַסְרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֱלֹהָ, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמֵּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֱלֹהָ יַעֲנִיק לְמֵאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מָה יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ בְּעִנִּישַׁתְכֶם, אִם תִּכְרִירוּ טוֹבָה וְתֵאֱמִינוּ? אֱלֹהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֱלֹהָהּ אֵינוּ אוֹהֵב אֶת הַמַּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרַבִּים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֶלָּא
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂק. אֱלֹהָהּ שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלְחוּ לַרְעָה, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֹּן הַכּוֹפְרִים בְּאֱלֹהָהּ וּבִשְׁלִיחָיו וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֱלֹהָהּ וּבֵין שְׁלִיחָיו,
וְהַאוֹמְרִים, נֶאֱמַין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפָּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בֵּינֵינוּ (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמֵתִיִּים, וְלִכְּוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ עֲנֵשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלֶּה הַמֵּאֱמִינִים בְּאֱלֹהָהּ וּבִשְׁלִיחָיו, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בֵּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּד (מוֹחֲמֵד) כִּי תוֹרִיד אֵלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם שָׂאֲלוּ מִמוּסָא דְּבַר גָּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֱלֹהָהּ בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הַעֲגָל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלְּחָנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֵט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַחֲמִים הַטּוֹר מַעֲלִיָּהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרְתָנוּ אִתָּם).
וְאָמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בַּהֲשִׁתְחוּיָהּ בִּשְׁעָר, וְגַם אָמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשְּׁבֵת, וְקִבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתְּחִיבוֹת מִדְּגִשֶׁת.
155. מִשּׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּהּ, אֱלֹהָהּ חֲתָם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכַפִּירָתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הִרְגָנוּ אֶת הַמָּשִׁיחַ, עֵיסָא בֶן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ.
וְאִכֹּן לֹא הִרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוֹתָיו הֵם בְּסִפְק בְּדִבְר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵנֵינוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹן שְׁוֹא יָלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הִרְגוּהוּ בְּאֱמֵת.
158. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָהּ הִעֲלָה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אֱלֹהָהּ עֲזָו וְחָכָם.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו ושל עיסא בן מרים, וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. אולם את אלה שהתיהדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן הענשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.

קטע 23

163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אבראהים, ואסמאעיל, ואסחאק, ועקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארו, וסולימאן, לדאוד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עזוז וחכם.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפכרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ששאו לנצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַעֲלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֲלֵא אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עִיסָא בֶן מֵרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמִלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְס, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוֹשָׁה הֵם. מוֹטָב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֶלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהוּיֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְדִיו לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קִטְעַ 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לְהוּיֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמְלָאכִים הַמִּקְרָבִים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמְנָע לַעֲבֹד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֶף אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמּוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמְנָעוּ לְהוּיֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהַתִּיּהָרוּ, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מְכַאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחִסְדּוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּד (מוֹחִמֵד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינָן הַמּוֹרִישׁ שְׁאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחוֹת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם יִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהָעֲזָבוֹן. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֵיוֹת, לְגִבֹּר חֶלֶק כְּחֶלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֶאֱאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֶאֱאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֶאֱאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי המאמינים! מלאו את חובותיכם. בהמות המקנה¹ התרו לכם למאכל, מלבד מה שנגאסר עליכם בספר (הקוראן), ומה שנגאסר בתקופת העליה לרגל. אללה יצוה את אשר ירצה.
2. הוי המאמינים! אל תחללו את המקומות הקדושים, פלחגי אללה, ולא את החדש הקדוש, ולא את הקרבנות וקשטיהם, ולא את העולים לרגל הבאים לבקש חסד ורצון מרבונם, וכשתגמרו את החג², יש לכם הרשות לצוד ציד. לא תגרם שגאתכם לאלה שמנעו מכם את הגישה למסגד הקדוש להתקיפם, ועזרתם איש לרעהו לחסד וליראת אללה, ולא תשתפו פעלה אתם לעשות מעשי פשע ותוקפנות, ויראו את אללה, כי ענש אללה קשה מאוד.
3. נאסר עליכם לאכילה, הנבלה והדם ובשר החזיר, ואשר נקרא עליו שם אחר זולת אללה³, את בשר בהמה החנוקה, והמכה, ההרוגה על ידי נפילה, הנגוחה, ובהמה שנהרגה על ידי חיה טורפת, אף לא אשר שחטתם. בנוסף לכל זה, אסור לכם לאכל כל אשר נשחט על מזבח אלילים, ואסר עליכם הטלת חצים, במשחקי גורלות, כי זוהי תועבה. היום נואשו הכופרים מדתכם, על כן אל תיראו מפניהם, כי אותי תיראו. היום השלמתי לכם את דתכם ותממתי את חסדי עליכם, ורציתי את האסלאם לדת בשבילכם³. וכל הנאלץ מחמת רעב⁴, ולא מתוך נטיה לחטא, הגה אללה סולח ורחום.
4. ישאלוך, מה עוד מתר להם לאכל? אמר, התרו לכם כל הדברים הטובים, וכן כל החיות והדורסים אשר אלפתם ואשר למדתם אותן את אשר למד אתכם אללה. אכלו ממה שצדו למענכם, והזכירו את שם אללה עליו, ויראו את אללה. כי אללה מהיר-חשבון.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהר, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ושפשו את הפנים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, באשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם באשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אֵלֶּלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבְּיָנֵיהֶם שְׁנַיִם-עָשָׂר נְגִידִים. אֵלֶּלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָבָאת, וְתִצְמִינוּ לְשִׁלְחִי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאֵלֶּלָה גְּמוּל חֶסֶד, אִזּוּ אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנֵּהוּ זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֵדָּ מִי שִׁיכְפֹּר מִכֶּם לְאַחַר כָּל זֹאת תִּוְעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
13. וּבְאֲשֶׁר חָפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלְלָנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוִתִּים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשִׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מֵהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנּוּ אוֹתָם. כִּי אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשִׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אִזּוּ יוֹדִיעַ לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַּד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבְאָר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהֵייתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגָּ'יִל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם אוֹר מֵאֵלֶּלָה וְסִפֵּר בְּהִיר (הַקּוֹרְאָן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אֵלֶּלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מְרִים. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שְׁלִטוֹן עִם אֵלֶּלָה, אִם יִרְצָה לְהַמִּית אֶת הַמַּסִּיחַ בֶּן מְרִים וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לְאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֵלֶּלָה וְאַהֲבִינוּ. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם! אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלֹאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַּד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבְאָר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בְּהוֹפְעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְּהִיר. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְּהִיר (הַנְּבִיא מוֹחַמַּד). וְאֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבָנָי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתֶכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקֶרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתֶכֶם לְמַלְכִים (שֶׁחָרַר אֲתֶכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבְנוֹתָנוּ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (זְמַנְכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסְדוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בְּאָרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ עַד אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכְנָס אֵלֶיךָ.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתֶם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֶיכֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכֹאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלִיחֶם), וְסָמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָהּ. לָךְ אִפּוֹא אֶתָּה וְרַבּוֹנְךָ וְהַלַּחֲמוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֶלָּא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בִּינִינוּ לְבִין הָעֵדָה הַמְּשַׁחֲתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אָרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבָּהֶן יִתְּעוּ בְּאָרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֶל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁגִיחֶם קֶרְבֵּן, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאַחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתְךָ. אֲמַנָּם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קֶרְבָּנוֹת רַק מִן הִירָאִים בִּלְבַד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהַרְג אוֹתְךָ, כִּי יִרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהַרְיִגְתִּי יַחַד עִם שְׂאֵר חֲטָאֶיךָ, וְתִהְיֶה מְשׁוֹכְנִי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֵנֶשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָּם, נִפְשׁוּ הָרָשָׁתָה לֹא לְהַרְג אֶת אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אִזּוֹ אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחֲשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הָרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלַתִּי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוחמים באללה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יכרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולהם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאלה. ואללה עוזז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליח! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמינו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיחדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הזכירו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כזב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפט, שפט ביניהם בצדק. אלה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפט אלה, לאחר משפטם הם פונים ערף? אלה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אכן הורדנו את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפטו הנביאים אשר התמסרו לאללה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אלה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לכן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אלה, אלה הם הכופרים.

45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, וישן תחת שון, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כל העושה צדקה,¹ יכפר לו.² כל מי שאינו שופט על פי הדרך אשר הוריד אלה, אלה הם הפושעים.

46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,

47. על בעלי האנג'ל לשפט על פי שהוריד בו אלה, כל מי שאינו שופט לפי מה שאלה הוריד, אלה הם המשחתים.

48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפט ביניהם על פי שהוריד אלה מן השמים, ואל תלך אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לכל אחד מהם נתנו חק ומנהג. ואלו רצה אלה היה עושה את כלכם אמה אחת, אך הוא רצה לנסותכם במה שנתן לכם, לכן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כלכם אל אלה תשובו, ואז יודיעכם את הדרך אשר נחלקתם בו.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שֹׁפֵט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֱלֹלָהּ, וְאַל תִּלְךְ אַחֲרֵי יִצְרִיהֶם הַשּׁוֹטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִתְּנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל יִפְתּוּד לִסְטוֹת מַחֲלָק מִן הַחֲקִים. וְאִם יִפְנוּ עֵרֶף, דַּע כִּי אֱלֹלָהּ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֲטֵאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.

50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלָה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַג' אֶהְלִיָּה¹! הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֱלֹלָהּ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מִהֶם הוּא. אֱלֹלָהּ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).

52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלָה (הַצְּבֹעִים) שָׁיֵשׂ מַחֲלָה בְּלִבוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוּן. אֵד יִתְּנוּ שְׁאֲלָלָהּ וְיֵבֵא נִצְחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מַשְׁהוֹ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְּבֹעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.

53. וְהַמֵּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלָה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֱלֹלָהּ בְּשִׁבּוּעָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֶתְכֶם! מַעֲשִׂיהֶם יִפְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.

54. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! מִי שִׁינְטֹשׁ אֶת דָּתוֹ מִבְּיַנְיָכֶם, אִזּוֹ יֵבֵא אֱלֹלָהּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמֵּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ ג' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹלָהּ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שִׁיִּרְצָה, כִּי הוּא מַקִּיף וְיוֹדֵעַ.

55. הַמִּגְנִיִּים שְׁלָכֶם הֵם, אֱלֹלָהּ, וְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), וְהַמֵּאֲמִינִים הַמְּקִיָּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזִּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֱלֹלָהּ.

56. וּמִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ לַמִּגְנִיִּים אֶת אֱלֹלָהּ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, הֵם שִׂיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֱלֹלָהּ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחּוֹק. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹלָהּ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וּכְשֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שְׁמִים אוֹתָה לְלַעַג וּשְׁחוֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסִירֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֵאֵם אַתֶּם מִתְנַקְּמִים בָּנוּ מִשּׁוּם שְׁאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלָהָ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֶּדֶם, וּבִאֲשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הָאֵגִיד לָכֶם, רְעָה מִזֵּאת, לְמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֵלָהָ? לֵאלֹהָ אֲשֶׁר קָלָם אֵלָהָ, וְכַעַס צִלְיָהֶם, וְהִפְךָ מֵהֶם לְקוֹפִים וּלְחַזִּירִים, וְאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֵלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בַּיּוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיָתֶם מִן הַדָּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבוּעִים מִבְּנֵי הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרֵי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אֵךְ אֵלָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חֲשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפוֹנוֹת וְקִבְּלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מַה נוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֻטֵּא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקִּבְּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֵלָהָ כָּבוֹל יָד, ¹ יְדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִירִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֵלָהָ פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כַּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ מִרְבּוֹנָךְ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וְכַפִּירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אֵלָהָ, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאֵלָהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הָאֲמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמֵּד) וְיִרְאוּ אֶת אֵלָהָ הֵייוֹ מְכַפְּרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמְכַנְּסִים אוֹתָם לַגָּנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִי' יֵל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הֵיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָמֵן יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אֵךְ מִרְבִּיתָם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנָךְ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֹן תַּעֲשֶׂה, אִזּוֹ לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ). הֵן אֱלֹהָ יִשְׁמֹר אוֹתָךְ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהָ אֵינוֹ מְדִרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֲמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹא תִקְיָמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יִל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) מִרְבוּנָךְ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שִׁחְצָנוֹת וּכְפִירָה, אֲדָּ לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֱמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֶאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהָ וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עָלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כָּרְתֵנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֵלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֲדָּ בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹא לִפִּי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אַחָדִים, וְאַחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חִשְׁבוּ שֶׁלֹא יַעֲנִשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעוּרוּ וְאָטְמוּ אֶת אָזְנֵיהֶם. אֲבָל הָעֲנִשׁוּ, לְאַחַר מִכּוֹן קִבֵּל אֱלֹהָ אֶת תְּשׁוּבָתָם, אוֹלָם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֹרָשִׁים. וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אָכֵן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַמָּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. הַמָּסִיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמְצָרֶף שֶׁתִּפִּים לְאֱלֹהָ, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהָ מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחוֹטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אָכֵן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהָ הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהָ אֶלָּא אֱלֹהָ אֶחָד (אֱלֹהָ). וְאִם לֹא יִחַדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מְכַאִיב.
74. הֲלֹא יַחֲזִירוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָ, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
75. הַמָּסִיחַ בֶּן מֶרְיָם אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צְדִיקָה, וּשְׁנֵיהֶם (הֵיוּ בְּנֵי אֲדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּוֹן. רֵאֶה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מְבַהֲרִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסֵּתֶפֶל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְיק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם? אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזְמוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֵי וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מַעַל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר.

קטע 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מָרְם מְשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חָק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגֻנִים. מַה נּוֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים, מַה נּוֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלוֹ הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמִגְנִים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אַתָּה תִּמְצָא כִּי הַיְּהוּדִים וְהַפְּגָנִים, אֵיבָתָם לַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אַךְ תִּמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לַמַּאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזְרִים, וְאֵינֶם שֹׁחֲצִים,
83. וְכֹאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מַה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אַתָּה רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלָּל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים (לְאֵמָתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמָה לָּנוּ כִּי לֹא נֵאֱמִין בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִסְנוּ רְבוּנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)».
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגָנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם, לִנְצַח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׁי הַטּוֹב.
86. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֶנוֹם).

קטע 12

87. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּאָסְרוּ (על עַצְמְכֶם) אֶת הַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָה לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֹק, כִּי אֱלֹהָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֹק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָה פָּרְנָס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָה אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָה לְפָלִיטָה פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשְׁבְּעוּ בְּכוֹנָה תַחֲלָה. לִמְעַן יִכְפֹּר לְנִשְׁבָּע (אִם לֹא יִקַּם אֶת שְׁבִיעוֹתוֹ), עָלָיו לְהַאֲכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, יָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוּם שְׁבִיעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם. כָּכָה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָה אוֹתוֹתָיו לִמְעַן תּוֹדוּ לוֹ.
90. הוּי המַאֲמִינִים! הֵינִי וּמִשְׁחִקֵי הַמַּזָּל, מִיִּסֵּר,¹ וְזָבַח עַל מִצְבּוֹת וְלִמְעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בִּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיִּסֵּר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָה וּמִהַתְפָּלָה. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיתוֹ לְאֱלֹהָה וְצִיתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְגּוּ עֲרֹף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלּל מָה שֶׁאֲכָלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאֲכָל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָה וְהָאֲמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהָאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרְאוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי המַאֲמִינִים! אֱלֹהָה יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּידֵיכֶם וּבְרַמְחִיכֶם (בְּעוֹנֹת הָעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לִמְעַן יִבְרַר אֱלֹהָה מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתֵּר. וּמִי שֶׁיַּחֲטֵא אַחֲרֵי כֵּן צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מְכָאִיב.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 219.

2. הִתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ: הַשֵּׁלֶב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן. בְּשִׁבִּיל שֵׁלֶב רִאשׁוֹן, ר' אל-בקרה

2: 219, וּבְשִׁבִּיל שֵׁלֶב שֵׁנִי, ר' אֲנִי-נִסְאִי 4: 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסּוּר? זֶה הַשֵּׁלֶב הַרְבִּיעִי וְהַסּוֹפִי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן בְּאִסְלָאם.

95. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּהְרָגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרָג בַּהֲמַת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלֶה, הַעֲנֵשׁ שֶׁלוֹ הוּא שְׁחִיטַת בַּהֲמָה דּוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרָג, לְפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אָנָשִׁים יִשְׂרִים מִבְּנֵיכֶם, כְּקָרְבַּן שִׁיזָבַח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַכֶּפֶר, הַאֲכֹלֶת מִסִּכְנֵי, אוֹ לָצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׁוִים לְכַמּוֹת הָאֲכָל שִׁיתָן לְמִסְכָּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הַעֲנֵשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֵלֶּה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשָׂה בַּעֲבָר, אֲדָּ מִי שִׁשְׁיֹב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה עֲזִיז וְעַל נְקָמוֹת.
96. הִתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לֹאֲכִילָה וּלְטוֹבַת הַנֶּאֱתָכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדָרָךְ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלֶה לָרָגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵלֶּי וַתֵּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
97. אֵלֶּה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוֹם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוּשִׁים,¹ וְאֶסֶר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזָּבַח עַל קְשׁוּטֵיהֶם שִׁיקְרָבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאָרֶץ, וְכִי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
98. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלַח וְנִרְחוּם.
99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
100. אָמֵר, הִרַע וְהַטוֹב אֵינֶם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצָא חוֹן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אַתֶּם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּצְלִיחוּ.

קטע 14

101. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְּגַלוּ לָכֶם יִהְיוּ קָשִׁים עֲלֵיכֶם, וְאוּלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְנֵי יְרִידַת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְּגַלוּ לָכֶם. אֵלֶּה סֹלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וּמִתּוֹן.
102. יֵשׁ אָנָשִׁים שֶׁשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלֶּה לְפָנֶיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְּגַלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.
103. אֵלֶּה לֹא חוֹזֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְיָלָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵, וְאוּלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֵלֶּה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסִרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוּשִׁים אַרְבַּעַ: רִגִּב, דְּיוֹ אֶל-קִיעֵדָה, דְּיוֹ אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. בְּחִירָה = קְטִיעַת אֶזְנֵי הַנֶּאֱקָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסֶּפֶר מִסּוּיִים. נֶאֱקָה כְּזוֹ יוֹקֵדֶשׁ הַחֶלֶב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.

3. סֵאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱקָה וְהִיא מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

4. נִצְיָלָה = נֶאֱקָה הַיּוֹלֶדֶת נֶקְבָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָהּ לְהוֹלִיד נֶקְבוֹת בְּלִי זָכָר בִּינִיחָן. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

5. חֵאֲמִי = גִּמֹּל זָכָר מִיּוֹעֵד לְצוּרְכֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסֶּפֶר מִסּוּיִים שֶׁל נֶקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְּרִים הַעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֵמֵד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אֵף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים?
105. הוּא הַמַּאֲמִינִים! דָּאָגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מִדְּרָכִים לֹא יִזְק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָה תַחֲזֹרוּ כְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמַּאֲמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִקְרָבְכֶם עַל צִנְאוֹתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאַחַד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעֶכֶם בַּדֶּרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבְּנֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרָשׁוּ מֵהֶם שִׁישְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָה, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבְּנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָה לְשֹׁמֵר, וְאִם כֵּךְ נַעֲשֶׂה, נִהְיֶה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם יִתְגַּלֶּה אַחֵר כֵּךְ שֶׁהֵם אֲשֵׁמִים (בְּשֵׁנוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָה שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשַׁעַת הַמּוֹת), וְלֹא קִפְחוּנוּ אֵף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיֶה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִּבְטִיחַ מִסִּירַת עֲדוּת אֲמֶת, עַל יְדֵי הַחֲשֵׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָה וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָה יֵאָסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיֹּאמֶר, מַה הִיָּתָה תִּשְׁוּבָתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֱלִיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָה יֹאמֶר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בֶן מִרְיָם! זָכַר אֶת חֲסָדֵי לֶךְ וְלֹאֲמֶךְ, כְּאֲשֶׁר סִיעַתִּי לֶךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לֶךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעִרְסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכֶּתֶב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנִי' יל, וְכְאֲשֶׁר יִצְרַת בְּרִשׁוֹתֵי דְמוֹת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַת בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְאֶת אֶת הָעוֹר מִלֶּדָה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתָ אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאתָ אֲלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְּרִים מִבְּנֵיהֶם אָמְרוּ, "שְׂאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמְּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֹורִים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶּן מָרְסָם! הִיכּוֹל רְבוּנָךְ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְיָדַע כִּי אֶמֶת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עַדִּים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶּן מָרְסָם, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנוֹ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאֲתָךְ, וּפְרִנָּסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמִּפְרָסִים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הִנְנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֶיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֶנֶשׁ שְׁלֵא הֶעֱנֵשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶּן מָרְסָם! הֵאֵם אַתָּה אִמְרַתְּ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כְּשֵׁנִי אֵלִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הִשְׁבַּח! אֵין לִי סִמְכוּת לֵאמֹר מֶה שְׁאֵינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אִמְרַתִּי אוֹתוֹ, יָדַעְתָּ אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאֵינְנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אִמְרַתִּי לָהֶם אֵלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינֵיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁהֲחִזַּרְתָּ אוֹתִי אֵלַיךְ, הֵייתָ אַתָּה הַמְּשַׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, הָאֶמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוּת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מֵרָצָה מֵהֶם, וְהֵם מֵרָצִים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

6

סוֹרַת אֶל-אֲנַעֲאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-אֲנַעֲאם, הַמִּקְנָה»,
מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה אללה מנחה
למאמינים איך להתיחס לחיות בית מה מהם למאכל ומה
מהם לרכיבה. וגם אללה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה
בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה
ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנָה» מפסוק מאה
שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאוֹר, וּבְכָל אֵלֶה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפִּים) שְׂוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מִטֵּיִן, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבְכָל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סִפְק בִּיכָלְתוּ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֵאת הַמֵּתִים בַּיּוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיּוֹדֵעַ מַה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שְּׁאַתֶּם מְשִׁיגִים.
4. וְאִכֵּן לֹא בָּא אֲלֵיהֶם אוֹת מְאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יָפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרֵף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאֻמַּת שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, אוֹלִם סוֹפִם שֶׁיָּבֹא אֲלֵיהֶם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים מַה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שֶׁלֹּא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטָר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֶדְמוֹתֵיהֶם, וְאֵף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֲרֵים.
7. אֱלוֹ הַיֵּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר כְּתוּב עַל מַגֶּלֶת נֵיִר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שְׂאִין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹוֹ מִלְּאָד מִן הַשָּׁמַיִם? הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאָד, נִחְרָץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאָד, הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֶת אָדָם, וְאֵד הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בַּנְּבִיא מוֹחֲמַד).
10. כָּבֵר לַעֲגוֹ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שְׁיִסִּירוּ בָּאָרֶץ וְיִרְאוּ אֵיךְ הִיתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵד הוּא יֵאָסֵף אֶתְכֶם בַּיּוֹם תַּחֲיִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לביניכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השנה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא יצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אַזְנֵיהֶם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח איתך. הכופרים אומרים, אלה הם אגדות הקדמונים.
26. והם אוסרים על האנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעליו. ומביאים כלֵה רק על עצמם מבלי שיִרגישו זאת.
27. אם תראה אותם (הכופרים) כְּשִׁיעֲמְדוּ מול האש ויאמרו, לו רק יחזירונו (אל חיי העולם) לא היינו מתכחשים לאותות רבוננו, והיינו מאמינים.
28. (הענין הוא לא כך), אלא משום שנגלה להם כל אשר הסתירו לפנים, ואלו היו מחזרים, היו שבים ועושים את אשר נאסר עליהם, כי כוזבים הם.
29. והם אמרו, אין חיים אחרים מלבד חיינו בעולם הזה כי לא נקום לתחייה.
30. אם תראה אותם עומדים (ביום הדין) לפני רבונם, כשהוא אומר להם, האם אין זאת האמת? והם אומרים, כן, ברבוננו! אז אלה אומר, טעמו אפוא מן הענש אשר בו כפרתם.

קטע 4

31. אבודים יהיו הכופרים בפגישתם עם אלה, וכאשר תבוא עליהם שעת הדין לפתע, יאמרו, חבל לנו על כל אשר הזנחנו, וישאו את חטאיהם על גביהם, ומה רע הוא המשא.
32. ואין חיי העולם הזה אלא משחק ושעשוע, וחיי העולם הבא טובים יותר ליראים. האם לא תבינו?
33. אנחנו יודעים כי יעציבוך דבריהם, בינם לבין עצמם הם אינם חושבים שאתה משקר, אולם לאותות אלה יתכחשו הכופרים.
34. כבר הכחשו שליחים שקדמו לך, אשר קבלו בסבלנות את ההכחשות והפגיעות, עד אשר באה אליהם עזרתנו. כי אין להחליף את דברי אלה, וכבר באו אליך מקורות השליחים (שקדמו לך).
35. ואם התרחקו קשה עליך, האם תוכל למצא לך מנהרה באדמה, או סלם לעלות לשמים ותביא להם אות (שאתה צודק, עשה זאת). לוי רצה אלה היה מכנס אותם להדרכתו, לכן אל תהיה מחסרי הסבלנות.
36. רק אלה שמוכנים לשמע מסגלים לענות לך, ואלו המתים (הכופרים) אלה יחיה אותם (ביום תחיית המתים), ואליו יוחזרו.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבְיָאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה יָכֹל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמְּעוֹפֵף בְּכִנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֱלָמִים וּבַחֲשֻׁכָּה תִּמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְּעָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יְדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחֵ, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִּפְּנוּ בְּקִרְיַאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קטע 5**
42. וְכִבֵּר שִׁלְחָנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישוּ אוֹתָם), לֵכֵן נִהְגָנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַצָּרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא הִתְלַאָּה שְׁלָנוּ עֲלֵיהֶם, הָיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַרְבָּא, לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הַשָּׁטָן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֵה.
44. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פָּתַחְנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לְיָדֵי יְאוּשׁ.
45. כִּךְ נִגְדַע שָׁרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשִּׁבְחָה לְאֵלֶּלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוּשׁ שְׁמִיעֲתְכֶם וְרֵאיוֹתְכֶם וְיִנְאֻטֶּם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֶם לָכֶם? רֵאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַרְבָּא הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כִּךְ שֶׁאִם לִפְתָּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסִתְּכֵלִים, יָבוֹא עֲנֹשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הַיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלֵכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַרְבָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יִגַּע בָּהֶם הָעֲנֹשׁ, כִּי הָיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הַכוֹנוֹת פַּה לֹא-לוּחַ אֶל-מַחְפּוּטִי, הַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי הַכוֹלֵל כָּל מַה שְׁגִלּוֹי וִידוּעַ לִפְנֵי אֵלֶּלָה.

50. אָמַר, אֵינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֱלֹהָ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַתַּעֲלוּמָה, וְאֵינִי טוֹעַן כִּי מִלֵּאָדָּה אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מִה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ? הָאִם לֹא תַחֲשְׁבוּ עַל כָּד?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) אֵת אֱלֹהֵ אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלֵּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.

52. אַל תִּגְרֹשׁ אֵת (עֲנִי הַמֵּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רַבּוֹנָם בְּקֹר וְעָרַב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִידָה לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיָּהָ לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרֹשֶׁם אַז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.

53. כָּד נִסִּינוּ אֵת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהֵ חֲסִידוֹ מִתּוֹכָנוּ? אֵד הֲאִין אֱלֹהֵ יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?

54. כְּאֲשֶׁר הַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ יָבוֹאוּ אֵלֶיךָ, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רַבּוֹנְכֶם קָתַב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֹסֶר יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֱלֹהֵ) סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

55. כָּד אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְּגַלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאֱסַר עָלִי לַעֲבֹד אֵת אֱלֹהֵ (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי אֱלֹהֵ. אָמַר, לֹא אֵלָד אַחֲרֵי יַצְרִיכֶם, כִּי אַז הוּא אֶתְּעָה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמִּדְרָכִים.

57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רַבּוֹנִי, וְאוֹלָם אֶתֶם הַתִּכַּחֲשֵׁתֶם לָזֶה. לֹא בִּידֵי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידֵי אֱלֹהֵ לְבַדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצֶדֶק, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.

58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידֵי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) שְׂאֶתֶם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמַר הָעֲנִין בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֱלֹהֵ יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.

59. וְאַתּוֹ מִפְתָּחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר בִּיבִשָּׁה וְאֲשֶׁר בֵּיס, וְאִין עָלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַּעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשָׁבֵי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם יָבֵשׁ, רָשׁוֹם בְּלוֹחַ הַשְּׁמׁוֹר בְּשָׁמִים.

60. וְהוּא אֲשֶׁר יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וְיִדַּע אֵת אֲשֶׁר פְּעֻלָּתֶם בַּיּוֹם, וְלֹאֲחַר מִכּוֹן יָקִים אֶתְכֶם בּוֹ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלֵא זְמַן מִגְבֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֲלִיו תִּשׁוּבַתְכֶם, אַז יוֹדִיעְכֶם אֵת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו כנגעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מזאת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אתריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהירם למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנח. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא יזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעיתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואידך אני אפחד ממה שאתם משתפים באלה, ואתם לא מפחדים לשתף באלה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבנו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם להוכיח את בני עמו. נָרִים במַעֲלוֹת את אֲשֶׁר נִרְצָה. כי רבוֹנָד חָכֵם וְיֹדֵעַ.
84. ונתנו לו (לאַבְרָהָם) את אֶסְחָאק (יִצְחָק) ויעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרֵכְנוּ כָּל אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נֹחַ הִדְרֵכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצְאָאָאִיו (שֶׁל אַבְרָהָם) דַּאוּד וְסוֹלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאִיֹּב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהַאֲרוֹן, כִּד נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב.
85. וּכְמוֹ כֵּן אֵת זְכָרְיָא וְיַחְזָא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׁכַלְס מִן הַיִּשְׂרָאִים.
86. וְאֵת אֶסְמַאעִיל (יִשְׁמַעְאֵל) וְאַלְיָסַע (אֵלִישָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוֹט. אֵת כָּל אֶחָד מֵהֶם רוֹמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחַד עִם כָּמָה מַאֲבֻתֵיהֶם וְצִאָאִיהֶם וְאַחֵיהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָהֶם, וְהִדְרֵכְנוּ אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
88. זֶה הִהְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֵת אֲשֶׁר יִרְצָה מִזֵּין עַבְדּוֹ. אִם יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לְשׂוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹה נָתַנוּ אֵת הַסֵּפֶר,¹ וְאֵת הַחֻקָּה, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹה (אֲנָשִׁי קוֹרִיש) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחַמַד), הִנֵּה הִפְקִדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלַּכְתָּ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁרָה. אָמַר, אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזַהְרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֵת אֱלֹהָ כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד אֱלֹהָ דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֵת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שֶׁחֶלֶק מֵהֶן אַתֶּם מְגִלִּים אֶדְ הַרְבֵּה בְּהֵן אַתֶּם מַסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאָן) מָה שֶׁלֹּא יִדְעֶתֶם וְלֹא יָדְעוּ אַבּוּתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהָ (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵת הַסֵּפֶר). אֲנוֹר כִּד עֲזֹב אוֹתָם לִנְפָשָׁם לַהֲשָׁתַעֲשֵׁעַ בְּהַבְלִיָּהֶם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזכיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאלה. נכרת הקשר ביניכם, וימה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המת ויוציא את המת מן החי. זהו אלה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר יצר אתכם מנפש אחת, ואז תשכנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שִׁתְּפִים לְאַלְלָה אֶת הַגִּ'ן (הַשְּׂדִים), אִף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַשְּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בּוֹרָא הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, כִּיצַד יִהְיֶה לוֹ בֶן, וְאִין לוֹ בֵּת זּוּג? הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זֶהוּ אֱלֹהֶה רְבוּזָנְכֶם, אִין אֱלֹהֶה מִבְּלַעְדִּיו, בּוֹרָא כָּל דָּבָר. עֲבָדוּ אוֹתוֹ אַפּוּא. עַל כָּל דָּבָר הוּא מִגּוֹ,

103. לֹא תִשָּׁיג אוֹתוֹ כָּל עֵין, אֵדָה הוּא יִשָּׁיג כָּל עֵין, וְהוּא הַמִּמְכָּח וְהַבְּקִיא.

104. כְּבָר נִתְּנוּ לָכֶם הַזְּכוּת בְּהִירוֹת מִרְבוּזָנְכֶם, הַמִּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מִהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאִין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאַנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ מִרְבוּזְךָ, שְׂאִין אֱלֹהֶה אֵלָּה הוּא, וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֱלֹהֶה לֹא הָיוּ מִשְׁתַּפִּים (לוֹ שִׁתְּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתָךְ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אַל תִּגְדֹּפוּ אֶת אֱלֹהֶה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעְדֵּי אֱלֹהֶה, לְמַעַן שְׁלֹא יִגְדֹּפוּ אֶת אֱלֹהֶה מִתּוֹךְ אֵיבָהּ וּבְלִי דַעַת. כִּדְ אֲנֵחֵנוּ קִשְׁטָנוּ לְכָל אִמָּה אֶת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִירוּ אֶל רְבוּזָנִם, וַיּוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הכופרים) נִשְׁבְּעוּ בְּאַלְלָה וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֵת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמּוֹפְתִים בָּאִים מֵאַלְלָה. אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשִׁיבֹא הַמּוֹפֵת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנֵחֵנוּ נֶאֱטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וְכָשֶׁם שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לוי גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעניה. לוי רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקיים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתות), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנכח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זה שהיה כמת (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשארו בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.
123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזנום למנוע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריכו, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שירצה להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.
126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משפן השלום אצל רבונד והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרבייתם להתעוה בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבונדו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אללה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזיהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הולינו אותם שולל, והם זעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבוֹנֶד לא הִזָּה מְשָׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שְׁיִשְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שְׁיִזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רְבוֹנֶד מִפְקַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רְבוֹנֶד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שְׁיִבְרָא כְּפִי שְׁבָרָא אֶתְכֶם מִזְרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שְׁקַדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶּׁהִבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְבָרַח מֵאֵלֶּהָ.
135. אֲמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שְׁמַתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שְׁאֵלָה רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגּוֹ? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא) .
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לְאֵלֶּהָ חֶלֶק מִמָּה שְׁבָרָא מִיבּוֹל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֶמְרוּ, הַחֶלֶק הַזֶּה לְאֵלֶּהָ, וְהַחֶלֶק הַזֶּה לְשִׁתְפִּיָּם אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֵלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶּׁהִקְדַּשׁ לְשִׁתְפִּיָּהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּהָ, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּהָ הוּא אֶל שִׁתְפִּיָּהֶם יִגִּיעַ. וּמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשָּׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּיִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן יָבִיא כָלִיָּה עֲלֵיהֶם וַיִּבְלָבֵל לָהֶם אֶת דָּתָם. אִלוּ רָצָה אֵלֶּהָ, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שְּׁבָדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וַיְבּוֹל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֶרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מֵהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֲלֹא מִי שִׁירְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעֵן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּהָ (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּהָ, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבְּיַנֵּינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שְׁלָנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מְשִׁתָּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּהָ יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהֻגֵיהֶם אֵלֶּהָ, כִּי הוּא חָכָם וַיּוֹדַע.
140. אֵלֶּה שֶׁהֲרִגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹךְ בְּעִירוֹת וַחֲסֵר דַּעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּהָ סָפַק לָהֶם, מִתּוֹךְ שְׁקָר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּהָ. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲוּ וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצִּמִּית גָּנִים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדִּקְלִים, וְזֶרְעֵי מֵאֵכָל שׁוֹנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלְעֵתִים לֹא דוֹמִים. אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁיבְשִׁילוֹ, וּבִיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנָה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה. אֲכָלוּ מִמָּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכֹּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכִּירִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבָּרַחַם הַנִּקְבּוֹת! הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אַתֶּם.
144. וַיֵּצֵר מִן הַגְּמָלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכִּירִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבָּרַחַם הַנִּקְבּוֹת! הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שֶׁקָּרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצֵא בָּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכָל לֹאֲכַל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שְׁפוּד, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיאָלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוָּה וּבְלֹא זֶדוֹן, הִנֵּה רַבּוֹנָךְ סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתִּיחַדוּ אֲסָרְנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסָרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשְׂאָה עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדִּבְקָה בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְאַנְחָנוּ דּוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, אָמַר, רַבּוֹנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יִחְסֹד עֲנָשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִינִים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מְצַרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסָרְנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לַפְּגִינָה, עַד אֲשֶׁר טָעְמוֹ אֶת עֲנָשׁוֹ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בִּדְכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׂאֵתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אַתֶּם אֶלָּא מְשֻׁקְרִים.

149. אָמַר, בִּידֵי אֱלֹהָ הֵהוּכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלוֹ רָצָה הָיָה מְדִרִיד אֶת כָּלְכָם.
150. אָמַר (לַפְּגָנִיִּים), הָבִיאוּ אֶת עֲדִיכֶם שְׂיַעֲדוּ אִם בְּאַמַּת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אָסַר מֶה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם זְעִידוֹ, אֵל תִּקְבֹּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלְדֶּךָ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאַמִּינִים בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אָמַר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אָסַר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֶתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִטִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תַּהַרְגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מַעֲנִי, אֲנַחְנוּ נִפְרָנֵס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תַּהַרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אֱלֹהָ, אֲלֵא בְצִדְקָה. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הִיתּוֹס אֲלֵא בְּהִיגִינוּת עַד שְׂיִתְבַּגֵּר, וְלִהְקִפִּיד עַל הַצִּדְקָה בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבִּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלָתָהּ. בְּדַבְּרְכֶם, הָיוּ צוֹדֻקִים, וְאִם גַּם נֶגֶד קְרוֹבִים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אִסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מֶה שְׁצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירְאוּ.
154. וְלִמּוּסָא נִתְּנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֱמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ. לָכֵן נִהְגוּ עַל פִּיו וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כְּדֵי שְׁלֹא תֵאֱמָרוּ, הַסֵּפֶר¹ הוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לַפְּגָנִי, וְלֹא הַסֵּפֶקְנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׁתֵּאֱמָרוּ, אֵלּוּ הוֹרֵד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מֵמָה (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מְרַבּוֹנְכֶם, כְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אִפּוֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מֵהֶם. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאוֹד עַל סְטִיגָתָם.

1. הַכוּנוּהַ בַּסֵּפֶר הַיֵּא, הַתּוֹרָה וְהַנִּיּוּל.

2. שְׁתֵּי הַעֲדוּת הֵן, הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים.

3. אוֹתָם = הַסֵּפֶרִים שֶׁקִּדְמוּ לְקוֹרְאָן, הַתּוֹרָה וְהַנִּיּוּל.

158. האם מִחֲפִזִּים הַכּוֹפְרִים עַד אֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיהֶם הַמַּלְאָכִים (לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם), אוּ יָבוֹא רְבוֹנָךְ (לְשַׁפֵּט אוֹתָם בְּיוֹם הַדִּין)¹, אוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוֹנָךְ (סִימְנֵי יוֹם הַדִּין)? הַיּוֹם שָׁבוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוֹנָךְ, לֹא תוֹעִיל לְנַפֵּשׁ אֲמוּנָתָהּ (אִזּוּ), אִם הִיא לֹא הָאֲמִינָה לְפָנֵי כֹן, אוּ תִפְעַל טוֹב בְּאֲמוּנָתָהּ. אָמֵר, הַמֵּתִינוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּמִתִּינִים.
159. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בְּדָתָם וְהִכּוּ לְסִיעוֹת מַפְזָרוֹת, אִין לָךְ מַה לַעֲשׂוֹת אִתָּם, אִמְנָם, עֲנִינָם בִּידֵי אֵלֶּלֶה, וְהוּא יוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.²
160. מִי שִׁיעֶשָׁה מַעֲשֶׂה טוֹב גָּמוּלוֹ יִהְיֶה עֹשֶׂר פְּעָמִים יוֹתֵר, אוֹלָם מִי שִׁיעֶשָׁה מַעֲשֶׂה רַע יַעֲנֹשׁ רַק בְּמַעֲשָׁהוּ, וְהֵם לֹא יַעֲשֻׁקוּ.
161. אָמֵר, רְבוּנִי הַדְרִיד אוֹתִי אֶל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, הַדָּת הָאֲמִתִּית שֶׁל אַבְרָהָם הַחֲנִיף שֶׁלֹא הָיָה בַּפְּגָנִיִּים.
162. אָמֵר, תִּפְלָתִי וְקֶרְבָּנִי וְחַיִּי וּמוֹתִי לְאֵלֶּלֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים הֵם,
163. שְׂאִין שְׂתַף לוֹ, וְזֶה הוּא אֲשֶׁר צִוִּיתִי, וְאֲנִי רֹאשׁוֹן הַמַּסְלָמִים.
164. אָמֵר, הַאֲבָקֶשׁ רְבוֹן זֹלַת אֵלֶּלֶה הוּא רְבוֹן כָּל דְּבָר? וְכָל נֶפֶשׁ תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רַע, הִיא אַחֲרָאִית לוֹ (בְּיוֹם הַדִּין), וְאִין נֶפֶשׁ שֶׁתִּשָּׂא אֶת הָעַל שֶׁל נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, כִּי אֶל רְבוֹנְכֶם תַּחֲזֹרוּ, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת דְּבַר כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
165. וְהוּא אֲשֶׁר הִקְיַמְכֶם דוֹר אַחֲרֵי דוֹר בְּאַרְץ, וְהָעֵלָה אַחֲדִים מִכֶּם בְּדַרְגּוֹת (הַפְּרָנְסָה וְהַכּוֹחַ) עַל פְּנֵי אַחֲרִים, לְמַעַן נִסּוּתְכֶם בְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. רְבוֹנָךְ מַהִיר הָעֹנֵשׁ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוֵּרַת אֶל-אֶרְאָף

הַחֹמֶה הַחוּצָצַת בֵּין גֶּן עֶדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶרְאָף», החֹמֶה הַחוּצָצַת בֵּין גֶּן עֶדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה את שמה «הַחֹמֶה הַחוּצָצַת בֵּין גֶּן עֶדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוראן) הוא סֵפֶר (עצום) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ (מוֹתַמֵּד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סֵפֶךָ בְּלִבְךָ בִּיחַס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֵלָיְךָ מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לִהְיוֹתִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מָה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ אַחֲרֵי מְדִרִיכִים זֻלְתּוֹ. מִה מַעֲט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רַבּוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁבֵי, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִז כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בְּחֶרְטָה), בְּאַמַּת הָיִינוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאַל אֶת כָּל הָאֻמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאַל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעוֹלָם לֹא הָיִינוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמֵאזְנֵי צֶדֶק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כֶּבֶד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוֹלֵם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוֹ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְסַפְקָנוּ לָכֶם בְּהַ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִתְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופ' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארעה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנו כְּבָר בָּראנו אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֶּן צִירְנו אֶתְכֶם (בַּצֹּרֶה הִיפָּה בִּיּוֹתֵר), וְצִוִּינוּ לְמִלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוֹגְדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהָהּ), מַה מָּנַע אוֹתָךְ מִלְסָגֵד בְּאִשְׁרֵי צִוִּיתִי אוֹתָךְ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמָּנוּ. אוֹתִי בָרָאתָ מֵאִשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטֵּין.
13. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אִם כֵּן, רַד מֵהֵנּוּ, כִּי לֹא מִתֵּר לָךְ לִהְיוֹת שֹׁחֵץ בְּגוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָת לִי לְתַעוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבַנֵּי אָדָם) בְּשִׁבְלֵי הַיָּשָׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוֹ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצִּדָּדִים, מִפְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימֵינָם וּמִשְׁמָאלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהָהּ) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנִם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַחוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכַן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בְּגוֹ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֶל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוֹ תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פֶּתַח אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמְיָהֶם אֲשֶׁר נִסְתְּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רְבוּנוֹכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקֹרֵב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמָּנוּ וְתַהֲיוּ מִלְאָכִים אוֹ תַּחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהַכְשִׁילֶם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר טָעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמְיָהֶם, אִזּוֹ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעֲלֵי הַגֶּן. אִזּוֹ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּנוֹם, הֵאֵם לֹא אֲסֻרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקֹרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ! חָטְאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כֻּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבַת הַנָּאָה לְזִמְן קָצוֹב,
25. וְאָמַר, וְכֵה תַחֲיוּ וְכֵה תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תוֹצְאוּ (בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).
- קִטְעַ 3**
26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוֹשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבְגָד פָּאָר, אֵד לְבוֹשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֵּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבְּגְדֵיהֶם לְהִרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שְׁלֹא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ.¹
28. בְּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מִצְּאֵנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צִוָּה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצְוֶה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?
29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְוֶה רַק עַל הַצֶּדֶק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנִיאָמְנוֹת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כְּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),
30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִדְרִיד, וְקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲרִיהַ מִשּׁוּם שִׁחְבִּירָה לְקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוּלַת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.
31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ זָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מִבְּקָרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאָכְלוּ וּשְׁתוּ, אֵד לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּגְזִּימִים,
32. אָמַר, וְכִי מִי אֶסֶר אֶת הַלְבוֹשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפֶה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתָּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָפָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אמר, רבוני אָסר את התועבות, הגלויות בָּהוּ וְהִנְסָתָרוֹת, וְאֵת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשֶׂק, וְלִשְׁתַּף לְאֵלֶּה שְׂתַּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְיִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוֹעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחֲתוֹ אִף לֹא בְּשַׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּגִי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֵלֶיכֶם שְׁלִיחִים מִקְרַבְכֶּם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתִי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, וּלְעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שְׁבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתָיו? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשׁ כְּכַתוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלוּחַ הַשְּׁמוֹר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמָּנוֹת) אֵלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הִיכֵן הֵם אֵלֶּה שְׁהִיִּיתֶם קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֵלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אֲזִי יַעֲרִידוּ עַל עֲצָמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אֲזִי יֹאמֶר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הִכְנִסוּ לָאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אֲמוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִים) וּבְגִי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנסוּ אֵלֵיהֶם לְפָנִיכֶם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחֻתָּהּ בְּהַכְנָסָהּ,³ וְכְאֲשֶׁר יִתְאַסְפוּ כָּלָן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֻרֹּנָה שֶׁבָּהוּ אֶל הָרֵאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רְבוּנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֶר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנֵשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאַחֲרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנֵשׁ כְּגִמּוֹל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהִתְיַחֲסוּ אֵלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנוּ, עַד אִם יַעֲבֵר הַגָּמֶל בְּקוֹף הַמַּחֲטָה. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבאי 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנִם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמְכֻסָּה לָהֶם, וְכֵן נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב יְכַלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשִׁאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יְכַלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנִעְקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזֶמֶן שְׁנֵהֲרוֹת זִרְמִים מִתַּחַתָּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הִיָּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְנוּ הֵנָּה, לוֹלֵא הִדְרִיכֵנוּ אֵלֶּלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוּ שֶׁהִבִּיאוּ לָנוּ אֶת הָאֱמֶת. אִזּוּ יִקְרָאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרָאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כְּבָר מַצָּאנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוּ אֱמֶת הוּא. הָאֵם מַצָּאתָם גַּם אֶתָּם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֱמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוֹז בְּתוֹכָם, קָלַלְתָּ אֵלֶּלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וּפָעְלוּ לַעֲקֻמוֹ, וְכִפְּרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמֶּאֱמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִיַּמְתָּ מַחֲצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחֲצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמִּכְרִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימָנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרָאוּ אֶל הַמַּיַעֲדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנְסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לַעֲמַת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוּ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחֲצָה יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיִכְרוּ לְפִי סִימָנֵיהֶם, מֶה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שֶׁאַסַּפְתֶּם? וּמֶה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוֹתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרַשׁ אֵלֶּלָה אֶת רַחֲמֵיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנִסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאַלְלָה פָּרַנֵס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֵלֶּלָה אָסַר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דְּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִיֵּי הָעוֹלָם הָזֶה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כִּפִּי שֶׁשִּׁכְּחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבּוֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-גיא'תיה 45: 34.

52. כָּבֵר הִבֵּאנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתַר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהָרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשֹּׁם אֲזָהָרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלָּה אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאָמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁמְלִיץ לְטוֹבַתְנוּ, אוֹ שֶׁנִּחְזַר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֵר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בְּכַפִּירָתָם), וַיִּמָּה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנְכֶם הוּא אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וְאֵץ עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה, כִּשְׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲירוֹת נִמְשָׁקֶת, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרַצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלָּה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

55. קָרָאוּ לְרְבוּנְכֶם בְּכִנְיָעָה, וּבִלְחַשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּח שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקָרָאוּ אֵלָיו (לְאֵלָּה) בִּירָאָה וְתַקּוּהָ, רַחֲמֵי אֵלָּה קְרוּבִים מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הַרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵץ כְּבֵד (מֵלֶא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיָּתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמִּים, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמֵּתִים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תַּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשָׁפַע) בְּרִשׁוֹת רְבוּנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תַצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אִמְלָלִים. כִּךְ נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְיָרֵי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֵר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֶמּוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֵלָּה כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זֹלָתוֹ. אַכֵּן מִפֶּחַד אָנִי שֶׁיָּבֹאוּ עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ יוֹם עֲצוֹם (יּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11 : 1 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 166.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 205 ; וסורת מרים 19 : 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42 : 28.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 50.

8. ר' סורת הוד 11 : 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׂאֵתָה תוֹעָה תַעֲיָה מַחְלֻטָּה.
61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תוֹעָה, אֲמַנָּם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,¹
62. בָּאתִי לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְעַצֵּךְ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׂאֵתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׂבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרְתַּם מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרְוַחְמוּ;
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ וְאָז הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עֶאֱד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שֶׁאֵין לָכֶם אֱלֹה זולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ!
66. אָמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שְׂכַפְרִי, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקְרִים.
67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנָּם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
68. לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעֵץ נְאֻמָּן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׂבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרְתַּם מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם! זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעָשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
70. אָמְרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבָדוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוֹ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֵּן הִדְבֵּר! הִבֵּא עֲלֵינוּ אֶת (הָעֲנָשׁ) שֶׁבּוֹ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוֹדֵק.
71. וְהוּד אָמַר, כָּבֹר נָפֶל עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מִתּוֹכָחִים אֲתִי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׂאֵתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלֵי שׁוּם רְאִיָּה מֵאֵלֶּלָה! לָכֵן חֲכוּ (לְעֲנָשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מִחֲפָה עִמָּכֶם.
72. אָז הִצְלֵנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 11 ; וסורת אל-מוטפפין 83 : 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 15.

3. ר' סורת נוח 71 : 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11 : 50 - 60 ; סורת פוצלת 40 : 15 ; וסורת אל-פגיר 89 : 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוֹדִי¹ שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הַכֹּחָה בְּרוּחָה מֵרְבוּנְכֶם, זֹו הִנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לַרְעוֹת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרֵי עִם עֵאֵד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבִמִישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוּדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכוּ הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְׁחָצִנִים מִבְּיִן נִכְבְּדֵי עֵמוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רְבוּנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵנוֹ.
76. אָמְרוּ הַשְׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וְעָקְרוּ אֶת הִנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רְבוּנֶם, וְאָמְרוּ, הוּי צֹאֲלָח! הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֵשׁ), אִם בְּאַמַּת אַתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲיִדַת אֲדָמָה וַיְהִי לְמַתִּים מוֹטְלִים בְּבִתֵּיהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מִסְרַתִּי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנִי, וְיַעֲצָתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עֵמוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֵבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֻנָּה מִיֵּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזְמִים.
82. בְּנֵי עֵמוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ.
84. אַז הִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וַרְאָה מָה הָיָה סוֹפֶם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד'-'ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשָׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּגִי עִמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹלָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּדוּ בַּמִּדֵּית הָאֵמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מֵאֲזִנֵּי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזָרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבִתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.
86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יְדֵי אִיוֹמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקָשְׁכֶם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִייתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.
87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחִיתִי וְחִלַּק אֵינִי מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שְׁאֲלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוּפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלָא אִם תִּשׁוּבוּ אֶל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הִנְחֹזֵר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?
89. נָהִיָּה בּוֹדִים כְּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֵר אֶל דִּתְכֶם לְאַחַר שְׁאֲלָה הֲצִיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֵר אֲלֵיהָ אֲלָא אִם יִרְצָה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מְקִיף כָּל דְּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוּמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ לְבִין בְּגִי עִמִּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֵתָה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוּפָטִים.
90. אַךְ נִכְבְּדִי בְּגִי עִמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.
91. אִזּוּ תִקְרָה אוֹתָם רַעִידַת אֲדָמָה וִיְהִיו לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²
92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אִזּוּ הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּגִי עִמִּי! מִסְרָתִי לָכֶם אֵת הַזְהָרַת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?
94. כְּאֲשֶׁר הָיִינוּ שׁוֹלְחִים נָבִיא לַעֲלִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הָיִינוּ מִכֶּם אֵת תּוֹשְׁבֵיָהּ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֶל אֱלֹהָ וִיבְקָשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83 : 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11 : 87, ופ' 94 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרוחה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רְצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חַטָּאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטָמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אמנם הם הכחישו אותם, וראה מה היה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטאו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6; סורת אבראהים 14: 44 - 45; סורת טא. הא 20: 128; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, במה אתם מינעצים?
111. אמרו, השנה אותו ואת אחיו (הארון), ושלח שליחים לכל הערים לאסוף,
112. להביא אליך כל מכשף ממחה.
113. המכשפים באו אל פרעה ואמרו, האם נקבל פרס אם ננצח?
114. אמר פרעה, כן, ואתם תהיו מן המקרבים.
115. אמרו המכשפים, הוי מוסא! הברצונך להשליך מטף בראשונה, או שאנחנו נהיה המשליכים?
116. אמר (מוסא), השליכו אתם! כאשר השליכו (את מטותיהם וחבליהם), אחזו את עיני הקהל והפחידוהו וחוללו כשוף עצום.
117. אך אנחנו השרינו למוסא, השליך את מטף, ויבלע את מרמת המכשפים.
118. אז נתגלתה האמת ונתבטלו כל מעשיהם (שקרי המכשפים),
119. וכך נחלו המכשפים תבוסה (ופרעה ואנשיו) השפלו,
120. ויפלו המכשפים משתחווים (לאללה רבון העולמים).
121. ואמרו, האמנו ברבון העולמים,
122. רבונם של מוסא והארון.
123. אמר פרעה, ההאמנתם לו בלי רשותי? מזמה היא אשר יזמתם בעיר להוציא ממנה את תושביה, אך אתם עוד תדעו (מה אעשה בכם?)
124. אכרת את ידיכם ואת רגליכם חליפות (יד ימין עם רגל שמאל ולהפך), ואחר כך אצלב את כלכם.
125. אמרו, סופנו נחזר אל רבוננו.¹
126. אתה כועס עלינו בגלל שהאמנו באותות רבוננו (אללה) כשהגיעו אלינו. רבוננו! הענק לנו סבלנות ותן לנו למות מתמסרים לך (מסלמים).

קטע 15

127. אמרו נכבדי עם פרעה, התרשה למוסא ועמו להשחית בארץ ולעזב אותך ואת אלהיך? אמר, נהרג את בניהם ונשאיר את נשותיהם חיות, ואנחנו שולטים עליהם.

128. אַז אָמַר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בִּקְשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ
הִיא לְאֵלֶּלָה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׂיִרְצָה מִעֲבָדָיו, וְהִנָּצְחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה
לִירָאִים.

129. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאֵד, וְאִף אַחֲרֵי בּוֹאֵד. אָמַר מוֹסָא, יִתְכּוֹן
שְׂרָבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאֶה
כִּיצַד אַתֶּם מִתְנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבְאֵנוּ עַל עַם פְּרָעָה שְׁנוֹת הַבְּצֻרֶת וּמַחֲסוֹר בְּתַנוּכָה, לְמַעַן
יִרְתְּעוּ.

131. כְּשִׁבְאַה עֲלֵיהֶם שָׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רְעָה הָיוּ
מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לְרַע מְזָלָם, אִף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא
רַק בִּיְדֵי אֵלֶּלָה, אֲבָל מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרָעָה וְאַנְשֵׁיוּ), אִם גַּם תָּבִיא אֲלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא
נִאֲמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת
הַצַּפְרָדַּעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מִפְּרָטִים, אֲדָּהֶם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים
פוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ
אֶל רְבוֹנוֹךְ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנֵשׁ הַזֶּה מֵעֲלֵינוּ, נִאֲמִין לָךְ,
וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אַדְּ כַּאֲשֶׁר גָּלִינוּ אֶת הָעֲנֵשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת
הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוּ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְפַּעְנוּ אוֹתָם בָּיִם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ
אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּדּוּ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְדֶּךָ אֶת מִזְרָחָה וּמַעֲרָבָה שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
בְּרַכְנוּ,¹ וְהִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל רְבוֹנוֹךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ
בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסָנוּ אֶת כָּל מַה שִּׁבְנָה וְזָרַע פְּרָעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוּ הָעֲבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּדּוּ הֵם בָּאוּ אֶל עַם שֶׁהָיוּ
מִתְמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)!
עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28: 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44: 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יִחָרַב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטָּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֱלֹה זֹלַת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאִנְשֵׁי פְרָעָה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהַרְיַגַת

בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְׁאָרַת נַשְׁוֹתֵיכֶם לַחַיֵּי הָעַבְדּוֹת, וּבְזֹאת הַתְּנִסְיָתָם

בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוּנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֵר כִּדּוּ קִבְעָנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלֹוֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה

עָלֵיהֶם, וְכִדּוּ מָלְאוּ לוֹ אַרְבַּעִים יָלֹוֹת לְהַפְגֵּשׁ עִם רְבוּנוֹ. (וּלְפָנַי שֶׁהִלֵּךְ

לְפָגִישַׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאַחֲיוֹ הָאֲרוֹן, מָלֵא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַת בְּנֵי עַמִּי

וּדְאֵג לְשִׁלּוּמָם וְאַל תִּלְךָ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הִרְאֵנִי אֶת

פָּנֶיךָ. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוֹלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ

אוֹלֵי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוּטַט הָהָר וְנָעַלְס

מִמְקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעָם. וְכִשְׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לָךְ הִשְׁבַּח! הִנְנִי שָׁב

אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמַאֲמִינִים.

144. אָמַר אֱלֹהָ, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתֶיךָ מֵעַל הָאֲנָשִׁים בְּעֲשׂוֹתְךָ הַשְׁלִיחַ שְׁלִי

וּבַדְּבָרֵי אֱלִיד. לָכוּ קוּחַ אֶת מַה שֶׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלּוּחוֹת) וְהִיָּה מִכִּיר תּוֹדָה.

145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בַּלּוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה),

(וְצִוִּינוּ עָלָיו), אַחֲזוּ בָהֶם בְּכַח, וְצִוָּה לְבִנֵּי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָהֶם,

וְאֲנִי אֲרַאֶה לָכֶם אֶת מַשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אֲרַחֵיק מֵאוֹתוֹתֵי אֶת אֱלֹה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאֵף אִם

יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יֵאֱמִינוּ בוֹ,¹ וְאֵף אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,

אֵד אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַשְׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלָּל שֶׁהֵם הִכְחִישׁוּ אֶת

אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּפָגִישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא

יִתְקַבְּלוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יִעֲנֻשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהַעֲדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֵלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיד אוֹתָם בְּדֶרֶכָם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לַעֲצָמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כִּדְּ כִי רָאוּ שִׁתְעוּ, וְאָמְרוּ, אָכֵן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רַבּוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וְכַאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עַמּוֹ הָיָה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כָּל כִּדְ מִהֵר שִׁכַּחְתָּם אֶת עֲבוֹדַת רַבּוּנְכֶם? אִזְּ הַשְּׁלִיד אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאֶחָז בְּרָאשׁ אֶחָיו וּמִשְׁכּוֹ אֵלָיו. אָמַר (אֶחָיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכִמְעַט הָרַג אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תִּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאֶחָי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעַם רַבּוּנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כִדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֵלֵיהֶם.

153. אִזְּ לְאֵלֶּה שִׁעֲשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כָּל זֹאת,
רַבּוּנָם סוֹלַח וִרְחוּם.

154. וְכַאֲשֶׁר שָׁכַד זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדֶּרֶכָה וִרְחֻמִּים לְאֵלֶּה הִירָאִים אֶת רַבּוּנָם.

155. וְאִזְּ בָּחַר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וְכַאֲשֶׁר רָעַדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! אֵלּוֹ רָצִיתָ הַשְּׁמִדָת אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרַג אוֹתָנוּ עֲבוּר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּדָּד,
תִּתְעָה בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיד אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וִרְחַמְנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלַחִים.

156. וְכָתַב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בְּתִשׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(אֵלֶּלֶה), אָכֵן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הִרְחַמְנוֹת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לְאֵלֶּה הִירָאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה)
וְהִמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת ע'אמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחרי למועז תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתיית הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהעניקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהעניקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכנו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מכל אשר תאווה נפשכם, אך אמרו, "חטה", והכנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וישאל אותם (היהודים) על אודות העיר אשר שכנה על חוף הים, הם (תושביה) חללו את השבת, כי דגי הים עלו על פני הים ביום השבת, ואלו בזמים אשר לא שבתו הדגים לא באו. כי ככה העמדנו בנסיון את המשחיתים.¹
164. חבורה מביניהם אמרה, למה אתם מטיפים לאנשים אשר אללה עומד להשמידם או לענש אותם בענש גדול! אמרו, למלוי חובתנו כלפי רבונכם, ויתכן שתהיה בהם יראה.
165. כאשר שכחו את אשר הזכר להם, הצלנו את אלה אשר אסרו את הרע, והענשנו את הפושעים בענש קשה על פשעם.
166. וכאשר המשיכו לעשות את האסור שהוטל עליהם, אמרנו להם, היו קופים בזוים.²
167. רבונך הכריז, כי עד יום תחית המתים ישלח עליהם אויבים שיציקו להם בייסורים קשים. רבונך מהיר-בענש, והוא אף סולח ורחום.
168. אחר כך חלקנו אותם (בני ישראל) בארץ עדות, בהם יש העושים הישר, ובהם יש לא כן (נעשו), ונסינו אותם בטובות וברעות אולי ישובו.
169. הדורות שבאו אחריהם (חלופי רע) אמנם ירשו את הספר, אך יחד עם זה היו לוקחים הנחות ממה שהזדמן להם מחיי העולם הזה (אם הוא מתר או לא),³ ואומרים, ודאי ישלח לנו. ואולם אם ימצאו אותו הדבר יקחו אותו.⁴ האם לא קבלו את הברית בספר (התורה) לאמר על אללה את האמת לבדה? הם אלה שלמדו את הספר ועסקו בו. חיי העולם הבא טובים יותר (מחיי העולם הזה) ליראים. האם לא תבינו?
170. ואלה המחזיקים בספר והמקימים את התפלה, אנחנו לא נקפח את שכרם של עושי הישר.
171. וכשעקרו את ההר ונשאנו אותו כסוכך מעליהם,⁵ עד כי חשבו כי נופל הוא עליהם. (צוינו עליהם), אחזו בכתב באשר נתנו להם (התורה) וזכרו את אשר בה למען תיראו (אללה).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 154.

קטע 21

172. וְכֹאשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגְבִּיֶּהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיָּהֶם,¹ וְהַעֲדֵד אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שְׁאֵנִי רְבוּנְכֶם? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֵאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֵאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזְרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהֵה).
175. קְרֵא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתֵלֵק מֵהֶם, וְהִשְׁטֹן רָדַף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֲלוֹ רְצִינוּ, הָיִינוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלֹּו בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֲדָּ הוּא נָטָה לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשַׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַם לוֹ יִנָּשֵׁם בַּכְּבֹּדוֹת. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשְׁלָּ שֶׁל אֱלֹהֵי שְׁהַכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵי מִדְרִיךְ הוּא הַמִּדְרִיךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְּעָה, אֱלֹהֵי הַסִּפּוּרִים.
179. וְכִבֵּר בְּרָאוֹנוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אֲנוּשׁ בְּעֲלֵי שֶׁכֶּל אָמֵנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵי לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזַנִּים לָהֶם אָמֵנָם לֹא יִשְׁמָעוּ. הֵם דּוֹמִים לַבְּהֵמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אֲף יוֹתֵר. אֱלֹהֵי הַסִּפּוּר הַבְּלָתִי זֶהִירִים.³
180. לְאֱלֹהֵי שִׁיכִים הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים, עַל כֵּן קָרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעִזְבוּ אֶת אֱלֹהֵי הַמִּסְלָפִים בַּשְּׁמוֹת הַיְּפִים שֶׁלוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמִּתְאָיִם לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בִּין אֱלֹהֵי שְׁבָרָנוּ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אֲנוּשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקר 2: 6; וסורת את-תובה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוהר 7: 43.

43: 36 - 37; וסורת אל-אחאקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנֵם אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאִין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שָׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵיִתְנָה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חֲשָׁבוּ כִּי אֵין בָּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֱלָא מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דְּבַר שֶׁבָּרָא אֱלֹהָ, וְכִי קָרוֹב כְּבֹר סוֹפֶם? וְלֵאחֶר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרֶה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֱלָלָה יִתְעָה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּאָה?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יִגְלֶה מוֹעֲדָה. הָעֶצְמָה שְׁלֵה כְּבֹדָה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּאָה עֲלֵיכֶם אֱלָא לְפִתְעָה. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוֹ אֲתָה מַעֲנֵנִי לְדַעַת מִתִּי תְּבוּאָה. אָמֹר, רַק לְאֱלֹהָ הַיֹּדֵעַ עָלֶיךָ, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַבִּיא תוֹעֵלֶת לְעֶצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רָצוֹן אֱלֹהָ, וְלוֹ יִדְעָתִי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵיִתִּי מִרְבָּה טוֹבָה לְעֶצְמִי וְהָרַע לֹא הִיָּה פוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֱלָא מִזְהִיר וּמַבְשֵׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֱלֹהָ) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשָׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הִיָּה קַל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבֹד הַזּוּג הַתְּפִלְלוֹ אֶל אֱלֹהָ רְבוּנִים וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נְהִיָּה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נִתֵּן לָהֶם בֵּן טוֹב, שִׁתְּפוּ לוֹ שִׁתְּפִים, וְיִחַסּוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נִתֵּן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלָּה אֱלֹהָ עַל אֲשֶׁר יִשְׁתְּפוּ לוֹ.
191. וְכִיִּצַּד יִצְרָפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעֶצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34: 46; וסורת את-תכויר 81: 22.

3. ר' סורת יונוס 10: 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 38; סורת אל-אחזאב 33: 63; וסורת אש-שורא 42: 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמובן. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בכת, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיקם, והתנכלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבוערים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאלה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאלה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכופרים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכופרים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבונכם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבונך בקר וערב ביראה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבונך לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֵלֶּלָה וּלְשָׁלִיחַ, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוֹ לְאֵלֶּלָה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה כְּאֲשֶׁר יִזְכֹּר אֵלֶּלָה, וְיִמְלְאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהְקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֶמוּנָה, וְעַל רְבוּנָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וְאֲשֶׁר יִקִּימוּ אֶת הַתַּפְלָה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמָּוָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶּה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֶל רְבוּנָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרָנְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּנוֹ עֵדוֹ).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיאָךְ רְבוּנְךָ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמִת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מֵתַנְכַּחִים אֵתְךָ עַל הָאֲמִת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבִלִים לַמָּוֶת כְּאֵלוֹ הֵם רֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֵלֶּלָה הִבְטִיחַ לָכֶם נַצְחוֹן בְּאַחַת מֵהַקְּבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאַחַת הַבִּלְתִּי מִזֵּינָת, וְאוֹלַם אֵלֶּלָה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת בְּדִבְרֵי וּלְהִבִּס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּךְ כְּדִי לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבַטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָרָאתֶם אֶת רְבוּנְכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נַעֲנָה לָכֶם, ⁶ אֲנִי אֲשַׁלַּח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזֶה אַחֵר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאן ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבותיכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו, ¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבותיכם ויציב איתן את רגליכם.
12. רבונו אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחתכו להם כל איבר. ²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (העונש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה העונש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע. ³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המוסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במוסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.
2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.
3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המֵאֲמִינִים! צִיְתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אֲתֶם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוֹרְאֵן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאֵמֶת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיְצוֹרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֵלָלָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יִבְיִנוּ.¹
23. אֱלוֹ יָדַע אֵלָלָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הֵיוּ פּוֹנִים עֲרָף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המֵאֲמִינִים! הֵעֲנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוֹרְאוֹ אֲתֶכֶם כְּשֶׁהוּא מַעֲנִיק לָכֶם חַיִּים, וְדַעוּ כִּי אֵלָלָה מִפְרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לְבָבוֹ,² וְכִי אֱלֹו תִאֲסָפוּ.
25. שְׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחֹן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בַּחוּטָאִים שֶׁבִּינֵיכֶם (לְבָדָם), וְדַעוּ כִּי אֵלָלָה מַעֲנִישׁ קָשָׁה.
26. וְזָכְרוּ כְּשֶׁהִיְיִתֶם מַעֲטִים וְנִרְדְּפִים בְּאַרְץ (בְּמַכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אֲתֶכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֶק אֲתֶכֶם בְּעֶזְרָתוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרָנֵס אֲתֶכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
27. הוּי המֵאֲמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵי בְּאַשֶׁר הִפְקִד בְּיָדֵיכֶם.
28. וְדַעוּ כִּי הֵהוּן שְׁלָכְכֶם וּבְנֵיכֶם הֵם רַק מִבְּחֹן לָכֶם, וְאַצֵּל אֵלָלָה הַשָּׂכָר הַעֲצוֹם.

קטע 4

29. הוּי המֵאֲמִינִים! אִם רַק אֵלָלָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אֵמֶת לַהֲבֵל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסַּלַח לָכֶם, כִּי אֵלָלָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֹר מוֹחֲמַד!) כְּשֶׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֹּר אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּזוֹמָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרہ 2 : 18, ופ' 171.

2. ר' סורת קאף 50 : 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רָצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדּוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אָז הַמָּטָר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הֵבֵא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָלָה לֹא הִיָּה מַעְגִּישׁ אוֹתָם כָּל זֶמֶן שֶׁהָיִיתָ אֹתָהּ (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הִיָּה מַעְגִּישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלֹא יַעְגִּישׁ אוֹתָם אֵלָלָה, בְּזִמְן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִיל בַּמַּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֶמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּךְ מִרְבִּיתָם אֵינֶם יוֹדְעִים.³
35. תִּפְלָתָם (הַכּוֹפְרִים) לִיד הַבַּיִת (הַכְּעֵבֶה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פֶּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעְמוֹ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתָּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיִּים אֶת הָעֶשֶׂר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנֵּעַ מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלָלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לַצָּעַר בְּשָׂבִילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שְׁאֵלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וְיַעֲרֹם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבְעָלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וְיִשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמַּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחַדְלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסָּלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְאֶסְלְמוּ), אֲדָּךְ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׂוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחַמּוֹ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הָרִי אֵלָלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא' 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, 179; סורת את-תוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוֹס 10 : 28; סורת אַר-רוּם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יֵא. סין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיך לאלקה ולשליח ולקרוכיו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלקה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפירקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלקה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה הייתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלקה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלקה,¹ ואלקה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנפחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אלו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאלקה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אך התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלקה (להאמין), ואלקה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֲשֵׁטוֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֵּן שְׁלָכֶם. וְאוֹלֵם כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עֲמָדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חִזַּר בּוֹ הַשֵּׁטוֹן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאָה אֲנִי מֶה שְׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מִחֶלֶת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוֹלֵם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזָזוֹ וְחֻכָּם.
50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרָאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחֲבֹטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבֵיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעֲמוּ אֶת עֲנֶשׂ הַבְּעֵרָה.²
51. כְּעֹנֶשׂ עַל אֲשֶׁר קִדְּמוּ יָדֵיכֶם, בְּאַמְתָּ, אֱלֹלָה אֵינוֹ עוֹשֵׂק אֶת עַבְדּוֹ.³
52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הַעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. אֱלֹלָה חִזָּק וְעֲנִשׁוּ קִשָּׁה.⁴
53. אוֹלֵם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הַעֲנִיֵּק לָעַם, עַד אֲשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵
54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הַכְּחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהַעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כָּלָם כּוֹפְרִים.
55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶
56. הֵם אֱלֹה אֲשֶׁר כָּרַת אֶתְם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).
57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בְּמִלְחָמָה, פָּזַר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִידָה מַצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּד, כִּי אֱלֹלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנוּ.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבֵים אֲחֵרִים מִלְּבָדָם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲדָא אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בִשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲדָא אִם יָטוּ לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְסִמַּךְ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יִרְצוּ לְרִמּוֹתְךָ, דִּיךָ בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מְחֹזֵק אוֹתְךָ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מֶכָה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מִדְיָנָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוּתֵיהֶם, לוֹ גַם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מְצַלִּיחַ לְאַחַד אֶת לְבוּתֵיהֶם, אֲדָא אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.⁴
64. הוּי הַנְּבִיא! אֱלֹהָ מְגוֹ עֲלִידָה וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתְּךָ.

קטע 9

65. הוּי הַנְּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמִלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסָרֵי בִינָה.
66. וְאוּלָם עֲתָה הִקְלָה אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֲלָשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.
67. אִינוּ מִתֵּר לְנְבִיא לְקַחַת שְׂבוּיִים בְּטָרִם יִהְיֶה מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אִתְּם רוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רוֹצֶה (לָכֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוּיִים), הָיִיתָ נֶעֱנָשִׁים בְּעֶנֶשׁ עֲצוּם עַל (הַשְּׂבוּיִים) שֶׁלִקְחִיתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

69. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׁלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

70. הוּי הַנְּבִיא! אָמַר אֵל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּיָדֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

71. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כוּ, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

72. אַךְ אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֶסֶה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹהָ מְגִנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינָם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

73. הַכּוֹפְרִים מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּהְיוּ מְגִנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי), תִּהְיֶה הַסֵּתָה וּשְׁחִיתוֹת רַבָּה בְּאַרְץ.

74. אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֶסֶה וְעֶזְרוּ, אֱלֹהָ הֵם הַמֶּאֱמִינִים הָאֱמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעֲד בְּגוֹן עֶדוֹ).²

75. וְכוּ גַם אֱלֹהָ שֶׁהָאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאָבֶק, הֵם נִחְשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תוובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת אאל עמרוא 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועייין פ' 4 לעל.

9

סֹרֶת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 118 - 17)

סורה זו חורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית, ותוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ ודעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
2. וזוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג' הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
3. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
4. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזכאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
5. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

1. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו. ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תִּמְאִינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגְּעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוּמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמָנָם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִנִּים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַכֶּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינָם לְבִין הַמִּתְאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחְזְרוּ בַתְּשׁוּבָה, וּיקְיֻמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאת, יִהְיוּ אַחֲיֵכֶם לְאֻמוֹנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אַךְ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחַר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אִין אֲמוֹן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגֵרֶשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמְּכָה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִזְרִאִים אֶתֶם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שֶׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאֻמָּת אֶתֶם מִתְאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נִצְחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מִתְאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וּיקַבֵּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בַּתְּשׁוּבָה לְמִי שִׁירְצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הָאִם חֲשַׁבְתֶּם שֶׁאֱלֹהָ יָנִית לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מִכֶּם הַשְׁתַּתֵּף בְּג' הָאֵד (מֵאַבְק בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לְקַחוּ לָהֶם יְדִידִי נֶפֶשׁ זֵילַת אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ וְהַמִּתְאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִים לְבָקֵר וּלְשָׂרָת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲיִדִים עַל עַצְמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאֵשׁ יִשְׂאָרוּ לְנֶחֱח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבָקֵר וּלְשָׂרָת רַק הַמִּתְאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְקִיִּים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזָּכָאת, הִזְרִא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְדַּרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג'יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגרו ויצאו לג'יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם יבשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נאחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השקר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיהם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיהם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומהציאה לג'יהאד בשבילו, אז המתינו עד שיבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חונין² כאשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חילים שנסתרו מעיניהם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע וחקם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חונין, עמק בקרבת מכה היה בו קרב חונין בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחֲמוּ (בְּאֵלֶּה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֶּפֶר הֵלֹא מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וְלֹא בְּיוֹם הַדִּין וְאִינֶם אוֹסְרִים מֵה שְׁאָסֵר אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ וְאִינֶם נוֹהֲגִים לִפִּי הַדֵּת הָאֲמִתִּית (דֵּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיִּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וְיִשְׁלְמוּ לָכֶם אֶת הַג' זֵינָה¹ וְיִקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוֹזְזִיר² הוּא הִבֵּן שֶׁל אֵלֶּה. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הִבֵּן שֶׁל אֵלֶּה. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדַבְרֵי אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵיהֶם. יִקְלַל אוֹתָם אֵלֶּה כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶּן מָרִים לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה, אִף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּ לַעֲבֹד רַק אֵלֶּה אֶחָד שְׁאִין אֵלֶּה זוּלָתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מַעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתַּפִּים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֵלֶּה בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אֲדָּ אֵלֶּה יִגְבִּיר וְיִשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֵלֶּה) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבִדֵּת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדֵּתוֹת, אֲפֹלוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִנִּים.

34. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבֵּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה. אֲדָּ לֹאֵלֶּה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֶשׂ מִכְאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹהֵה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מַה שֶׁצִּבְרָתֶם לַעֲצֻמְכֶם, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צִבְרָתֶם.

36. הִנֵּה מִסְפַּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֵלֶּה שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה⁴ מִיוֹם שֶׁבָּרָא אֵלֶּה שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדֵּת הַנִּכְוֶנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָּהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲדָּ הִלַּחֲמוּ בַּפְּגִנִּים כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶם, וְדַעוּ כִּי אֵלֶּה הוּא עִם הַיְּרֵאִים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשחח.

3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוּח אל-מחפוט = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאללה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאללה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם בפאשר תזעקו למלחמה בשביל אללה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ? האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא?¹ תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשוואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אללה ואויביכם), אללה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אללה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אללה כבר עזר לו בפאשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השגי מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אללה הוא עמנו, אז הוריד אללה את שכנתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אללה תמיד העליון, כי אללה עזוז וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אללה ברכושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לו זה היה שלל שאזכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליך, אך המרחק היה ארך וקשה יותר מדי בשבילם. והם ישבעו באללה לו יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר קזו וביאו כליון על עצמם, כי אללה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אללה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באללה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופי' 120, ופי' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באללה וביום הדין ויש חשד בלבבותיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג'האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את ציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בבלול דעת ביניכם, והיו ממהרים ביניכם להקטית אחד נגד האחר ליצר פרוד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלקת בין המאמינים, ונסו להפך לך את העניינים להכשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, יפריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולעניינינו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בדינו. המתינו, וגם אנחנו ממתינים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באללה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב בניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לכם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לכם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזו.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ישמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליו נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליו יתן לנו, ורק את אללה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הזכאת) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אללה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצוה מאללה. אללה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה און ומאמין לכל אחד. אמר, הוא און המקשיבה לכל דבר טוב שאתם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניכם. אך לאלה המציקים לשליו אללה צפוי ענש מכאיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לכם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אללה ואת שליו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליו מחפה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אללה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתם, אם נסלח לקבוצה מכס (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכוו את אללה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשתתים.¹
68. אללה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואללה קלל אותם, ומחכה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכס ועשירים יותר מכס עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, וישקעכם בדברי שקר על אללה כפי ששקעו. אלה הלך עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שללהם הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אללה, לכן הוא העניש אותם). לכן אללה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אללה עליהם (ביום הדין). אללה עוזז וחכם.
72. אללה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשכנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אללה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליוח. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. ויש כאלה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערך כשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ושקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליוח, ואללה לא ידריך את המשחתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתיהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בציאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאס' 4 : 56 ; סורת אל-חג' 22 : 19 - 22 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 15 - 16.

82. הם יצחקו מעט (בעולם הזה), אבל הם עומדים לבכות הרבה (בעולם הבא) כענש למה שעשו.

83. וכאשר יחזירך אלה אל אחת מקבוצותיהם (הצבועים), ואז יבקשו אותך להרשות להם לצאת אתך לקרב. אמר, לא תצאו אתי לעולם, ולא תלחמו אתי באויב לעולם, בפעם הראשונה רציתם להשאיר בבית, ולכן, השארו עם אלה הנשארים בבית, החלשים (הנשים והילדים והזקנים והחולים).¹

84. ואתה (השליח) אל תתפלל לעולם על גופת אחד מהם, ואל תעמד ליד קברו להתפלל למענו, משום שהם כפרו באלה ובשליחו ומתו בעודם משחתיים.

85. ואל תתירשם מהונם הרב והמספר הגדול של בניהם. אלה רוצה לתת להם את זה כענש בשבילם בחיי העולם הזה, ועד שימותו ככופרים.²

86. וכאשר יורדת סורה מן השמים האומרת, האמינו באלה ובצעו ג' האד עם שליחו, בעלי האמצעים מביניהם מיד ישאלו את רשותך, ויאמרו, הרשה לנו להשאיר עם אלה שנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים והחולים).

87. הם (הצבועים) רוצים להשאיר עם הנשים והילדים והזקנים ובעלי המום, כי נאטמו לבותיהם, לכן, הם לא יבינו.

88. אך השליח (מוחמד) והמאמינים עמו בצעו ג' האד ברכושם ובנפשותיהם, שמור להם כל הטוב (בעולם הבא) והם המצליחים.

89. אלה הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. לנצח יחיו בהם, וזו הזכייה הגדולה.

קטע 12

90. המתנצלים מבין שוכני המדבר באו (אל השליח) להתנצל לפניו על המצב הקשה שלהם, למען שירשה להם לא לצאת אתו לקרב, והמתכחשים לאללה ולשליחו עוד לא יצאו עם הנביא. ענש מכאיב יפגע באלה שפכרו מביניהם.

91. אין חטא על החלשים והחולים ולא לה שאין להם האמצעים להכין את עצמם לצאת עם השליח לקרב, אם הם נשארו נאמנים לאללה ולשליחו, כי אין סבה להעניש את עושי הטוב, ואללה סולח ורחום,

1. ר' סורת אל-פתח 48: 15.

2. ר' סורת את-תובה 9: 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזר להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת לכם, ואז חזרו וענייהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אלה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאלה גלה לנו את הענין שלכם, אלה ושליו יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שפחרו להשאיר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אלה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאלה הוריד מן השמים על שליו. אלה יודע וחכם.
98. יש בין שוכני המדבר אלה הרואים בקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אלה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אלה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר אלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אלה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמיו, כי אלה סולח ורחום.
100. אלה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואלה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישפנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופי' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יֵשׁ צְבוּעִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם וּמִשׁוֹכְנֵי מְדִינָה הַרְחִיקוּ לְכֶת בְּצַבִּיעוֹתֶם, שְׁאַתָּה לֹא מִכִּיר אוֹתָם, אָמֵן אֲנַחְנוּ מִכִּירִים אוֹתָם. נַעֲנִישׁ אוֹתָם פְּעָמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְלֵאחֶר מִכּוֹן גַּם יוֹחֲזֵרוּ אֶל עֲנֵשׁ עֲצוֹם (בְּעוֹלָם הַבָּא).
102. וְאָמֵן יִשָּׁנֻם אֲחֵרִים (מֵאֲנָשֵׁי מְדִינָה) שֶׁהוֹדוּ בְּחַטָּאִם וַחֲזָרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה, וְכָךְ עָרְבּוּ מַעֲשֵׂה טוֹב בְּמַעֲשֵׂה רָע. יִתְכּוֹן שְׁאֵלָה וְקִבֵּל חֲזָרְתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

קטע 13

103. קִבֵּל מִרְכוּשִׁים צְדָקָה לְטַהֲרֵם וּלְזַכּוֹתָם בָּה, וְהַתְּפַלֵּל בְּעַדָם, כִּי תִפְלְתָד מְרַגֵּיעָה אוֹתָם, וְאֵלָּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
104. הַאִיִּנִם יוֹדְעִים כִּי אֵלָּה מְקַבֵּל אֶת חֲזָרְתָ עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וּמְקַבֵּל אֶת הַצְדָקָה שֶׁהֵם נוֹתְנִים. אֵלָּה הוּא הַמְקַבֵּל אֶת חֲזָרְתָ עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה וְרוּחוֹם.
105. אָמֹר, עָשׂוּ (מַעֲשִׂים טוֹבִים), וְאֵלָּה יִרְאֶה אֶת מַעֲשִׂיכֶם, וְכֵן גַּם שְׁלִיחוֹ, וְגַם הַמַּאֲמִינִים, וְלֵאחֶר מִכּוֹן תַּחֲזָרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלָה, וְהוּא יוֹדֵיעַ לָכֶם עַל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם.
106. וְיֵשׁ כְּאֵלָה שְׂדִינָם נִדְחָה, מְחַכִּים לְדִין שֶׁל אֵלָּה, אוֹלֵי יַעֲנִישׁ אוֹתָם אוֹ יִקְבֵּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלָּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
107. וְאֵלָה (מִבֵּין הַצְבוּעִים) שֶׁהִקִּימוּ מִסְגָּד לְשֵׁם הַצָּקָה (לְמַאֲמִינִים)¹ וְכַפִּירָה, וְלִזְרוֹעַ הַפְּרָדָה בֵּין הַמַּאֲמִינִים, וְכֵדִי שֶׁיִּשְׁמַשׁ מְקַלֵּט לְכָל אֵלָה שְׁנִלְחֲמוּ בְּאֵלָּה וּבְשְׁלִיחוֹ מִלְּפָנִים. הֵם נִשְׁבָּעִים, הַתְּכַוְּנוּ רַק לְטוֹבָה, וְאוֹלָם אֵלָּה יַעֲדִיד כִּי הֵם מְשַׁקְרִים.
108. לְעוֹלָם לֹא תִקָּים תְּפִלָּה בּוֹ. אֶת הַמִּסְגָּד שֶׁנוֹסַד מֵהַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַל יִרְאֵת אֵלָּה,² רֵאיוֹי יוֹתֵר שֶׁתִּקָּים בּוֹ תְּפִלָּה. יֵשׁ בּוֹ אֲנָשִׁים שְׂאוֹהֲבִים לְהַטְהֵר, וְאֵלָּה אוֹהֵב אֶת הַמִּטְהַרִּים.
109. הָאֵם אֶת מִי שֶׁיִּסַּד אֶת בְּנִינּוֹ עַל יִרְאֵה וְרָצוֹן מֵאֵלָּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ מִי שֶׁיִּסַּד אֶת בְּנִינּוֹ עַל שְׁפַת תְּהוֹם שֶׁהִתְמוֹטֵט בּוֹ אֶל אֵשׁ גִּיהֶזֶם? אֵלָּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
110. אֶת בְּנִינֵם (שֶׁל הַצְבוּעִים) אֲשֶׁר בָּנוּ מִמֶּשֶׁיֶד לְהִיּוֹת חֲרָדָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם עַד אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִקְרְעוּ. אֵלָּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

1. מִסְגִּיד אֶצֶל-צִירָאֵר שֶׁהִקִּימוּ הַצְבוּעִים לְהַתְקִיף הַמוֹסְלִמִּים בְּמִדִּינָה מִמֶּנּוּ. אֲבֵל הַנְּבִיא וְהַמוֹסְלִמִּים הִרְסוּ אוֹתוֹ לִפְנֵי שֶׁהַצְבוּעִים יִכְלוּ לַבְעֵעַ אֶת מוֹזִימָתָם.

2. מִסְגִּיד קוֹבָא' קְרוֹב לְמִסְגֵּד הַנְּבִיא בְּמִדִּינָה.

קטע 14

111. אֱלֹהָהּ קָנָה מִהַמְּאֻמִּינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תַּמּוּרֹת הַגֹּן, אִם יִלְחַמוּ בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהְרָגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַּתּוֹרָה וּבִאֲנֻכָּיִל וּבִקְוִירָאן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֱלֹהָהּ בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתִם עִם אֱלֹהָהּ. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַצְמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹגְדִים בַּתְּפִלָּתָם לֵאמֹר, אֱלֹהָהּ, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהַאֲסִירִים אֶת הָרַע, הַמְּקִימִים אֶת דִּינֵי אֱלֹהָהּ, וּבִשְׂרֵט טוֹבוֹת לַמְּאֻמִּינִים.
113. אֵין לִנְבִיא וְלַמְּאֻמִּינִים לְשָׂאֵל מֵאֱלֹהָהּ סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיָּהֵם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָאֵהִים אֶת אֱלֹהָהּ לִמְעַן אֲבִיו לֹא הִיָּתֶה אֶלָּא בְּגִלְל הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר מִשְׁדָּ יָדוּ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָאֵהִים הֵיחָ מְרַבָּה הַתְּחַנּוּנוֹת אֶל אֱלֹהָהּ וּמִתּוֹן.
115. אֱלֹהָהּ לֹא הֵיחָ מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחֵר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְשׁוֹר אֶת עֲצָמָם מִזְּעֻמוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאֵין לָכֵם זִילְתוֹ מִגֵּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְּהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּה שֶׁהִצְטָרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְּצוּקָה (בְּזִמְן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחֵר שֶׁהִקְלִבּוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעַט סְרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאֵז אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כִּמוֹ כֵּן, אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הִצְטָרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נִפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֱלֹהָהּ אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הַמְּקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְּאֻמִּינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמֶת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשְׁבֵי מְדִינָה וְתוֹשְׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטָרֵף אֶל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, והלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲיִפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְרְכוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיזוּ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שֶׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשׁם לְזֻכוֹתָם מַעֲשֵׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שְׂכָר עוֹשֵׂי הַטוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁינִי צִיאוֹ אִם גְּדוֹלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וָאֲדִי שִׁינִי חֲצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֵׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצִאת לַמִּלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בַחֲלָק מִכָּל
קְבוּצָה לְצִאתָהּ, לְמַעַן אֵלֶּה שְׂלֹא יֵצְאוּ לְמַדּוֹ אֶת דָּתָם, וְכַאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יַחֲזִירוּ אֲלֵיהֶם מִהַמִּלְחָמָה יִלְמְדוּ אוֹתָם מִה שֶׁלְּמַדּוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיִּהְיוּ זִהִירִים.

קטע 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אִתְּכֶם, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיִּרְאִים.
124. וְכַאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מַכֶּם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֲמוֹנָה? אַכֵּן לַמַּאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֲמוֹנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוֹנָה.
125. אֲדָּ לֵאלֹהָ שֵׁישׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמָאָה עַל טְמָאָתָם,
וַיִּמְתּוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחֲנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים! אֲדָּ הֵם אֵינָם
חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכַאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רוֹאֶה אֶתְכֶם? וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מִרְגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֱלֹהָ הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הַאֲמוֹנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּכְּרָ בָּא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבְּכֶם,³ שְׂכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בְּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמִתְיַחֵס לַמַּאֲמִינִים בְּחִמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ), אָמַר, דִּינִי בְּאֱלֹהָ, שְׂאִין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַעֲצוּם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת מוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מודת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוֵּרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת ינוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּסִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
- אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֶכֶם (הַקוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקֶּרְבָּם (מוֹחֲמֵד),² וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהָר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שְׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבִשָּׁר לַמֶּאֱמִינִים שֵׁשׁ לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רְבוּנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אֲמָרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף בְּרוּר.
3. רְבוּנָם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וּלְאַחַר מָכּוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת, מִנְהֵל אֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאִין מִמְּלִיץ שִׁמְתָּר לוֹ לְהַמְלִיץ בְּפָנָיו עַל מִישָׁהוּ בְּלִי הַסִּכָּמֶתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה רְבוּנָם שְׁעֲלִיכֶם לְעַבְדּוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כָּלכֶם תַּחֲזֹרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֶה הַבְּטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרָא אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שְׂקִימִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷ לְמַעַן יִגְמַל לַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב בְּצֶדֶק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִקְאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שְׁעֲשֶׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אוֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ מִסְּלוּלִים, לְמַעַן תִּדְּעוּ אֶת מִנְּזֹן הַיָּמִים וְחִשְׁבוֹן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמֶּת וּלְמַעַן שִׁיבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחֲלוּף הַלֵּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשֵׁמִים וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית : אלף. לאם. רא.
 2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63 ; סורת צאד 38 : 5 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.
 3. ר' סורת אל-כהף 18 : 2 - 3.
 4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; סורת חוד 11 : 6 ; וסורת סבא' 34 : 3.
 5. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 255 ; סורת סבא' 34 : 23 ; וסורת אנ-נגים 53 : 26.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; וסורת אז-זוח'ירוף 43 : 87.
 7. ר' סורת אר-רום 30 : 27.
 8. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 42 - 43 ; סורת צאד 38 : 57 - 58 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44.
 9. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת יא. סין 36 : 40.
 10. ר' סורת אל-אעראף 7 : 5.
 11. ר' סורת ינוס 10 : 101 ; סורת יוסוף 12 : 105 ; וסורת סבא' 34 : 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבִטְחוֹ בָּהֶם, וְשִׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֵשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יִדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִיסֵם אֶל גֶּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֶן עֵדֶן, «הַשְּׂבַח לָךְ אֱלֹהֵהּ», וּבִרְכָתָם בִּינְיָהֶם, «שְׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְּׂבַח לְאֱלֹהֵה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֵה אֶת הָרָעָה לִבְנֵי אָדָם כְּשֶׁהֵם מִבְקָשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמִּבְקָשִׁים אוֹתוֹ, כְּבָר סוֹפֵם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אֲבָל אֲנַחְנוּ מִנִּיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּישׁ עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעֲוֹת בְּעוֹרְוֹנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשִׂכְיָהּ עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָהּ, אוֹ בַּעֲמִידָהּ,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגַעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמִּשְׁחַתִּים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וְכִבֵּר הַשְּׂמֵדָנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרוֹת שֶׁשְׂלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵי עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיּוֹרְשֵׁיהֶם בְּאַרְצָהּ, לְמַעַן נִרְאָה כִּי צִדַּד תִּתְּנֶהגוּ.
15. וּבִהִקְרָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ הַמִּירוּהוּ. אָמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִי, וְאֲנִי יִרְאֵה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֲקַבֵּל אֶת הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. אָמַר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֵה, לֹא קִרְאָתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידְעִיתְכֶם, וְכִבֵּר שֶׁהִיִּתִּי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵי, ⁵ הָאֵם לֹא תִבְנִינוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-אחזאב 33 : 44 ; סורת יא. סין 36 : 58 ; וסורת אל-ואקעה 25 - 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 1 ; וסורת אל-כהף 18 : 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 11.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממִי שְׂבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֱלֹהָ אוֹ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יַצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוֹ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאִזּוֹ נַחֲלָקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחֲלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רַבּוֹנָךְ, הִיא נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנֶּחֱלָקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהִי (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְּבוּנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתֵּר הוּא רַק בֶּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהַחֲלֹטֶת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אַחֲכָה עִמָּכֶם.²

קטע 3

21. וְכֹאֲשֶׁר נִעְנִיק לְבַנֵּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מְהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אָכוּ שְׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֶשֶׁה וּבַיָּם, וְלִפְעָמִים קוֹרָה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסָפִינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִייתֶם שְׂמִחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְהַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאִבּוֹד, הַתְּפַלְּלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצִּיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֲסִדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּי הָאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שְׁלָכֶם תַּחֲלוּ עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.
24. חֲנִי הָעוֹלָם הַזֶּה מִשְׁלָם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֶכֶל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכֹאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹזֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חִשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עֲלֶיהָ, וְאִזּוֹ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת יונוס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָּתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוּ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כָּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמְחָה. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעֵלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשְּׁלוֹם (גֵּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְּׁפָלָה, אֲלֵה הֵם אֲנָשִׁי הַגֵּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וְלֹאֲלֵה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֶעֱנֵשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְּׁפָלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כָּאֵלוּ כֶּסֶּוּ
בְּקֻטְעֵי לֵיל אֶפֶל, אֲלֵה אֲנָשִׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדָּו,⁴ נֹאמֵר לְפָגְנִיִּים, עֲמְדוּ
בְּמִקְוֶמְכֶם אֲתֶם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעַד בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לֵב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁכַּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשִׂיָה הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֲמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמַר, מִי מִפְּרִנֵּס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְּׁמִיעָה וְאֵת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֶּת וְאֵת הַמֶּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַחֵל אֶת הָעֹנֵנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמַר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: לחביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמראן 3: 106 - 107; סורת אבראהים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 18: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופ' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמראן 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֱלֹהֵי רַבּוֹנְכֶם הָאֵמֶתִי. וְאֵין דְּבָר זֹולַת הָאֵמֶת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, כִּיצַד אַתֶּם סוֹטִים מַעֲבֹדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פָּסַק וּבִצָּדֶךָ כִּי פוֹרְקִי עַל שָׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיֻכַּל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחֲזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֱלֹהֵי יִתְחִיל אֶת הַבְּרוּאִים וְאַחֵר כֵּךְ (וְיִמִּיתֶם וְיַחֲזִיחַ אוֹתָם) יַחֲזִירֶם אֵלָיו (בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדֶּרֶךְ הָאֵמֶת אֶל דֶּרֶךְ הִתְעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם מִי שְׂיֻכַּל לְהַדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת? אָמַר, רַק אֱלֹהֵי מִדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת. לָכֵן מִי שֶׁמִּדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת רְאוּי מִכָּל שְׂיֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְרִיךְ וְחֹא זָקוּק לְהַדְרִיכָה.² מַה קָּרָה לָכֶם, כִּיצַד אַתֶּם שׁוֹפְטִים?

36. מִרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלֵם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֵמֶת בְּמֵאוּמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהֵי אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּיא אֶת הַקּוֹרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁחֹא מְלַבֵּד אֱלֹהֵי, כִּי אֱלֹהֵי הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם לְאֲשֶׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמַה שֶׁהוֹרֵד בַּסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, אֵין סִפְק בּוֹ שֶׁחֹא מַעַם רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחֲמַד) הַמַּצִּיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הַבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֵתֶם יְכוֹלִים מְלַבֵּד אֱלֹהֵי, אִם בָּאֵמֶת אַתֶּם צוֹדִקִּים.³

39. וְאוֹלֵם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהַבִּינוּ אֶת תַּכְנֵן וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כִּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֱלֹהֵי שֶׁהָיוּ לַפְּנֵיהֶם, וְיִרְאֶה מַה הָיָה סוֹפֵם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִנֵיהֶם (בְּנֵי הָעַם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהֵאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוֹרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִנֵיהֶם שֶׁלֹּא הֵאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קֵטַע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשִׂי וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, אַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שְּׂאֵנִי עוֹשֶׂה וְאֵנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 24; סורת אל-אסרא' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מִבִּינִים מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוּלָם הַתּוֹכֵל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם שֶׁהֵם מִסְתַּכְּלִים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוּלָם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעֹזְרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינֶם רוֹאִים?¹
44. אֲלֵלָה אֵינִי מִקְפַּח אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מִקְפָּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֲסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלוֹ שֶׁהוּא (בְּעוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,² וְיִכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלֵלָה וּפְסִידוֹ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלֵלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אִמָּה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחַנוּ שְׁלִיחַ, וּלְאַחֵר בּוֹא שְׁלִיחָם, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדֵּק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מָתִי יָבוֹא הָאִיִּים הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאֵמַת אַתֶּם צוֹדֵקִים (בְּאִיִּים שְׁלֵכֶם)?⁴
49. אָמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעְזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלֵלָה. לְכָל אִמָּה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחֲוֹתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אָמַר, אֵידָּךְ אַתֶּם מְרַגִּישִׁים אִם יָבוֹא אֵלֵיכֶם עֶנֶשׂוֹ בְּשִׁכְבְּכֶם לִילָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מִבְּקָשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שֶׁדִּרְשַׁתֶּם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאִזּוֹ נֵאֱמַר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצְחִי, הָאֵם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאוֹי לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונני! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.
55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרביתם (הכופרים) לא יודעים.
56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).
57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבבות, והדרך, ורחמים למאמינים.³
58. אמר, (הקוראן שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר נאספו.
59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴
60. ומה דעתם של אלה הבודים על אלה הכזב (פי יקרה) ביום תחית המתים? אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרביתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשה, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שיחבא מרבונך ולו כמשקל גרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵
62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא גון,
63. אלה אשר האמינו וייראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תעיאבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בַּחַי הַעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. אֵין לִשְׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הַגְּדוֹל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֵיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שֵׁיךְ לֵאמֹר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׂמִים וְאִשֶּׁר בְּאֶרֶץ שֵׁיךְ לֵאמֹר, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינֶם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֵאמֹר.
67. הוּא (אֱלֹהִים) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה (חֲשׂוֹד) לְמִנּוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מֵאִיר) לְמַעַן תֵּרְאוּ לְאוֹר, וַיֵּשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹהִים וְלָד, לוֹ הִשְׁבַּח! הוּא הַבְּלִתִּי זָקוֹק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מַה שֶּׁבְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלִטוֹן (הוֹכְחָה) בָּזֶה? הַתְּאֵמְרוּ עַל אֱלֹהִים אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹
69. אָמַר, אֱלֹהִים הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהִים לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנֶּאֱדָה קִצְרָה בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הַעֲנֵשׁ הַחֲזָק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוּחַ כְּשֶׁאָמַר לְבְנֵי עָמוֹ, בְּנֵי עָמִי! אִם נוֹכַחְתִּי בִּינֵיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהִים קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהִים. הַחֲלִיטוּ בִּינֵיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתָּם וְשִׁתְּפִיכֶם אִשֶּׁר צִרְפָּתֶם לֵאמֹר, וְהִכְרִיזוּ אֶת מַה שֶׁאִתָּם זִמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מַה שֶׁאִתָּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצְפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאֲלִתִּי מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי מֵאֱלֹהִים, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמְּתַמְּסָרִים לֵאמֹר).³
73. אֲךָ הֵם הַתִּנְגְּדוּ לוֹ, וְנִאֲנַחְנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאָה מַה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19 : 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 59 - 64 ; וסורת הוד 11 : 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 131 - 132 ; סורת אל-מאאידה 5 : 44 ; סורת אל-אנעאם 6 : 162 - 163 ; סורת

אל-אעראף 7 : 126 ; סורת יונס 10 : 84 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; וסורת אנ-נמל 27 : 44 , ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָם, וְהִם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הָאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטְמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלֶּלֶה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמֹ, אֲדָּהֶם הִתִּיָּהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכֹאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אָמְרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אַתֶּם לָאֱמֶת כְּאֹשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אָמְרוּ לְמוֹסָא, הָאִם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שִׁיָּהֶיָה לָכֶם הַשְׁלִטוֹן בְּאֶרֶץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשָׁף אָמֵן.
80. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם רוֹצִים לְהַשְׁלִיד!⁶
81. וְכֹאשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֵלֶּלֶה יִבְטָלוּ.⁷ אֵלֶּלֶה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֶׂה הַמְּשַׁחֲתִים לְהַצְלִיחַ.⁸
82. אֵלֶּלֶה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בְּדַבְּרֵי עַל אֵף שְׁנֵאת הַפּוֹשְׁעִים.

קֶטַע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמֹ שֶׁל מוֹסָא הָאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וְעִבֵּר כָּל גְּבוּל בְּכִפְרִתּוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמִי! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלֶה סִמְכוּ עָלַי, אִם אַתֶּם מִתְּמַסְּרִים לוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; ינוס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

וסורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אנחנו סומכים על אלה. רבוננו! אל תתן לכופרים לרדף אותנו ולנצח אותנו,

86. והצילנו ברחמך מן הכופרים.

87. והשרנו אל מוסא ואחיו (הארוו), הקימו לבני עמכם במצרים בתים למקלט בשעת סכנה, ולמקומות תפלה, וקימו את התפלה, ובשר למאמינים.

88. ואמר מוסא, רבוננו! אתה הענקת לפרעה ולנכבדיו רכוש והון עצום בחיי העולם הזה. רבוננו! הם משתמשים בו להתעות אנשים משבילך. רבוננו! השמיד את הונם ואטם את לבותיהם לבל יאמינו עד אשר יראו את הענש המכאיב.¹

89. אלה אמר, תפלתכם נענתה, לכן המשיכו ללכת בשביל של אלה, ולא תלכו בשביל של חסרי הדעת.

90. וכאשר העברנו את בני ישראל בים, ופרעה וגדודיו רדפו אחריהם בזדון ואיבה, וכאשר עמד פרעה לטבע, אמר, אני מאמין שאין אלה זולת האל שבני ישראל מאמינים בו, ואני מן המתמסרים לו,

91. אז נאמר לו, כעת! וכבר מרדת מקדם והיית מן המשחיתים,

92. אולם היום נציל אותך בגופך למען תהיה לאות לבאים אחרים. אך מרבית בני האדם אינם שמים לב לאותותינו.

93. וכבר הושבנו את בני ישראל במושב בטוח, ופרנסנו אותם במאכלים טובים, והם לא נחלקו ביניהם אלא אחרי שהעניקה להם הדעת. רבונך ישפט ביניהם ביום תחית המתים במה שנתלקו בו.

קטע 10

94. אם יש לך ספק כל שהוא בנוגע למה שהורד אליך (מהענין הזה), שאל את אלה הקוראים את הספר (התורה והאג'יל) לפניה. כבר באה אליך האמת מרבונך, לכן, אל תהיה מן הספקנים,

95. ואל תהיה במכחישים את אותות אלה, לבל תהיה מן המפסידים.

96. אלה אשר אלה החליט החלטת צדק, לגרשם מרחמיו, לא יאמינו,

97. ולו בא אליהם כל אות, עד שיראו את הענש המכאיב.²

1. ר' סורת נוח 71: 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 111; וסורת יונוס 10: 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כָּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כַּאֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֵנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנָתַנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בִּהְנָאָה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לִהְיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׂתוּכַל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֵנֶשׁ עַל אֱלֹהֵ שְׂאִינֶם מִבְּיָנִים.
101. אָמַר, הִתְבוֹנְנוּ בְּכָל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנָם הָאוֹתוֹת וְהַאֲזָהֳרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינֶם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֵנֶשׁ) כָּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהֵ שְׂעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מָכוֹן, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּת שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהֵ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוֹיִתִּי לִהְיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדָּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׂלֹא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֵק לָךְ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אַחַד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׂיָכַל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצָה מִבְּיָן עַבְדּוֹ. וְהוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנְכֶם, לָכוֹן, מִי שְׂמַקְבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְמִי שְׂיִתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם.
109. נִהְג לְפִי מָה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שְׂבִשׁוּפָטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30 ; סורת אד' - ד' אריאת 51 : 52 ; וסורת אז - זוחריוף 43 : 23.

2. ר' סורת אל-בקהר 2 : 272 ; סורת הוד 11 : 148 - 149 ; סורת אר-רעד 13 : 31, ופ' 40 ; סורת אל-קצצ

28 : 56 ; סורת מאטר 35 : 8 ; וסורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 22.

11

סורת הוד הוד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זהו ספר (הקוראן) אשר אותותיו נשמרו מפני כל סלוף וזיוף, ² ופרשו מאת החכם והבקיא (אללה),
2. כדי שלא תעבדו אלא את אללה. ³ אני (הנביא) שנשלחתי אליכם כמזהיר וכמבשר מאתו,
3. ובקשו סליחה מרבוניכם וחזרו אליו בתשובה, והוא יעניק לכם מנעמים לזמן מגבל, ויעניק חסד למי שראוי לו. ⁴ אך אם תסטו, חושש אני לכם מפני הענש של יום כביר (יום הדין),
4. אל אללה תשובתכם (ביום הדין), והוא הכל-יכל.
5. הם (הפגניים) מתאמצים למען שישתירו את כפירתם ממני, האם אינם יודעים קשהם מכסים את עצמם בבגדיהם, הוא ידע את אשר יסתירו או יגלו? כי אללה יודע את אשר בלבבות.

חלק 12

6. פרנסת כל נפש חייה בארץ מאת אללה, והוא יודע את משכנה קשהיה חייה, ויודע את מקום מותה, כי הכל כתוב ומפרט בלוח השמימי הקביר. ⁵
7. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ בששה ימים, כשכס מלכותו היה על פני המים, למען יבחן אתכם מי בכם מיטיב לעשות. ⁶ ואם תאמר (השליח מוחמד), שלאחר המוות תקומו לתחייה. הכופרים יאמרו, אין זה אלא כשוף ברור. ⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חג' 22: 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16: 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 38, ופ' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אד'ד-אריאת 51: 56.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27; וסורת לוקמאן 31: 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזִמּוֹ מִסִּים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שְׂלַעְגוֹ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחֵר נְסִירָם מֵעָלָיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אֲדָ אִם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסָדָיו לְאַחֵר מְצוּקָה שְׁפָגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חָלְפוּ הָרְעוֹת מֵעָלַי, וַיְהִיָּה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְּעַצְמוֹ,
11. לֹא כֹן בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתְּהָ חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹדִי, וְצָר לָדָּ עַל כָּדָּ, שְׂיֹאמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאָדָּ?² אֶתְּהָ רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאֵי לְכָל דָּבָר.
13. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אֹמֵר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוֹיֹת כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעֹזְרֵתְכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולַת אֲלָלָה, אִם אֶתְּם צוֹדֻקִים?
14. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דַּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֲלָלָה, וְכִי אֵין אֵל זולַתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?³
15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטִיָּהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,⁴
16. אֲלֶה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יְהִיָּה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסָּכַל, וְלֹא יְהִיָּה עֶרְךָ לָמָּה שֶׁפָּעְלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכְחָה בְּרוּנָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיד וְרִחֲמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעֵדָה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנָדָּ,⁷ וְאוֹלָם מְרַבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארגי 70: 19 - 22; וסורת אל-עצר 103: 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21; וסורת אש-שורא 42: 20.

5. ר' סורת אר-רום 30: 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 19; וסורת אס-סגידה 32: 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 2; וסורת אס-סגידה 32: 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה קזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים יכריזו, הנה הם אלה קזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל עונשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמץ (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שוכני הגן, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴

קטע 3

25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו ענש יום מכאיב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמותנו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבוני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקהא

6 : 46

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23 ; סורת אל-חשר 90 : 20 ; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמר, הוּי בְּנֵי עִמִּי! אֵינִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאֱלֹהָ, לָכֵן לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֵת אֱלֹהָ שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֵת רְבוּנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.

30. הוּי בְּנֵי עִמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אֱלֹהָ אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?

31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם כִּי בְּיָדִי אוֹצְרוֹת אֱלֹהָ, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֵת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאָדָּא אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֱלֹהָ שְׂאֵתָם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹהָ לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹם עוֹל לַעֲצָמִי.

32. אָמְרוּ, נוּחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבֵּית הַהִתּוֹכַחַת, הִבָּא עֲלֵינוּ (אֵת הָעֶנֶשׁ) שְׂאֵימָת בּוֹ אִם בְּאֵמַת אֵתָה צוֹדֵק.

33. אָמַר נוּחַ, אֱלֹהָ יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אֵתָם יְכוּלִים לְבָרַח מֵאֱלֹהָ,

34. לֹא תוֹעִיל לָכֵם עֲצָתִי, אִם בְּרָצוֹנִי לִיעֹץ לָכֵם אִם אֱלֹהָ רוֹצֶה שֶׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רְבוּנָכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.

35. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאֵמַת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאֲחֵרִיוֹת לְחֻטָּאִי, אֵדָּא אֲנִי חַף מִחֻטָּאֵיכֶם.

קטע 4

36. וְאֱלֹהָ הִשְׁרָה לְנוּחַ, מִלְּבַד אֱלֹהָ שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עַמָּד, לָכֵן אֵל תִּצְטָעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

37. וּבִנְהָ אֵת הַתֵּבָה בַּהֲשֹׁנְחָתָנוּ וְהִשְׁרָאֲתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי לְסֹלַח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵּעוּ.

38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֵת הַתֵּבָה, וְכִשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוֹ לוֹ. אָמַר, כִּשֶּׁם שְׂאֵתָם לוֹעֲגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֵם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,

39. וְאֵתָם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבּוֹא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 39.

40. וְכַאֲשֶׁר בָּא הַצֹּר שָׁלְנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אֲמַרְנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֲתָדָּךְ אֶל הַתִּבְּהָ זֹוג מִכָּל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתְךָ - פָּרֵט לְאַלֶּה שֶׁכָּבֵר נִחְרָץ גּוֹרֵלֶם-² וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲטִים הָאֲמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּהֶ, בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַפִּלְגֶּתֶה וְעִגִּינְתָּה, כִּי רְבוּנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתִּבְּהָ מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שֶׁלֹּא הֶצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הֶצְטַרֵּף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֲמַצָּא מַחֲסֶה בְּהָר שֶׁיִּגְוּ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲלֹא רַק לְמִי שֶׁאֱלֹהָ יִרְחֵם עָלָיו. וְאֵז הִפְרִידוּ בִּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בְּנוֹ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאֵז נֶאֱמַר, הוּא אֲדָמָה! בִּלְעִי אֶת מִימֶיךָ! וְהוּא שָׁמַיִם! הִפְסִיקוּ! אֵז פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהָעִנָּן נִגְמַר. (וְהַתִּבְּהָ) הִטִּילָה אֶת הָעֵגֶן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאֵז נֶאֱמַר, הָאֲבָדוֹן לְכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, רְבוּנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהִבְטַחְתָּךְ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֲמַת הַיָּא, וְאֵתָה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֱלֹהָ), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי מָה שֶׁאֵין לְךָ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מְזַהֵר אוֹתְךָ שֶׁלֹּא לִהְיוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רְבוּנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחֲסֶה אֲצִלְךָ מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׁאֵל אוֹתְךָ עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחֵם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמִּפְסִידִים.
48. אֵז נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָדָּךְ, אֲדָּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֵר מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עֲנִשׁ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְפּוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאֲנַחְנוּ מְגִלִּים לְךָ, לֹא יִדְעָתָם עָלָיו אֲתָה וּבְנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוּת, כִּי הִתּוֹצָאָה הַטּוֹבָה לִירָאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-גודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֵל בְּנֵי עַד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הוֹד אַחֵיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעְדִּיו, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׁכָר עָלַי (עַל מַה שְּׁאֲנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׁכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֵאֵם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוּנְכֶם וּחְזָרוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, וְאִזּוּ יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוֹד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנוּ נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְכֵּן שְׁאֶחָד מֵאֱלֹהֵינוּ גֵרֵם לְשַׁגְעוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲיִד עָלִי אֶת אֱלֹהָ, וְהִיוּ יָעִידִים גַּם אַתֶּם שְׁאֲנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאֵאתֶם מְשַׁתְּפִים,
55. עִם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְּלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שְׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלָא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוּנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׁרָה.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיָא אֵלֵיכֶם. רְבוּנִי יַחֲלִיף אַתְּכֶם בְּאֲנָשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוּנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֵי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזֵּר הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוֹד וְעַמּוֹ כָּל אֱלֹהָ שְׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתָם מֵעַנֶּשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְנֵי עַם עַד כְּפָרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוּנִם וְלֹא צִיְתוּ לְשְׁלִיחִיו, וְצִיְתוּ לְצוּוֹ שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עֶרֶךְ,
60. לָכֵן רָדְפָה אוֹתָם קִלְקָלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תִּחְיֶה הַמֵּתִים (מִחֻפָּה לָהֶם עֹנֶשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כְּפָרוּ בְּרְבוּנִם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עַד, עַמּוֹ שֶׁל הוֹד.

קטע 6

61. וְאֵל בְּנֵי עַם תִּ' מוֹד שְׁלַחְנוּ אַחֵיהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִלְּבַדּוֹ, הוּא בָּרָא אַתְּכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחֲיוּת בָּהּ. לָכֵן שְׁאָלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, כִּי רְבוּנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַד: הֵם אוֹמֵה עֲרִבִית קְדוּמָה טְרוּם-אֶסְלָאמִית שֶׁנִּכְחַדָּה הִרְבָּה זֶמֶן לִפְנֵי קוּם הָאֶסְלָאם. ר'.

סורת אל-אעראף 7: 65 - 71.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צאַלח! לַפָּנִי זֶה הָיִית בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכֵם וּמִתּוֹן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאִשְׁר אַתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוּ.
63. אָמַר (צאַלח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מְרֻבּוּנִי, וְהוּא הָעֵנִיק לִי רַחֲמֹנוֹת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יַצִּיל אוֹתִי מֵאֵלֶּלָה אִם אֲנִי לֹא אַצִּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבָדוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֵלֶּלָה¹ לָאוֹת לָכֶם. תָּנוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֵלֶּלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵת יִפְגַּע בָּכֶם עֲנֹשׁ מָהִיר.²
65. אוֹלֵם הֵם עָקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צאַלח, תִּתְּנוּ מִהַחַיִּים שְׁלָכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדָקָת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזֵּר הַדִּין שְׁלָנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצַּלְנוּ אֶת צאַלח וְאֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מִהַשְׁפֶּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרֻבּוֹנָד הוּא הַחֲזֵק וְהַעֲזוּז.
67. וְהַצֵּעָקָה פָּגְעָה בְּאֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לַפְּגָרִים מוּטָלִים עַל פָּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַּחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְּרוּ, הֶאֱבָדוֹן לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שְׁלָנוּ הַבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהִבִּיאוּ לָהֶם עֶגְל שְׁמֵן צְלוֹי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וּכְשֶׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מִגִּיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֵל עִם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׂרָנוּ לָהּ עַל הַלְדֹת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-דיאריא 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכול את אוכל ההארח שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוֹי לִי! אֵיךְ אֵלֶּד וְאָנִי זָקְנָה וּבְעָלִי זֶה גַּם זָקוֹ! בְּאַמֶּת זֶה דָּבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְּלָאכִים), הֲאֵם אֶת מִתְּפַלְאֵת מִהֶעֱנִין שֶׁל אֱלֹהָהּ! רַחֲמֵי אֱלֹהָהּ וּבִרְכוּתֵי עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהָהּ) רַב-תַּפְאָרֶת וּמִהָלָל.
74. וְכֹאשֶׁר נִרְגַע אֲבֵרָא הֵימּוֹ וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלְדֵּת אֲסַחֲאק וְיַעֲקֹב, הַמְּשִׁיד לְהַתְנוּכָה עִמּוֹ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבֵרָא הֵימּוֹ הָיָה מִתּוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהָהּ, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּכָהּ.
76. הוּא אֲבֵרָא הֵימּוֹ! שָׁכַח מִזֶּה, הֵנָּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֹטֶת רְבוּזָד, וְהַעֲנֵשׁ בָּא אֲלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאִם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִית, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הֵנָּה בְּנוֹתֵי² (הַתַּחֲתָנוֹת אִתּוֹ) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְאֵל תְּבִיאֻּם עָלֶי חֶרֶף בְּהַתְּקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אֵתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתֵיךְ, וְאֵתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֹזֵק לְהִשְׁעָן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְּלָאכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּזָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלָיֶךְ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל יְבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פֶּרֶט לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מִה שְׂיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בְּבֹקֶר, הָאֵין הַבֹּקֶר קְרוֹב?
82. וְכֹאשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הִפְכֵנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעַלָּה לְמַטָּה,³ וְהַמְטִירָנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג'יֵל) בְּלִי הָרָר,⁴
83. מִסַּמְנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לִפְנֵי הוֹרָאֵת רְבוּזָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רְחוֹקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' - ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' - ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאַל בְּנֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת שׁוּעִיבָה אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהָ מִבְּלַעְדִּי, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל. הֵן רֹאֶה אֲנִי כִּי הַמִּצֵּב שְׁלָכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּא אֲנִי מִפְּחַד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּא בְּנֵי עַמִּי! הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאַל תִּפְחִיתוּ לְאַנְשֵׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאַל תִּפְּצוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָא,
86. מַה שְׁאַלְלָה הַתִּיר לָכֶם מִהָרוּחַ שְׁמַגִּיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמִּינִים, אוּלַם אֲנִי לֹא יָכֹל לְשֹׁמֵר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּא שׁוּעִיבָה! הָאֵם תִּפְּלֹתָךְ מִצְוָה עֲלֶיךָ (לְדַרְשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִפְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרָכוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנֵנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבִּינֵינוּ הַמֵּתוֹן וְהַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר?
88. אָמַר (שׁוּעִיבָה), הוּא בְּנֵי עַמִּי! מַה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פִּרְנָסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקֵּן כָּכָל יָלְדָתִי. הַצִּלְחָתִי תְלוּיָה רַק בְּאַלְלָה שְׁעָלִי אֲנִי סוֹמֵךְ וְאַלּוֹי אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
89. הוּא בְּנֵי עַמִּי! אַל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאַסּוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוּחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹאֲלָח, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי רַחוּם וְחוֹמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבָה! אֵין אֲנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמָּה שְׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלֵנוּ), וְלוּלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵינּוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנָע מֵאַתָּה.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאַלְלָה, עַד כְּדֵי כָךְ שֶׁפְּנִיתֶם עֵרָף לְמַה שֶׁהוּא צָוָה אֶתְכֶם? רְבוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מַה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲדָּא סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מַה יִּקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מְחַפֶּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הִצְלָנוּ אֶת שׁוֹעִיב וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עָמוּ, בְּרַחֲמֹנוּ מֵאֲתָנוּ, אֲזִי לְכוּפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צוּחָה וְהֵם נִהְפְּכוּ לַפְּגָרִים מוֹטְלִים עַל פְּגִיחָם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כָּאֵלּוּ מַעוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עַם מְדִין כָּפִי שָׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עַם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בְּעִקְבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלָכֵן יִצְעַד פְּרָעָה בְּרֹאשׁ בְּנֵי עָמוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וְיוֹבִילִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִכְנָסוּ,
99. וְקָלְלָה רִדְפָה אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מֶה שִׁיקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שִׁקְבְּלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הַעֲצֵרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהוּ עוֹד קִיִּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׂקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשָׂקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שֶׁאֲלִיהֶם הִתְפַּלְלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כְּאֲשֶׁר בָּצַע הֵצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדָה, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנֹשׁם.
102. וְכֵזָה הוּא הָעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כְּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הַעֲצֵרוֹת הַכוּפְרִים. וְעֲנִשׁוּ מְכַאִיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שֶׁיִּירָא מֵעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שִׁיאֲסִפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מָסִים,
105. כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלִים וְהַמַּאֲשָׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחזאב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אמר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. את האמללים, הם יהיו באש, שיהיו גאנחים ונאנקים.
107. לנצח יהיו בה, כל עוד יתקיימו השמים והארץ, אלא אם ירצה רבונד אחרת.¹ כי רבונד פעלו כפי שהוא רוצה.
108. אשר למאשרים הם יהיו בגן, ולנצח יהיו בו, כל עוד השמים והארץ קיימים, אלא אם ירצה רבונד אחרת.² תהיה זו כמתנה בלתי נפסקת.
109. לא יהיה בך ספק אפוא במה שהכופרים האלה עובדים, הם אינם עובדים אלא מה שעבדו אבותיהם לפניהם. כי אנחנו נותנים להם את כל המגיע להם מן הענש בשלמות.

קטע 10

110. אנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה), ואולם הם (היהודים) נחלקו בו, ולולא החלטה קודמת מרבונד, היה שופט ביניהם (בעולם הזה). והם (הכופרים מבין היהודים והפגניים) מפקפקים בו (הקוראן) באפן חמור.
111. ואכן לכלם (אלה שכפרו בקוראן) ישלם רבונד כפגלם, כי הוא בקיא במה שהם עושים.
112. ולכן המשד בדרךך כפי שצוית, אתה ואלה שחזרו בתשובה אתך, ואל תגזימו, כי אלה רואה את כל אשר תעשו.
113. ואל תבטחו בכופרים, לבל תפגע בכם האש. אז לא יהיה לכם מגנים זולת אלה, ולא תקבלו עזרה כל שהיא.
114. קים את התפלה בשני קצות היום,³ ומשך שעות מהלילה, כי המעשים הטובים מכפרים ומוחים את המעשים הרעים. וזו הזכרה לאלה שרוצים להזכר.
115. והתאזר בסבלנות, כי אלה לא יאבד את שכרם של עושי הטוב.
116. לו היו בקרב הדורות שקדמו לכם אנשים שהתנגדו למעשים רעים, היינו מצילים אותם. והם רק מעטים מביניהם, אבל הכופרים המשיכו בכפרם ובתענוגותיהם והיו חוטאים.
117. רבונד לא היה משמיד ערים בלי סבה מצדקת, בעוד תושביהן עושים טוב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתר בשמים ובארץ, ואליו יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוֵּרַת יוֹסוֹף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוֹסוֹף, יוֹסֵף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6 : 84; וסורת ע'אפר 40 : 34. הורדה במכה אחרי סורת הוד 11; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוֹסֵף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. ואנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. כאשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר
כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבל יזממו מזמות נגדך.
כי השטן אויב גלוי לכו האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים
את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך,
אבראהים ואסחאק לפניך. רבונך יודע וחקם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש את ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר
מאותנו, אם כי אנחנו חבורה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז
אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו
למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים
לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו
אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגיידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִזָּאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הִזָּאב בְּעוֹד אַנְחֵנוּ חֲבוּרָה וְחֻזְקִים, נִהְיָה מְאֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכַאֲשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֹאֲחֵר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכֵנוּ תַּחְרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסוֹף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הִזָּאב, אַתָּה לֹא תִאֲמִין לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אַנְחֵנוּ הִיִּינוּ צוֹדִיקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנֹתוֹ וְעֻלָּיָה דָם שָׁקָר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מִה רָע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלְהָ יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁנְיָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִיָּם. וְכַאֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלָיו, וְלִפְתָּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְּאִיתִי נַעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלְהָ יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאֹד, בְּעֶבֶר דֶּרֶה־מִיָּם¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֵנֶן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִסָּח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסוֹף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכֵדִי לְלַמֵּד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלְהָ שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֻנְיָנִים שָׁלוֹ, וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוֹף לְבִגְרוּתוֹ הִעֲנֵקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדִּלְתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלְהָ! הֵן אֲדוֹנִי כָּבֵד אֶת שְׁהוֹתַי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

24. וְאִכּוּ חֶשְׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאַף הוּא חֶשְׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לִוְלִי רָאָה אֶת אוֹת רְבוּנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הַטְּהוּרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְּרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבֵרֶחַ, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתָנָתוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מָצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מְכַאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הַעִיד, אִם כְּתָנָתוֹ קְרוּעָה מִלְּפָנִים, הִרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתָנָתוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, הִרִי הִיא מְשַׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכֹאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתָנָתוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אֲכֹן זֶה מִמְּזֻמָּתְכֹן, כִּי מִזְמַתְכֹן עֲצוּמָה,
29. אֶתָּה יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאַתָּה, בְּקָשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטָאֲךָ, כִּי הָיִיתָ מֶן הַחוֹטְאִים.

קֶטֶע 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אִשְׁתְּ הַשָּׂר חֶשְׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֶכָּל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוֹן בֵּינָה כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיָּהּ. וְכֹאֲשֶׁר הַנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִיָּפִי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהָהּ! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָּא מִלְּאָךְ מְכַבֵּד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלּוֹ. אֲמַנְסָ רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא קָבַשׁ אֶת יָצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רְבוּנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מְזַמִּינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מְזֻמּוֹתֵיהֶן, אֲכַנֵּעַ וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטְאִים.
34. וְרְבוּנוֹ נִעֲנָה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מְזֻמּוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנְסָ אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֶאֱסֹר אוֹתוֹ לְזֶמֶן מָה.

1. ראה את אות ריבנו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשֵׁנִי נָעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי
בַּחֲלוֹם סוֹחֵט עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֲחֵר אָמַר, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם
נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַע לָנוּ אֵת
פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֲכָל שְׂיֹבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי
שְׂיַגְשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלַמְדָּנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נְטָשְׁתִּי אֶת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר
לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹלָהּ, וַיִּכְפְּרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֲמֻנָתִי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָאָהִים, אֶסְחָאק, וַיַּעֲקֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּךָ עִם
אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם
מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹלָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! הֵאֵם (עֲבוּדֹת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אֱלֹלָהּ,
הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֵתָם עוֹבְדִים מִבְּלַעַדְיוֹ אֵינָם אֵלָּא שְׁמוֹת שְׂאֵתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם
בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאֱלֹלָהּ. הַשְּׁלֹטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צָנָה כִּי לֹא
תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדַּת הַיִּשְׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשֶׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אָדוֹנוֹ
יַיִן, וְחֲשֵׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כָּבֵר נַחֲרֹץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֵלְתָם עָלָיו.
42. אָז אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצֵל, הַזָּכֵר אוֹתִי בְּפָנָי אָדוֹנִיךָ. אֵד הַשְּׁטוֹן
הַשְּׁכִיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אָדוֹנָיו, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים
מִסָּפֵר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רָאִיתִי שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמֹנוֹת, וְהִנֵּה שֶׁבַע פְּרוֹת
רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתָן, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים
נִכְבָּדִים! תָּנוּ דַּעַתְכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבֻלָּבָלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם
אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לִלְכֹּת,
46. (וּכְשֶׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הַצַּדִּיק! מַה דַּעַתְךָ
עַל שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמֹנוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים
יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כָּדִי שִׁידְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שִׁבְעַת שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מֶה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלָיו, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֲרַיְכֶם יָבוֹאוּ שִׁבְעַת שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מֶה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֲרַיְכֶם כִּי תָבוֹא שָׁנָה שְׂבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזְּכָר אֶת הַמֶּלֶךְ, הַבִּיאוֹ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכַאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וְשַׂאֵל אוֹתוֹ, לְבַרֵּר אֶת עֵינֶיךָ הַנִּשְׁיָם אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיךָ. כִּי רַבּוֹנִי יוֹדֵעַ אֶת מְזֻמָּתוֹ.

51. וְאִמַּר הַמֶּלֶךְ, מֶה קָרָה לָכֵן כַּאֲשֶׁר שִׁדְלַתָּנוּ אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֵלֶּהָ! אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזְּכָר אֶת הַשֵּׁר, עֵתָהּ נִכְוָנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדְקִים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בְּגִדְתִּי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֵלֶּהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת מְזֻמָּת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִצַּר מִדִּיחַ לְרַעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יְרַחֵם רַבּוֹנִי. כִּי רַבּוֹנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאִזְּכָר הַמֶּלֶךְ אֶמַּר, הַבִּיאוֹ אוֹתוֹ אֵלַי וְאַבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכַאֲשֶׁר בָּא אֶמַּר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֵתָהּ אֲצַלְנוּ נִכְבֵּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וּבַעַל יָדַע.

56. כִּי בְּשִׁסְנוֹ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מְקוֹם שִׁירְצָה, וְכִי גַעְיִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכַּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׂכָר הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּהָ).

קטע 8

58. וְכַאֲשֶׁר אֲחִיו שֶׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. וְאוֹלָם לְאַחֲרַיְכֶם שֶׁשִּׁפֵּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הַבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נֹתֵן אֶת הַמַּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אִם לֹא תִּבְיָאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִּקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדַּל לְשַׁכְנֵעַ אֶת אָבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסֵף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפְּכֶם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכוּ שִׁיחֲזָרוּ.
63. וַיִּשְׁחָזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנָע הָאָכֵל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אָכֹל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵאֱמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֶׁם שֶׁהֲאֲמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אֲחִיו מִלִּפְנֵים? אֲלֵלֶּה הוּא הַשּׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכֹּאשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲנֵה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחֵזֵר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקֵשׁ! הִנֵּה כִּסְפֵּנוּ הֵחֵזֵר אֲלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹנֵס אֶת מִשְׁפַּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֹּל מִשָּׂא גָמֹל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָּל כֶּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצָּרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלֵא לְאַחֵר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשׁוּבָעָה לִפְנֵי אֲלֵלֶּה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פֶּרֶט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְהֵגֹן עַל עַצְמְכֶם. וַכֹּאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלֶּה מִשְׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוֹלָם לֹא אוּכַל לְעוֹזֵר לָכֶם בְּפָנֵי אֲלֵלֶה מְאוּמָּה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכֹּאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבִיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָּה אֲצֵל אֲלֵלֶּה, אֲלֵא חִשֵּׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְּמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוֹלָם מִרְּבִית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קטע 9

69. וַכֹּאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסֵף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחֵר שֶׁסִּפֵּק צָרְכֵיהֶם בְּמְזוֹן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כְּרוֹז קָרָא, הוּא אֲנִשִּׁי הַשִּׁירָה! אֲכֹן גָּנְבִים אַתֶּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנֵי אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאֲבִיו. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אֲבִיו מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אַבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שִׁיחֲזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטְעָן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁפָּעִים בְּאַלְלָהּ! וְאַתֶּם כָּבֵד יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאַרְצָךְ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִּנְבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסֵף), וַיְמָה הוּא עָנָשׁוּ שֶׁל הַגָּנֵב (אֶצְלָכֶם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים!
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הָעָנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבְּאַמְתַּחְתּוֹ (יִמָּצֵא הַגָּבִיעַ)¹ יִהְיֶה הָעָנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שֹׁחֵפֶשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ הָאֵחַ שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגָּבִיעַ) מֵאַמְתַּחְתּוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִךְ אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אֶת יוֹסֵף לְתַחְבּוּלָה הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכְלָתוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לְקַחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלָא אִם יִרְצֶה אֲלָלָהּ. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדַרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצִּיּוֹן מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֲלָלָהּ).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גָּנֵב הָרִי גַם אֲחִי לוֹ גָּנֵב לִפְנֵים. יוֹסֵף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הֵעִיר לָהֶם עַל כֵּךְ. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלְכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלְלָהּ יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוּד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאֲתָנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה אִישׁ חֲסִיד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֲלָלָהּ! לֹא נָקַח אֲלָא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ מִצָּאֵנוּ אֶת הַחֹפֶץ שֶׁלָנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָה עוֹשִׂקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נִוָּאֲשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְנַעְצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאֵחַ הַגְּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֲלָלָהּ, הוּ כָּבֵד קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסֵף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעָזֵב אֶת הָאֶרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֲלָלָהּ, כִּי הוּא הַטוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוֹבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גָּנֵב בְּנֵךְ, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יִדְעָנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

82. וישאל את אנשי העירה (במצרים) שהיינו בזה, ואת אנשי השירה אשר באנו בזה. ואכן אמת נדבר.
83. אמר אביהם, התפתתה לכם נפשכם לעולל דבר מה. עלי להתאזר בסבלנות בצורה הוגנת, ויתכן שאללה יחזיר את כלם אלי, כי הוא היודע והחכם.
84. ואז התרחק מהם ואמר, יגוני מאוד גדול לאבדנו של יוסף. וכהו עיניו מן הצער, והוא עצר את גונו.
85. ואמרו בני ביתו, חי אללה! האם לא תחדל להזכיר את יוסף עד שיתש כוחך או תמות.
86. אמר, אני מתאונן על צערי ויגוני לאללה, כי אני יודע (מן הרחמנות) של אללה את מה שאינכם יודעים.
87. הוי בני! לכו ובקשו לגלות ידיעות על יוסף ואחיו, ואל תתיאשו מרחמי אללה, כי רק אנשים כופרים יתיאשו מרחמי אללה.
88. וכאשר נכנסו אליו (יוסף) אמרו, הוי כבוד השליט! מצוקה פגעה בנו ובני ביתנו, והבאנו מעט כסף, תן לנו בבקשה מדת מזון מלאה או עשה צדקה עמנו, כי אללה גומל לנותני צדקה.
89. אמר, האם אתם זוכרים מה שעשיתם ביוסף ואחיו בהיותכם נבצרים? אמרו, באמת אתה יוסף! הוא אמר, כן אני יוסף וזה אחי. אללה העניק לנו חסד, ומי שירא את אללה ויסבל, אללה לא יגרע משכרו של עושה הטוב.
91. אמרו, חי אללה! אללה העדיף אותך עלינו, ואנחנו היינו חוטאים.
92. ואז הוא אמר, אין תוכחה עליכם היום, ואללה יסלח לכם, כי הוא הרחום ברחמנים,
93. קחו את פתנתי זאת והניחוה על פני אבי ויאירו עיניו. והביאו אלי את כל בני ביתכם.

קטע 11

94. וכאשר יצאה השירה לדרך, אמר אביהם, אני מריח את הריח של יוסף, אם לא תלעגו לי.
95. אמרו, חי אללה! עדין אתה שקוע בתעייתך הקודמת.

96. וכַּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמַּבְשָׁר הֵנִיחַ אוֹתָהּ (הַכֶּתֶנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לְרֵאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אִמְרָתִי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקְשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חַטָּאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵינּוּ חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כַּאֲשֶׁר נִכְנסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הִכְנסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אֲבָא! זֶה הוּא פִּתְרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הִגִּישׁ אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטֹן גָּרַם פְּרוּד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהַעֲוָשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיּוֹדֵעַ וְהַחֲכֵם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִּי שְׁלֹטוֹן וְלִמְדַתְּנִי אֶת פְּרוֹשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהִמְגֵּן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כַּמִּתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיָּשָׁרִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמַּקְרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִגְּלִים לָךְ, כִּי לֹא הִיִּית אַתֶּם בְּזִמּוֹן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזִמְמוּ מְזֻמָּה.
103. מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפִלּוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מִבְּקֵשׁ שָׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כִּשְׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם,

קֶטַע 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמּוֹן אֲדָּ אֵינָם שָׁמִים יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאֵם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיחַ לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבֵּין הַפְּגִינִים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך הוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,

נצחוננו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר

לבדוּתם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבהרת כל הענינים

החשובים לבני האדם, והדרך, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוֵּרַת אֶךְ-רַעַד הָרַעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רַעַד» בגלל הביטוי «אך-רַעַד, הָרַעַם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רַעַד» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מותמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הָרַעַם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחֹם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוּרַד אֵלַיִךְ מִן הַשָּׁמַיִם מִעַם רַבּוֹנְךָ
הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֱלֹהֵהּ הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתֶּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלֶה עַל כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמַשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלֹל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוּב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנִינִים, וּמְבַהֵר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֶם אֶת הַפְּרִי מִכָּל מִין זֶוֶג, וְהוּא עֹטֵף אֶת הַיּוֹם בְּלִילָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבְאָרֶץ עֶשֶׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בְּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שְׁרָשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶם מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִים. אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וָרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הֵיוּתֵנוּ
לְעַפְרָ נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם וְאֲשֶׁר
כְּבָלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחֲשִׁי (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עֲמִים שֶׁכִּפְּרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לְבָנֵי אָדָם
לְמִרוֹת הֵיוּתָם עוֹשִׁקִים, אֵד רַבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חג' 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שִׁדְרִיךְ אותה לדרך הישר). ²

קטע 2

8. אלה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעניו (של אלה) כלכם שוים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהלך לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאלה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אלה. אלה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אלה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצור אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן זולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שירצה, אולם הכופרים מתנכחים (עם הנביא מוחמד) על אלה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיקת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים זולת אלה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאלה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מקפיה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גיס 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת חוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחַמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֱלֹהָהּ, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לִקְחָתֶם לָכֶם מִגִּנִּים זֹולָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לַעֲצָמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁד וְהָאוֹר: הָאֵם עָשׂוּ שְׁתַּפִּים לְאֱלֹהָ שֶׁבָּרָאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהִבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֱלֹהָ לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֱלֹהָ בּוֹרָא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לִפִּי מְדוּתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כּוֹ הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֶשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תַּכְשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֱלֹהָ אֶת הָאֶמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאֶכֶן בָּאֶשֶׁר לִקְצָף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם יִשָּׂאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כִּדּוּ יִמְשַׁל אֱלֹהָ מְשָׁלִים.¹

18. לְאֶשֶׁר נִעְנֶוּ לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֱלֹהָ אֶשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֶשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכְנִים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיָּצוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֶשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֶת רַבּוֹנָהּ הוּא הָאֶמֶת,³ כִּזָּה אֶשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת הָאֶמֶת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֱלֹהָ הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ, וְאֵינֶם מְפָרִים אֶת הַתְּחִיבוּתָם,

21. וְהַמְּקַשְּׂרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֶשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה לְקַשֵּׁר,⁵ וְיִזְרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִכְּנֵי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חֲמוֹר,

22. וְאֱלֹהָ אֶשֶׁר עֲמָדוֹ בְּנִסְיוֹן כְּדֵי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וּקִיְמוּ אֶת הַתַּפְלָה, וְהוֹצִיאוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוֹי, וְהוֹדִפִּים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָהּ, לְכָל אֱלֹהָ הַגִּמּוּל וְהָאֶשֶׁר הַסּוֹפֵי בְּעוֹלָם הַבָּא,

23. גִּנֵּי עֵדוֹ אֶשֶׁר אֱלִיהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29: 43.

2. ר' סורת יונוס 7: 26; וסורת אל-כהן 18: 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52: 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעֲלֵי סִבְלָנוֹת, מַה טוֹב וּמַה נָּעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלְכֶם.
25. אוּלַם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּרְתוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קִשְׁר
אֲשֶׁר צָוָה אֱלֹהָ לְקִשֵּׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם
הַמַּעֲוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵם בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁמַּחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאֵה חוֹלְפֶת לְעֶמֶת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³
28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְּבָבוֹת,
29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיָשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפָה (גֹּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).
30. כְּמוֹ כֵּן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָהּ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּה אֲשֶׁר לִפְנֵיהָ חָלְפוּ אַמּוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בְּפִנְיָהֶם אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שָׁאִין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, וְעָלָיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴
31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאָרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בִּיד
אֱלֹהָ. הָאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵי רָצָה אֱלֹהָ, הִיָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כְּלָם! אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִּפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלָּל מַעֲשֵׂיהֶם הַנְּבִזִּים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 96 - 97, ופי' 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארהה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארהה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כָּבֵר לִפְנֵיךָ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֵר כָּךְ הֶעֱנַשְׁתִּי אוֹתָם. וְעֲנָשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רָאוּי לְהִיּוֹת נֶעֱבָד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ? (אוּ הַשְׁתַּפִּים שֶׁבָּנִי הֶאֱדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קִרְאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שְּׂאִינוּ יוֹדַע בְּאַרְצָ? אוּ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?³ לַכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שְּׂזַמְמוּ בְּעֵין יָפָה,⁴ וְנִמְנָעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שְׂאֵלֶּהָ מוֹלִיךְ שׁוֹלָל, אִין לוֹ מְדִרִיד.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תֹּארוּ) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירָאִים, זִוְרָמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנְּהָרוֹת, אֲכָלָה קִים לַעַד וְצָלָה. זֶה שְׂכַר הִירָאִים, וְשְׂכַר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנּוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) יִשְׁמַחוּ בָּזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ (הַקּוֹרְאֵן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאַחֲדִים מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר) הַתִּכְפָּחוּ שׁוֹ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צְוִיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתֵּף בּוֹ, אֵלִיו אֶקְרָא, וְאֵלִיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאֵן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אֲמֵת לְשִׁקֵּר) בַּעֲרַבִּית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי וְטִיַּת לְבָבְךָ לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שֶׁהֶעֱנָקָה לְךָ, לֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לִפְנֵיךָ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זִוּג וְצֶאֱצָאִים.⁸ וְאִין שְׁלִיחַ שִׁיכַל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עַת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חגי' 22 : 48.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חגי' 22 : 70.

39. והוא מוחק את מה שִׁירָצָה או מְשַׁאֵיר אֶת מה שִׁירָצָה מִן הַצִּוִּים
וְהַחֲקִים,¹ כִּי אָצְלוּ אִם הַסֵּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי
שָׁזָה יִקְרָה, הָרִי עָלֶיךָ רַק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעָלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמִפְחִיתִים אוֹתָהּ מִכָּל
קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שִׁיתִּנְגֵּד לְמִשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמְמוֹ, וְאוֹלַם הַשְּׁלֵטוֹן בְּיַדִּי אֲלֵלָה הוּא.⁵ הָרִי הוּא
יֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשֶּׁכֶר הַטּוֹב (בַּיּוֹם
הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֲלֵלָה. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵלָה כָּעֵד
בְּיָנִי וּבְיָנִיכֶם, וּמִי שֵׁיֵשׁ בִּידּוֹ דַּעַת מִן הַסֵּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.

2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אוס אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אֲבִרָאֵהִים אֲבִרָהִם

סורה זו קיבלה את שמה «אֲבִרָאֵהִים, אֲבִרָהִם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אֲבִרָאֵהִים» בפירוט, וישבו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אבראהים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אֲבִרָהִם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיוז ורוב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן הענגש הכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העוז והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את ימי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם ענגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנסיון גדול.

קטע 2

7. ורבוונכם הכריז, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 257; וסורת אל-חדיד 57: 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאַרְצָךְ, אִין אֵלֶּכָּה זְקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹

9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם מֵעַמִּי נוּחַ (נח), עֲאֵד, וְתִ'מוּד, וְכָל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרָק אֵלֶּה יוֹדַע עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹד רִגְזוּ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.

10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִישׁ סֶפֶק בְּאֵלֶּה בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עֲנֹשְׁכֶם לְזִמְן מָסִים (עַד יוֹם הַדִּין)?³ אָמְרוּ, אִין אַתֶּם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתֶּם רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָנוּ מִלְּעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.

11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנֵנוּ, אֲדָ אֵלֶּה מַעְנִיק אֶת חֶסֶדוֹ (בְּשְׁלִיחוֹת) לְמִי שִׁירָצָה מֵעוֹבְדָיו, וְאִין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיא לָכֶם הוֹכָחָה אֵלָּא בְּרִשּׁוֹת אֵלֶּכָּה, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.

12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֵלֶּה שֶׁהִנַּח אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרֹשְׁכֶם מֵאַרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,

14. וְנִשְׁפִּין אַתְּכֶם בְּאַרְצְ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְמוּלוֹ שֶׁל הִיָּרָא אוֹתִי וְאֶת הַתִּרְאָתִי.⁶

15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֵלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאָז כָּל עָרִיץ עֲקֹשׁן הִיָּה מִתְאַכְזָב,⁸

16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת חוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-עמראן 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-עמראן 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וילגם אותו מבלי שיוכל לבולעו, והמות יבוא אליו מכל עבר, אך הוא לא מות, ¹ ומחכה לו ענש קשה.²
18. מעשיהם של הכופרים ברבונם (בחי העולם הזה) דומים לאפר אשר פגעה בו רוח ביום סערה,³ ולכן לא יוכלו להפיק מאומה מאשר רכשו, וזוהי התעיה הרחוקה מן הדרך.
19. הלא תראה כי אלה ברא את השמים ואת הארץ על יסוד האמת, ואם ירצה ישמידכם ויביא בריאה חדשה (במקומכם),⁴
20. ואין הדבר קשה על אלה.
21. (וביום הדין) כֹּאֲשֶׁר יופיעו בלם בפני אלה, יאמרו החלשים לאלה שהתנשאו, אֲנַחְנוּ הִלְכְנוּ אַחֲרֵיכֶם (וציתנו לכם), האם אתם יכולים לעזר לנו להסיר מעלינו מעט מענשו של אלה? (המתנשאים) יאמרו, לו הנחנו אלה, כי אז היינו מנחים אתכם. אחת היא לנו אם תקצר רוחנו ואם נאריך רוחנו, אין לנו מִפְּלֹט (מו הענש).⁵
- קטע 4**
22. כֹּאֲשֶׁר הֶעֱנֵנוּ תָם וְנִשְׁלַם יָגִיד הַשָּׁטָן, הִנֵּה אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחַת אֶמֶת, וְאֵלֹה אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וְאִין לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלֹטוֹן. אֲנִי קִרְאֵתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעְנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תֹּאשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תֹּאשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעְזְרוּ לִי, וְאִין מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
23. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וַיִּכְנסוּ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתְחַתֶּם. לְעוֹלָם יִחִיו בְּתוֹכֶם בְּרִשׁוֹת רַבּוֹנָם, וּבִרְכָתֶם בְּתוֹכֶם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר 39 : 73.

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פרוי יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתענות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטורם יבוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפף לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפף לכם את הנהרות.

33. והכפף לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפף לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וכפרן.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. ויזכר באַשר אַבראָהים אָמר, רבונני! עשה את העיר הזאת (מכה) בטוחה,¹ והרחק אותי ואת בני מעבודת הפסילים.
36. רבונני! הם התעו אנשים רבים, על כן, אשר הלך בדרכי הוא שיך לי, ומי התנגד לי, הנה אתה סולח ורחום.²
37. רבוננו! הנה הושבתי מצאצאי בעמק בלתי פורה על-יד ביתך הקדוש (הכעבה). רבוננו! למען יקִימו את התפלה. לכן הטה את לבות האנשים אליהם, ופרנס אותם מכל פרי, למען יודו לך.³
38. רבוננו! אתה יודע את כל אשר נעלים ואת אשר נגלה, ולא יעלם מאלה מאומה לא בארץ ולא בשמים.
39. השבח לאלה אשר נתן לי לעת זקנה את אסמאעיל ואת אסחאק, כי רבוני שומע התפלה.
40. רבוני! עזר לי שְׁאָקִים את התפלה, ומצאצאי. רבוננו! וקבל את תפלתִי.
41. רבוננו! וסלח לי ולהורי ולמאמינים ביום יקום החשבון.

קטע 7

42. אל תחשב כי אלה לא שם לב למעשה החוטאים, הוא רק נותן להם ארפה עד ליום אשר בו תהיינה עיניהם קמות מבהלה ופחד,
43. והם יתרוצצו, וראשיהם מורמים במבט קפוא, ולבותיהם ריקים (מרב פחד).⁴
44. הִזְהָר אפוא את בני האדם מפני יום יבוא עליהם הענש, אז יאמרו החוטאים, רבוננו! דחה את דיננו עד עת קרובה, ונענה לקריאתך ונגלך אחרי השליחים.⁵ (אז אלה יאמר), האם לא נשבעתם לפני כן כי אין לכם כליה?
45. וישכנתם במשכנות אלה אשר עשקו את נפשותיהם. והתברר לכם כיצד הענשנו אותם, ומשלנו לכם משלים.⁶

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 126 ; סורת אל-עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארגי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סגידה 32 : 12 ; סורת

פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹּת אֶת הַנָּבִיא), אֵד אֱלֹהָ יָדַע עַל מִזְמָתָם (וּבִטֹּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעֲקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְיָחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזֹז וּבֹעַל נַקְמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תִּחְלַף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֶרֶת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְנַצְּבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאֲזִיקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כִּד יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֶשְׁבוֹן.⁴
52. זוֹהִי אֲזֻהָרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבִּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אנ-נגים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְרִי אֶל-חֶגְרִי

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹

אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²

2. אִין סִפֵּק שֶׁהַכּוֹפְרִים יִקּוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הֵיוּ מִסְלָמִים,³

3. לְכוּ עִזְבוּ אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהַתְקַנָּה (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיַח אֶת
דַּעְתָּם (מִהָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּה). אַךְ סוֹפָם יֵדְעוּ.⁴

4. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֵּדָם,

5. אִין אִמָּה שֶׁתּוֹכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָה אוֹ לְדַחֲתָהּ.

6. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכוּ מִשְׁגַּע אֶתָּה,

7. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶

8. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים
אִז לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.

9. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.

10. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,

11. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעֵגּוּ לוֹ.

12. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאֵלֶּה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,

13. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאֵמוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינִי כְּתוּצָאָה
הָעִנְשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

4. ר' סורת אנ-ג'ים 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.

5. המונח המקורי הוא אֲדִי-דִכְר, ההזרה, שם לקוראן.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.

7. המונח המקורי הוא אֲדִי-דִכְר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוּ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רָאִינוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרָאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בַּגִּנְבָּה, מִיַּד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פָּרְשָׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחֹזֶק, וְהִצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזָּן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לְכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׁאִין אַתֶּם מִפְּרִיָסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיַדְנוּ, אֵד נֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קִצּוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהִצְמַחִים, וְהוֹרְדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיֵּם וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמִּית, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוּנָד, כִּי הוּא הַחֹכֵם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוּר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרָאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָה.
28. וְכִאֲשֶׁר רְבוּנָד אָמַר לְמַלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוּר,
29. וְכִאֲשֶׁר אֲעַצְבֵּנוּ וְאֶפַח בּוֹ מְרוּחִי, (כִּפְּדוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לִהְיוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (וְאֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שֶׁאִינְךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (גֹּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִיד הַקֶּלֶה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִהְיֶה בֵין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אֶרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְ לִי לִהְיוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתְּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,
42. אֲדָּעַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלִטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שִׁיתְעוּ וְיִלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶלֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבַעַה שְׁעָרִים, וְלִכָּל שַׁעַר מְקָצָה חֶלֶק מֵהֶם.

קטע 4

45. אֲדָּעַרְאֵי אֵלֶּלֶה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוֹנוּ מִלְּבוּשֵׁיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמִית זֶה,
48. בְּלִי שִׁיסְבִּלוּ מַעֲיִבוֹת, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַעַל עַבְדִּי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עָנְשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַעַל לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִיכֶם מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאֵנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל כֵּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הָאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְדַּקְנִיתִי? בְּמָה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בְּשָׂרֵנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְנַאֲשִׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְנַאֲשׁ מִרְחֵמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מַה מִּטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמִּשְׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נִצִּיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרְנוּ שְׁתֵּיהֶּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמְדוּ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הָעֶנֶשׂ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֵמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדִקִּים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּתְּנוּ

לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתֶם לָלֶכֶת.

66. וְכֵן הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הָעֶנְיָן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמְדוּ עִם בְּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמִיחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶףָה עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֵלֶּלָה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הָאֵם לֹא אֶסְרְנוּ עָלֶיךָ לְאַרְחֵ אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְנוֹתַי הַזֵּדוּגוֹ אֵתָן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִידָה (מוֹתָמֵד)! הֵם הָיוּ מִבְּלָבָלִים מִשְׁכְּרוֹנָם.

73. עִם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צִוְּחַת הָעֶנֶשׂ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטְרְנוּ עֲלֵיהֶם בְּרִצִּיפוֹת אֲבָנֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרָבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה עֲדָן.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נִקְמְנוּ,⁴ וְהָיוּ יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוד 11 : 81.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרֵי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות

את שרידי העיר וללמוד לקח.

4. שתיחן: אל-איכה ועירו של לוט.

5. ר' סורת הוד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חַג'ר¹ הִכְחִישוּ בְשִׁלְיָחִים,
 81. וּכְאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַתִּנְגְּדוּ לָהֶם.²
 82. הֵם חָצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
 83. אַךְ עַם בָּקָר הִלְמָה בָּהֶם צִוְחַת הָעֶנֶשׂ,
 84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
 85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
 וַאֲיֵן סִפְק שֶׁשַּׁעַת הַדִּין תְּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בַּחֲסֵד.⁴
 86. וְאָכַן רְבוּנְךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
 87. וְאָכַן נָתַנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שֶׁבַעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
 הַקּוּרְאָן הַנִּעְלָה,
 88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
 בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנָפֶיךָ לְהַגִּנַּת הַמַּאֲמִינִים,
 89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְזַהֵר הַגָּלוּי.
 90. כִּךְ גַּם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחֲלָקִים,⁷
 91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
 92. בַּחֲמִי רְבוּנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
 93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
 94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיִת וְהַתְּרַחֵק מִן הַפְּגָנִים,
 95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הַגִּנוּ עֲלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
 96. אֲשֶׁר גַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹלָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוּפָם שִׁיִּדְעוּ.
 97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמֹעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
 98. הִלֵּל וְשַׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
 99. וְעַבְדְּ אֶת רְבוּנְךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הַיּוֹדְאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חג'ר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נג'ים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראהים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשור, שירה, וכו' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחֵל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחֵל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנזכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אללה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבם ויתעלה מעל השתפים אשר יצרפו לו.¹
2. הוא (אללה) שולח את המלאכים עם ההשראה והנבואה על מי שירצה מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהרו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא זריב גלוי (לבוראו).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עזריכם (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקמים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), היה מדריך את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חגי' 22 : 75 ; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 52 : 42.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חגי' 15 : 14 ; סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אשר הוריד מן השמים מים לכם, מהם למשקה, ומהם יצמחו עצים אשר תרעו בהם (בהמותיכם),
11. ויצמיח לכם בהם תבואות, וזיתים, ועצי תמר, וגפנים, וכל פרי. בכל אלה אותות לאנשים חושבים.¹
12. והכניע לשרותכם את הלילה ואת היום ואת השמש ואת הירח, גם את הכוכבים הוא הכניע לשרותכם בפקדתו, ובזה אותות לבעלי דעת.²
13. וגם את כל אשר ברא ופזר על פני האדמה, בצבעים שונים. בזאת אותות לאנשים אשר יזכרו.
14. והוא אשר הכניע את הים לשרותכם, למען תאכלו ממנו בשר טרי, ותוציאו ממנו תכשיטים שתתקשטו בהם. ותראו את הספינות שטות בו, למען תבקשו לכם פרנסה מחסדו (של אלה), ולמען תודו לאלה.
15. והוא התקין בארץ הרים לבל תטה בכם, וכו' נהרות ושבילים למען תדרכו,³
16. וציוני דרך וגם לפי הכוכבים.
17. האם אתם מדמים את מי שבורא כל זה למי שאינו בורא מאומה? האם לא תחשבו?
18. ואם תנסו לספר חסדי אלה הרי לא תמנו אותם.⁴ אלה סולח ורחום.
19. אלה יודע מה שתסתירו ומה שתגלו.
20. את אלה אשר אליהם (הכופרים) קוראים מבלעדי אלה לא יוכלו לברא דבר, הם עצמם בידי אדם נעשו,⁵
21. חסרי חיים הם, ואינם מיעדים לקום לתחייה (ביום הדין).

קטע 3

22. אלהיכם הוא יחיד ואחד, ואכן אלה אשר לא יאמינו באחרית, לבותיהם כופרים והם יהירים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אברהמים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת ע'אפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוֹנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׂאוּ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֶלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²
- קטע 4**
26. כִּבְר זְמָמוֹ קוֹדְמֵיָהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֵד אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגְּזוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְּמַעַלָּה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שְׁיִרְגִישׁוּ זֹאת.⁴
27. וּבְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִשְׁפִּילֻם אֱלֹהָ וְיֹאמַר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שְׁתַּפִּי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשִׁלְיָחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֲרָפָה וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נַשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנָסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לְנֶצַח. כִּמָּה נֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוֹנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵד בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתַחְתָּם נְהָרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחַפְּצוּ, כָּכָה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נַשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה וְגִידוֹ לָהֶם, «שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנָסוּ לְגַן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. אֶת אֱלֹהַ (הַכּוֹפְרִים) אֲשֶׁר מַחֲכִים עַד לְהוֹפְעֵת מִלְאֲכֵי הַמּוֹת אֲלֵיהֶם, אוֹ
עַד שְׂיבּוֹא מוֹעֵד רְבוּנָךְ (בְּהַעֲנִשְׁתָּם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם,
וְאֵלֶּלָה לֹא קִפַּח אוֹתָם, אֲלֵא הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכֵן פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ הִקִּיף אוֹתָם.

קטע 5

35. הַפְּגִינִים אָמְרוּ, אֱלוֹ רָצָה אֱלֹהַ לֹא עֲבַדְנוּ מִבְּלַעֲדֵיו דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא
אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אֲסָרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אֲסֹר. כֵּן עָשׂוּ גַם אֱלֹהַ אֲשֶׁר קָדְמוּ
לָהֶם. אֵךְ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֲלֵא לְהַזְהִיר בְּגִלּוּי¹.

36. וְאֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אֵל כָּל אִמָּה שְׁלִיחַ לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהַ וְהִתְרַחֲקוּ
מִטֹּאעִ'וֹת (הַשְּׁקוּצִים). חֶלֶק מֵהֶם הִדְרִיךְ אֱלֹהַ, וְעַל אֲחֵרִים נִגְזַר בְּצִדִּיק
לְתַעֲוֹת. סִירוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אִידֹּ הִיתָה אַחֲרִית הַמִּכְחָשִׁים.

37. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהִדְרִיךְ אוֹתָם, הִנֵּה אֱלֹהַ לֹא יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר
כָּבַר הַתַּעֲהָ, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבָּעוּ בְּאֵלֶּלָה בְּכָל תַּקֵּף, שֶׁהוּא לֹא יַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת
הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אֱלֹהַ, אֲמָנָם רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כֵּן כְּדִי לְבַאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ, וְכֵן יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הָיוּ מְשַׁקְרִים.

40. כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְבַרֵּא דָבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הִיָּה!» וְהִיָּה.

קטע 6

41. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הִגְדּוּ לְמַעַן אֱלֹהַ לְאַחַר שְׁנַעֲשֻׁקוֹ, נִשְׁכִּין הֵיטֵב בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵךְ
שְׂכַר הָעוֹלָם הַבָּא רַב מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ,

42. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הָיוּ בְּעַלֵּי סִבְלָנוֹת וְעַל רְבוּנָם סָמְכוּ.

43. לִפְנִיקָ לֹא שְׁלַחְנוּ אֲלֵא אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. אִם אַתָּם לֹא יוֹדְעִים
זֹאת, שְׂאֵלוּ אֶת בְּעַלֵּי הַחֲכָמָה².

44. (וְשְׁלַחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קֹדֶשׁ, וְאֵלִיד (מוֹחֲמַד) הוֹרְדָנוּ מִן
הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,³ לְמַעַן תִּבְהִיר לְאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיהֶם,
לְמַעַן יַחֲשֹׁבוּ וַיִּדְרְכוּ בוֹ.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 25 ; סורת אז-ווח'ירוף 43 : 45 ; וסורת אל-מולכ 67 : 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 93 - 94 ; סורת אל-פורקאן 25 : 20 ; סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת אל-
כהף 18 : 110.

3. המונח המקורי הוא اللّٰهُ אَدِي-דִיכֵר, ההזרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6 , ור' פ' 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאללה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהענש לא יבוא עליהם בלא שיצפו מאין,¹
46. או שלא יעצר את תנועתם בדרכים, ולא יוכלו לחמק מענשו של אלה,
47. או שלא יעכבם על ידי הטלת פחד עליהם.² אולם רבונכם הוא חזמל ורחום.
48. האם לא יראו כי כל אשר ברא אלה, יטיל את צלו זמין ושמאל, סוגדים לאללה בהכנעה.
49. ולאללה יסגד כל אשר בשמים וכל אשר בארץ מכל רמש עד המלאכים ואין הם מתנשאים.
50. (המלאכים) יראים את רבונם אשר הוא מעל להם, ויעשו כמצוה עליהם.
- קטע 7**
51. אלה אמר, אל תעשו לכם שני אלהים. יש רק אלה אחד. ורק אותי תיראו,
52. לו כל אשר בשמים ובארץ, ועבודתו היא הממשכת. האם מישהו זולת אלה תיראו?
53. וכל חסד אשר לכם מאללה הוא. ובפגע בכם צרה אליו תפנו בקריאה.³
54. ואולם באשר הוא יסיר את הצרה מעליכם, והנה חלק מכם משתף אילים עם רבונם,
55. ואינם מודים על החסד שנתנו להם. התענגו אפוא, ואולם עוד תדעו.
56. הם נותנים חלק מאשר הענקנו להם⁴ לאלה (האלילים) שאינם יודעים דבר (ולא יוכלו לעזר להם). חי אלה! עוד תשאלו על כל אשר בדיתם.
57. הם מיחסים לאללה בנות. ישתבח שמו! ומיחסים לעצמם מה שייחפצו (מן הבנים).⁵
58. וכאשר מבשרים לאחד מהם על הלדת בת, קודרות פניו והוא מתמלא זעם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17: 68; וסורת אל-מולכ 67: 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11: 102; וסורת אל-חג' 22: 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53: 22; וסורת אצ-צאפאת 37: 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא יאמינו באחרית שינך כל דבר נחות, ואלו לאללה שינך כל דבר נעלה, והוא העוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארצה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאללה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפניך, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטניהם מתוכי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונך השורה לדבורים, עשינה לכן בתים בהרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים יבנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 137; וסורת את-תכויר 81: 9-8.

2. ר' סורת הוד 11: 9-10; סורת אל-כהף 18: 35-36; סורת מרים 19: 77; וסורת פוצ-צלת 41: 50.

3. ר' סורת יא. סין 36: 34-36.

69. וְאֶכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בְּמִסְלוּלִים שֶׁסָּלַל לִפְנֵיכֶן רְבוּזִיכֶן. מִשְׁקָהּ בִּצְבָעִים וּטַעֲמִים שׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לִבְנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כֶּךָ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלָגָת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דְּבַר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּלָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בְּפִרְנָסָה, אֵד אֶת אֵלָה שֶׁהָעֵדְפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעַבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מְכַחֲשִׁים אֶת חֲסִדֵי אֵלֶּלָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֵלֶּלָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹג, וּמִהוּ נָתַן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פָּרְנָס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֵאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֵלֶּלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעַבְדּוֹ מִבְּלַעַדִי אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכֵלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דְּבַר לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אֵד אֶתְּכֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל, עַל עַבְדֵּי מִשְׁעַבְדֵּי לְאֶדוֹנוֹ וְאֵין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דְּבַר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנָקְנוּ לוֹ פִּרְנָסָה בְּשַׁפַּע וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל יָכֻלָּת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֶדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשֵׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֶה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצֶדֶק וְהוּא עֲצִמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר?

קטע 11

77. לְאֵלֶּלָה תַּעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שְׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אֵלֶּלָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דְּבַר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנָה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושערוֹתיהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליך רק למסר הודעה ברוך.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרביֹתם כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדין) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארבה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבדעֶיך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדין) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שִׁכְּפּוּ וּמָנְעוּ אחרים מללכת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדין) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים להבהרת כל דבר ובהדרגה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-מורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

55 : 28.

קטע 13

90. אֱלֹהָהּ מִצְוָה לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמַל חֶסֶד,¹ וְלַעְזֹר לַקְּרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה (הַנִּזְקָק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמִּגָּנָה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהַתְּחִיבְתֶּם בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ, וְאַל תִּפְּרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחַר שְׁאֲשַׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבּוּעָה בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהָהּ עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזֹרוּ בַּהֲבָטוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתְיָרָה לַחוּטִים אֶת מָה שְׁאַרְגָּה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְמָשְׁכֶם בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדִי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹוֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהָהּ מְנַסָּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהָהּ הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֵד אֱלֹהָהּ יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׁיִבְחֶר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׁיִבְחֶר בַּהֲדָרָכָה. וְאַלְהָהּ יִשְׁאַל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, פֶּן תִּלְכוּ לְאַבּוֹד אַחֲרֵי שְׁהִייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעְתֶּם אֲנָשִׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהָהּ, וְצַפּוּי לָכֶם עֹנֶשׁ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהָהּ בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׁמֹר אֲצֹל אֱלֹהָהּ טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מָה שְׁיֵשׁ לָכֶם יֵאָזֵל, וְרַק מָה שְׁאֲצֹל אֱלֹהָהּ לְעוֹלָם יִשְׁאַר, וְאַנְחֲנוּ נִגְמַל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נִחְיָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָד בְּקוֹרְאָן בְּקֵשׁ מַחֲסָה בְּאֱלֹהָהּ מִפְּנֵי הַשְּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלִטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלִטוֹנוֹ רַק עַל אֵלָה שְׁלוֹקָחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלָה הַמִּשְׁתַּפִּים עִם אֱלֹהָהּ שְׁתַּפִּים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַחְלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מֶה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנָבִיא), אָכֵן אֶתָּה בּוֹדָה כָּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
102. אָמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחַזֹּק רוּחַם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשׁוּרָה לַמַּסְלָמִים.
103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אָנוּשׁ מַלְמֵד אוֹתוֹ (מוֹחֲמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בִּלְשׁוֹן עֲרָבִי בְּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָה, אֱלֹהָה לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלֹהֶם עֹנֶשׁ מְכַאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעְדֵּי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוּחַ בְּאֻמוֹנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּרָה, יַחֲוֹל זַעַם אֱלֹהָה וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהֶעֱדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעָתָם וּרְאִיתָם וְהֵם אֵלֶּה הַלֹּא שָׁמִים לֵב לְמָה שֶׁמַּצְפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפֵּק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמַּכְפִּידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאֶפֶן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הַגֵּרוֹ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוֹת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחַר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לִטְעֹן לְעֶצְמָהּ. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעַד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשֶׂקוּ.
112. אֱלֹהָה מוֹשֵׁל מָשֶׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוּחָה וּשְׁקֻטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשֹׁפֵעַ. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵּי אֱלֹהָה, וְהִטְעִימָהּ אֱלֹהָה אֶת טַעַם הָרָעֵב וְהִפְחֵד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אתו.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 28 - 29 ; וסורת אל-קצצ 28 : 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אללה מן המתן והטוב, והודו על חסד אללה, אם אותו תעבדו.²
115. אללה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אללה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאונה או הרגל אין בו חטא, כי אללה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונותיכם משקרות ומתארות, זה מתן וזה אסור, למען תיחסו לאללה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאללה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולאללה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונד הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אבראהים היה למנהיג בעבודת אללה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאללה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אבראהים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אללה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונד ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתוכח עמם בצורה הוגנת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אֶסְרָא' הַמָּסַע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אֶסְרָא', הַמָּסַע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמָּסַע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגו זולתי,
3. הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
4. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרך גזולה,
5. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
6. ולאחר כך החזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
7. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), כשם שנקנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
8. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
9. הקוראן הזה מדריך אל מה שנקון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
10. אך לאלה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בִּשְׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שִׁיתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חֹסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלֵּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלֵּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וְלִמְעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּנֵן הַשָּׁנִים וְחֻשְׁבוֹן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאָרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וְשִׁפְטֵי אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמִּיִּשִׁיר לָכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לָכֶת, וְהַחֲוֹלֵץ בְּדֶרֶךְ תַּעֲצִיָּה, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יַתְּעָה, כִּי לֹא תִשָּׂא נַפֶּשׁ אֶת מַשָּׂא זוֹלָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אִמָּה) לִפְנֵי שִׁנְשִׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שְׁטוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהֶאֱמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיַּת לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדֶּרֶךְ הַמוֹסֵר, יָקִים גִּזְרֵי הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהָרַס נִהְרַס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בִּקְיָא וְרוֹאָה אֶת חֲטָאֵי עַבְדֶּיךָ.
18. לְבוֹחַר בְּחֵיי הָעוֹלָם הַחוּלְץ נַעֲנִיק וְנִתֵּן אֶת מָה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּדָּ נִתֵּן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֻמֵּי אֱלֹהִים.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בַּהֲיוֹתוֹ מֵאֲמִין, מַעֲשֵׂי כָּל אֱלֹהִים יִזְכוּ בְּתוֹדָהּ.
20. לְכֻלָּם, לְאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֱלֹהִים (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנְךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנְךָ אֵינָהּ מִגְבֵּלָת.
21. רְאֵה כִּיצַד הֶעֱדַפְנוּ אֲחֵדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַהֶעֱדַפָּה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אֵל תִּקַּח לָךְ אֶל אַחֵר עִם אֱלֹהִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְדָּה.

1. ר' סורת יונס 10 : 67.

2. ר' סורת יונס 10 : 5.

3. במקור בערבית طائر في عنقه = עופו תלוי בצווארו. הערבים היו מעוננים, פסמסתיים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹
אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו
«ואף»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם
כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח
לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אף אל
תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזור להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם
בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול
(מפזרנות), למען לא תשוב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא
בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרנס אותם ואתכם, כי
הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל
הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אף לא
יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «ואף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שֶׁיִּגְיעַ לְבִגְרוּתוֹ.¹ וְקִיְמוּ בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבִיבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַיְבוּת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וּכְשֶׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזָנֵי צֶדֶק.² טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְדוּ אַחֲרֵי דְבַר אֲשֶׁר אַתֶּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאוֹת, וְהַמְחַשְּׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲיִדוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְדוּ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשָּׁי בְּקוֹמָתָךְ אֶת גְּבוּהַּ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רַבּוֹנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכָמָה אֲשֶׁר רַבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֵלֶּה אַחֵר, כִּי תִשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם רַבּוֹנְכֶם בְּנִים, וְלַעֲצָמוֹ לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דְּבַר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וּכְבֹר הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוֹרְאָן הַזֶּה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֱלוֹ הָיוּ לְאֵלֶּה אֱלִים שֶׁתַּפִּים זוֹלָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעִנִים, אֲזִי הָיוּ מוֹצִאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעִנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שְׂבַעַת הַרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דְּבַר אֲשֶׁר לֹא יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנו אֶת תִּשְׁבַּחְתָּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוֹרְאָךְ אֶת הַקּוֹרְאָן שֶׁמֶנּוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא מִסָּד לְהִסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכִסּוּי, לְכָל יְבִינּוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן), וְאֶת אֲזִנֵּיהֶם הִכְבַּדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתֶּה מִזְכִּיר בְּקוֹרְאָן אֶת רַבּוֹנְךָ לְבָדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים עֲרֹף בְּהִתְנַכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוגיוראט 49 : 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39 : 45.

47. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מֶה הֵם חוֹשְׁבִים בְּאֶשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בִּינֵיהֶם, שְׁאֵתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רְאֵה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהָיָה עֲצָמוֹת וּשְׁיָרֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחִיָּה כְּבָרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַּהְיוּ אֲבָנִים אוֹ בְרָזֶל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֵׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרִאשׁוֹנָה. אֲזִי יִנִּידוּ בְּרִאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקִרְוֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לְקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, וְשִׁתְבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזִי כִּי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שִׁידְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשָּׁטָן יִכְנִיס פְּרוּד וּשְׁנָאָה בִּינֵיהֶם. כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לָאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִכִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחַמְכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וַיְכַבֵּר הַעֲדִפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּד אֶת הַזִּבּוּר.⁶
56. אָמַר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתָּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֵלֶּלָה לַעֲזָרָה, הֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוֹכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֵלָה (אֵלִילִים) אֲשֶׁר אֱלִיהֶם עוֹבְדֵי הָאֵלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָּה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֵלֶּלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנָם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֵדָּה יֵשׁ לְהַזְהִיר מַעֲנֵשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 40 : 16 ; ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-

נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כל עיר חוטאת שלא נשמיד אותה לפני יום תחית המתים, או נעניש אותה ענש קשה. וזה רשום בפנקס רשום (אצל אלה).¹
59. לא נמנענו משלח את האותות (לכופרי מכה), אלא משום שהדורות הראשונים הכחישו אותם. וכבר נתנו לבני עם ת' מוד את הנאקה כאות ברור וגלוי לעין, אך הם כפרו בה, כי אין אנחנו שולחים אותות אלא לשם אזהרה והפחדה.
60. כבר אמרנו לך כי רבונך מקיף את כל בני האדם. לא עשינו את מה שהראינו לך במסע הלילה אלא לבחון את בני האדם, וגם את העץ האור² הנזכר בקוראן. אנחנו מפחידים אותם, אך הדבר מאוד מוסיף לעריצותם.

קטע 7

61. ובאמרנו למלאכים, סגדו לאדם, והם סגדו, רק אבליס אמר, האם אסגד לאשר בראת מטין?
62. ואמר אבליס (לרבנו), הראית את זה (אדם), אשר כבדת יותר ממני, אם תתן לי ארצה עד יום תחית המתים, אשתלט על זרעו ואתעה אותם אלא מעטים מהם?
63. אלה אמר, לך והשתדל! אתה וכל אלה שילכו אחריך תקבלו את ענשכם המלא בגיהנם.
64. נסה להסית מהם כמה שתוכל בקולך, והזעק עליהם את פרשיד וחי'לד⁴, והשתתף אתם ברכושם ובילדיהם,⁵ ותן להם הבטחות, השטן לא יבטיח להם דבר אלא השליות.⁶
65. ואולם עבדי לא תהיה לך כל שליטה עליהם. כי רבונך דיו כמגן עליהם נגד השטן ותחבולותיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוחירוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ האור: עץ הזקום הנמצא בגיהנם. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוחיאן 44: 43 - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 34.

4. ר' סורת מרים 19: 83.

5. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזפרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אללה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.

קטע 8

71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקדו הרשום של מעשיהם ימסר להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עור בעולם הזה, יהיה לבו עור בעולם הבא ותועה בדרך גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיח מממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לנידון.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך כפלים של ענש בחייד וקפלים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחרים אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את הענש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 49.

קטע 9

78. קנים את התפלה מהתחלת נטות השמש עד חשך הלילה. וקים תפלת השחר. כי לתפלת השחר עדים רבים (מבין המלאכים),
79. ובלילה קום לתפלה, תוספת היא לך. אולי יקימך רבונך במקום (מעמד) מהלל (ביום הדין),
80. ואמר: רבוני! הכנס אותי למה שהוא טוב לי בצורה הוגנת, והוצא אותי ממה שהוא רע לי בצורה הוגנת. ותן לי מאתך סמכות איתנה שתתן לי נצחון על כל אלה המתנגדים לי.
81. ואמר, הופיעה האמת (דת האסלאם), והשקר (הכפירה) כלה, אכן השקר יכלה.¹
82. אנחנו מורידים פסוקים מן הקוראן הנושאים מרפא ורחמים למאמינים, אך לכופרים הוא יוסיף רק אבדון.²
83. כשאנחנו נוטים חסד לאדם הוא משתמט ואינו מכיר תודה,³ אך בפגוע בו רעה, הוא מתנאש מרחמי רבונו.⁴
84. אומר, כל אחד פועל לפי הטבע שלו, אך רבונכם יודע מי הולך בדרך הישר.⁵
85. ישאלוך על הרוח. אומר, הרוח היא סוד אלהי, ואתם קבלתם אך מעט מאוד מן הידע.

קטע 10

86. אם נרצה, נוכל למחק את אשר השרינו לך מן הקוראן, ולא תמצא לך מגן מבלעדינו,
87. אלא כאות רחמים מרבונך, כי רב חסדו עליך.
88. אומר, אם בני האנוש והג'ן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן הזה, לא יביאו כמוהו, ולו גם יסיעו זה לזה.
89. הבאנו לבני אדם כל מיני משלים בקוראן הזה, ואולם מרביתם בחרו בכפירה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת ינוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. והם אמרו, לא נאמין לך עד אם תבקע לנו מן הארץ מבוע (מעין) מים,
 91. או עד שיהיה לך גן של דקלים וגפנים ותבקע בתוכו נהרות,
 92. או תפיל השמים עלינו כאשר אמרת פסות, או תביא את אלקה
 והמלאכים פנים אל פנים,
 93. או עד שיהיה לך בית מזבח, או שתעלה השמימה, ולא נאמין כי עלית
 עד אם תוריד לנו משם ספר ונקרא בו. אמר, ישתבח רבוני! אינני אלא
 שליח בשר ודם.

קטע 11

94. ואין דבר אשר ימנע מבני אדם להאמין כאשר באה להם ההדרכה, אלא
 שהם אמרו, האם שלח אלקה בן אנוש כשליח?¹
 95. אמר, אלו היו מלאכים מתהלכים בארץ בטוחים, היינו מורידים להם
 מן השמים מלאך שליח.
 96. אמר, די באלקה לעד ביני וביניכם, כי הוא רואה ובקיא בעבדיו.
 97. את מי שאלקה מדריד הוא המדרד, וכל אשר יתעה, לא תמצא להם
 מדריד זולתו, וביום תחית המתים נאסף אותם (הכופרים) כשהם
 נגגרים על פניהם, עורים, אלקמים, וחרשים, ומעונם יהיה בגיהנם, ובכל
 פעם שהאש תכבה נוסף עוד אש ולהבה.
 98. זה יהיה ענשם על אשר כפרו באותותינו באומרם, האם אחרי היותנו
 לעצמות ואבק, נוקם לתחיה כבריאה חדשה?
 99. הלא יראו, כי אלקה אשר ברא את השמים ואת הארץ, יכל גם לברא
 קדומתם? והוא קבע להם מועד אין ספק בו, אך הכופרים בחרו בכפירה.
 100. אמר, לו היו אוצרות רחמי רבוני בידיכם, כי אז החזקתם בהם,
 מפחדים להוציאם, כי קמצן הוא האדם.

קטע 12

101. וכבר נתנו למוסא תשעה אותות ברורים. שאל את בני ישראל כאשר בא
 אליהם (אל פרעה ואנשיו). ופרעה אמר לו, מוסא! חושב אני כי מכשף
 אתה.
 102. אמר (מוסא), הן יודע אתה, כי לא הוריד את האותות האלה אלא
 רבון השמים והארץ כהוכחות גלויות לעין. ורואה אני, פרעה, כי סופך
 לאבדון.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמידת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותד (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתודד הוקרה לאלה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאלה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצו לקרא לו, כי לו שיכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולד בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון גיניהם,
111. ואמר, השבח לאלה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֶּהֱף הַמַּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֶּהֱף, הַמַּעֲרָה» משום שנוכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כהף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חיי הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע'אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמַּעֲרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

קטע 1

1. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוּס,
2. וְצִיב וְקִיִּים, וְכִדִּי שִׁיזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׁיָבֹא מֵאֲתָנוּ (אֱלֹהֵה) לְכּוֹפְרִים, וּלְבָשָׁר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שָׁבוּ וְשִׁאֲרוּ לְנֹצֵחַ,
4. וְכִדִּי שִׁיזְהִיר אֶת הַטּוֹעֲגִים כִּי אֱלֹהֵה הוֹלִיד וְלֵד,¹
5. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָכָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנָם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עֶצְמוֹד מִצָּעֵר מְשׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשִׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוּמָם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנָשֵׁי הַמַּעְרָה וְאֶרְקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לְפֹלָא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנַּעֲרִים מָצְאוּ מְקַלֵּט בַּמַּעְרָה, אָמְרוּ, רְבוּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהִדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וּלְאַחֵר הַפְּלָנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמָקָה בַּמַּעְרָה שְׁנֵים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הִעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעְרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפֵּר לָךְ עַל עֲנִינָם בְּאַמֶּת. אַכּוּ הֵם נַעֲרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 116.

2. ר' סורת אנ-נַחַל 16 : 127 ; סורת אש-שׁוּעֵרָא' 26 : 3 ; סורת אנ-נַמַּל 27 : 70 ; וסורת פֶּאטֵר 35 : 8.

3. ר' סורת הוֹד 11 : 9.

4. ר' סורת את-תּוֹבָה 9 : 124 ; סורת מוֹחַמַּד 47 : 17 ; וסורת אל-פֶּתַח 48 : 4.

14. וְחִזְקֵנוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שְׁקֵר רְחוֹק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמּוּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְבֻלְעָדִיו אֵלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלָתָם לְהַבִּיאַ הַחֹכְמָה בְּרוּרָה לְאַמְתּוֹתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי! (וְנֹאמַר לָהֶם), כִּשְׁתַּפְּרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולַת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מְקֻלֵּט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנוֹכֶם אֶת רַחֲמָיו, וַיִּסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלִיתָה הִיְתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעֲתָה הִיְתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָה, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאַלְלָה מְדַרְיָךְ הוּא מְדַרְיָךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹ וּמְדַרְיָךְ.
- קטע 3**
18. אִתָּה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פֶּעַם לְצַד יְמִין וּפֶעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכִלְבָּם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֹאִית אוֹתָם הֵייִת נֹס מֵהֶם בְּבִהְלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זְמַן מָה הִעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּכְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זְמַן שְׁהוֹתָם בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זְמַן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שְׁהֵינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מְקַצַּת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנוֹכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זְמַן שֶׁהֵיְתָם. שְׁלַחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מְטַבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהָאֶכֶל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וַיְבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהְרִירוֹת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יִגְלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאַנְשִׁים לְמַצֵּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְּעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהֵי אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלָקוּ בְּעֵינֵינִם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנוֹם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאַלְהֵי שְׂיֵאמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלְבָם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שְׂאָמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלְבָם. כָּל אֵלֶּה נַחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלְבָם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנוּכֶם בְּעֵינֵינִם אֲלֹא בְּאִפֹּן גְּלוּי וּבְרוּר, וְאַל תִּשְׁאַל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבוֹנָדָאם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוֹנִי לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לד מספר רבוֹנָדָא (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מעוז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבוֹנָס, בקר וערב
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבו, והוא רדף אחרי תאנותו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבוֹנָכֶם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשותות, יושקו רק מים לוהטים בזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקשטים
 בצמידי זהב, ולבושים בגדים ירקיים ממשי וקטיפה, ושכובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים : אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כֹּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֶב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנְתּוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוּפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהִגָּנָה הַזֶּה תַּחֲרֹב אִי פַעַם,
36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲךָ אִם אוֹחֲזָר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוּלַם רַעְהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְפָּה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֱלֹלָה הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתֵּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהַכְנֹסֶד אֶל גִּנֶּד אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֱלֹלָה יְהִיָּה, אֵין עוֹ אֱלֹא בְּאֱלֹלָה? אִם אֶתְּהָ רוּאָה אוֹתִי שְׁנֵשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּד,
40. יִתְכּוֹן וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנְתְּךָ, וְעַל גִּנְתְּךָ יִשְׁלַח עֵנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְיִתְהַפֵּד לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרֹם שְׁמִימִיָּה יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצָּאִם.³
42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוּפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנְתּוֹ שֶׁהִפְכָּה לְשִׁמְמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹלָה, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסָר מְגוֹן וְעֲזָרָה.
44. בְּמַצָּב כֵּזֶה, אֱלֹלָה אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כְּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲךָ מִיָּד הוּא מְתִיבֵשׁ וְהָרוּחַ מִפְּזָרֵת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֱלֹלָה יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
46. הָרְכוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲךָ הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכֶּרֶם רֶב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֶד וְתִקּוּנָתָם גְּדוּלָּה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. ביום (הדיון) נצתיק את ההרים ממקומם, ותרצה את הארץ חשופה,¹ אז נאסף אותם ולא נשאיר מהם אחד.
48. והם יעמדו בפני רבונך שורות שורות, לאמר, הנה באתם אלינו כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה (ערימים),² אכן אתם חשבתם, כי לא קבענו לכם מועד (להחיותכם לחשבון).
49. ופנקס רשום המעשים של כל אדם נתן לו,³ ואז תראה את הכופרים חרדים ממה שרשום בו, אומרים, אזי לנו! מה לו לפנקס הרשום הזה אינו מעלים או מזניח דבר קטן או גדול בלי לרשם אותו? ומצאו את מעשיהם לפניהם,⁴ ורבונך לא יעשק אף אחד.⁵

קטע 7

50. וכאשר אמרנו למלאכים, סגדו לאדם, והם סגדו, רק אבליס⁶ היה מן הג', לא צית לצו רבונו. התקחו אותו ואת צאצאיו למנגנים למיניהם לכם מבלעדי? בעודם אוזנים לכם? אכן, תמונה רעה היא לכופרים.
51. אני לא הראיתי להם את בריאת השמים והארץ, ולא את בריאתם הם, ולא הייתי לוקח את המתעים להיות לי כעוזרים.
52. וביום (יום הדיון) יאמר (אללה לכופרים), קראו את שתפי אשר טענתם כי שתפי הם. ויקראו אליהם, אך הם לא יענו להם. ואנחנו נשים מחצה ביניהם.⁷
53. הכופרים יראו את האש ויחשבו שהם עומדים לבטח לפל אל תוכה, ולא ימצאו מפלט ממנה.

קטע 8

54. בקוראן זה הבאנו לבני האדם משלים שונים. אמנם האדם חולק על כל דבר.
55. ומה שמנע מבני אדם להאמין כשבאה אליהם ההדרכה, ולשאל את סליחת רבונם, אלא התנגדותם לנביא ובקשתם שיקרה להם את אשר קרה לקדמונים מן הענש, או שיבוא עליהם ענשם מיד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107; סורת אנ-נמל 27 : 88; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30; סורת אל-קיאמה 75 : 13; וסורת אט-טארק 86 : 9.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40; סורת אל-אנביא' 21 : 47; וסורת לוקמאן 31 : 16.

6. ר' סורת אל-בקהר 2 : 34.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94; סורת מרים 19 : 81; וסורת אל-קצצ 28 : 64.

8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32; סורת אל-אסרא' 17 : 92; וסורת אש-שוערא' 26 : 187.

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישכח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אֲזִיָּהֵם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא ידרכו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כאשר כפרו, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנערו, לא אפסיק בדרךי עד שאגיע אל מפגש שני הימים, גם אם תמשך דרכי זמן רב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שני הימים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אתם (לפרנסתם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שניהם מן המקום המסוים, אמר מוסא לנערו, הבא לנו את ארוחתנו, כי מאוד התעייפנו מן המסע הזה,
63. אמר (הנער), האם אתה זוכר, כאשר נחנו ליד הסלע, שכחתי את הדג, משום שהשטן גרם שלא אֲזְכְּרֶהוּ, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פלא.
64. ואמר (מוסא), זה מה שרצינו, ושבנו על עקבותיהם בדרך אשר באו בה.
65. אז מצאו עבד מעבדינו, שהענקנו לו רחמים מאתנו ולמדנו אותו דעת מקרבנו.
66. אמר לו מוסא, האוכל להצטרף אליך למען תלמדני בינה מאשר למדת?
67. אמר האיש, לא תוכל לסבל להיות בחברתי.
68. ואיך תסבל את מה שאין לך בו ידיעה?
69. ואמר מוסא, תמצאני אם ירצה אלה בעל סבלנות, ואני מוכן לצית לכל פקדוֹתֶיךָ.
70. אמר האיש, אם תלנה אותי אל תשאֲלֵנִי דָּבָר, לפני שאני בעצמי אמר לך עליו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְכֶּם עַד שְׁעָלוֹ לְסַפִּינָה, וְהַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסָא), הִנֵּקֶבֶת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסְעֶיהָ? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מִקְבָּל.
72. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוֹת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסָא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שְׁכַחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכְכֶם עַד שְׁפָגְשׁוּ עֲלֶם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסָא), הֲאִם הִרְגֶּתָּ נָפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפֶּשַׁע!, כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוֹת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסָא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אֵתָהּ צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכְכֶם וְהִגִּיעוּ אֵל כָּפָר, וּבִקְשׁוּ אֶכֶל מֵאֲנָשִׁיָּהּ, אוֹלָם הִם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוֹ מָצְאוּ בּוֹ גֵּדֵר שְׁעוֹמְדַת לְהִתְמוּטֵט, וְהוּא (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ) הִקִּים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסָא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שְׂכָר עַל כֶּדֶךָ.
78. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבֹאֵר לָךְ אֶת פֶּשַׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיָּתָה שְׂיָכֶת לְמַסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לְפָנֶיהֶם מֶלֶךְ הַשּׁוֹדָד כָּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעֶלְם שֶׁהִרְגִּיתִי, הוֹרִיו הָיוּ מֵאֲמִינִים, וְחֲשַׁשְׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שְׂיָכָפָה עֲלֵיהֶם תַּעֲזִיחַ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנִם בְּמִקְוָמוֹ בּוֹ זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֵדֵר שֶׁתִּקְנֶנִּי, בְּעֲלִיָּהּ הִם שְׁנֵי נְעָרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכָּפָר, וְתַחֲתֶיהָ טָמוֹן אוֹצָר הַשֵּׁנִיד לָהֶם, וְאֲבִיָּהֶם הָיָה אִישׁ יֹשֵׁר, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנְעָרִים שְׂיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמָנוֹת מְרֻבּוּנְךָ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שְׁלֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. יִשְׁאַלְוּ אוֹתָךְ עַל ד'וֹ אֶל-קֶרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חִזְקָנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׁבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.

86. (פְּנָה מַעְרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנָרָאָה שׁוֹקֶעֶת הַשֶּׁמֶשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעַן מִים וּבֶחַץ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹהָ וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אֲמַרְנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנִי! הִבְרָרָה בִּידָד לְהַעֲנִישׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֵלָהּ אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בַּעֲדֵינוֹת.

87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רְבוּנוֹ, וְהוּא גַם יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,

88. וְאִמָּנָם מִי שְׂמַאֲמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שְׂכָר טוֹב וְנִתְחִס אֵלָיו בְּהִיגוֹת.

89. וּלְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלֵּךְ בַּעֲקֵבוֹת שְׂבִיל אַחַר (פְּנָה מִזְרָחָה),

90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתּוֹר מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ,

91. וּכְבֵּר יַדְעֵנוּ אֵת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

92. וְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלֵּךְ בַּעֲקֵבוֹת שְׂבִיל אַחַר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),

93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שְׂכַמְעֻט לֹא מְבִינִים שָׁפָה אַחֶרֶת מִלְּבַד שְׂפָתָם,

94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנִי! בְּנֵי גּוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הֵאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלֵם לָךְ שְׂכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֵר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?

95. הוּא אָמַר, מַה שְׂרַבּוּנִי הָעֵנִיק לִי מִחִכּוֹת וְחִמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שְׂאַתָּם עוֹמְדִים לְשֵׁלֶם לִי. לָכוֹ עֲזְרוּ לִי בַּעֲצָם יַדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֵר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.

96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזָל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֵת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָחַט הַבְּרָזָל כָּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נַחֲשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּף עָלָיו,

97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֵר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.

98. אָמַר, (הַגֹּדֵר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוֹת מְרַבּוּנִי, וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רְבוּנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רְבוּנִי אֵת הַגֹּדֵר, הֵן הַבְּטָחַת רְבוּנִי אֲמַת הִיא.

99. בְּיוֹם הַהוּא נִנִּיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אָדָם אֲחֵרִים) לְהִסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֵת כָּלֶם יַחֲדוֹ לַדִּין.

100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֵת גִּיהֶלֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,

101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֵת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יִכְלוּ לִשְׁמַע אֵת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִתְחַשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הִכְנוּ אֶת גִּיהֶנָם לַכּוֹפְרִים כְּמָקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר מֵאַמְצִיָּהֶם בְּעוֹלָם הֵזָה יִהְיוּ לַשָּׁוְא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוֹנָם וּבַפְּגִישָׁה עִמּוֹ, מַעֲשִׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנֹשׁ, גִּיהֶנָם, בְּאֲשֶׁר כִּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחֵי לְלַעַג.
107. אַךְ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב בְּגֵן עֵדֶן¹ אֲשֶׁר יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וּבוּ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹהֵי הָיָה הַיָּם דִּיּוֹ (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רְבוֹנִי, כִּי אִזּוּ הַיָּם אֶזְלָ בְּטָרָם יֵאָזְלוּ דְּבָרֵי רְבוֹנִי, וְלוֹ גַם הִבְּאֵנוּ עוֹד זְמַיִם כְּמוֹהוּ (כְּדִיּוֹ).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֵלֹהִי שֶׁהִשְׁרָה אֵלַי, שֶׁהֵאֱלָה שְׁלָכְכֶם הוּא אֵלֹהִי אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמִּבְקָשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוֹנוֹ, חִזְבֵּי לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוֹנוֹ בְּלֹא לְצַרְף לוֹ כָּל שְׂתָף.

19

סִוֵּרַת מְרִים מְרִים

סורה זו קיבלה את שמה «מְרִים, מְרִים» מן הספור
המענין של מְרִים בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מְרִים» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זִכְרֵי רַחֲמֵי רְבוּנָךְ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כְּאֶשֶׁר קָרָא אֶל רְבוּנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רְבוּנִי! כְּבֹר נַחֲלָשׁוֹ עֲצֻמוֹתַי (כּוֹחִי אֲזַל), וְרֹאשִׁי הִלְבִּין מִשִּׁיבָה, וַיַּעֲוֹלֶם לֹא הִתְאַכְזְבֹּתִי מִפְּנוֹתַי אֵלַיִךְ,
5. וַיֵּרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שִׁיִּירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שְׁלֹא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרָאוּי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְּפָנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֹשׁ אוֹתִי וְאֵת בֵּית יַעֲקֹב (יַעֲקֹב) (יִירֹשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רְבוּנִי מִקֶּבֶל (אֵלַיִךְ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רְבוּנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בְּבֹן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחְיָא (יוֹחָנָן), שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ דּוּמָה מִלְּפָנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רְבוּנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בְּזִמְמִים?⁴
9. וְנֹאמֶר לוֹ, כֹּה אָמַר רְבוּנָךְ, זֶה קָל מְאוֹד לִי. וּכְבֹר בְּרֵאשִׁית מִלְּפָנִים, בְּהִיוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שֶׁאֲשֶׁתִּי תִכְנַס לַהֲרִיוֹן), וַיֹּאמֶר, הָאוֹת שֶׁלְּךָ יִהְיֶה שְׁלֹא תִדְבֹּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אֲזִי יֵצֵא מִבֵּית תִּפְלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתֵת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ בְּקֹר וְעֲרֹב.
12. הוּא יַחְיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרִצִּינוֹת. וְהֶעֱנַקְנוּ לוֹ מִיִּלְדוּתוֹ חֻכְמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא : אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 41.

7. הספר : התורה.

13. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוֹת, וְאַהֲבָה, וְטֵהָר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֱלֹהָ,

14. וְהָיָה מָסוּר וּמִכְבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָתוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזָּכֵר בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) אֶת מָרִים (מָרִים), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזְרָחָה,

17. וְהִסְתַּתְּרָה מֵהֶם, אֲזִי שְׁלַחְנָה אֵלֶיהָ אֶת רוּחִנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגִבֵּר
מִשְׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבִקֵּשׁ מִהֲרַחֲמֹן מִחֲסֶה מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֱלֹהָ הַנֶּדֶד!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹנֵךְ לָתֵת לָךְ בֶּן טָהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רַבּוֹנֵךְ אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)

אוֹת לְבָנִי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכֵלָה וְנַחֲרָץ הַעֲנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גֹּזַע שֶׁל דָּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הֲלוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וּלְעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקִרְאָה לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעְרִי! רַבּוֹנֵךְ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֵת גֹּזַע הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֵּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמָּרִים בְּשָׁלִים וִטְרִיִּים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרְי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹךְ, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוּקָה) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשָׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוּי
מָרִים (מָרִים)! כִּבֵּר עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגַנָּה.

28. הוּי אַחוֹת הָאֲרוֹן!³ אָבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאָמָא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אֵיךְ נִדְבֵר עִם תִּינוּק בְּעָרִיסָה?

30. אָמַר (הַתִּינוּקָה), הִנֵּה אֲנִי עֹבֵד אֱלֹהָ, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתִי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וּיְצַנְנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצְּדָקָה כָּל עוֹדֵי בַחֲיִים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אִמִּי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלֵּדָתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאֶקוּם לַתְּחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מֶרְס, דְּבַר הָאֻמָּת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיחָה!» וְהָיָה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְנֵי עֲמוֹ), וְאָכַן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוּנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלִקוּ הַסִּיעוֹת (הַנוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בִּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מֶרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאִין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוֹ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַיְגוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרָךְ הַדְּבָר. אֵד הֵם לֹא יִשְׁימוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אָכַן אֲנִי נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזֵרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אָכַן הֵיָה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאֲבִיו, אָבִי! לָמָּה תַעֲבֹד אֶת מָה שְׂאֵינוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוּ רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אָבִי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרִי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אָבִי! אַל תַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הַרְחָמִן,
45. אָבִי! אָכַן יֵרָא אֲנִי כֹן יַעַבְדְּ עֲנֵשׁ מִן הַרְחָמִן, וְאַז תִּהְיֶה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהנֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אביו אמר, המואס אתה את אלהי, אבראהים? אכן אם לא תחדל ארגם אותך באבנים. התרחק ממני לזמן רב.
47. אבראהים אמר, שלום עליך. אני אבקש מרבוני לסלח לך, כי הוא רב-חסד אלי,¹
48. ואתרחק מכם וממה שאתם עובדים, ואתפלל אל רבוני, ואני מקוה שהוא יענה לתפילתי.
49. ואחר שהתרחק מהם ומאליליהם אשר עבדו מבלעדי אלה, הענקנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב (יעקב), ועשינו את שניהם לנביאים, והענקנו להם מרחמינו, לשון צדק מרומם.

קטע 4

51. הזכר בספר (הקוראן) את מוסא, הוא היה נבחר והיה שליח ונביא.²
52. קראנו אליו מצדו הזמני של הר הטור, וקרבונוהו לדבר אלינו באפן פרטי,
53. והענקנו לו מרחמינו את אחיו הארון כנביא (לעזר לו).³
54. הזכר בספר (הקוראן) את אסמאעיל (ישמעאל), והיה שליח ונביא,
55. והיה מצוה את בניו על התפלה ועל הצדקה, והיה מקבל אצל רבונו.⁴
56. הזכר בספר (הקוראן) את אדריס, שהיה צדיק ונביא,
57. והעלינו אותו אל מקום עליון.
58. אלה הם אשר נטה להם אלה חסד מן הנביאים מצאצאי אדם, ומאלה אשר נשאנו עם נוח (נח) (בתבה), ומצאצאי אבראהים ואסראיל (ישראל),⁵ ומאלה אשר הדרךנו ובחרנו,⁶ בהקרא לפניהם אותות הרהמן (פסוקי הקוראן) נפלו על פניהם משתחוים ובוכים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וקמו אחריהם דורות אחרים אשר לא שמרו את התפלה, והלכו אחרי התאוות וסופם אבדון (בגיהנם),
60. פרט למי שחזר בתשובה והאמין ועשה את הטוב, אלה יכנסו אל הגן ולא יקפחו במאומה,¹
61. גני עדן אשר הבטיח הרחמן לעבדיו בנסתר, והבטחתו תתקיים בלי ספק,
62. ושם לא ישמעו לשון הרע אלא רק אמרי שלום,² ומזונם יהיה ערוך בקר וערב,
63. זהו הגן אשר נעניק לעבדינו היראים.³
64. (מלאך ג' בריל) אמר, אין אנחנו יורדים אל הארץ מן השמים אלא בפקדת רבונך, כי הוא שולט על כל אשר לפנינו ועל כל אשר מעבר לנו, וכל אשר בין זה לזה, ורבונך אינו שוכח דבר.
65. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, עבדהו אפוא, והתמיד בעבודתו, התדע מישהו שיזדמה או ישנה לו?

קטע 5

66. האדם (הלא מאמין) אומר, האם אחר שאמות אקום לתחייה?
67. האם אינו זוכר כי אנחנו בראנו אותו מלפנים כאשר לא היה כלום?
68. חי רבונך! כי נאסף אותם ואת השטנים, ואז נציגם סביב גיהנם על ברביהם.
69. אחר כך נמשך מכל קבוצה את אלה שהרבו למרד כנגד הרחמן.
70. הן אנחנו יודעים טוב מי ראוי מכלם להצלות בגיהנם.
71. אין אחד מכם שלא יבוא אל גיהנם (כאשר יעבר על הסראט),⁴ כי זה הכרח נחרץ מרבונך.
72. אך את היראים נציל, ואת החוטאים נשאיר בו נופלים על ברביהם.
73. כאשר יקראו בפניהם את אותותינו הברורים, יאמרו הכופרים למאמינים, מי משתי הקבוצות משכנותיו נאים יותר, ועמדתו גבוהה יותר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 68 - 70 .

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 26 .

3. ר' סורת אל-מואמן 23 : 1 - 11 .

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְּׁמַדְנוּ לַפְּנִיָּהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמֹן אֶרְכָּה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמֵּיָעֵד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יֵרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אָז מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כוֹחוֹ וְעוֹזָרְיוֹ הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵךְ לַמְדַּרְכִּים יוֹסִיף אֱלֹלָה הַדְּרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְּיָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשַׁחֲצוֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוֹשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתַּחֲבִּיבוֹת עַל כֵּךְ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרֵינוּ, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֹנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מָה שֶׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ יָבוֹא יַחֲדִי.
81. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעֲזוֹ.
82. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וַיְהִי לַמַּתְנַגְּדִיָּהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסֵּתָה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסָף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכָבוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטָאִים צָמְאִים אֶל גִּיהֵנִם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מְלִיץ אֲלֵא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
89. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעַט בָּקְעוּ מִדְּבוּר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעַט נִבְקָעָה, וַיִּהָרֶסוּ כִּמְעַט הַתְּמוֹטָטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יִחְסוּ לְרַחֲמֹן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאצא אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלים),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לֹא הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוֹרְאָן לְמַעַן תִּתְּיִסֵּר,
3. אֲלֹא רַק לְהַזְכִּירָת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחֵמְנוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתָּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֵה, אִין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדִּי, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשָּׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בְּאֵשׁ, אוֹלִי אָבִיָא לָכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוֹ אֲמַצָּא לִיד הָאֵשׁ מִי שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתָנוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיָה קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֵה), הוּי מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָךְ! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אַתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בְּחֶרְתִּי בְּךָ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לָמָּה שֶׁיִּשְׁפֹּרָה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֵה, אִין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדִּי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוּא, וְקִיָּם אֶת הַתַּפִּלָּה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבַּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשֵׂיָהּ.
16. לָכֵן אֵל יִטֹּה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוּ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוּלָךְ אַחֲרֵי יִצְרִי, לְמַעַן לֹא תֵאבֵד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסָא?
18. אָמַר מוֹסָא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שְׁעָלְיוֹ אָנִי נִשְׁעוֹן, וּבֹ אָנִי מִכָּה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוֹסָא!
20. הוּא הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזֵה בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבּוֹ הָרָאוּן.
22. וְאַסְף יָדָךְ אֶל חִיקָךְ (בֵּית הַשְּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְּדוֹלִים.
24. לָךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי! הֲאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן נְבִינֵנו אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפַּחְתִּי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חֵזֶק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחָךְ,
34. וְנִרְבֶּה לְזִכְרְךָ,
35. כִּי אֶתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שִּׁשְׁאַלְתָּ, מוֹסָא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מִה שֶׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהִשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּץ, וְיִסַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהִעֲנֵקוֹתִי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחָתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנִשִּׁי פְרָעָה מֵצֵאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָה וְאַמְרָה, הָאֵם אֲרָאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכֵן הִחְזַרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שְׂגִידַת הַרְגָת נֶפֶשׁ, וְהִצְלָנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהִעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשִׁהִית מִסְפָּר שָׁנִים בְּמִדָּן. אַחֵר כֵּן בָּאת לְפִי גִזְרָה מִשְׁמִים מוֹסָא (לִנְבוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחֻרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לֵךְ אֶתָּה וְאַחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדְּלוּ לְהִזְכְּרֵנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים,
44. אֵד נִסּוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעִדְיוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֱלֹהָה).
45. אֲמָרוּ שְׁנִיחֶם, רְבוּנָנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶּן יִפְגַּע בָּנוּ לָרָעָה אוֹ שִׁיתְפָּרַע יוֹתֵר.
46. אָמַר אֱלֹהָה, אֵל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיָ עִמָּכֶם אֲשַׁמְעֶה וְאֶרְאֶה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הִלֵּךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשְׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֵשׁ יְחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אָמַר פְּרָעָה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כֵּן הוּא מְדַרְיָכֶם.
51. אָמַר פְּרָעָה, וַיְמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שְׁקִדְמוּ (לְהַדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֶצֶל רְבוּנִי בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפִתַּח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פְּנֵיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמִים מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכֹל מִין.
54. אֲכָלוּ וִירְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֶלָּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תְבוּנָה.
- קִטְע 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיָּה נְחִזִּירְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פְּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ כָּלם, וְאוֹלָם הוּא כָּחַשׁ וְסָרַב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֱלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אָפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתָּאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֵג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפֵי הַצִּהָרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְרָעָה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו כָּלם לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בַּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוּפוֹ שְׂיֵאבֹד.
62. אַז הִתְיַעֲצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהֵי הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוֹצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קֶץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמִּשְׁלָמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְנַצְבוּ שָׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׂיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אִתְּם. וְבִהֲשַׁלִּיכְם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלָּהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשַׁל הַכְּשׁוֹף שְׁלָהֶם.
67. אַז הִרְגִישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הוּ יָדָד עַל הָעֲלִיוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לֵאמֹר שְׂיִפְנָה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שְׁלֵמָד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֵד, וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קֶשֶׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבֵּל אוֹתָךְ כְּאִדּוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גָּזַר עָלֵינוּ מֶה שֶׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וַאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׂיִסְלַח לָנוּ עַל הַטְּאִינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחֲתָ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֵלֶּלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִיָּם לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂיָבֹא אֶל רַבּוֹנוּ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרֹאִי.
75. אֲדָּ מִי שְׂיָבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לָּהֶם הַדְּרוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת,
76. בְּגִנֵּי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבְהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׂכָרָם שֶׁל הַמְּטַהֲרִים.

קטע 4

77. וְהַשְּׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בֵּיִם דְּרָךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיִם כָּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עַמּוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כִּכְר הַצִּלָּנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִנִי שֶׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶן.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחּוּל עֲלֵיכֶם רָגִזִי, וּמִי יַחּוּל עָלָיו רָגִזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלֵחַ לַחֲזוֹר בְּתִשּׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהִלָּךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעְזוֹב אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעֵקֶבּוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלֶיךָ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֵלֶּלָה), אֲנַחְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ בְּהַעֲדָרְךָ, וְהַסָּאמְרִי³ (שׁוּמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אַז חָזַר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,⁴ וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֲרָךְ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּכֶם שְׂנִיחּוּל עֲלֵיכֶם רָגִז מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִּי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרונ» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפּרנו אַתּ הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַדְּ הֵיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אֲנָשִׁי
פֶּרְעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֲשָׂה הַסֵּאמְרִי,
88. וְהוֹצִיא (הַסֵּאמְרִי) לָהֶם עֶגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה
אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שָׁכַח (אוֹתוֹ).
89. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אֵין בְּכוּחוֹ לְהִרְע אוֹ
לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. הָאֲרוֹן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּנֵי עַמִּי! (הַעֲגֹל) אֵינוֹ אֶלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם,
וְרַבּוֹנְכֶם הוּא הַרְחֵמֶן, עַל בֶּן לָכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלְּעַבֵּד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיִּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחֲזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנֵּעַ מִמֶּךָ בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם תּוֹעִים,
93. שֶׁלֹּא לָבוֹא אַחֲרַי? ² הָאֵם פֶּרְקַת עַל הַפְּקָדוֹת שְׁלִי! (וְהִנֵּה מוֹסָא אַחֲזוּ
בְּרִאשׁוֹ וְזָקְנוּ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
94. אָמַר (הָאֲרוֹן לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים), בֶּן אִמִּי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרִאשִׁי,
כִּי יֵרֵאֲתִי פֶן תֵּאמַר, הַפְּרִדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאֲתָ אֶת דְּבָרִי.
95. אָמַר (מוֹסָא), מַה אַתָּה סֵאמְרִי?
96. אָמַר, אֲנִי רִאֲתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֹתִי חֶפֶן מִעַקְבוֹת הַשְּׁלִיחַ
(גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה
מַה שֶּׁנִּפְשִׁי הִשִּׁיאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
97. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיַּב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אֵין לַגַּעַת בִּי!
וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֱלֹהֶךָ
אֲשֶׁר הֵייתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרֹף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּד נִפְגֵּר אוֹתוֹ בָּיָם.
98. אָכֵן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶה, אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדִיו, וְהַקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
99. כִּד נִסְפַּר לָךְ (מוֹחַמַד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וּכְבֶּר נִתְּנוּ לָךְ מֵאֲתָנוּ זָכַר (הַקּוֹרְאָן),
100. וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶף, הִנֵּה יֵשָׁא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
101. לְעוֹלָמִים יֵשָׁאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיהָנָם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
102. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲנִינֵיהֶם כְּהוֹת וְעוֹרָם
כָּחַל (מַחֲמַת הַפֶּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר יגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם יאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר הקרים (ביום הדין), אִמֵר, רבוני יפֹר אותם כאִבֶּק פֹּרֶחַ בָּאֵיר,

106. וַיִּהְיֶה אוֹתָם לְאֶדְמָה חֲרוּכָה,

107. אֲשֶׁר לֹא תִרְאֶה בָּהּ עֵקֶם וְלֹא קִמּוּר.

108. ביום ההוא (כל הבריות) ילכו אחרי קול הקורא להם, אין מנוס ממנו, וכל הקולות ינמכו מיראת הרחמן ולא תשמע אלא לחש.

109. ביום ההוא לא תועיל כל המלצה אלא אם הרחמן ירשה לממליץ והיה מִרְצָה מוֹ הַמִּמְלָץ עָלָיו.¹

110. הוא יודע את אשר לפניו ואת אשר אחריהם, ואולם ידיעתם (של בני אדם) אינה יכולה להקיף אותו (הרחמן),²

111. הַפְּנִים (שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת) יִשְׁפְּלוּ בְּפָנָיו (אֵלֶּיָּהּ) הַחַי וְהַקַּיִם, וְכָל הַחוּטָאִים יִתְאַכְּבוּ,

112. וְאוֹלָם הַעוֹשָׂה אֶת הַטוֹב וְהוא מֵאֲמִין, לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲשֵׁשׁ מִקְפּוֹחַ וְעֶשֶׂק.

113. וְאִכָּן הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוֹרָאן עֲרָבִי,³ וּפִרְטָנוּ בּוֹ מִן הַהִתְרָאוֹת לִמְעַן יִירָאוּ וַיּוֹזְהֶרוּ.

114. אִכָּן יִתְעַלֶּה אֵלֶּיָּהּ, הַמִּלֵּד, הָאֵמֶת. וְאֵל תִּמְהַר (מוֹחֲמֵד) בְּקִרְיַת הַקּוֹרְאָן בְּטָרֶם יָתֵם לְהִתְגַּלּוֹת לָךְ,⁴ וְאִמֵר, רבוני! הוֹסֵף לִי דַעַת.

115. כָּבֵר מִקֵּדֶם הִזְהַרְנוּ אֶת אָדָם (מִהַשָּׁטָן), וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח, וְלֹא מִצָּאָנוּ בּוֹ רָצוֹן אִיתָן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255 ; סורת אל-אנביא' 21 : 28 ; סורת סבא' 34 : 23 ; סורת אנ-נגים 53 : 26 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255.

3. ר' סורת יוסוף 12 : 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבֵלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזַי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבֵלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרִם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִפֹּק אֹתְךָ הַשָּׁמֶשׁ.
120. אֲדָה הַשָּׁטָן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֵנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נִצְחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁגִיחֶם (אָדָם וְאִשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֲזַי נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרָמֶיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעֵלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשְׁבּוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֱלֹהִים), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלָכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בְּעֵתִיד הַדֶּרֶךְ מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֲדָה מִי שְׁיִסְטָה מֵאֲזִהְרֵתִי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים נִיָּסֹף אוֹתוֹ עוֹר.³
125. אֲזַי יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אֶסְפַּת אוֹתִי עוֹר? הֵן הֵייתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וַיֹּאמֶר (אֱלֹהִים), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בְּכִפְיָה וְלֹא הָאֱמִין בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הַעוֹלָם הֵבֵא קָשָׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאִם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיחֶם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.
- קטע 8
129. לוֹ לֹא הָיָה קִנְיָן צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹךְ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנִשָּׁם מִגִּשָּׁם מִזְמָן,

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כָּלִפִּי מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמֵחַ,
131. אֵל תֵּשָׂא עֵינֶיךָ אֶל מָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֱלֹהִים.
132. צוּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ עַל הַתַּפְלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פִּרְנֶסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרָנִס אוֹתְךָ, כִּי הִגְמוֹל שְׁמוֹר לִירָאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מְבִיא לָנוּ אוֹת מְרֻבּוֹנוֹ (לְחֹזֶק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹיֶרָאן) אֲשׁוֹר מָה שֶׁנִּזְכָּר בַּסְּפָרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלֹהֵינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הֵיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִית שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְד אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהֵיוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כִּלְנוּ מִחֻכִּים, וְחֻכּוֹ גַּם אֵתָם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֶל-אֲנָבִיָּא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶל-אֲנָבִיָּא'», הַנְּבִיאִים», משום שנוכר בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לצמית זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם! התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. הלאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שאינם אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קינמו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכִמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הָרִסְנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהֲגִישׁוּ בְּעֵנֵשׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בְּמַהֲרֵית רַבָּה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לָשׁוּב אֶל חַיֵּי הָרְנוּחָה בְּבִתְיִכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הֵם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקֹרֵא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לֹו רָצִינוּ לְשַׁחֵק הֵינּוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַצְלָנוּ, אִם אַכּוֹן הֵינּוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאֱמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהָה.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמְּלָאכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מְכֻדֵי לְעוֹבָדוֹ, וְאֵינָם מִתְעִיפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הִפְסַק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הָאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּה לֹו הָיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה, כִּי אִזּוּ נִשְׁחַתּוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֱלֹהָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְּעַלָּה מַעַל הַתַּאֲרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרְוֶהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֱלֹהָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הָאֱמָנָם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרְאָן) זָכַר אֱלֹהָה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֱלֹהָה שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מְרַבֵּיתֶם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלָנוּ לֹו לֵאמֹר, אִין אֱלֹהָה זֹולָתִי, עַבְדּוֹנִי אֶפּוֹא.
26. אֲדָּה הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחֵמוּן הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמְּלָאכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֱלֹהָה). הֵם (הַמְּלָאכִים) רַק עַבְדִּים מְכַבְּדִים שֶׁל אֱלֹהָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינֶם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בְּדַבּוֹר, וּפּוֹעֲלִים לָפִי פְקַדְתּוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישָׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶחֶד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עֲנִשׁוּ יִהְיֶה גִיהֶנֶם. כִּד נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הֲאִם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאֲנַחְנוּ פָּרְקָנוּ אוֹתָם, וְנַצְרֶנּוּ מִן הַמַּיִם כָּל דָּבָר חַי? הַאִינֶם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעָנוּ עַל הָאָרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׁבִילִים לְהִנְחוֹתָם.
32. וְאֶת הַשָּׁמַיִם יַצְבֵּנוּ כְּגַג אֵיתָן, וְאִף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שָׁל הַשָּׁמַיִם).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבֵב בְּמִסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשִׁבְלוֹ).
34. לֹא נִתְּנוּ לְאִישׁ לִפְנֵידָּ נִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הַיַּחֲיוֹ הֵם לְנֶצַח?²
35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
36. כַּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הֲאִם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בָּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחָפִז. אֲנִי אֶרְאֶה לָכֶם אֶת עֲנִשִּׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוֹלָם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתָּם צוֹדֵקִים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹ עַל פְּגִיחָם וְעַל גְּבִיחָם מִלְּהֶבֶת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתַּע וְתִדְהִימֵם מִבְּלִי שְׁיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׁיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמרן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבֶד הוֹשְׁמוּ לְלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֵד רַק בְּלוֹעָגִים פָּגַע הָעֹנֵשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יִגֹּן עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבַיּוֹם מִעֲנֹשׁוֹ שֶׁל הַרְחֻמָּן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמָּצְאוּ מִי שִׁיעָזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הֶעֱנִקְנוּ לָאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֵאבֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאָמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ מִקְצוֹתֶיהָ? הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִי. אֵד הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְרִיאָה בְּאֲשֶׁר יוֹזְהֶרוּ.

46. אֵד בְּאֲשֶׁר יֵאֱחָז בָּהֶם לֹו חֶלֶק מְאוּד קָטָן מִן הָעֹנֵשׁ שֶׁל רְבוּנְךָ, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הֵיינוּ חוֹטְאִים.

47. וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מַאֲזֵנֵי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפֶּשׁ בַּמֹּאמָה. אֲפֹלוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נָבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהֶאֱרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהַזְכָּרָה לִירְאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בַּסֶּתֶר, וְהֵם מְלֹאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זֶכֶר (קוֹרְאָן) מִבְּרָךְ אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזַכָּרָה), הָאֵם תִּכְחַשּׁוּ אֲפּוֹא לֹו?

קטע 5

51. וְלֵאבְרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הִכְרַנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. בְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבָנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׁאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מָצָאנוּ אֶת אֲבֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֵן הֵייִתֶם אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם בַּתַּעֲיָה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלֵינוּ עִם הָאֲמַת, אוֹ אֶתָּה לֹוֹעַ לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבֶּה! רְבוּנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. באללה! אני אעשה משהו נגד האלילים שלךם אחרי שתעזבו אותם.
58. אז שבר את הפסלים לרסיסים, חוץ מן הגדול שבהם, למען יוכלו לפנות אליו.
59. אמרו, מי עשה זאת לאלים שלנו? באמת הוא אחד מבין החוטאים.
60. אחדים מהם אמרו, שמענו נער אחד מדבר רעה נגדם, ושמו אבראהים.
61. אמרו, הביאוהו לעיני כל האנשים למען יהיו עדים נגדו.
62. אמרו, אבראהים! האם אתה עשית זאת לאלים שלנו?
63. אמר, הגדול שבהם עשה זאת. שאלו אותם, אם יוכלו לענות לכם!
64. והם היו חסרי אונים, אמנם הם אמרו, אתם הנכם החוטאים,
65. אז הודו בהרכינם ראשיהם, הנך כבר יודע שאין הם מדברים.
66. אמר, התעבדו במקום אלה מה שלא יועיל ולא יזיק לכם במאומה?
67. «אויף» לכם ולמה שאתם עובדים במקום אלה! האם לא תבינו?
68. אמרו, שרפו אותו ועזרו לאלים, אם באמת אתם רוצים לעשות משהו?
69. אמרנו, הוי האש! הוי קרה, ושלום על אבראהים.
70. הם זממו להזיק לו, אך אנחנו הכשלנו אותם.
71. ואנחנו הצלנו אותו ביחד עם לוט והבאנו אותם אל הארץ אשר ברכנו לכל בני האדם,
72. ונתנו לו את אסחאק (יצחק), ואת יעקוב תוספת, ואת שניהם עשינו תמימי דרך,
73. ועשינו אותם מנהיגים ישרים ומדריכים את האנשים בפקדוננו, והורנו להם לעשות את הטוב, לקיים את התפלות, לתרם את הצדקה, ויעבדו אותנו.
74. וגם ללוט הענקנו חכמה ודעת, והצלנו אותו מן העיר שאנשיה עשו תועבה. הם היו אנשי רשע משחתים.
75. והקנסנו אותו תחת רחמינו, והוא מן הישרים.

קטע 6

76. ונוח כשהוא קרא (אל רבונו) לפני כו, ואנחנו נענינו לו, והצלנו אותו ובני ביתו מן הצער הגדול,
77. ועזרנו לו נגד האנשים אשר הכחישו את אותותינו, הם היו אנשי רשע, על כן הטבענו את כלם.

78. וְדַאוּד וְסוּלִימָאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינו עֲדִים לַפֶּסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלִימָאן, וְלָכֵל אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדָנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מִגֵּן לְהִגֵּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְּרִיו טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלִימָאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשָּׂטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בִּיָּם וּמִמְלָאִים תַּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשִׁבְלֹו, וְאֲנַחְנוּ הֵיינו מְרַסְנִים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רְבוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאֵתָה הָרָחוּם שֶׁבִּרְחֻמֵּינִים, וְעִנֵּינוּ לוֹ, וְהִסְרָנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ.
84. בְּמִסְפָּר כְּפוֹל, בִּרְחֻמֵּינוּ וּכְאוֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאַסְמַאעִיל, וְאַדְרִיס, וְד'וֹ אֶל-כָּפֶל, כָּלֶם מִבְּעָלֵי הַסַּבְלָנוּת,
86. וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְד'וֹ אֶנְ-נוֹן (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְּגֹז וַחֲשַׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֶאֱפִילָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלּוֹיָתָן), אֵין אֱלֹה זולָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוֹטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרִיא כֹּאֲשֶׁר קָרָא לְרְבוֹנוֹ, רְבוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאֵתָה הַטּוֹב בִּיּוֹרְשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבִרְיָאָה (שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבִירְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהֻרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֵת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאֲנִי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוֹלָם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הַתְּפַלְּגוּ בִּינֵיהֶם, אֲדָּ לְבִסוּף יָשׁוּבוּ אֵלַיִנו כָּלֶם.

קטע 7

94. הַעוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזִכּוֹתוֹ.

95. כָּל עִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תּוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֵלֶיהָ.

96. כַּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמָגוּג, הֵם יָבוֹאוּ בַּמְהִירוֹת מִן הָרָמוֹת,

97. אִזּוּ הַבְּטָחַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בַּבְּהֵלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיֵּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֲצָץ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם שְׁאֵלָיו כָּלֶם נִכְנָסִים.

99. אֵלוּ הֵיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו, וְכָלֶם יִשְׁאָרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דָּבָר (מַעֲצָמַת הָעֵנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהֶנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵשׁ מִתּוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֵה שִׁחְשָׁקָה נִפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֹאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהִבְטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא יִקְפֹּל אֶת הַשָּׁמַיִם כְּפִי שֶׁמִּקְפָּלִים אֶת הַמַּגְלּוֹת. וַיִּכְשֶׁם שֶׁבָּרָאנוּ לָרִאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כַּאֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ, כֵּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵד כְּתַבְנוּ בַּזְבוּר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי² עֲבַדִּי הַצְּדִיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדָעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָדָּ (מוֹחֲמַד) אֶלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אלה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כְּבֹר הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהֵי אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?
109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כֻּלְכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֶךְ אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הֶצְפּוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.
110. (אֱלֹלָה) הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנְּאֻמָּר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.
111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הֶצְפּוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֹן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.
112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֹן, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיֶּחֱסִים לוֹ.

22

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְ' הָעֵלְיָה לְרֶגֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֶגְ' , הָעֵלְיָה לְרֶגֶל» משום שקריאת אברההים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֵלְיָה לְרֶגֶל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יָרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רָעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְנִיקָה תִּבְהַל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיק, וְכָל אִשָּׁה תִּפִּיל אֶת עַבְרָהּ, וְתִרְאַה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂכוֹרִים, וְאִין הֵם שְׂכוֹרִים (מִיָּין). כִּי הָעָנֹשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קֶשֶׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתוּכָּחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטָן מוֹרְד¹,
4. עָלִיו (הַשְׁטָן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעֶקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּעָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוּ אֶל עָנֹשׁ הַהֶבֶה.
5. הוּי בְּנִי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בַּדָּבָר תַּחֲתִית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחֲנוּ בָּרְאנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטֶּפֶה, אַחֵר מִדָּם קָרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרֵת וּבֵין אִם לֹא, כִּד לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בָּרַחֵם אֶת כָּל מָה שֶׁנִּרְצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כִּד אֲנַחֲנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שְׁתִּמוּתוֹ (אַחֲרֵי זְמַן מִסָּסִים), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֻמָּלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתֶּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלִי סִימָן חַיִּים, אֵדָךְ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מִים הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֵּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֻמָּת, וְכִי הוּא אֻמָּנָם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אִין כָּל סִפֵּק שֶׁשְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיָה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, בְּלִי הִדְרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמַּאִיר לוֹ אֶת הַדְרָד,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בַּגְּאוֹנָה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֻמָּת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לְאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עָנֹשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אשר קדמו ידִיד לעשות. ואללה לא יעשק את עבדיו.

קטע 2

11. ויש מן האנשים העובד את אללה בספקות, אם ישיגהו טוב, הוא בוטח בו, אך אם יעמד בנסיון, הוא נוטש את אמונתו. הוא יאבד את העולם הזה ואת העולם הבא, וזהו האבדן הגלוי.
12. הוא קורא במקום אל אללה, למה שלא יועיל לו ולא יזיק לו. תעיה זו מרחיקה לכת.
13. הוא קורא אל אשר רעתו קרובה מתועלתו, אכן רע הוא המגן ורע החבר.
14. אללה יכניס את המאמינים עושי הטוב אל גנים שנהרות זורמים מתחתיהם. אללה עושה מה שהוא רוצה.
15. כל מי שחושב שאללה לא יעזר לו (לנביא מוחמד) בעולם הזה ובעולם הבא, יוכל לנסות לעלות אליו בפכל אל השמים, וינסה למנע אללה מלעזר לו (לנביא), ויראה אם מאמצו יעביר את חרון אפו!¹
16. כך הורדנו אותו (הקוראן) מן השמים אותות ברורים. ואללה ידריך את מי שירצה.
17. המאמינים (המסלמים), והיהודים, והצאבאים, והנוצרים, והאמגושים, והפגניים. אללה ישפט ביניהם ביום תחית המתים. כי אללה עד לכל דבר.²
18. האינד רואה כי לאללה סוגד כל מה שבשמים ובארץ, והשמש, והירח, והכוכבים, וההרים, והעצים, והחיות, ורבים מבני האדם. לכו רבים מבני האדם ראויים ובצדק להענשה, וכל אשר אללה מביש, אין לו מכבד. כי אללה יעשה את מה שירצה.
19. הנה שני יריבים (המסלמים והכופרים) רבו ביניהם בדבר רבונם: ואולם אלה אשר כפרו, יגזרו להם בגדי אש, ועל ראשם ישפכו מים רותחים, אשר ימיס את אשר בבטנם והעורות,
20. והוכנו למענם פטישי ברזל כבדים,
21. כל אשר ינסו לצאת ממנה מחמת הצער, יוחזרו אל תוכה. (ויאמר להם), טעמו ענש הבערה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 62; ר' סורת אל-מאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְּמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבֹר, וְהִדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶץ שֶׁל אַלְלָה רֵב-הַתַּפְאֶרֶת.
24. אַךְ אֵלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֵּת בְּשִׁבִּיל אַלְלָה וּמִלְבָּקֵר בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלוֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקָּדוֹשׁ), (כִּדֵּי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצוּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תַּשְׁתֵּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בַּתַּפְלָה, וְלִכּוֹרְעִים, וְלִסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִּיבָה עַל כָּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְּקוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בַּהֲמוֹת מִקְנֵה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כֵּךְ יִתְעַסְקוּ בְּנִקּוּיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נִדְרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֲתִיק, כֶּכָּה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קִדְשֵׁי אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֵל רְבוּנוֹ. כָּל הַמִּקְנֵה מֵתֵר לָכֶם לְאַכִּילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפָנֶיכֶם (בְּקוֹרְאָן).⁵
29. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקֵר.
30. כְּחִנְיָפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמְשַׁתֵּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשְׁאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רְחוֹק מְאֹד.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי' לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי' הם עשרת הימים הראשונים של חודש די' אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרה בחגי' : גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,
33. יש לכם תועלת (מבהמות הזבח) רק לזמן מסים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחן למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,
35. אשר בהזכר אלה לפניהם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.
36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הסבצו. כך הכפנו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²
37. בשרם ודמם לא יגיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיו אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.
38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזור להם,
40. אלה אשר גרשו מבתיים בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצויים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפנייהם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת'מוד,
43. ובני עמו של אברהם, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שממות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בד להחיש בוא הענש. אלה לא פר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונד באלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחתו להן והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דברי) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחו לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 102.

3. ר' סורת הוד 11 : 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֱלֹה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֹן אֱלֹה מְדֻרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (דַּת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תִּבּוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוֹם, אוֹ יִבּוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוֹכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֱלֹהָ, וְהוּא יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי יָנֵעַם,
57. אֵךְ אֱלֹה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְכַחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנְשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְדּוּ (מִמְכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֱלֹהָ (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֹן אֱלֹהָ הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֵּן עֵדֶן), כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּמֵתוֹן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הַתֵּר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי צָדֵק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֱלֹהָ יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלֵחַ.
61. זֹאת כִּי אֱלֹה מַחְדִּיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֱלֹהָ הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלֹו אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֱלֹהָ מִמְּחָה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹה הַכֹּפִיף לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בַּיָּם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לִבֵּל יָפְלוֹ עַל הָאָרֶץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֱלֹהָ חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אשר העניק לכם חיים, והוא אשר ימית אתכם, ושוב יחיה אתכם. אולם האדם הוא כופר.¹
67. קבענו לכל אמה סדרי עבודת אלה שלה לפיהם הם נוהגים, ולכן אל תרשה להם להתנפח בעניינים אלה, והמשך לקרא להם לעבד את רבונך, כי אתה הולך בדרך מישרים.²
68. ואם יתנכחו אתך, אמר, אלה היוע את אשר תעשו.³
69. אלה ישפט ביניכם (בין המסלמים והכופרים) יום תחית המתים בכל אשר נחלקים בו.⁴
70. הלא תדע כי אלה יודע את כל אשר בשמים ובארץ. כל זה רשום בלוח השמימי? אכן נקל הוא לאלה.
71. ובכל זאת עובדים הכופרים מבלעדי אלה אשר הוא לא הוריד להם כל סמכות,⁵ ואת אשר אין להם דעת בו. ואולם אין מושיע לכופרים.
72. כאשר קוראים לפניהם את אותותינו באפן גלוי, תכיר בפניהם את התנפרותם והם כמעט מתנפלים על הקוראים. אמר להם, האם אגלה לכם מה שגורע ממצשיכם? זוהי אש הגיהנם שהועיד אלה לכופרים וביש יהיה סופכם.

קטע 9

73. הוי בני אדם! נמשל לכם משל. על כן הקשיבו לו. הנה אלה (האילים) אשר אתם תקראו אליהם במקום אלה, לא יבראו אפלו זבוב, ואם יתאספו כלם לשם כך. ואם זבוב אחד ישלל מהם דבר מה לא יוכלו להצילו ממנו. אכן חלש הוא הדורש והנדרש.
74. הם לא העריכו את אלה כראוי לו,⁶ ואולם אלה חזק ועוז.
75. אלה יבחר לו מן המלאכים שליחים, ומבני האדם. אלה שומע ורואה.
76. הוא יודע את אשר לפניהם ואת אשר אחריהם, ואל אלה חוזרים הדברים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'אתיה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרָאוּי לוֹ. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קָשִׁי בְּדַת¹, דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כִּבְרָה הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנָיִם, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִידוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכוֹן קִיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְתִנּוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּכֶם. כְּמָה טוֹב הַמְּגִן וְכְמָה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוֵּרַת אֶל-מוֹאֲמָנוֹן הַמְּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמָנוֹן, הַמְּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמְּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כָּבֵר הַצְּלִיחוּ הַמֵּאֲמִינִים,
2. וְאֶשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֶשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֶשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֶשֶׁר הֵם לֹא מְקַיְמִים יַחְסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זֹגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֵׁקִים מֵעֶבֶר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתְּפִלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפְּרִדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאֲרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מִשּׁוֹשְׁלֶת שֶׁל טִין (שְׁנֹלֶקַח מִכָּל הָאָרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הִמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הִמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוּשׁ, וְאַחֵר כֵּן לְעֶבֶר עִם גְּצָמוֹת, וְאִזּוּ כָּסִינוּ אֶת הַגְּצָמוֹת בְּשָׂר. וְכֵן נֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהֵה הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תָּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים תִּוְקְמוּ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאִין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מַה שֶּׁבְּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִים בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֲגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכָי הָאֲדָמָה, אֲדָ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לָגֵרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תִמְרָ וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וּמֵהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכֹן בַּמִּקְנָה לָכֶם לֶקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִם,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעֲלִיו וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשָׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוֹחַ שְׁלַחְנוּ לְבְנֵי עֲמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אִין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זּוֹלָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֲדָ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֲמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אֲמָרוּ, אִין זֶה אֱלֹא אִישׁ כְּמוֹכֶם הָרוּצָה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקָרֵב אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אִין הוּא אֱלֹא אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְנַשֵּׁב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שִׁימוֹת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחְשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאָתְנוּ, וְכֹאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדָתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּרָה תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מֵהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְּבַר אֵלֶי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תין 95 : 1 - 2.

3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וּכְאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לְבֶטֶחַ בַּתְּבָה, אֶתָּה וְאֲשֶׁר עִמָּךְ, אָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשֵׁב מִבְּרֶךְ (בְּאַרְץ), כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשִׁיבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחֲנִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוֹנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זולָתוֹ, הֵאֵם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְנוּחָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה כְּמוֹכֶם,
34. וְאֵם תִּשְׁמְעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֵאֵם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שֶׁתָּמוּתוּ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דְּבַר כָּזֶה מְאֹד רְחוֹק מִלְּהִתְנַשֵּׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֶלָּא אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹהָ שִׁקְרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלֵחֶם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעֵט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבִרְאֵנוּ אַחֲרֵיהֶם דוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שְׂיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
45. אַחֲרֵי שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי, אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַיִן לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (טָבְעוּ בָּיָם).
49. וַיִּכְבֶּר נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עַמּוֹ אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲיֵסָא בֶּן מֶרְס וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנִתְּנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בְּעֵלְת דְּשָׂא וּמִים זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אֲכָלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אֲנִי עַל מַעֲשִׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלֹכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאֲנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרְאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מִחֲזִיקָה בְּדַעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגִּיעַ זְמַן (עֲנֹשָׁם).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהֱרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֵב טוֹבָה? לֹא, אֲמַנֶּם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנֶם,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנֶם,
59. וְאֵינֶם מִצְרִפִּים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנֶם,
60. הַנוֹתְנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנֶם בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהֱרִים וּמִתְחַרִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אֲנִי לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יִכְלָתָה לְשֹׂאָה, וְאִתְּנוּ פִּנְקָס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשֻׁקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲיָה וְאִינִם מַאֲמִינִים בְּקוֹרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינֶם כְּמַעֲשֵׂי הַיְרָאִים,
64. אוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְגַּע בְּאֵלָה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל יָדֵינוּ,
66. מִשּׁוֹם שְׁכַאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרָאוּ בְּפִנִּיכֶם, אֵד שְׁבַתְּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְלִים אֶת לֵילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חֲשַׁבּוּ עַל הַקּוֹרְאָן, אוֹ אוּלִי בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֵל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפוּ שְׁגֻעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאֻמָּת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאֻמָּת.
71. אֱלוֹ הָאֻמָּת (אֱלֹלָה) הִתְנַהֵּג לִפִּי יִצְרִיהֶם, הָיוּ נַחֲרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּוֹאֵם. אֲנַחְנוּ הִבֵּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהָרָה הַמֵּיַעֲדָת לָהֶם (הַקּוֹרְאָן), אֵד הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הָאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתָּה מֵהֶם שְׁכָר? הֲלֹא שְׁכָר רְבוּנָד טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֵל דֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁרָה.
75. אֱלוֹ אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסִּיר מַעֲלִיֵּיהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲיָתָם הַמַּעֲנֹרָת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּד מִקֵּדָם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אֵד הֵם לֹא נִכְנְעוּ לְרְבוּנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנָיו.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אָז יָבוֹאוּ לְיַדֵּי יְאוּשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת יונוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֲדָּ מַעֲט הוּא שְׁתוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְאֲשֶׁר אֱלֹו תִּאֲסֹפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלְּיָלָה וְהַיּוֹם, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוֹלֵם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הֲאִם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעֹפֶר וְעֵצָמוֹת, הֲאִם נָקוּם לְתַחֲיָהּ¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלֶּה כָּבֵר שְׁמַעֲנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הֵן אֶלֶּא אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רַבּוֹן שִׁבְעַת הַשָּׁמַיִם, וְרַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעֲצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, הֲאִם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלֹּו אִם לֹא תִאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שִׁיבְקֵשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, אִם כֵּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוֹלֵם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלֵלָה לֹא עָשָׂה לְעֵצָמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֲתוֹ. אֵלּוּ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִזְ הִיָּה כָּל אֵלֶּה הוֹלִיד לּוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהִיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלֵלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעֱלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מִשְׁתַּפִּים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רַבּוֹנִי אִם אָמַנְם תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם,
94. רַבּוֹנִי, כִּי אִזְ אֵל תִּשָּׂים אוֹתִי בֵין קְהַל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֵם טוֹבָה תַּחַת רָעָה.² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּדָ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשְּׁטָנִים,³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונני! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֵתִי.
99. ויבבוא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְצִי),¹
100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹהִים רַק מְלִים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנֶה מֵאַחֲרֵיהֶם מַחְצָה שְׁתֵּשָׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים.
101. וְאִז כִּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר וַיִּפְסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגּוּ אֶחָד לַשָּׁנִי.
102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִים יְהִיו,² אֱלֹהִים יְהִיו הַזֹּכִים בָּנוּ.
103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יְהִיו, אֱלֹהִים יֹאבְדּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָנָם,
104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.
105. הָאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶכֶם אוֹתוֹתִי, וְאַתֶּם הִתְכַּחַשְׁתֶּם לָהֶם?
106. אָמְרוּ, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמְלָלוֹת שֶׁלָּנוּ גָבְרָה עָלֵינוּ, וְהִינוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.
107. רַבּוֹנִינוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתְּעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.
108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מִנְדִּים בְּתוֹכָהּ וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלַי.
109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמֶנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמָנִים,
110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,
111. הַיּוֹם גִּמְלַתִּי לָהֶם עַל סִבְלָנוֹתֶם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.
112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהִיתֶם בְּאַרְצִי?
113. אָמְרוּ, שֶׁהִינוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמֶּנּוּ. שָׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.
114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהִיתֶם זְמוֹן קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.
115. הָאֵמֶנִם חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָרָאנוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תִחֲזְרוּ אֵלֵינוּ?
116. אֱלֹהִים יִתְעַלָּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֵמֶתִי שֶׁאֵין אֱלֹהִים זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.
117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים אַחֵר זֹלָת אֱלֹהִים, בְּלִי כָל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.
118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 8 - 9.

24

סִוֵּרַת אֶן-נֹר הָאֹר

סורה זו נקראת «אֶן-נֹר, הָאֹר», משום שהשם «אֶן-נֹר, הָאֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חֶשֶׁר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וצוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבעלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (הייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאשה, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאִשֶּׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחֵיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹּא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לֹוֹא חֲסֵד אֱלֹהָ וְרַחֲמֵיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה פוֹגֵעַ בָּכֶם עֹנֵשׁ עָצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילַתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלַתֶּם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְשׁוֹן רַעְהוּ, וְאַמְרַתֶּם בְּפִיּוֹתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיְתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קַל הוּא, אַךְ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עָצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אַמְרַתֶּם כְּאִשֶּׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כֵּךְ, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זֹהִי עֲלִילַת שְׁוֹא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזִרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמְּשִׁתַּקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֹנֵשׁ מְכֹאִיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׁאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לֹוֹא חֲסֵד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמֵיו (הֵייתֶם נֶעְנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָּל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לֹוֹא חֲסִדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמֵיו עֲלֵיכֶם לֹא הִנֵּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירָצָה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעַלֵּי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמָצְעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמְּשַׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַהֲגָרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לְשַׁכַּח וּלְסַלֵּחַ לָהֶם. הֵאֵם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׁאַלְלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאִישָׁה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאִישָׁה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאים דבֿה על נָשִׁים טְהוֹרוֹת, תְּמִימוֹת, וּמֵאֲמִינוֹת, יִקְלְלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיַּעֲנֵשׁוּ עֲנֵשׁ עֲצוֹם,
24. בְּיוֹם שְׁלֹשׁוֹנִתֵיהֶם, יְדִיחֶם, וְרָגְלֵיהֶם יַעֲדוּ עַל אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וַעֲשׂוּ,
25. בְּיוֹם הַחַוָּא יִמְלֹא לָהֶם אֱלֹהָהּ בְּאֶמֶת אֶת הַמְּגִיעַ לָהֶם, וְאֵז יִדְעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הָאֶמֶת הַגָּלוּיָהּ.
26. נָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת תִּנְשְׂאָנָה רַק לְאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים, וְאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים יִנְשְׂאוּ רַק לְנָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת. וְהַטּוֹבוֹת לְטוֹבִים, וְהַטּוֹבִים לְטוֹבוֹת. אֵלֶּה נְקִיִּים מִמָּה שֶׁיִּדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (בְּגוֹן עֲדוֹ).¹

קטע 4

27. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּכְנָסוּ אֶל בָּתִּים זֹולֹת בְּתִיכֶם לִפְנֵי שְׂתַקְבְּלוּ רְשׁוֹת, וְתִדְרָשׁוּ בְּשָׁלוֹם תּוֹשְׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.
28. וְאִם לֹא תִמְצְאוּ בָהֶם אִישׁ, אַל תִּכְנָסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יִתֵּר לָכֶם. וְאִם יֵאמֹר לָכֶם לַחֲזֹר, עֲשׂוּ כֵן, זֶה מוֹסְרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
29. אֲבָל לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לַחֲטָא אִם תִּכְנָסוּ אֶל בָּתִּים בְּלִתי מִיִּשְׁבִּים, שְׂאֵתֶם שׁוֹמְרִים רְכוּשׁ שְׁלָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּגְלוּ וּמַה שֶׁתִּסְתִּירוּ.
30. אָמֹר לְמֵאֲמִינִים שִׁישְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּשְׁמְרוּ עֲרוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶה יוֹתֵר טְהוֹר לָהֶם, כִּי אֱלֹהָהּ בִּקִּיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.
31. אָמֹר לְמֵאֲמִינוֹת שֶׁתִּשְׁפֹּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמֹרְנָה עֲרוֹתָן, וְלֹא תַחֲשַׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַנִּגְלָה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בְּצַעֲפֵיהֶן. וְלֹא תַחֲשַׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בְּפָנֶי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵּיהֶן (הַזִּקְנִים) הַמְּחַסְרִים כּוֹחַ גְּבָרָא, אוֹ יְלָדִים שְׂאֵינִם מִבְּחִינִים בְּעֵינֵי מִין, וְאֵל לָהֶן לַחֲבֹט בְּרָגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לְמַעַן יוֹדַע מַה שֶׁהוּא מִסְתִּירוֹת מִקְשׁוּטֵיהֶן. חֲזְרוּ בְּלָכֶם בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָהּ, אֵתֶם הַמֵּאֲמִינִים, לְמַעַן תִּהְיוּ מְצִלִּיחִים.
32. הִשְׂיֵאוּ אֶת הַבְּלָתִי נְשׂוֹאִים מִכֶּם, וְאֵת הַיִּשְׂרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם וְשַׁחֲוֹתֵיכֶם.² אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׂירֶם אֱלֹהָהּ מִחֶסְדּוֹ. כִּי אֱלֹהָהּ רַב-חֶסֶד וְיוֹדֵעַ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יָצָרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הַעֲבָדִים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹר אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרוֹר, אִם יוֹדְעִים
אֵתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוּן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוּתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הֵן הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוֹת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אָכֹן הוֹרְדְנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָמוֹ
לָכֶם וְהוֹהֲרָה לִירְאִים.¹

קטע 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כְּלֵי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזֹהִיר, וְדוֹלְקֶת
בְּשִׁמּוֹן עֵץ הַזֵּית הַמְבֻרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שִׁמּוֹן
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנְחָה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שִׁיִּרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לְבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הֵיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלְהַזְכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבְּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינֶם מְסִיחִים דַּעֲתָם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתַּפְּלָה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחֹרְדִים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִנִּים (מִפְּחַד),⁵
38. לְמַעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שִׁיִּרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאָה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יַחֲשִׁבְנוּ הַצֵּמָא
לְמִים, וְאוֹלָם בְּהִגִּיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בָּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצֵלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלוֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29, ופי' 31; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומועה 62 : 9; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42; סורת ע'אפר 40 : 18; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245, ופי' 261; סורת אנ-נסאי' 4 : 40; סורת אל-אנעאם 6 : 160; סורת את-

תובה 9 : 121; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כחשקה בים מאוד עמק אשר הגלים מעליו גבוהים, גל מעליו גל, ומעליהם עננים, שכבות מחשכים זו על גבי זו, אשר אם יושיט אדם את ידו לא יוכל לראותה. ומי שלא יתן לו אלה אור, אין לו כל אור.

קטע 6

41. האם לא תראה כי אלה ישבחו אותו כל שוכני השמים והארץ וגם הצפורים פורשי הכנף, וכך אחד יודע את תפלתו ותשבחתו? אלה יודע את כל אשר יעשו.¹
42. לאלה מלכות השמים והארץ, ואל אלה ישוב הכל (ביום הדין).
43. האם לא תראה כי אלה יוליד עננים, אחרי כן יחברם יחד, ויעשה אותם ערמה, והנה תראה את הגשם יוצא ממנה, ויוריד מן השמים מתוך הררי הענן בדרך, ומשקה בו את מי שירצה, או מונע אותו ממי שירצה, כמעט יחטוף נגה ברכו את הראות.
44. יהפך אלה את הלילה ואת היום. אכן בזה לקח לאנשי ראות.²
45. ואלה ברא כל חיה רומשת מן המים. יש בהם הזוחלים על גחונם, ומהן הולך על שתי רגלים, ומהן הולך על ארבע רגלים, כי אלה בורא מה שהוא רוצה. כי אלה הכל יכל.
46. אנחנו הורדנו (בפיראן) אותות ברורים מן השמים, ואלה ידריך את מי שירצה בדרך הישר (האסלאם).
47. יש (הצבועים) האומרים, אנחנו מאמינים באלה ובשליח (מוחמד) ואנחנו מציתים להם, ואולם אחר כך סוטה חלק מהם משום שאין הם מאמינים.
48. כאשר קוראים להם לפנות אל אלה ושליחו (מוחמד) לשפט ביניהם, גם אז סוטה חלק מהם,
49. אך לו היה הצדק אתם, הם באים באלו בהכנעה אל השליח,
50. האם יש מחלה בלבבותיהם, או הטילו ספק, או פחדו פן אלה ושליחו יעשקו אותם? הם עצמם חוטאים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד' (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשון), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ כאשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטוחו במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שכפר אחרי כן, אלה הם המושחתים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכנס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותפנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות כאשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחכם.

60. ובאשר לנשים זקנות ואשר תאותן למשכב חלפה, אין עליהן חטא אם יסירו את בגדיהן מבלי להבליט את קשויטיהן, ואולם ככל שייצניעו לכת כן ייטב להן, ואללה שומע ויודע.

61. אין עברה על העור, ועל הפסח, ועל החולה, ואף לא עליכם אתם, כי תאכלו מבתיכם או מבתי אבותיכם, או מבתי אמותיכם, או מבתי אחיכם, או מבתי אחיותיכם, או מבתי דודיכם (מצד האב), או מבתי דודותיכם (מצד האב), או מבתי דודיכם (מצד האם), או מבתי דודותיכם (מצד האם), או בבתים אשר מפתחותיהם הפקדו בידיכם, או מבית ידידיכם. אין עברה עליכם בין אם תאכלו יחדו או לבד. אף בהפנסכם לבתים (מישבים ברכו לשלום את התושבים),¹ אמןם אם תפנסו לבתים בלתי מושבים ברכו את עצמכם,² שאלת שלום מאת אללה, מברכת וטובה. כזאת יבאר לכם אללה את האותות למען תשכילו.

62. אכן המאמינים הם אלה אשר האמינו באללה ובשליחו, המשתתפים אתו באספה בענין צבורי, לא ילכו בלי לקבל ממנו רשיון. אכן אלה אשר יבקשו מאתד רשיון אלה הם אשר האמינו באללה ובשליחו. אם יבקשו רשות ממך (השליח מוחמד) ללכת לכל ענין הנוגע להם, הרשה לאשר תרצה, ובקש למענם את סליחת אללה, כי אללה סולח ורחום.

63. אל תקראו אל השליח כשם שאתם קוראים איש אל רעהו, אללה יודע מי מכס מתגנב לצאת בסתר בלי רשותו של השליח. יזהרו המתנגדים לדבריו פו יעמדו בנסיון קשה, או יפגע בהם ענש מכאיב.

64. אכן לאללה כל אשר בשמים ובארץ. הוא יודע את מצבכם ואת היום שבו יוחזרו הבריות אליו, ואז יודיע להם מה צפוי להם בעד מעשיהם. אללה יודע כל דבר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכם : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סורת אל-פורקאן

הקוראן (המבחין בין אמת ושקר)

סורה זו נקראת «אל-פורקאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אל-פורקאן» אחד מתאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אל-פורקאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אל-פורקאן», הקוראן המבחין בין אמת ושקר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהֵה) אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַפּוֹרְקָאן (הַקּוֹרְאָן הַמְּבַחֵין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר) אֶל עַבְדּוֹ (מוֹחַמַד)¹ לְמַעַן יְהִיֶּה מִזְהִיר לְשׁוֹכְנֵי הָעוֹלָמִים, אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,² וְלֹא הוֹלִיד וְלֹד, וְאֵין לוֹ שִׁתְּף בַּמְּלוּכָה,³ וּבָרָא כָּל דָּבָר וְהַשְׁלִים אוֹתוֹ לְפִי מִדָּה מְדִיקֶת.
2. וַיִּקְחוּ (הַפְּגָנִיִּים) לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו אֱלִים אֲחֵרִים, לֹא יִבְרָאוּ דָּבָר, וְהֵם עַצְמָם נִבְרָאוּ,⁴ שֶׁאֵין בְּכוֹחַם לְהַרְע אוֹ לְהוֹעִיל אֶפְלוּ לַעֲצָמָם. וְלֹא יִשְׁלְטוּ בְּמִנּוֹת וְלֹא בַחֲיִים, וְאֵינֶם יְכוֹלִים לְהַחְיֹת מֵתִים.⁵
3. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא שָׁקֶר שֶׁבָּדָה אוֹתוֹ בַּעֲזֶרֶת אֲנָשִׁים אֲחֵרִים.⁶ וְהֵם כָּפְרוּ וּבָדּוּ שָׁקֶר.
4. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא לִקְט אַגָּדוֹת קַדְמוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא רָשָׁם מִפִּי מִישָׁהוּ אֲשֶׁר הִכְתִּיב לוֹ אוֹתוֹ, בָּקֶר וְעֶרֶב.
5. אָמַר, הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַיּוֹדֵעַ אֶת סוּדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
6. אָמְרוּ, מַה לוֹ לְשַׁלִּיחַ זֶה יֹאכַל הַמֵּאֲכָל וַיִּתְּהַלֵּךְ בַּשָּׁנוּקִים (כִּשְׂאֵר בְּנֵי הָאָדָם)? לָמָּה לֹא הוֹרִד אֱלֹו מִלְּאָד מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיּוֹת מִזְהִיר אֹתוֹ?
7. אוֹ יִשְׁלַךְ אֱלֹו אוֹצֵר (מִן הַשָּׁמַיִם),⁷ אוֹ יְהִיֶּה לוֹ גֵּן אֲשֶׁר יֹאכַל מִמֶּנּוּ?⁸ אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אִישׁ מִכְשָׁף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42 .

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158 .

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111 .

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20 .

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

19 : 37 ; וסורת יא. סין 36 : 53 .

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105 .

7. ר' סורת הוד 11 : 12 .

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91 .

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופי' 101 .

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתְךָ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מִזֶּה, גְּנוֹת שְׁמִתְחַתֵּן זֹרְמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.
11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחְשׁוּ בַשַּׁעַת הַדִּין, וְלִמְכֹּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אִישׁ בּוֹעֶרֶת.
12. בְּרֹאוֹתֶיהָ אוֹתָם מִמָּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַּת זַעֲמָה וְנִשְׁיפֹתֶיהָ,
13. וְכַאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מָקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיּהֵנָם,² וְשֵׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׁיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).
14. אִזּוֹ נֶאֱמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פֶּעַם אַחַת אֲלֹא הִרְבֵּה פֶּעַמִּים.
15. אֲמַר לָהֶם, הָאֵם מָקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן גַּן עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,
16. וְשֵׁם יִנָּתֶן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצַּח. זֹו הִבְטַחַת רְבוּנָךְ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.
17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאֱסָף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, וַיֹּאמֶר, הַתַּעֲתִים הַתַּעֲתִים עָבְדֵי אֱלֹהִים, אוּן הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ?³
18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשֶּׁבַח! אֵין לָנוּ סִמְכוֹת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נָתַתָּ לַאֲלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחַיּוֹת חַיֵּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתְךָ, כִּי אֲבוֹדִים הָיוּ.⁴
19. הָרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבְדָתָם) כִּחְשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לִמְנֹעַ אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָהּ. וְכָל חוֹטֵא מִכֶּם, נָתַן לוֹ לְחוּשׁ עֵנָשׁ עֲצוּם.
20. וְלֹא שִׁלְחוּנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֲלֵא הָיוּ אוֹיְכִלִים הַמַּאֲכָל וּמִהֲלָכִים בְּשׁוֹקִים. כִּדְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרֹאוֹת אִם תִּהְיֶה בְּעַלִּי סִבְלָנוֹת, כִּי רְבוּנָךְ רוּחָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49 ; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת יוסוף 12 : 109 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינָם מַצְפִּים לִפְגִּישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רַבּוֹנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בֵּיהִירוֹתָם.
22. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוּרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֵלֶּה אֲסָר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִכְנְה אֶל כָּל מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֲבָק פּוֹרַח. ²
24. אוּלַם בְּעֲלֵי גֹן עֵדוֹ יִמְצְאוּ בַּיּוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר. ³
25. וּבַיּוֹם שָׁבוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעַנְנִים וְהַמַּלְאָכִים יִרְדּוּ, ⁴
26. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלִטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹו, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לַכּוֹפְרִים. ⁵
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכּוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחָתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכּוֹפֵר) לְיָדִיד לִי, ⁶
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוּרְאָן שֶׁבֵּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רַבּוֹנִי! בְּנִי עָמִי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוּרְאָן הַזֶּה. ⁷
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לִפְנֵיךְ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוּלַם רַבּוֹנֶךָ דִּיּוֹ לָךְ כְּמִדְרִיךְ וְתוֹמֶךָ.
32. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹוֵי הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בֵּבֶת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהַדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לִבְךָ. וְעַשִּׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה. ⁸
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים יָבִיאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מִפְּרָשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֵךְ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאָמַרְנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עַם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֲנֹשׁ מִכָּאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִ' מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבָּאנוּ מְשָׁלִים (אֶסְמַכְתָּאוֹת וְהוֹכְחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא רְאוּ אוֹתָהּ! אָבַל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֵאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָךְ הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ לְשָׁלִיחֵי³

42. הוּא כְּמַעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחֲזַקְנוּ בָּהֶם, אֵךְ סוֹפֹם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֲנֹשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הִרְאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֵחַ לוֹ אֶת תַּאֲוֹתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ!⁴

44. הָאֵם אַתָּה סָבוֹר כִּי מִרְבִּיתֶם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבָהֱמוֹת, אֲפֹלִי תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רְאִיתָ אֵיךְ רַבּוֹנָךְ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפְּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ,⁵ וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֵר כֵּךְ אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לֹאֵט לֹאֵט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה כְּלָבוּשׁ¹, וְאֵת הַשָּׁנָה לִמְנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵיג מַחְיָה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֶמָּה מִמָּה שֶׁבָּרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמֵּיִם) בִּיְנֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכוּ אֶל תִּשְׁמַע לְכוֹפְרִים, וְהִלָּחֵם בָּהֶם מִלְחָמָה גְּדוֹלָה (בַּעֲזָרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבָּב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיו מִתּוֹקִים וְעָרַבִים, וְהַשְׁנִי שְׁמִימִיו מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בִּיְנֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמְסוּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמֵּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחֲסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָךְ הַכֹּל יָכֹל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֲלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהַזִּיק לָהֶם, וְכָךְ נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלָם אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלִכְל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּךְ עַל הַחֵי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשַׁבַּח אֶת תְּהִלָּתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדּוֹ.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת בְּיִנְיָהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּד עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוא הֶרְחָמָן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׁאַל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּא בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לֶרְחֻמָּן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הֶרְחָמָן? הֵאֵם נִסְגַּד לְמִי שְׁאַתָּה תַּצְנֶה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהִתְרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוּחָה (הַשְּׁמֵשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפּוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הֶרְחָמָן הַמֵּהֲלָכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוֹת, וּבַדְּבָרָם אֶתֶם הַנִּבְעָרִים בְּנִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילוֹתֵיהֶם מִתַּפְלָלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגִּידָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתַּפְלָלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הִרְחַק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֵשׁ גִּיהֶנָּם, כִּי עָנְשׁוּ נַחֲחִי,
66. מֶה רַע לִשְׁכֹּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכַאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מֵהוֹנָם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דֶּרֶךְ בֵּינֵינוּ,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתַּפְלָלִים לְאֵל אַחֵר זֹלַת אֱלֹהָ, וְלֹא יִהְיֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אֱלֹהָ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עַל עָנְשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִכְפַּל עָנְשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מֵלֹא חֲרָפָה בְּגִיהֶנָּם לְנֶצַח,
70. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר חֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.
71. הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרֻטִּים אֶל אֱלֹהָ,
72. וְאֵלֶּה שְׁאֵינָם מַעֲדִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעוֹבְרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסראי 17 : 29.

73. והם אשר אם יזכירו להם את אותות רבונם, אינם שומעים אותם
בחרשות ועורון (אלא מקשיבים אליהם בעין ובאזן פתוחה),
74. והם האומרים, רבוננו! תן לנו קורת עין (נחת) בנשותינו וילדינו, ועשה
אותנו דגמת מופת ליראים,
75. כל אלה יקבלו כגמול על סבלנותם החדר העליון (בגן עדן), ושם יתקבלו
בברכה ודרישת שלום,
76. ושם ישכנו לנצח, יפה הוא למכון ולמקום.
77. אמר, לא היה רבוני שם לב אליכם לולא קריאתכם. ואולם אתם
הכחשתם, ולכן אין לכם מנוס מהענש.

26

סִוֵּרַת אֶשׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 5 : 21 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא 26

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַסֶּפֶר הַגָּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנָשִׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשָּׁמַיִם שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרֵיהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הַרְחֵמֶן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֶרֶף,⁵
6. וּמִתְבַּחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעָגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמְהָ הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֵךְ רַבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רְבוּנָךְ הוּא הָעֶזֶז וְהַרְחוּם.

קטע 2

10. זִכְרֵךְ כְּאֶשֶׁר קָרָא רְבוּנָךְ אֶל מוֹסֵא, לֵךְ אֶל הָעָם הַכּוֹפֵר,
11. הָעָם שֶׁל פְּרַעַלָּה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֲנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָ)?
12. אָמַר, רְבוּנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשְׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרֵהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שֶׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָאֲרוֹן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִּי, וּמִפֶּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 20: 27 - 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנִיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאָנוּ אֲתֶכֶם מְקֻשָּׁבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסָא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מִחַיֶּיךָ,
19. וְעִשִּׂיתָ מָה שְׁעִשִּׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסָא), מָה שְׁעִשִּׂיתִי אִזּוֹ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲזִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעֹשָׂה אוֹתֵי כְּשָׁלִיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדַּלְתָּ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֶסֶד שְׁעִשִּׂיתָ לִי בְּזִמּוֹ שֶׁשְׁעַבַּדְתָּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסָא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לֵאלֹהָ שֶׁהָיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסָא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אַכֵּן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁנָע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסָא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אַכֵּן אִם תִּקְחוּ לָךְ אֱלֹהִי זולָתִי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסָא), אֲפֹלוּ אִם אָבוֹא אֵלֶיךָ בַּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָ?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵיא אוֹתָהּ אִם בְּאַמַּת אֶתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַהֲנֵה לְבָנָה הִיא לְרֹאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חג'יר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פִּרְעָה) לַמְּנַהֲיָגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, אַכֹּן זֶה הוּא מְכַשֵּׁף אִמּוֹ,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְם מֵאַרְצְכֶם בְּכַשְׁפָּיו. מָה עֲצַתְכֶם?
36. אֲמָרוּ, עֲכָב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזֶמֶן מָה, וְשָׁלַח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מְכַשֵּׁף אִמּוֹ.¹
38. וְהַמְכַשְׁפִּים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וְנֹאמַר לַאֲנָשִׁים, הֲאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי נֶלֶךְ אַחֲרֵי הַמְכַשְׁפִּים אִם הֵם מִנְצָחִים.
41. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְׁפִּים אֲמָרוּ לְפִרְעָה, הֲאֵם נִקְבַּל פָּרֶס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנָּם כֵּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמְקַרְבִּים לָנוּ.³
43. אַז אָמַר מוֹסָא לְמְכַשְׁפִּים, הִשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חֲבֻלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשְׁבָּעַם, בְּעוֹז פִּרְעָה אֲנוּ מִנְצָחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹסָא הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיזַת הָעִינִים שֶׁלָּהֶם,⁴
46. וְנִפְּלוּ הַמְכַשְׁפִּים מִשִּׁתְּחוּיָם,
47. וְאֲמָרוּ, כָּבֵד הָאֱמֻנָה בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹסָא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאָמַר (פִּרְעָה), הֲתֵאֱמִינוּ לוֹ לִפְנֵי שֶׁהִרְשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בִּנְרָאָה שֶׁהוּא הַגְּדוֹל שֶׁבָכֶם שֶׁלִּמַּד אֶתְכֶם אֶת הַכַּשּׁוֹף! סוֹפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כֵּךְ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אֲמָרוּ, אֵין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיּוֹתָנוּ מִרָאשׁוֹנֵי הַמֵּאֱמִינִים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) יִסָּלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֱמֻנָה).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7 : 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125.

7. ר' סורת טא. הא 20 : 73.

קטע 4

52. אחר כֶּךְ הַשְּׁרִינוּ לְמוֹסָא, צָא עִם עֲבָדֵי בְלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם.
53. וְשָׁלַח פְּרָעָה בְּעָרִים מְאַסְפִּים (לְאַסֹּף חִילִים).
54. (וְאָמַר פְּרָעָה), אֵלֶּה הֵם עֲדָה קִטְנָה,
55. אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ.
56. וְאִנְחָנוּ כְּלָנוּ מוֹכְנִים וְעוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁמֶר.
57. וְנוֹצִיא אוֹתָם (פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו) מִגְּנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
58. וּמֵאוֹצְרוֹת וּמִקוֹם מִפָּאָר,
59. כֶּךְ עָשִׂינוּ, וְהוֹרְשָׁנוּ כָּל אֵלֶּה (הָאוֹצְרוֹת) לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל,¹
60. וְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בִּבְקָר (עִם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ),²
61. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת זֶה אֶת זֶה, אָמְרוּ אֲנָשֵׁי מוֹסָא, הֵם עוֹמְדִים לְהַשִּׁיג אוֹתָנוּ.
62. אָמַר (מוֹסָא), לֹא וְלֹא, כִּי רַבּוֹנִי עָמִי וְהוּא יִנְחָנִי מִיִּשְׁרָיִם.
63. אִזּוּ הַשְּׁרִינוּ לְמוֹסָא, הִכָּה בְּמִטָּד אֶת הַיָּם, וְהַיָּם נִקְרַע, וְכָל חֵלֶק (מִן הַיָּם) כָּהָר עָצוֹם הִנָּשָׂא.³
64. וְנִמְשָׁד שָׁמָּה (אֶל תוֹד הַיָּם) אֶת הָאַחֲרִים (פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו),
65. וְהִצְלָנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחְדּוֹ,
66. וְהִטְבַּעְנוּ אֶת הָאַחֲרִים (פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו).
67. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
68. רַבּוֹנָד הוּא הַעֲזוּז וְהַרְחוּם.

קטע 5

69. וּקְרָא לְפָנֵיהֶם עַל דָּבָר אֲבָרָא הֵימָּן,
70. בְּאוֹמְרוֹ אֶל אֲבִיו וּבְנֵי עָמוֹ, מַה זֶּה אַתֶּם עוֹבְדִים?
71. אָמְרוּ, אֲנוּ עוֹבְדִים פְּסָלִים וְנִשְׂאָר מִסּוּרִים לָהֶם.⁴
72. וְאָמַר, הִישָׁמְעוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם לַעֲזָרָה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 137 ; סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 77.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 52.

73. או שְׁמָא יוֹעִילוּ לָכֶם או יִזְקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מָצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אֲתֵם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וְיִשְׁקֵנִי,
 80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֶכְמָה וְצָרְפְּנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִרְשׁוּ גִּנַּת חֲנֻעַם,
 86. וְסִלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאֵל תְּבַיֶּשְׁנִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים,
 88. בְּיוֹם שְׁלֹא יוֹעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וַיִּקְרַב גַּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
 91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֹאמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפֹה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבְּלָעָדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכֵלוּ לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם, או לְהִגֹּן עַל עַצְמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וּגְדוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינֵיהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאס 6 : 81 ; סורת יונוס 10 : 71 ; סורת חוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח'רופ 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהִה! כִּי הִיִּינוּ בַתְּעִיָּה בְּרוּרָה,
98. בְּהִשּׁוּתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,
100. אִין לָנוּ עֵתָה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חֵם,
102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִיִּינוּ מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
104. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.
- קטע 6**
105. וּבְגִי עִם נוֹחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְחִים,
106. בְּאֲמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוֹחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִה?
107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שִׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שִׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
111. אָמְרוּ, כִּי־צַד נֶאֱמִין לָד, וְרַק הַבְּזוּיִים הֵלְכוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אָמַר (נוֹחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מֶה הֵם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנַי רַבּוֹנִי בְּלָבָד, לוֹ תַחֲוֹשׁוּ,
114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנַי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אִין אֲנִי אֶלֹא מְזַהֵר גְּלוּי.
116. אָמְרוּ, נוֹחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.
117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּגִי עִמִּי מִכְחִישִׁים לִי,
118. שְׁפֹט אֶתְּה בֵּינִי לְבִינֶם, וְהַצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתִּי.
119. וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
122. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קטע 7

123. גַם אֲנָשִׁי עֲאֵד הִתְכַּחְשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיָּחַד לְשְׁלִיחֵם הַיּוֹד),
 124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הַיּוֹד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ!
 125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שֶׁכָּרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כְּאֵלֹו תַּחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבִתְקַפְכֶּם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוֹא אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְעוּ,
 133. הָעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנּוֹת, וּמַעֲנִנּוֹת.
 135. אֲכֹן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבֹא עֲלֵיכֶם עֲנֵשׁ יוֹם עָצוֹם.
 136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אִין זֶה (מָה שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֶלֶּא מִנְהַג הָרִאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחְנוּ אֵינָנו נִעְנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחְנוּ הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲךָ מִרְבִּיתָם לֹא
 יֵאֱמִינוּ,²
 140. רַבּוֹנָךְ הוּא הָעֶזְיוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הַכְּחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
 142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלָת, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שֶׁכָּר, כִּי שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת מוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;

וסורת אל-פגיר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
147. בגנות ומעונות,
148. ושלדות תבואה ועצי תמרים בשלים,
149. ותחצבו בתים בהרים בכשרון,
150. יראו אפוא את אלה ושמעו בקולי,
151. ואל תציתו לדברי המשחיתים,
152. אשר ישחיתו על הארץ ולא יעשו הישר.
153. הם אמרו, אכן, אתה מן המכשפים,
154. אין אתה בלתי אם אדם כמונו, הבא אפוא אות אם אתה צודק.
155. אמר, הנה נאקה (גמלה), לה משקה ולכם משקה יום קבוע,
156. ולא תגעו בה לרעה, פן יאחז בכם ענש יום עצום,
157. ואולם הם הרגו אותה, אך למחרת התחרטו,¹
158. משום שבא עליהם הענש. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
159. רבונך הוא העוזז והרחום.

קטע 9

160. גם בני עם לוט התכחשו לשליחים,
161. אמר להם אחיהם לוט, הלא תיראו את אלה?
162. אכן אני שליח נאמן לכם,
163. יראו אפוא אלה ושמעו בקולי,
164. אין אני דורש מכם שכר, כי שכרי על רבון העולמים.
165. התבואו אל הזכרים בתאונה מבני אדם,
166. ומזניחים את נשותיכם שברא אלה עבורכם? אכן, אנשים עוברים חק אתם.
167. אמרו, לוט! אם לא תפסיק, תהיה מן המוצאים (מן העיר שלנו).²
168. אמר, אני שונא מה שאתם עושים,
169. רבונני! הצל אותי עם בני ביתי מאשר יעשו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאִמָּנָם הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,
171. חוּץ מֵאִשָּׁה זָקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
172. אַחֲרֵי הִרְסָנוּ אֶת הָאַחֲרִים,
173. וְהִמָּטְרָנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמּוֹזְהָרִים.
174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
175. רְבוּנָדָּה הוּא הָעִזּוּז וְהַרְחוּם.
- קטע 10**
176. אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הַיָּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים.
177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ?
178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָהּ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
180. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׁכָר, כִּי שָׁכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שֶׁלֹּמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
183. וְלֹא תַחְסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים.
185. אָמְרוּ, הִנֵּד מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
186. וְאִינָדָּ אֵלָּא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שֶׁקָּרוּ,
187. הִפֵּל עָלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
189. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱמָרוּ עֲנֵשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנִיִּים הַשְּׁחֹרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה עֲנֵשׁ יוֹם עֲצוּם.
190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
191. רְבוּנָדָּה הוּא הָעִזּוּז וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאִכְּנוּ הוּא (הַקּוּרְאָן) הַיֵּרֶד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 193. יֵרֶד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
 194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְּזֵהִירִים,¹
 195. בְּלִשׁוֹן עֶרְבִית בְּרוּרָה,
 196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שֶׁקֶדְמוֹ.²
 197. הָאֵם אֵין בָּזָה אוֹת בְּשִׁבְלֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזֶר, לֹא עֶרְבִי,
 199. וְהִיָּה קוֹרָא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
 200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
 201. לֹא יֵאֱמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְּכַאֵיב,
 202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ,
 203. וַיֹּאמְרוּ, אֶפְשָׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
 204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחִישׁ אֶת עֲנִשְׁנוּ?⁶
 205. הִרְאִיתִי! אִם נֶאֱרִיד יְמִיָּהֶם בְּנַעֲיֻמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
 206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
 207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
 208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מִזֵּהִירִים,⁸
 209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
 210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
 211. מִשּׁוּם שֶׁזָּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
 212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 12.

5. ר' סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופי' 90 - 91 ; סורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופי' 53.

7. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 96 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-לִיל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

213. אַל תַּעֲבֹד אֱמוּנָה עִם אֱלֹהָ אֱלֹהֶיךָ אַחֵר, כִּי תִהְיֶה מִן הַנִּעֲנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֶפֶךָ לְאִשֶּׁר הָלַכְוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסִמַּךְ עַל הָעֵזוֹז וְהַרְחוּם,
218. הַרֹאֶה אוֹתְךָ בְּקוֹמְךָ לַתַּפְּלָה,²
219. וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁלְּךָ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הֲאֵגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְּׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם מְכֻזָּבִים.
224. וְהַמִּשְׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשּׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאֶה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבָּחִים וְלִפְעָמִים מְגַנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כִן אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהֵי, כִּי הֵם יִנְצְחוּ אֶת עוֹשֵׁי קִיָּהֶם שִׁירְגִישׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת יונוס 10 : 61.

27

סִוֵּרַת אֶן-נֶמֶל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נֶמֶל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נֶמֶל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס.¹
2. אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
3. הַמְקִימִים אֶת הַתִּפְלָה וְהַנּוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוּחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוֹלֵם אֱלֹהָ שְׁאִינָם מֵאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם, וְאִינָם יוֹדְעִים אֶת דֶּרֶכָם,⁴
5. לָהֶם נוֹעַד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאִכּוּ אֶתָּה מִקִּבֵּל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעַר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כַּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרַד זֶה אֲשֶׁר בָּאשׁ זֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ, וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזּוֹ וְהַחֶכֶם.
10. הִשְׁלַךְ אֶת מַסֵּד! כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נָחַשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמְּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קְרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֱלֹהָ אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב בַּמְּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15: 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19: 97; וסורת פוצלת 41: 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 114; וסורת חוד 11: 1.

6. ר' סורת טא. הא 20: 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 110; וסורת טא. הא 20: 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהִיא תֵצֵא לִבָּנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעֲהָ אוֹתוֹת אֲשֶׁר תָּבִיאֵם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בִבּוֹא אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחָשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטָאִים וַיִּהְיוּ רִים. וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקְתָּ הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמֵּאֲמִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֱלֹהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְאֲדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שִׁיחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מַלּוֹת תוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִקְתָּ לִּי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֵר כֵּן הוּא עָרַךְ מִפְּקֵד לְגְדוּד הָעוֹפֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אֶעֱנִישָׁהּ קֶשֶׁה אוּ אֶזְבְּחָנָה אִם לֹא תָבִיא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עָבַר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לְמַדְתִּי לְדַעַת דְּבַר שְׁאֵתָה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבֵּאתִי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאֲרָץ שְׂבָא.
23. מִצֵּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֶּסֶם מַלְכוּת מִפָּאָר.
24. מִצֵּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֱלֹהָ, וְהִשְׁטִין הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּיפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסִּירֵם מִן הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. וְלֹא יִסְגְּדוּ לְאֱלֹהָהּ הַמוֹצִיָּא אֶת הַחֲבוּי בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְיִודַע מֶה שְּׁמִסְתִּירִים וּמֶה שְּׁמַגְלִים,¹

26. אֱלֹהָהּ, אִין אֱלֹהָהּ זֹלָתוֹ, רַבּוֹן בְּסֵי הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.

27. וְאָמַר סוּלִימָאן, עוֹד נִרְאָהּ, אִם אָמַת אוֹ שְׁקַר דְּבִרְתָּהּ.

28. הוֹלִיכִי מִכְתָּבִי זֶה וְהִטִּילִי אוֹתוֹ אֲלֵיהֶם, וְאַחֵר רַחֲקִי מֵהֶם וְרֹאֵי מֶה יַעֲשׂוּ.

29. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָהּ, הוּא הַנִּכְבָּדִים! הִגִּיעַ אֵלַי מִכְתָּב נִכְבָּד.

30. מְסוּלִימָאן הוּא. וְהוּא, בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם,

31. אֵל תִּתְנַשָּׂאוּ עָלַי, וּבֹאוּ אֵלַי מִתְּמַסְרִים לְאֱלֹהָהּ.

קטע 3

32. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָהּ, הוּא נִכְבָּדִים! אֲבַקֵּשׁ אֶת עֲצַתְכֶם בְּעִנְיִנִי זֶה, אִינִי מַחְלִיטָה בְּלִי שְׁאֲתִיעֵץ עִמָּכֶם וְתִהְיוּ עֲדִים לְהַחְלָטָתִי.

33. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁי כּוֹחַ וְאֲנָשִׁי חֵיל רַב, אֵד בְּיָדֶיךָ הַהַחְלָטָה וְרֹאֵי מֶה תַּצְוִי לָנוּ.

34. אָמְרָהּ, הִנֵּה הַמַּלְכִּים בְּבוֹאֵם אֶל עִיר יַחְרִיבוּ אוֹתָהּ וְיִשְׁפִּילוּ אֶת נִכְבָּדֶיהָ, כִּי קָדַם מִנְהֶגָם,

35. וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַחַת לָהֶם מִתְּנָה, וְאַחֲכָהּ לְאַשֵּׁר יַחְזְרוּ הַשְּׁלִיחִים.

36. כְּאֲשֶׁר בָּא (שְׁלִיחַ הַמַּלְכָּה) אֶל סוּלִימָאן, וְאָמַר (סוּלִימָאן), הִבְרָצוּנְכֶם לְהוֹסִיף לִי הוּא? אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהָהּ טוֹב מֵאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם, לֹא כִי אַתֶּם תַּשְׁמַחוּ בְּמִתְּנָה אֲשֶׁר תִּקְבְּלוּ מִמִּי שֶׁהוּא.

37. חֲזֹר אֲלֵיהֶם (שׁוֹלְחִיד), וְאַנְחָנוּ נִתְקַף אוֹתָם בְּצַבָּאוֹת אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לַעֲמֹד בְּפָנֵיהֶם וּנְגָרְשׁם מֵאַרְצָם וּנְכַנְעִים וּמִשְׁפָּלִים.

38. אַחֵר קָדַם פְּנֵה סוּלִימָאן אֶל שְׁרָיו וְאָמַר, מִי מָכֶם יָבִיא אֵלַי אֶת כֶּסֶם מַלְכוּתָהּ לִפְנֵי שְׂיָבוֹאוֹ אֵלַי מִתְּמַסְרִים?

39. וְאָמַר שֵׁד² מֵהַג'וֹ, אֲנִי אָבִיא אוֹתוֹ אֲלֶיךָ עוֹד לִפְנֵי שְׁתַּקּוּם מִמְּקוֹמָךְ. יֵשׁ בְּכוּחִי לְהַבִּיאוֹ, וְנִגָּמֹן אֲנִי לַעֲשׂוֹתוֹ.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפרית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין.
וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני,
לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש,
הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נכרו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או
שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הכזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז
אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבלעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה
מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של)
הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר
(סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי
עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון
העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה,
והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה
לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אללה אשר אתך.³
והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה
ונהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת
בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14: 8; סורת אר-רום 30: 44; וסורת פוצלת 41: 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 7: 75 - 76.

3. ר' סורת אנ-נמל 4: 78; סורת אל-אעראף 7: 131; וסורת יא. סין 36: 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54: 29; וסורת אש-שמש 91: 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וַיֵּרָא אֶפְרָא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתָם. הִנֵּה אֶנְחֵנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַיִּרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאֵתֶם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתִאָּוָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֵתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֵת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבָּד אֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הָיָה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטַרְנוּ הַמּוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאִזְהָרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחֲמַד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עֲבָדָיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתֶם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלַתֶם לְגַדְלָהּ³ הִישׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵדָּה הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקִבַּע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשֵׁם חֵיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יִשׁ אֵלֶּה מִלִּבָּד אֵלֶּה? וְאוֹלָם מְרַבִּיתֶם אֵינָם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת ע'אפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויעביר את הרעה¹ ומוריש לכם את הארץ?² הִישׁ עוד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? מַעַט הוא אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת הנפש והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הנֶשֶׁם)? הִישׁ עוד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? יתַעַלֶּה אֵלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)?³ ומי יתן לכם פִּרְנָסָה מן השמים ומן הארץ?⁴ הִישׁ אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכָחוּתֵיכֶם אִם צוֹדִקִּים אַתֶּם.⁵
65. אָמַר, אֵין מִי שְׂבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע אֶת הַנִּסְתֵּר, מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה.⁶ וְאִינֶם יוֹדְעִים מְתִי יוֹקְמוּ לַתְּחִיָּה,⁷
66. דַּעְתֶּם לֹא יִכְלָה לְהַשִּׁיג אֶת הָאֲחֵרִית, וְגַם הֵם מְטִילִים בָּהּ סִפְקָ, יֵתֵר עַל כֵּן, הֵם לֹא יִכּוּלִּים לַחֲשֹׁב עָלֶיהָ.

קטע 6

67. וְהַכּוֹפְרִים טוֹעֲנִים, הָאֵם לְאַחֵר שְׁנֵהִיָּה לְעַפֵּר וְגַם אֲבוֹתֵינוּ, נוֹצֵא (חַיִּים מִקְבְּרֵינוּ)?
68. אָכֵן כָּבֵר הִבְטַח לָנוּ וּלְאֲבוֹתֵינוּ כְּזֶה לְפָנִים, אֵין זֶה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.
69. אָמַר, הִתְהַלְכוּ בְּאֶרֶץ, וּרְאוּ אֵיךְ הָיָה סוּפָם שֶׁל הַפּוֹשְׁעִים,
70. וְלֹא תַעֲצֹב בְּגִלְגָּלָם וְלֹא יֵצֵר לָךְ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר זָמְמוּ.
71. הֵם אוֹמְרִים, מְתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִקִּים?
72. אָמַר, יִתְּכוּ כִּי כָבֵד הִתְקַרֵּב אֵלֵיכֶם חֶלֶק מֵאֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם לְהַחִישׁ.⁸
73. אַמְנֶם, רְבוּנָד הוא רֵב-חֶסֶד לְבָנֵי אָדָם, וְאוֹלָם מְרִבִּיתֶם לֹא יוֹדוּ לוֹ.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 53 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 30 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 165.

3. ר' סורת אר-רום 30 : 23 ; וסורת אל-בורוג' 85 : 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 54 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; וסורת אט-טארק 86 : 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31 : 34 ; וסורת אל-אעראף 7 : 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 51 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 54.

74. אַךְ רְבוּנְךָ יוֹדַע מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שִׁיגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתֵּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשָׁם בְּפִנְקֹס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֻמָּת לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאָכֵן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים בּוֹ.
78. רְבוּנְךָ יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסְמַךְ עַל אֱלֹהָה, כִּי אַתָּה עַל (דֶּרֶךְ) הָאֻמָּת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלִתֶּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשִׁמְעַי, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמְעַי אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וְיִכְנּוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיִתָם. רַק בְּאֲזִי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהָרִי מִסְּלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שִׁיכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, תִּדְבֹּר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרֹךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכְאֲשֶׁר יְבוֹאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹהָה), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבְנַתֶם אוֹתָם! אוּ מַה הַדְּבָר אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם?⁴
85. אֲזִי יוֹטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְבְּרוּ.
86. הֵאֵם לֹא יֵרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֵת הַיּוֹם לַפְעֻלָּהּ? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוּפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעָדִי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹהָה, וְהִכַּל יְבוֹאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תִּחְשַׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲךָ הֵם יִחְלְפוּ כְּחִלּוֹף הָעָנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹהָה אֲשֶׁר תִּקֵּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אטי-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֵׂה), וַיְהִי בְּטוֹחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹלָה) קָדַשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לַהֲיֹת מִן הַמַּסְלָמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאִין. כָּל הַמִּקְבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹלָה. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּרֹו אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרְבוּנָךְ מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוֵּרַת אֶל-קַצֵּץ הַסְּפוֹר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצֵּץ, הַסְּפוֹר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְּפוֹר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹
2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²
3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים (בְּקוּרָאן הַזֶּה).
4. הִנֵּה פְרָעָה הִתְנַשְּׂא בְּאָרֶץ וַעֲשָׂה אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהִשְׁפִּיל שְׂכָבָה אַחַת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חִיָּה, כִּי הָיָה מִן הַמִּשְׁחִיתִים.
5. אֵד אֲנַחֲנוּ הַחֲלַטְנוּ לְהַטּוֹת חֶסֶד לְחַלְשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיֹרְשִׁים,
6. וּלְכוּנֵן אוֹתָם בְּאָרֶץ, וּלְהַרְאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חִשְׁשׁוּ בָּן יִקְרָה לָהֶם.
7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אֵד אִם אֶת דּוֹאֲגָת לַחַיִּיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֵל תַּפְחָדִי וְאֵל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחֲנוּ נַחְזִירָהוּ אֵלַיִךְ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאֶחָד הַשְּׁלִיחִים.
8. אֶחָדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יְהִיָּה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהַבִּיא עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מִשּׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.
9. וְאֶמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אֵל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִאֲמָצְהוּ לְבֶן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחֲוֹשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יְהִיָּה עַל יָדוֹ).
10. וּלְבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקִרְבָּה,³ וְכִמְעַט שֶׁגִּלְתָּה אֶת סוּדוֹ, לוֹיֵא חִזְקָנוּ אֶת לְבָה, לְמַעַן תַּהֲיָה מִן הַמֵּאֲמִינִים.
11. אֲזִי אֶמְרָה לְאַחֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתַבֵּט בּוֹ מִן הַצָּד, וְהֵם לֹא יַחֲוֹשׁוּ.
12. וְאֶסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לִפְנֵי (שֶׁהַחֲזָרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אֶמְרָה (אַחֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תַעֲצֵב, וּלְמַעַן תִּדַּע, כִּי הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּת הִיא. וְאוֹלָם מְרִבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וּבָא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְּקוּטָטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֵדְתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֵדְתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אִזְּ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגוֹ אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אָכֵן, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעָה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאִיתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוֹא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לַפּוֹשְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאַר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאֲמַשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאִזְּ אָמַר לוֹ מוֹסָא, אָכֵן, שׁוּגָה גָּמוֹר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֵּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הַרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגוֹ אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הִרְגַּתְּ נָפֶשׁ אֶתְמוּל? אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְץ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצָה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדִי הָעִיר הַחֲלִיטוֹ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוֹא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הֲצִילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּין, אָמַר, אוֹלִי יִנְחֵנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּין, מִצָּא שֵׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיָּהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמַר, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהַשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיָּהֶם). וְאֵבִינוּ זָקֵן מְאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כֹּךְ פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כַעַת לְחִסְדָּךְ,
25. אַז בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְׁתִּים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כְּדִי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוֹר הַשְׁקָאָת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפוּר (שֶׁלוֹ עִם פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבֵּר נִצַּלְתָּ מִן הָאִנְשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.
26. אַז אָמְרָה אַחַת מִשְׁתֵּיהֶן, אָבִי! שְׁכַר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאֶשֶׁר שְׁכַרְתָּ הוּא, הַחֹזֵק וְהַנָּאֵמָן.
27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׁתֵּי בְנוֹתֵי אֵלֶּה, בְּתַנָּאי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלִי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלֶּלֶה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיֶּשֶׁר.
28. אָמַר (מוֹסָא), דָּבָר זֶה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינְךָ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמָנִים אֲשֶׁר אֶמְלֹא לֹא תִהְיֶה אִיכָּה עָלִי, וְאֵלֶּלֶה עָרֵב לְדַבְּרֵינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מְלֹא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הַהָר. אָמַר לְבָנָי בֵּיתוֹ, חֲכּוּ פֹה. כִּבֵּר רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֻרַכֶּת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלֶּלֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלֶּלֶה לְהַרְגִּיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאֵל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.
32. הַכֵּס יָדָךְ אֵל חִיקָךְ, וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה מִבְּלִי פָגַע. וְאִסְףְּ אֶלֶיךָ כִּנְפֶךָ (זְרוּעֶךָ) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלֶּה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנְךָ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.
33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגֵּיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לִבִּל יִהְרֹגוּנִי,
34. וְהָאֲרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שְׁלַחְהוּ אֹתִי לְתַמְדָּ בִי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.
35. אָמַר (אֵלֶּלֶה), נַחֲזֵק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגְיֵעוּ אֵלֶיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהַהוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְחִים.

36. **אִלָּם כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֵלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֱלֹה כִּי אִם כְּשִׁפְסִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׁמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאַתָּה מִזְמִין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.**
37. **וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדַע טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הֵבִיא הַהֲדָרָכָה מֵאֲתָוּ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הָבָא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.**
38. **וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֵס אֱלֹה מִבְּלַעֲדִי. הַכֵּן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגִּדָּל, לְמַעַן אֲרָאָה אֶת אֱלֹהֵיוּ שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אָנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.**
39. **הוּא (פְּרָעָה) וְחִילָיו הָיוּ יְהִירִים בְּאַרְץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזֻרוּ אֲלֵינוּ.**
40. **וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אִפּוֹא, אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.**
41. **וְעִשִּׂינוּ מֵהֶם דְּגָמָא לְאֱלֹה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.**
42. **כִּבְר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ מִן הַמְּשֻׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.**

קטע 5

43. **כִּבְר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבְנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.**
44. **וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמַד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כְּאֲשֶׁר מִסְרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהוֹרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲרָבִים לְכָךְ.**
45. **כִּי אַחֵר כִּדְּהִימוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גִרָת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֵלֶיךָ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.**
46. **וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנוֹךְ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלִי יִזְכְּרוּ.**

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. וְשָׁלַחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֵד) כְּדִי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כְּדִי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ אֹז, רְבוּנִנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלֹּךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לֹו כְּפִי שְׁנֵתָן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלִּפְנֵימֶיךָ? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֵלֶּלָה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאֹז אֵלֶּךְ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
50. אֲדָּ אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיּוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאֵין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֵלֶּלָה? וְאֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטָאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹּר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאֵלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לִפְנֵי (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵיהֶם, יֹאמְרוּ, הֲאֵמְנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנֵנוּ, וּכְבֹּר לִפְנֵי הֵייוֹ מִסְלָמִים.
54. אֵלָה יִנָּתֶן לָהֶם שְׂכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוּמָתָם מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׁוֹמָעַם לִהְיוֹת הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֹּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵין אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרְתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ זָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אֲבָל אֵלֶּלָה יִדְרִיךְ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהוּא מִכִּיר אֶת הַמְדַּרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם גִּלֹּךְ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתָּךְ, נִנְשֵׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוּז קָדוֹשׁ וּבִטּוּחַ שְׁאֵלֵינוּ מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מַצִּדְנוּ? אֲדָּ רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.

5. מנהיגי מכה הכופרים.

58. וְכִמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מִחִיתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלֹא אִם מַעַט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.

59. רְבוּנָד לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.

60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֶלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֶצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחֵי. הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ!

קטע 7

61. הָאֵם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבָיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?

62. בָּיוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הִיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם!¹

63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק הָעֹנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנּוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֶנְחֵנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֶנְחֵנוּ מִצְהִירִים בְּפִנִּיד כִּי אֵין אֶנְחֵנוּ מִחִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).

64. אִזּוֹ יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתָּפִים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֹנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלוֹאֵי וְהֵיינוּ מַדְרִכִּים.

65. בָּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עָנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?

66. בָּיוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהִאֲמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.

68. וְרְבוּנָד יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ.

69. וְרְבוּנָד יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.

70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלֶּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמְּשַׁפֵּט וְאֵלֹיו תַּחֲזֹרוּ (בָּיוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהף 18: 52 - 53; סורת מרים 81: 82; סורת אל-ענכות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 5: 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה, שְׁאִם אֵלֶּלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יָדִי לַיְלָה אַרְבֶּּ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֵלֶּה זֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר! הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה, שְׁאִם אֵלֶּלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְבֶּּ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֵלֶּה זֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמִּיו נָתַן לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ (לָכֶם פְּרִנְסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתָּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֶמְהָה (הַנִּבְיָא שְׁלָהֶם) וְנֹאמַר, הַבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכְחָה הָאֲמִתִּית הִיא לֹאֵלֶּלָה, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְּלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹ² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֲמָנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִּים מִנְּשֵׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֵלֶּלָה אֶת מַעֲוֹן הָאֲחֵרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חִלְקֶךָ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֵלֶּלָה, וְאֵל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאַרְצְךָ, כִּי לֹא יֹאֲהֵב אֵלֶּלָה אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹ), אֲכֹן אֲדָּ בִדְעָתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כִּבְרַת הַשְׁמִיד אֵלֶּלָה לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטָאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכָשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַלּוֹאִי וְהֵינּוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹ. אֲכֹן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גָּמוּל אֵלֶּלָה טוֹב יוֹתֵר לְמֵאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיגוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹ: קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָ, וְלֹא כָל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצֻמוֹ.
82. אַז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לִהְיוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָ מִרְחִיב וּמְצַמֵּץ אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירְצָה מִעֲבָדָיו, וְלֹא חֲסֵד אֱלֹהָ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שְׂאִינָם רוֹצִים לְהַתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהַשְׁחִית, וְהָאֲחֵרִית לִירָאִי אֱלֹהָ.
84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רַע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוּ.¹
85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עֲלֶידָה לְמַסֵּר אֶת הַקּוּרְאָן וְשִׁיבָה הֵשֵׁב (נִחְזִירָה אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרָה וּמִי נָתַן בְּתַעֲלִי גְמוּרָה.
86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) יִנָּתֵן עַל יָדָהּ וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנָהּ. עַל כֵּן אֵל תִּסְיַע בֵּיד הַכּוֹפְרִים.
87. וּבֵל יִרְחִיקוּדָה (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֱלִידָה מִן הַשָּׁמַיִם. וְקָרָא אֶל רְבוּנָהּ, וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַמְּשִׁתָּפִים (לוֹ),
88. וְאֵל תִּפְגֶּה בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחֵר זולָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זולָתוֹ. כָּל דְּבַר יִחְלָף מִבְּלַעְדֵּי פְּנֵיו. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלָטוֹן וְאֵלָיו תִּחְזְרוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוֵּרַת אֶל-עֵנְכָבוֹת הָעֶכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֵנְכָבוֹת, הָעֶכְבִּישׁ» משום השם «אֶל-עֵנְכָבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אלה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אלה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בני האדם כי יעזבו לאמר, האמנו, מבלי שיעמדו במבחן?²
3. הרי כבר נסינו את אלה אשר היו לפניהם, ואללה יודע מי הם הצודקים ומי הם הכוזבים.
4. האם חושבים עושי הרעות כי יוכלו לעבר אותנו, הרי לקוי כוח שפוטם.
5. מי שמקוה להפגש עם אללה, הנה עת מועד אללה בוא לבוא, והוא השומע והיודע.
6. מי שמשקיע מאמץ עלאי, הוא עושה זאת למען עצמו,³ כי אללה אינו זקוק לבני אדם.
7. ואלה שהאמינו ועשו הישר, להם נכפר על חטאיהם ונגמל להם על הטוב אשר עשו.⁴
8. אמנם צוינו על האדם להתנהג בנעם וחסד עם הוריו.⁵ אך אם יתאבדו אתד לצרף לי שתפים אשר אינך מכיר, אל תשמע להם. אלי שובכם, ואודיעכם את מעשיכם.
9. אך אלה אשר האמינו ועשו הטוב, אותם נכניס (לגן) עם הישרים.
10. בין בני האדם יש האומרים, האמנו באללה, אך אם הם נפגעים בשביל אללה, נשימו פגיעת בני האדם כענש אללה.⁶ ואולם בבוא נצחון (למאמינים) מעם רבונך, יאמרו, עמכם היינו. האין אללה יודע אשר בלבבות בני האדם?⁷
11. אכן, אללה יודע מי הם המאמינים, והוא יודע מי הם הצבועים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכִם. אֲךָ הֵם לֹא יִשְׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדֶבֶר, וְהֵם רַק מִשְׁקָרִים.¹
13. הֵם יִשְׂאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עֶצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסְפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֹּתִים יִשְׁאַלּוּ עַל אֲשֶׁר בָּדוּ.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אָלֶף שָׁנִים פָּחוֹת מִמֵּשִׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֶם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנו אוֹתָהּ לְאוֹת לְבְנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָאֵהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבְדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֶתֶם.
17. אָכֵן אֲשֶׁר תַּעֲבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּ בִקְשׁוּ אֶת פְּרִנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבְדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנִית הַמֹּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבֹר הַכְחִישׁוֹ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסַּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּי־צַד יִבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִתְזַיֵּר אוֹתָהּ (לַחִיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ יִצַּר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִי־צַד בּוֹרֵא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֲדָשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יָכֹל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיכְלֻתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מְגֹן וּמוֹשִׁיעַ זוֹלַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת ינווס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתכחש איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזז והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכלו בעולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוּעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֵלָּה, וְצַפוּ לַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחַתּוּ אֶת דִּרְכָּכֶם בְּאַרְצָא.
37. אַךְ הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאָז בָּאָה עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹאֲחֲרֶיהָ כָּרְעוּ וַנִּגְּלוּ מֵתִים בְּבִתְיָהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֵד וְת' מוֹד, הָרִי בְּרוֹר לָכֶם מִחֲרִבּוֹת מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם מֵה שְׁקָרָה לָהֶם. וְקִשְׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמָנָם הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וְכֵן הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פֶּרְעָה וְאֶת הָאֲמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסֵא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהֲגוּ בִּיהִירוֹת בְּאַרְצָא, אַךְ לֹא יָכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הִעֲנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עָלָיו סוּפַת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בָּקַעְנוּ תַּחְתָּיו אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלָּה לֹא עָשָׂקָם, אֲלֹא הֵם אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלֶּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מְגָנִים זוֹלַת אֵלָּה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הַעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלָּה יוֹדַע כָּל דָּבָר עַל הָאֱלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלָתוֹ, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקַח רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלָּלָה בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהִקְיָם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הקורָאן), וְקִים אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנֶעֶת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכַר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֵל תִּתְנַחֲחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּזְרִיִּים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנֵגָת, ¹ פָּרִט לְחוֹטָאִים שְׂבָהֶם. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלוֹ אֲנַחְנוּ מִסְּלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֵלְלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וּמֵאַלְהָ (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמָד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתַבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹוֵלֵא כֹן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אָבֵל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלְלָה אֲשֶׁר נָתַנָּה לָהֶם הַדַּעַת. רַק הַחוֹטָאִים מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאַמְרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֵלָיו אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוּנוֹ? אָמְרוּ, אָכֵן הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֵלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.⁴
51. הֵאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אָכֵן בְּזָה רַחֲמִים וְהַזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אָמְרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֵלְלָה כְּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְׂבָשְׁמִים וּבְבָאֲרָ. וְאַלְהָ אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֵלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָּ לֹוֵלֵא הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ.
54. יִבְקֶשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכֵּן גִּיהֵלִם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הָעָנֹשׁ מַעֲלִיָּהֶם וּמִתַּחַת רִגְלֵיהֶם, אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדִי הַמֵּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשָׁבוּ.
58. אֱלֹהֵי שְׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהֵי נִשְׁכָּנִים בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יִחְיוּ. מִה טוֹב שְׁכַר הַעֲמִלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסָמְכוּ עַל רְבוּכָם.
60. מִה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שְׂאִינָם מִסְּגָלִים לְפָרְנִס עֶצֶם, אֱלֹהֵי יִפְרָנִס אוֹתָם וְאֶתְכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהָעֵמִיד אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְתְּכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהֵהּ. אִם כֵּן, כִּי־עַד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֵת אֱלֹהֵה)?
62. אֱלֹהֵי מֶרְחִיב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירָצָה מַעֲבָדִיו, כִּי אֱלֹהֵי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֵה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהֵהּ. אֲמַר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהֵהּ. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שְׁוֹא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרַכִּיבְתֶם (הַכּוֹפְרִים) עַל סַפִּינָה הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל אֱלֹהֵי בְּמִסִּירוֹת וּמֵאֲמִינִים בּוֹ, אֵד לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיָּבֵשָׁה, יִצְרָפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיָשׁוּבוּ לְכַפֵּר בְּאֲשֶׁר נָתְנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֵד לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מִקְדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הָאֲנָשִׁים סִבִּיבִם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בַּהֶבֶל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהֵה יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדָה כָּזָב עַל אֱלֹהֵה, אוּ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִיָּהֶם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכוֹחוֹת הַשָּׁטָן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאִכֵּן אֱלֹהֵי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סורת אַך-רום

הַרומים

סורה זו קיבלה את שמה «אַך-רום, הַרומים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטיין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלימים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הַרומים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שְׁנַיִם אַחְדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהֵה מִלְכָּנִי וּמֵאַחֲוָרִי (נִצְחוֹן הָרומים).
וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמֵּאַמְיִנִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהֵה. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעוֹזֵר וְהָרַחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְאֱלֹהֵה לֹא יָפַר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם
אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֶת חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינֵי, וּמְסִיחִים דַּעְתָּם מִן
הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהֵה בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהֵה בָּרָא
בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם,
מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֶשֶׁת רְבוּנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוּאִים מָה הִיָּה הַסּוּף שֶׁל
קוֹדְמֵיהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעַבְדּוֹ וּפְתָחוֹ אֶת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
פְּתִיחוֹהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וְשִׁלְחֵיהֶם הוֹפִיעוּ אֲלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן
אֱלֹהֵה מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֶת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָרְעוּ תִּהְיֶה הָרָעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה
וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר יִבְרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית,
וְאֵתָם תַּחֲזִרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין יִתְיַאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. ולא יהיה להם מן השתתפים אשר שתפו לאללה מתעַרבים לטובתם, ואז יכפרו בשתתפיהם שצָרְפו לאללה,
14. וביום אשר תקום שעת הדין, ביום ההוא יפָרְדו (המאמינים והכופרים).
15. אלה אשר האמינו ועשו הטוב, הנה הם שמחים ומאשרים בגן.
16. אך באשר לכופרים ומכחשים באותותינו ובפגישת האחרית, הנה אלה יובאו לעֶנֶשׁ.
17. ושבחו אפוא לאללה בעת תעריבו ובעת תשכימו.
18. לו השבח בשמים ובארץ, ובעת שיחשיך היום ובעת הצהרים.
19. מוציא את החי מן המת, ומוציא את המת מן החי, ומחיה את הארץ אחרי מותה, וכזאת אתם מוצאים (מן הקברות ביום תחית המתים).¹

קטע 3

20. ומאותותיו, אשר ברא אתכם מעפר, והנה אתם בני אדם מתרבים ונפוצים על פני הארץ,
21. ומאותותיו שִׁיצַר בשבילכם בנות זוג מנפשותיכם, למען תשכנו עִמָּהֶן וקבע ביניכם רגשות אהבה ורחמים. אכן בזה אותות לבני אדם חושבים.²
22. ומאותותיו בריאת השמים והארץ והבדלי לשונותיכם וצבעיכם. בזה אותות לאנשי דעת.
23. ומאותותיו שנתתם בלילה וביום, ובקשכם מחסדו (ביום). בזאת אותות לאנשים שומעים.
24. ומאותותיו שהוא מראה לכם את הברק שמעלה בלבבותיכם פחד ותקוה, והוא מוריד מים מן השמים, ויחיה בהם את הארץ אחרי מותה. אכן בזה אותות לאנשים ישפילו.
25. ומאותותיו, שהשמים והארץ מתקיימים בפקדתו.³ אחרי כן בקוראו אליכם קריאה, תצאו מן האדמה (הקברים).⁴
26. ולו כל אשר בשמים ובארץ, וכלם נכנעים לו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57 ; סורת אל-חג' 22 : 5 - 7 ; וסורת יא. סין 36 : 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 41.

4. הכוונה לתחית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; סורת יא. סין 36 : 53 ; וסורת אנ-

נאזעאת 79 : 13 - 14.

27. והוא אשר ברא בראשית והוא אשר יברא בשנית, וכל הוא לו, ולו המשל הנעלה בשמים ובארץ, והוא העוז והחכם.

קטע 4

28. והוא משל לכם משל מנפשכם, האם עבדיכם שתפים לכם במה שהענקנו לכם? ואתם שוים להם בזכויותיכם? או התיראו אותם כיראתכם איש את רעהו? כזאת נפרש את האותות לאנשים מבינים.

29. אבל החוטאים הלכו אחרי תאוותיהם מבלי דעת. ומי הוא אשר ידרוך את זה שאללה גזר שישאר בתעיה? לאלה לא יהיו עוזרים.

30. שא את פניך לדת (האסלאם) כחניף.¹ בריאת אלה אשר ברא את בני האדם עליה. אין לשנות את בריאת אלה. זוהי הדת האמתית, ואולם מרבית האנשים אינם יודעים.

31. שובו אליו ויראוהו וקימו את התפלה, ואל תהיו מן הפגניים,

32. ולא מאלה שנתפלגו באמונתם לסיעות וכל סיעה מהן שמחה בשלה.

33. אם תפגע בבני האדם צרה, הם מתפללים אל רבונם, וחוזרים אליו בתשובה. ואולם כשיטעים אותם מרחמיו, והנה חלק מהם מצרפים שתפים לרבונם,

34. והם כופרים בחסד אשר הענקנו להם. התענגו זמנית, לבסוף תדעו.

35. האם הורדנו להם הזכחה מן השמים, אשר היא תדבר בעד השתפים אשר צרפו לו?

36. אם מעניקים אנחנו לבני אדם חסד, הם מקבלים אותו בשמחה, אך אם תפגע בהם צרה בשל כל שהקדימו ידיהם הם מתאזשים.

37. האם אינם רואים כי אלה מרחיב או מגביל את הפרנסה למי שירצה? אכן בזה אותות לאנשים מאמינים.

38. תן לקרוב משפחה את החלק המגיע לו (מן הצדקה), וגם למסכן ולנע ננד. זה טוב יותר לאלה המבקשים פני אלה. ואלה הם המצליחים.

39. כל אשר תלוו ברבית להגדלת הונכם מרכוש אחרים, לא יוסיף לכם דבר אצל אלה, ורק הצדקה שאתם תורמים לרצות פני אלה היא שתכפיל את גמולכם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וְלֹאֲחֵר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחֵר יַחֲיֶה אֶתְכֶם, הִיֵּשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דְּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִים עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לִמְעַן יִטְעִמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וְרֹאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵים. מִרְבִּיתֵם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִיךָ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרֶם זְבוּא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לַעֲקָבוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הִצִּיעוּ לַעֲצָמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹ),
45. כִּד יִגְמַל מִחֲסָדוֹ לַמַּאֲמִינִים הָעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלִמְעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלִמְעַן יִשׁוּטוּ הָאֱנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלִמְעַן תִּבְקָשׁוּ מִחֲסָדוֹ, וְלִמְעַן תִּזְדוּ לוֹ.
47. כִּבֵּר לִפְנִיךָ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בְּחוֹטָאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמַּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֵה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתֶם קִטְעִים קִטְעִים, וְאֵז אֶתְהָ רוֹאֶה אֶת הַגָּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מִעֲבָדָיו,³ וְהִרְיָהוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחֵר שֶׁהָיוּ מִיֹּאשִׁים לִפְנֵי שְׁיָרֵד עֲלֵיהֶם (הַגָּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹנֵן אֶפּוֹא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, כִּיִּצַּד יַחֲיֶה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחֵר שֶׁהִיְתָה כְּמֵתָה. אֲכֹן כִּכָּה הוּא מַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכָּל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאָכּוּ אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְרִיָּאָה כְּאִשֶּׁר הֵם פּוֹנִים עֲרֵף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְּעִיתֶם, כִּי רַק אֱלֹה הַמֶּאֱמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²
- קטע 6**
54. אֱלֹה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֵל.
55. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כָּכָה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֶּדֶם.
56. אֲזִי יֹאמְרוּ אֱלֹה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיָּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לַלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֱלֹהָ, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יוֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוּעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתָם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לִבְנֵי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מְשָׁל. אָכּוּ אִם תִּבְיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֱלֹה שְׁקֶרְנִים.
59. כִּד חוֹתֶם אֱלֹהָ אֶת לְבוֹת אֱלֹה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֱלֹהָ הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֵל יַחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֱלֹה אֲשֶׁר אֵינֶם מְשַׁכְּנָעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סֹרֶת לִוְקָמָאן לִוְקָמָאן

סורה זו נקראת «לִוְקָמָאן» משום שהשם «לִוְקָמָאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לִוְקָמָאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לִוְקָמָאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אלה אותות הספר החכם,²
3. שהם הדרך והרחמים לעושי הטוב,
4. המקימים את התפלה והנותנים זכאת (צדקה) ומאמינים בעולם הבא,
5. והם המדרכים מרבונם והמצליחים.
6. ויש מבני האדם אשר יקנה התולי הספורים, כדי להתעוה מדרך אללה מבלי דעת ויהתל בה, לאלה צפוי ענש משפיל (בגיהנם).
7. כאשר קוראים לפניו את אותותינו, יפנה ערף מתנשא, כמו מעולם לא שמע אותם, כאלו היה חרש. לפיכך בשר לו ענש מכאיב.³
8. אך אלה אשר האמינו ועשו טוב, להם גנות הנעם,
9. לנצח יהיו בהם. זאת הבטחת האמת של אללה, והוא העוזי והחכם.
10. והוא ברא את השמים בלי עמודים שנראים לעין, וקבע בארץ הרים רמים ונטועים איתן לבד תנוע בכס, והפיץ על פניה מכל רמש. והורדנו מים מן השמים, והצמחנו כל זוג תאנה לעינים.
11. כל אלה הם בריאה של אללה, הראוני מה בראו האחרים זולתו. ואולם הפגניים שרויים בתעיה גלויה ובכורה.

קטע 2

12. וכבר נתנו ללוקמאן את החכמה, (ואמרנו לו), הודה לאלה, כי כל המודה, רק לנפשו יודה, ומי שאינו מכיר תודה הרי אלה אינו זקוק לתודתו, כי הוא בעצמו רב-תהלה.
13. וזכר) באמור לוקמאן לבנו והוא מטיף לו מוסר, בני! אל תשתף לאלה שתפים, כי אכן השתוף (לאלה) הוא עול עצום.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת מוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צוֹיִנוּ עַל הָאָדָם לְכַבֵּד אֶת הוֹרֵיו. ¹ כִּי אָמוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעַמֶּל וְכָאֵב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנָתִים ² עַד שְׁגִמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִיר טוֹבָה לִי (לְאֵלָלָה) וּלְהוֹרִיד. ³ אֵלֵי הַדֶּרֶךְ.
15. אַךְ אִם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיד) לְאֵלֶּךְ אוֹתָךְ לְשִׁתֵּף אֵלֵי שְׁתֵּפִים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנֵתִיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֵלֵי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֵלֵי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוֹ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבָנוֹ), בְּנִי! גַּם אִם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין שֶׁל חֶרְדָּל, בְּתוֹךְ סֵלַע, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, יְבִיאֶנָּה אֵלָלָה (בְּיוֹם הַדִּין). ⁴ כִּי אֵלָלָה מִמְּחָה וּבִקְיָא בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֵׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׁיִפְגַּע בָּךְ, כִּי אֵלָה הֵן הַמִּצְוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֵלָלָה צָנָה).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עָלֵי אֲדָמָה, כִּי אֵלָלָה אֵינּוּ אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצְנֵעַ לָכֵת וְהִנָּמֶךְ קוֹלְךָ, כִּי אִם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.
- קִטְעַן 3**
20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֵלָלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְיוֹתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוּי וּבִסְסֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַכְּחִים בְּדִבְרֵי אֵלָלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדֶּרֶכָה וּבְלִי סִפֵּר מֵאִיר.
21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נִחְגוּ בְּהִתְאָם לְמַה שְׁאֵלָלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׁמַצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶזֶם. ⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֵלָלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשֵּׁר הָאֲמִיץ הַבְּלָתִי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֵלָלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעֵר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזֵרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֵלָלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 233 ; וסורת אל-אחֲקָאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זִלְזֵלָה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 170.

24. לאחר שנתנו להם להתענג לזמן קצר (בעולם הזה) נטיל עליהם ענש קשה.¹
25. אם תשאֵלם, מי ברא את השמים ואת הארץ? נגידו, אֱלֹהִים. אָמַר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהִים, אֲדָרְבָּם אֵינִם יוֹדְעִים,
26. כִּי לְאֱלֹהִים כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהִים אֵינֻם זָקוּק לְבְרִיּוֹתָיו, וְהוּא רַב-תַּפְאֶרֶת.
27. אֱלֹהִים הָיוּ כָּל עַצֵּי הָאָרֶץ לְעֵטִים, וְהֵימָּה לְדִין, וְעוֹד שְׂבָעָה יָמִים מִסַּפָּקִים לוֹ דִּין (לְכַתֵּב אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים), לֹא יֵאָזְלוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים, כִּי אֱלֹהִים עֲזָז וְחָכָם.²
28. אֵין בְּרִיאַתְכֶם וְאֵין תְּקוּמַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) אֶלָּא כְּנֶפֶשׁ אַחַת, כִּי אֱלֹהִים שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.³
29. הַאֵינְךָ רוֹאֶה כִּיצַד אֱלֹהִים יַחְדִּיר אֶת הַלֵּילָה לַתּוֹךְ הַיּוֹם וַיַּחְדִּיר אֶת הַיּוֹם לַתּוֹךְ הַלֵּילָה? וְהוּא הַכֹּפֶר לְפָקוּדוֹ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנּוּעַ בְּמַסְלולוֹ עַד עַת מוֹעֵד. כִּי אֱלֹהִים בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.⁴
30. זֹאת כִּי אֱלֹהִים הוּא הָאֱמֶת, וְאֱלֹהִים אֲשֶׁר קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי שָׁקֶר הֵם, וְאֱלֹהִים הוּא הָעֶלְיוֹן וְהַכְּבִיר.

קטע 4

31. הָאֵם לֹא תִרְאֶה, כִּי הָאֲנִיּוֹת יְרוּצוּ בַּיָּם בְּחֶסֶד אֱלֹהִים, לִמְעַן יִרְאֶה לָכֶם מֵאוֹתוֹתָיו! בְּזֶה אוֹת לְכָל בָּעַל סִבְלָנוֹת וּמְכִיר טוֹבָה.
32. וְאִם יִכְסּוּ אוֹתָם גִּלִּים גְּבוּהִים (כְּהָרִים) וְקוֹדְרִים פְּעֻנִים, מִתְפַּלְלִים (הַנוֹסְעִים הַכּוֹפְרִים) אֶל אֱלֹהִים תְּמִימִים עֲמוּ בַּתְּפִלָּה. אֲדָרְבָּם יֵצִילֻם אֶל הַיְּבֵשָׁה, וְכִבֵּר יֵשׁ בָּהֶם מִתְמַהֲמָהִים בְּאֲמוּנָתָם. אוֹלָם אֵין מִי שְׂכֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו חוּץ מִבּוֹגֵד כּוֹפֵר.⁵
33. בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רְבוּנְכֶם, וְהִרְתֵּעוּ מִיּוֹם (יּוֹם הַדִּין) בּוֹ לֹא יוֹעִיל אָב לְבֵנו, וְבוֹ לֹא יוֹעִיל לְאָבֵינוּ בְּמֵאוּמָה. אָכֵן הַבְּטַחַת אֱלֹהִים אֱמֶת. וְאֵל יִתְּעוּ אֶתְכֶם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵל יִתְּעָה אֶתְכֶם (הַשָּׁטָן) הַמִּתְעָה מִדֶּרֶךְ אֱלֹהִים.⁶
34. אָכֵן אֱלֹהִים רַק אֶצְלוֹ יִדְעֵת מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, וְהוּא מוֹרִיד אֶת הַגֶּשֶׁם מִן הָעֲנָנִים, וְיוֹדַע מַה שֶּׁבִּרְחָם (כָּל נִקְבָּה), וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר תִּרְכַּשׁ לָהּ מִחֵר, וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ בְּאִיזוֹ אָרֶץ תָּמוּת. כִּי אֱלֹהִים יוֹדַע וּבָקִיא.

1. ר' סורת יונוס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82; סורת אל-קמר 54 : 55; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-ח' 22 : 70; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67; סורת אל-ענכבות 29 : 65; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סִגְיָדָה הַסִּגְיָדָה

סורה זו נקראת «אֶס-סִגְיָדָה, הַסִּגְיָדָה» בגלל מה שנוכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסִּגְיָדָה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹסוּ

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרְדַת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקוּרְאָן) הִיא מְרֻבּוֹן הַעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַנְּבִיא) מִלְּבֹ. ² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקוּרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, כְּדִי שֶׁתִּזְהֵר עִם שְׂלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיךְ לְמַעַן יִדְּרֻךְ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים. וְאִזְ עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעְדִּי כָּל מִגֵּן וְלֹא מִמְּלִיךָ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מְנַהֵיג אֶת כָּל הָעֲנִינִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכֶם כְּאֵלֶּךְ שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַרְחוּס,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרָאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֵּין,
8. וְאִזְ יָצַר אֶת זָרְעוֹ מִמִּים מְאוּסִים,
9. וְלֵאחֶר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׂמִיעָה, וְהִרְאִיָּה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אֵךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנוּ טְמוּנִים בְּאֲדָמָה, נַחֲזֹר לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁה עִם רְבוּנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאֻסְפְּכֶם מִלֵּאֲד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תַּחֲזְרוּ אֶל רְבוּנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יונוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תראה את הכופרים (ביום הדין) כשהם מרכינים ראשם בפני רבונם,¹ ויגידו, רבוננו! ראינו ושמענו.² החזר אותנו (לחיים) נעשה את הטוב, כי כעת אנחנו משכנעים.
13. אלו רצינו, היינו מדריכים כל נפש, ואולם בצדק גזרתי, למלא את גיהנם מן הג'ו והאדם (הכופרים) יחדו.³
14. (ביום הדין יאמר לכופרים), טעמו אפוא (את הענש), באשר שכחתי פגישת יומכם זה. הנה אנחנו שכחנו אתכם,⁴ וטעמו ענש הנצח במה שעשיתם.⁵
15. המאמינים באותותינו הם רק אלה, אשר בהזכירם בהם, יסגדו לרבונם בצניעות, וישבחו את רבונם, ואינם מתנשאים.
16. יקומו משנתם, יקראו אל רבונם ביראה ותקוה, ותורמים ממה שהענקנו להם.
17. וכי אין נפש יודעת את הגמול הטוב המצפה להם על מעשיהם הטובים.
18. האם שוה מאמין לכופר? לא! אין הם שווים האחד לשני.⁶
19. אשר למאמינים עושי הטוב להם גנות המעון למשכן (לנצח) על אשר עשו,
20. ואולם אלה אשר סרבו להאמין מעונם האש (הגיהנם). ככל אשר ינסו לצאת מתוכה, יוחזרו אל תוכה,⁷ ויאמר להם, טעמו ענש האש אשר כחשתם בו.
21. אולם לפני הענש הגדול (ביום הדין) נטעימם ענש קל יותר (בעולם הזה), ואולי יחזרו בתשובה.
22. היש חוטא גדול מזה אשר הזהר באותות רבנו, והוא סטה מהם? אנו ננקם בכופרים.

1. בטוי זה «ناكسوا رؤسهم» נמצא במובן אחר «نكسوا على رؤسهم» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת ינוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'אתיה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחִמֵד) בְּסַפֵּק
בְּדָבָר פְּגִישָׁתוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדֶּרֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יְדָרִיכוּ בְּפִקְדֻתָּנוּ כַּאֲשֶׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֵן רְבוּנָךְ הוּא יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים בְּאֲשֶׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִבִּינוּ כְּמָה הַשְּׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אִפּוּא?
27. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּיצַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יְבֹשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִים) זֶרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבוֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהֶעֱנָשְׁתָּם), אִם אַתָּם צוֹדֵקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֱמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אַרְכָּה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחֲכִים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אֲחִיזָאב

הַקּוֹנֶפֶדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אֲחִיזָאב, הַקּוֹנֶפֶדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנֶפֶדְרָצְיָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֶ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֶ יוֹדַע וְחָכֵם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִיד מִרְבוּנָד, כִּי אֱלֹהֶ בָקִיא בְּמַה שֶּׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעָן עַל אֱלֹהֶ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהֶ לְמִשְׁעָן.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֶ לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזְהוּ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוּתִיכֶם שְׁאֲתֶם עוֹמְדִים לְגִרֵּשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מֵאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהֶ מְדַבֵּר הָאֻמָּת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָךְ הַנִּכְוָנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתֶם (הַבְּנִים הַמֵּאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיכֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִנֵּי אֱלֹהֶ. אוּלַם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיכֶם, אַחֲיִכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ יִדִּיכֶם. וְאוּלַם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלַם (לְחֻטָּא הוּא) אִם תִּתְּכּוֹנְתֶם לָכֶךְ בְּלִבְכֶם, כִּי אֱלֹהֶ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הִנְבִּיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמֵאֻמִּינִים מֵאַחֲרֵיכֶם לְעַצְמָם,⁴ וְנִשְׁוֹתֵיו אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוֵי דָם יִהְיוּ רֵאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּהּ זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֶ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמֵּאֻמִּינִים וְהַמִּהְגָּרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלֹא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וִידִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בְּלוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הִנְבִּיא זִכֹּר) שְׁאַנְחֲנוּ כְּכֹר כְּרִתְנוּ בְרִית עִם הִנְבִּיאִים, וְאַתְּךְ (מוֹחֲמַד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וּמוֹסָא וְעִיסָא בֶן מֵרְיָם, כְּרִתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם...: ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נסא' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיְכִין לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בָּבּוֹא אֲלֵיכֶם גְּדוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיִּרְאֶה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. עַת הַסִּתְּעָרוּ נִגְדְּכֶם, מַלְמַעְלָה וּמַלְמָטָה, כְּאֲשֶׁר הֶעֱיִנִים כְּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְּחַד), וַתַּחֲשִׁבוּ עַל אֱלֹהָ מַחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אִזּוּ הָעֲמָדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבּוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלִבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הִבְטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וַיִּקְבּוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ' רַב!⁴ בְּשִׁבִּיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאַמְנֶם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לְסָגָת, בְּאַמְתָּלָה, בְּתִינוּ חֲשׁוּפִים לֹלֵא מָגֵן, וְאוּלֵם הֵם אֵינָם חֲשׁוּפִים, רַק לְבִרְחָם הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלֵם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוֹתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהִתְמַרֵּד נִגְדָּד וּלְחֹזֵר מֵהָאֶסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמָהִים אֶלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָּרְתוּ בְּרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַפְּנוֹת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אִזּוּ לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מַעֲט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מִחֶסֶה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמֶכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ לֹא מָגֵן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת ע'טפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נצייר וקוריט'ה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-ח'נדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'רב, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נא' 4: 72.

18. אֱלֹהָה מְכִיר אֶת אֱלֹהֵה הַמַּעֲקָבִים אֶת אַחִיהֶם מִצֵּאת לְקָרֵב, בְּהִזְמִינִם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מְשַׁתְּתִפִּים בְּקִרְבוֹת אֲלֵא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֶם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבִּיטִים אֲלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוֹלָם כֹּאֲשֶׁר חוֹלֶפֶת הַסִּפְנָה יָכוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינָם בְּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהֵה לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָה יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אֵין קַל מְזָה לְאֱלֹהָה.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ בָּאוּ מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֲלֵא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמֵּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָה דִּגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלַח אֶת תִּקְוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָה וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָה הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכֹאֲשֶׁר רָאוּ הַמֵּאֲמִינִים אֶת מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחְנוּ אֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּה. וְהִדְבֵּר הוֹסִיף לָהֶם אֲמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאָכוּ יֵשׁ בֵּין הַמֵּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתְּחִיבוֹתָם כִּלְפֵי אֱלֹהָה, כִּמְהָ מֶהֱם קִיְּמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקָרֵב לְמַעַן אֱלֹהָה.¹ וְכִמְהָ מֶהֱם עוֹדִם מִמֵּתִינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחִיבוּ לְאֱלֹהָה.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָה לְאִנְשֵׁי הָאִמְתָּה עַל הָאִמְתָּה אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָה הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשִּׁיגוּ טוֹב לְעֲצָמָם, וְאֱלֹהָה חִסֵּף לְמֵאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָה הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהֵה מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר (יְהוּדֵי בְּנֵי קוּרִיטָ'ה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לְכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֶהֱם הִרְגָּתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיָּהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דֶרֶכָה בָּהּ רִגְלִיכֶם, כִּי אֱלֹהָה חֹכֵם-יָכֹל.

1. הָיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבָּה עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סוֹרַת אֵאל עִמְרָאן 3: 179; וְסוֹרַת מוֹחַד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיאַ! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוּצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאוֹתָיו, בִּאֲנָה וְאַעֲנִיק לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְנִים, וְאוֹלָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הַכִּין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מִכֵּן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִם יוֹכַח שְׂאֵחַת מִכֵּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנֹשָׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב, שָׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תַּדְבִּירְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֲשָׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלָבוֹ, וְדַבֵּרְנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֶּיךָ, וְאַל תַּתְּהַדְּרֶנָּה כְּהַתְּהַדְּרוֹת לְמִי הַבְּעֵרוֹת הַקְּדוּמָה. קִיַּמְנָה אֶת הַתַּפְלָה וְשִׁלְמְנָה זָכָאֵת, וְצִיַּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוּצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֵן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּנֵי הַבֵּית (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיאַ) וּלְטַהֲרֶכֶן טְהוֹר,
34. וְזָכְרְנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוּרְאָן) וְהַחֲכֵמָה (הַמְסֵרֶת שֶׁל הַנְּבִיאַ) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֶּיךָ, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוּקִים וְהָאֲדוּקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלּוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלּוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּוֹת, וְהַנּוֹתָנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתָנוֹת צִדְקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הַכִּין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעָצוּם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוגוראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאֶשֶׁר אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לָאֵף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבְּרָרָה לְהַחֲלִיט בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ הָרִיחוּ תוֹעָה תַּעֲיָה בְּרוּרָה.¹
37. וְכִשְׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֲשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעֲבָדוֹת), «הַחֲזֵק בְּאֶשְׁתְּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאֶשֶׁר זִיד גָּרַשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְנְבִיא אִם הוּא מְקַיֵּם אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אָבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 6

41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֲשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמְלַאֲכִיו מִתְּפִלָּלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שִׁיּוּצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֹׁךְ הַתַּעֲיָה לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְרָחוּם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הַכִּין לָהֶם גְּמוּל נִכְבֵּד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד וּלְמַבְשָׁר טוֹב וּלְמִזְהִיר,
46. וְלִקְרָא אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הבן המאומץ של הנביא.

3. אשנתו של זיד היתה זִינָב בנת ג'חש. היא היתה בת דודה של הנביא מצד אביו.

4. מה שאללה צָנָה עָלֶיךָ לְהַנְשֵׂא לְזִינָב.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְעַלֵּם מִפְּגִיעַתְם, וְהִשְׁעוּ עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעוּן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהוּ לַפְּנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּתְּדָרְשׁוּ לַמְּנוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנְנוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הַתִּרְנוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרָ, וְהִשְׁפַּחְוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלָל הַמַּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּוְדִּיד וְדִוְדִּיתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהֲגִירוּ אֶתְךָ (מִמֶּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנָבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדְךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׂאֵת זְכוּיֹתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּבָר קִבְּעֵנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבֹא מִיִּשְׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהוּ (מִהַנְּשִׁים), וְתִקְרַב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהוּ, וְכֵן לֹא יִחְשַׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כָּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָלן תִּשְׁבַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תִּחַלֵּק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מְשַׁגֵּחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בְּתֵי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לַפְּנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעֲדוּ הַתִּפְּזָרוּ מִבְּלִי לְהַתְמַהֲמַה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנָבִיא, אֲדָּה הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּגִיכָם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּה אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מִסָּד, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהִצִּיק לְשִׁלְתֵי אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נאסא' 4: 3, ופ' 24 - 25.

קטע 7

54. אִם תִּגְלוּ דְבַר מָה אוֹ תִסְתִּירוּהוּ, הִנֵּה אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבַר.
55. לֹא יִחְשָׁב לָהֶן (נָשׁוֹת הַנְּבִיא) לַחֲטָא (לַהֲרָאוֹת אֶת פְּנֵיהֶן לִפְנֵי) אֲבוֹתֵיהֶן וּבְנֵיהֶן, וְאֲחֵיהֶן וּבְנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ נָשִׁים (מֵאֲמִינוֹת) וְלִשְׁפָחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתָן. וִירְאֵנָה אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ עַד בְּכָל.
56. אֱלֹהָ וּמִלֵּאכָיו מְבָרְכִים אֶת הַנְּבִיא. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! הַתַּפְלִלוּ בְּעֶדוֹ וּבְרַכּוּ אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹם.¹
57. אֲכֹן אֱלֹה הַפּוֹגְעִים בְּאֱלֹה וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ יִקְלַל אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וּבְעוֹלָם הַבָּא צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
58. וְאֱלֹה הַפּוֹגְעִים בַּמֵּאֲמִינִים וּבַמֵּאֲמִינוֹת בְּלִי כָל הַצִּדְקָה, יִשְׁאוּ (עוֹוֹן) מוֹצִיא שֵׁם רַע וְאֲשָׁמָה גְלוּיָה.²

קטע 8

59. הוּא הַנְּבִיא! אֶמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ וּלְבָנוֹתֶיךָ וּלְנָשׁוֹת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי עָלֶיהֶן לַעֲטוֹף עֲצָמָן בְּגִלְמֹתֵיהֶן (בְּצִאֲתָן מִבְּתֵיהֶן). בְּזֶה תִכְרְנָה (כְּנָשִׁים צְנוּעוֹת הֵן) יוֹתֵר וְלֹא תִפְגַּעְנָה. אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
60. אֲכֹן אִם לֹא יִחְדְּלוּ הַצְּבוּעִים וְאֱלֹה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלִבָּם וּמִפְּצֵי הַשְּׁמוּעוֹת (הַכּוֹזְבוֹת) בְּמִדְיָנָה מִמַּעֲשֵׂיהֶם נִעוֹדֵד אוֹתָךְ לִפְגֹּעַ בָּהֶם. וְאִזּוֹ לֹא יִשְׁאָרוּ בְּשִׁכּוֹנֶתְךָ אֶלָּא זָמַן מוֹעֵט,
61. מִקְלָלִים יִהְיוּ, וּבְכָל מְקוֹם שִׁימְצָאוּ, יִתְפַּסּוּ וַיִּהָרְגוּ,
62. זֶה נִהְיָ אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֱלֹה שֶׁקֹּדֶם לָהֶם, וְלִנְהַג שֶׁל אֱלֹהָ אֵין שְׁנוּי.
63. יִשְׁאָלוּךְ בְּנֵי הָאָדָם עַל מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, אֶמַר, רַק אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ.³ מִי יוֹדֵעַ, אוֹלֵי קְרוֹב הוּא.
64. אֱלֹהָ קֵלֵל אֶת הַכּוֹפְרִים וְהַכִּין לָהֶם לְהַבָּה,
65. שְׁבָה יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִמָּצְאוּ לֹא מִגֵּן וְלֹא עוֹזֵר.
66. בָּיוֹם אֲשֶׁר יִזְכְּכוּ פְּנֵיהֶם בְּאֵשׁ (הַגִּיהֵנוֹם), יֹאמְרוּ, הֲלוֹאִי וְצִיִּיתָנוּ לְאֱלֹהָ וְצִיִּיתָנוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלהה וישם לו שלום», או «תפילת אלהה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבונו! אנחנו הלכנו שולל אחרי אדונינו ומנהיגינו והם התעו אותנו מדרך הישר,

68. רבונו! אנא הכפל את ענשם וקלל אותם קללה נמרצת.

קטע 9

69. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר הציקו למוסא, וינקהו אלה מאשר דברו. הוא היה נכבד אצל אלה.

70. הוי המאמינים! יראו את אלה ודברו דברים אמתיים,

71. ואז יצליח לכם אלה מעשיכם, ויסלח לכם על חטאיכם. כי מי שמציית לאלה ולשליחו יזכה זכיה עצומה.

72. הצענו את האמונה¹ לשמים, לארץ, ולקרים, אך הם סרבו לקבלה ולשאת בחובותיה, ונשמרו ממנה. ורק האדם קבלה על עצמו, אכן הוא הביא עול לעצמו מתוך בערות,

73. על כן יעניש אלה את הצבועים והצבועות ואת הפגניים והפגניות, ומקבל תשובת המאמינים והמאמינות, כי אלה סולח ורחום.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אלה.

34

סִוֵּרַת סָבָא' שָׁבָא

סורה זו נקראת «סָבָא», שָׁבָא» משום שהסיפור של אנשי סָבָא' נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן ומלכת סָבָא', ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44. הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהֵ אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשִּׁבְחָ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיֻצָּא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלֵחַ.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲכֶם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנִעְלָם, דָּבָר לֹא נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין מִמָּה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטֶן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רָשׁוּם בְּכִרְוֹשׁ בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֲדָּ לְאֱלֹהֵ אֲשֶׁר הִסִּיתּוֹ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֵשׁ הַמְּכַאִיב בְּיוֹתֵר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיָּד מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנָהּ הוּא הָאֲמֵת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכָו שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁבָּח. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אֲדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבְיָא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוֹרוּרָו לְעַפְרָה, תִּקּוּמוֹ לַתַּחִּיָּה מִחֲדָשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵ אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבָּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּאַחֲרִית גְּבוּאוֹ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בַּתַּעֲיָה רְחוּקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפד לו את הברזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה) ומשפחתך את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסולימאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדנתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסרבים, היו טועמים את ענש הלהבה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כברכות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרימית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתר, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפרנסת רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרך הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, ונצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וקבענו בינים לבין הערים אשר ברכנו,¹ ערים אחרות הנראות לעין, בתחנות בינים, להקל על השירות את הנסיעה ביניהן: עברו ביניהן לילות וימים בטוחים.
19. ואולם הם אמרו, רבוננו: הגדל המרחק בין תחנות מסעינו. כך חטאו לנפשם, ונשימם לשיחה, והפצנו אותם לכל רוח וקרוע קרענו אותם. בזאת יש אותות ולקח לכל בעל סבלנות מכיר תודה.
20. אכן מצא אבליס את מחשבתו עליהם אמת, והלכו אחריו, פרט לחבורת מאמינים.
21. ולא היה לו עליהם כל שלטון, כי למען נדע בין המאמין באחרית לאשר הוא מטיל בה ספק. רבונך משגיח על כל דבר.

קטע 3

22. אמר, קראו אל אלה אשר טענתם לקיומם זולת אלה, אשר אינם שולטים אפלו על דבר שמשקלו כגרעין, לא בשמים ולא בארץ, ואין להם כל חלק בהם,² ואין לאלה מהם כל עוזר.
23. (ביום הדין) לא תועיל כל המלצה בלי רשות אלה.³ ועם חלוף הפחד מלבם, יאמרו, מה אמר רבונכם? יענו, האמת, והוא העליון והכביר.
24. אמר, מי יפרנסכם מן השמים והארץ? אמר, אלה. לכן ברור שאנחנו מדרכים בדרך הנכונה, ואתם נמצאים בתעיה ברורה.
25. אמר, אתם לא תשאלו על חטאינו, ואנחנו לא נשאל על מעשיכם.
26. אמר, רבוננו יאסוף אותנו וישפט בינינו בצדק, והוא השופט והיודע.
27. אמר, הראו לי את אלה שצרפתם אליו כשתפים. לעולם לא תוכלו לעשות זאת, כי אלה הוא העוז והחכם.
28. אותך (הנביא), שלחנו רק כמבשר ומזהיר לכל בני האדם, אך רב בני האדם אינם יודעים,
29. הם (הפגניים) אומרים, מתי יקום האיום הזה, אם אתם צודקים?⁴
30. אמר, לכם מועד יום לא תאחרו אותו אף בשעה ולא תקדימו אותו.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35 : 13.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 255; סורת אל-אנביא' 21 : 28; וסורת אנ-נעים 53 : 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת הוד 11 : 104 - 105; וסורת נוח 71 : 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשֶּׁר לָפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלַם לֹא תִרְאֶה בְּאִשֶּׁר יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לָפְנֵי רְבוֹנָם, וְשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהִרִים, לֹא אַתָּם, הֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמַּתִּיָּהִרִים יֹאמְרוּ לְחַלְשֵׁים, הֲאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר בְּאִשֶּׁר הִרְאֵתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתָּם הֵייתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהִרִים, אֲדַרְבָּה! מִזְמַת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאִלְלָה וּלְעִשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכַאֲשֶׁר יֵרָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ בְּאִשֶּׁר נָשִׁים מִסְּגוּרוֹת בְּצוּאֵרֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵייתְגְּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵינּוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הַעֲשִׂירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׂפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מִכַּחֲשִׁים בְּדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנָשִׁים.⁵
36. אָמַר, רְבוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירְצָה.⁶ אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֹכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הֵם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֲצִלָּנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בְּחֻדְרֵים הָעֲלִיּוֹנִים (בְּגוֹ עֶדֶן).
38. אֵךְ אֶת אֵלֶּה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רְבוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירְצָה מַעֲבָדָיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרְמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְּרִנָּסִים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שווערא' 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפֻם (אֱלֹהִים) כָּלָם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֹתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הִשְׁבַּח! אַתָּה הָאֱדוֹן שֶׁלָנוּ וְלֹא אֲנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַגֹּ'ן. מִרְבֵּיתָם הָאֲמִינוּ בָּהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוּ אֶת עֵנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.¹
43. כַּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בֶן אָדָם הַרוֹצֶה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֵן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאֵן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שֶׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם לְפָנֶיךָ כָּל מִזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלֶּה לֹא הִשְׁיגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נֹרָא הָיָה עֲנִשִּׁי.
- קִטְעַ 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֶטִּיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפָנֵי אֱלֹהִים, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אַחַד, וְתִחַשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שֶׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגָעוֹן, אֵלָּא שֶׁלִּיחַ שָׂבָא לְהִזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשְׂאֵלְתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ לְעַצְמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֶצֶל אֱלֹהִים שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוּמָם בְּאֱמֶת (נֶגֶד הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יִסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֶתְעָה, אֶתְעָה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֶדְרֹךְ, הֲרִי הִדְרֹכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבוּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתָ לְרֹאוֹתָם כַּאֲשֶׁר יִבְהִלוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזְּ יֹאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרְיוֹ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵךְ אֵיכָה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֲמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וְיִטִּילוּ דָּפִי בַּתְּעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהִיכֵם חִיץ בִּינֵיהֶם וּבֵין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסִפְּקָ עִמָּךְ.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֶר

הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ. התיאור הזה בא רק בפתחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת פאטר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ; וסורת אש-שורא 42 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שמים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיד תרחקו מן האמת!
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התיחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלקהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51: 47.

2. ר' סורת אר-רום 30: 48.

3. ר' סורת אל-חגי' 22: 5 - 7; וסורת אל-פורקאן 25: 48 - 49.

10. הרוֹצֶה בְּעוֹ, הִנֵּה הֵעָז כָּלֹ לְאַלְלָהָ.¹ אֱלֹיו יַעֲלֶה הַדְּבֹר הַיָּפֶה, וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב יִרְמִנּוּ עָלָיו. וְהַזֹּמָמִים רְעוֹת, לָהֶם עֲנֹשׁ כָּבֵד וְכִשְׁלוֹן זְמִימָהִם.

11. אֲלֶלְהָ יִצַּר אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֲרֵי כֵן מִטְפָּה, אַחֲרֵי כֵן עֲשֶׂה אֶתְכֶם זֹגוֹת (זָכָר וְנִקְבָּה), אִין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלֶדֶת כִּי אִם בְּדַעְתּוֹ.² וְחִי אָדָם לֹא יֵאָרְכוּ וְלֹא יִקְצְרוּ אֶלָּא כְּכֹר הַחֵלֶט מִקֶּדֶם וְנִשְׁמַר בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.³ אָכֵן נִקָּל הוּא לְאַלְלָהָ.

12. שְׁנֵי הַיָּמִים אֵינֶם שְׁנָיִם זֶה לָזֶה, כִּי הָאֶחָד מִיָּמָיו טְעִימִים, מִתּוֹקִים וְנִעִימִים לְשִׁיתָהּ, וְהַשְּׁנִי מִיָּמָיו מְלוּחִים וּמְרִים. אִדָּךְ מַשְׁנִיחָם תֹּאכְלוּ בְּשׂוֹר טָרִי (כָּל מִינֵי דָגִים), וְתוֹצִיאוֹ לָכֶם תְּכַשִּׁיטִים אֲשֶׁר תַּעֲנֹדוּ,⁴ וְתִרְאֶה אֶת הָאֲנִיּוֹת מִפְּלִיגוֹת בָּהֶם לַחֲפֹשׁ פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְבִּירוּ טוֹבָה.

13. אֲלֶלְהָ מִחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וּמִחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה. וְהוּא הַכְּפִיף לְפִקּוּדוֹ אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנּוּעַ בְּמִסְלָתוֹ עַד עֵת מוֹעֵד.⁵ זֶה אֲלֶלְהָ רְבוּנוֹכֶם, לוֹ הַמְּלָכוֹת, וְאוֹלָם אֶלָּה שְׁאֵתֶם קוֹרְאִים אֱלֹהִים, בְּמָקוֹם אֲלֶלְהָ אִין לָהֶם שְׁלִטוֹן, אֲפֹלוּ עַל קַלְפָּה שֶׁל גִּלְעָין תִּמָּר.

14. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קְרִיאַתְכֶם, וְלוֹ הִיוּ שׁוֹמְעִים לֹא הִיוּ. יְכוֹלִים לַעֲנוֹת לָכֶם. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִכְחִישׁוּ אֶת קְשִׁרֵיהֶם אֶתְכֶם. וְלֹא יוֹדִיעַ לָךְ כִּמוֹ בְּקִיָּא.⁶

קטע 3

15. הוּי בְּנֵי אָדָם! אַתֶּם הַעֲנִיִּים הַזְּקוּקִים לְאַלְלָהָ, וְאַלְלָהָ הוּא הַעֲשִׂיר וְהַמְּשַׁבֵּחַ.

16. אִם יִרְצֶה יַעֲבִירְכֶם מִן הָעוֹלָם וַיָּבִיא בְּמָקוֹמְכֶם בְּרִיאָה חֲדָשָׁה.⁷

17. לֹא יִקְשֶׁה עַל אֲלֶלְהָ לַעֲשׂוֹת כֵּן.⁸

18. וְלֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ נוֹשֵׂאת מִשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, וְאִם תִּקְרֶא נֶפֶשׁ עֲמוּסָה (לְאַחֲרִים) לְשֵׂאת אֶת מִשְׁאָהָ, לֹא יִשָּׂאוּ אֶתָּה מִמֶּנּוּ מְאוּמָה וְלוֹ הָיָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. אָכֵן תִּזְהִיר רַק אֶת הַיָּרְאִים אֶת רְבוּנוֹם בְּסִתֵּר וְאֶת הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה. וְאֲשֶׁר יִזְכֶּה, לְנִפְשׁוֹ יִזְכֶּה. וְאֶל אֲלֶלְהָ הַדֶּדֶד.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 139 ; סורת ינוס 10 : 95 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; וסורת אר-רעד 13 : 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

6. כלומר, אללה תבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19 : 81 - 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 19.

8. ר' סורת אבראהים 14 : 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּסֶח,¹
 20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
 21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחַמָּה (הַשְּׂרָבִית),²
 22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאוֹלָם
 אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבְּקִבְרֵיהֶם,
 23. אִין אֶתָּה אֵלָא מְזָהִיר.
 24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כְּמִבְשָׁר וּמְזָהִיר. אִין אִמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ
 מִקְרָבָה שְׁלִיחַ מְזָהִיר.³
 25. וְאִם יִתְכַחֲשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחֲשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם
 אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
 26. אֲזִי הָעֲנֵשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נוֹרָא הִיָּה עָנְשִׁי!

קטע 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׂאֵלָלָה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָהֶם כָּל מִינֵי
 פְּרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים
 כְּעוֹרָב?
 28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמִּקְנֶה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנָּם
 הַמְּלַמְּדִים הֵם הִירָאִים אֶת אֵלֶּלָה מִבִּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלָח.
 29. אָכֹן, אֵלָה הַקּוֹרָאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה,
 וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפוּ לְקִנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
 30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלָח וּמְכִיר
 תוֹדָה.
 31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁקָּדַם לוֹ (מִן
 הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
 32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מִעוֹבְדֵינוּ. אֲדָ
 יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׂק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים
 לְעִשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן יְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשֵׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבָּח לֹאֲלֵלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנֵנוּ סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֲלֵינוּ עִמָּל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֲלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֵד הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוֹת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנֻשָׁה. כִּד נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנֵנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאִזְנֵנוּ נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הֲאִם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרֹצָה לְהִזְכֹּר שִׁכַּל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזֵהִיר! לָכֵן טַעְמוּ (הָעֶנֶשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶׁבִּלְבָבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשַׁל בְּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לִשְׂאֵת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירוֹתוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנָאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֵל אֲלֵלָה? הַרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוֹלֵי נַתְנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחֲזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לָרֵעָה רַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֲלֵלָה מַחֲזִיק בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לְבַל יִחְדְּלוּ מַלְהֲתָקִים,³ וְאִם יִחְדְּלוּ מַלְהֲתָקִים, לֹא יִחֲזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלַח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבְּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֲלֵלָה, כִּי אִם יְבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר יִשְׁרִירוּ לָכֵת מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוֹלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוֹתִים וְיִהִירוֹתִים.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשִׁי שֹׁחֵץ בְּאָרֶץ וְזָמְמוּ לָרֵעָה, אֵד לֹא תִקְיָה הַמְזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בִּבְעֻלָּהּ. הַיּוֹכֵל לַצָּפוֹת שֶׁנִּהְגָּה בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם? אֲלֵלָה לֹא יִחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לַעֲלוֹם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סִירוּ בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הָיָה גּוֹרְלָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם? הֵם הָיוּ חֲזָקִים מֵהֶם, וְאוּלָּם אֵין דָּבָר שְׂאֵלָה לֹא יָכֹל לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו, לֹא בְּשִׁמְיָם וְלֹא בְּאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.

45. לוֹ הָיָה אֱלֹלָה מַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְפִי פְּעָלָם, לֹא הָיָה מִשְׁאִיר כָּל בְּרִיָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, אֲךָ הוּא דוֹחָה אֶת עֲנָשָׁם עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוּלָּם כְּאֲשֶׁר יִגִּיעַ הַמוֹעֵד הַקְּבוּעַ לָהֶם, הִנֵּה אֱלֹלָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂי עַבְדָּיו.

36

סִוֵּרֶת יֵא. סִין.

יֵא. סִין.

סורה זו נקראת «יֵא. סִין» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט». ה. 20; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יֵאסִין», «יֵאסִין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יֵא. סִין» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאֵן הַחֲכָם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמֵד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בָּאֵרֶח מִיִּשְׁרָאִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזְיוֹ וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהָרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינָם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֵּר נַחֲרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתָם בְּצִדְקָה, אֲדָּהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוּאֵיהֶם מִסְגֵּרוֹת⁵ עַד הִזְקֹן נִגְיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חִיץ, וּמֵאַחֲרֵיהֶם חִיץ, וְעוֹרְנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יֵרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּם אוֹ לֹא תִזְהִירוּם, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תַּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֶּר, בְּשֶׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְגו' עֲדוֹ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבאי 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקרה 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שְׁקָר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רַבּוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכֵן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבַּאתֶם לָנוּ מָזֶל רַע. אָכֵן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָּם אַתְּכֶם וְיִפְגַּע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזְלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וְתֹאֲיִמוּ עָלֵינוּ!)¹ כִּי עַם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וַיְבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמָּהָר, וַאֲמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שְׁכָר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוּעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאֵנִי, וְאֵלֹו תּוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצְתֶּם בְּמֵאוּמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכֵן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוּא לִי.²
26. וַאֲמַר (אֵלֶּלֶה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֶּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יָדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבְּדִים בְּגֵן עֵדֶן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהֲרָגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נֶאֱלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מַה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמָה דּוֹרוֹת הַשְּׁמַדָנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיֻבָּאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בַּיּוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 131 ; סורת אנ-נמל 27 : 47 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6.

5. ר' סורת הוד 11 : 111.

קטע 3

33. ואות הוא להם, הארץ המתה החיינו אותה ונוציא ממנה דגנים אשר מהם יאכלו,
34. ונטענו בה גנות תמר וענב, והבקענו בתוכה מעינות,
35. למען יאכלו מפיו, אף כי לא ידיהם עשו זאת. האם לא יכירו תודה?
36. השבח לאללה אשר ברא את כל המינים מאשר תצמיח הארץ, ומהם עצמם (ברא זכרים ונקבות), ומאשר לא ידעו.¹
37. ואות הוא להם הלילה, נפריד ממנו אור היום, והנה חשוכים הם.²
38. והשמש היא נעה במסלולה עד מקום אשר נקבע לה, לפי קביעת העזוז היודע.³
39. לירח קצבנו תחנות, עד שהוא חוזר ונראה כענף דקל נושן.⁴
40. השמש לא תוכל להדביק את הירח, ולא הלילה עובר את היום, כי כל אחד מהם מהלך במסלולו הקבוע.⁵
41. ואות להם אשר נשאנו את צאצאיהם על הספינה העמוסה,⁶
42. יצרנו להם עוד כדגממה למען ירכבו עליה,⁷
43. ואם נרצה נטביעם ואין עוזר להם והם לא ינצלו,
44. אלא ברחמים מאתנו ונתן להם להתענג לזמן קצר.
45. ואם נאמר להם (לכופרים), יראו את אשר לפניכם ואשר מאחוריכם,⁸ למען תרוחמו. (הם פונים ערף).
46. ואכן לא בא אליהם אות מאותות רבונם, יפנו לו ערף.
47. ואם נאמר להם, תרמו (לנצרכים) ממה שהעניק לכם אללה. הכופרים יאמרו למאמינים, האם נאכיל את מי שאללה לכל להאכיל אם ירצה? אכן, רק אתם (המאמינים) נתונים בתעיה ברורה (לשאל מאתנו לעשות כדבר זה).

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקה 2 : 189 ; סורת יונס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים!¹
 49. לֹא יֵרָאוּ בִלְתִּי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאחֲזֶם בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֲפֹלוּ לְצוּת לֹאֲף אֶחָד, אוֹ לְשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחּוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִה הֵם מִן הַקְּבֻרוֹת אֶל רְבוּנָם וַמְהֵרוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמָּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (יַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחֵמוֹ, וְצָדְקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִה הֵם כֻּלָּם יוֹבֵאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְפַּח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בִלְתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַנֶּזֶק, נִהְיִים הַיּוֹם מִהֲתַעֲנוּגוֹת,
 56. הֵם וּנְשׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרֻשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל מִינֵי הַפְּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רְבוּן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבִדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הָאֵם לֹא צוִיִּיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גְּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כִּבְרַתְּהָ מִכֶּם הֵמוֹן רַב. הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחְתּוּם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאֲסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוֹ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּיצַד יֵרָאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת יונוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֲזַי לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לַחֲזֹר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אֲרָכִים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכְּלוּ אֲפּוּא?¹
69. לֹא לִמְדָנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא בְּלִתִּי אִם הִזְהִרָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חַי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרַץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ לְמַעַנִם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יְדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעָבְדָנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לָרְכִיבָה, וּמֵהֶם לְאָכִילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּה אוֹלֵי יַעֲזְרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֵלִילִיָּהֶם) חִילִים. הֵם וְאֵלִילִיָּהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוֹד אֲפּוּא דְבַרְיָהֶם, כִּי אֶכּוּ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגָלוּי.
77. הָאֵם לֹא יִרְאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא יָרִיב גְּלוּי (לָנוּ).
78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מָשֶׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרָאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵד עַץ יָרֵק לְלֶהֱבֵת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדַלִּיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לִבְרָא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכֵן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דְּבַר הוּא רַק מַצְנֶה לְאֹמַר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבֶח לְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דְּבַר וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוֵּרַת אֶץ-צֶאֱפָאֵת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צֶאֱפָאֵת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צֶאֱפָאֵת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעְבֻּדַת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמֶשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכָבִים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּוֹן, וְצַפּוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיֹגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבָרָא, הֲאִם אוֹתָם אוֹ
- אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטֵּיִן דְּבִיק.
12. אָכוֹ, אֶתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעָגִים לָךְ,
13. וּבַהֲזָכִיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבְרָאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהֵיִינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוּם נָקוּם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמַר, אֲמַנָּם כֵּן! וְאַתֶּם מְשַׁפְּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכַן רַק תִּרְוַעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יֵרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אִזּוּ לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אִסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׁיִגְיֵעוּ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אִזּוּ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׂאוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאִתָּם אֵלֵינוּ מִזִּמִּין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתֶם מֵאַמִּינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתֶם.

31. וַיָּבֹא בְּצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוּנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתַּעֲנִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמָנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּכּוּ בְּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בְּפוֹשְׁעִים.

35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹהָ מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וַאֲמָרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלל מְשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאֲמָת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם וְשִׁלְמָם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשוּגָע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מִזֹּנִם בְּשֹׁפֵעַ.
42. יָרוּת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנּוֹת הַנֶּעֱסִים,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לְעֵמֶת זֶה,
45. וְיִגִּישׁוּ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבוֹן תַּעֲנוּג לַשּׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֹּל רֹאשׁוֹ מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שִׁכְלִי,¹
48. וְאַתֶּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מִבֶּטֶן² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוּלוֹת וְיָפוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִּיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׂאוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִנֵּה לִי פֶעַם עֲמִית,
52. אֲשֶׁר נָהַג לוֹמֵר, הֵאֵם אֶתָּה מֵאַמִּין,
53. כִּי לְאַחֵר שְׁנֵמִיּוֹת וְנִהְיָה לְעֹפֶר וְעֲצָמוֹת נַעֲמֹד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הֵאֵם אַתֶּם מִבִּיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאַמְצֵעַ שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חֵי אֱלֹהִים! כְּמַעַט אֲבִדְתִּנִּי.
57. וְלֹא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶנֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרֹאשׁוֹן, וְאֵין אֲנַחְנוּ נַעֲנֵשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגוֹרֵל כְּזֶה יַעֲמְלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הֵאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוֹ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֵן לְכוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כָּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכְּנוּ הֵם (הַכּוֹפְּרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבֵּטֶן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמִּים רוֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן תִּשׁוּבְתֶם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אַכְּנוּ מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרוּ לָלֶכֶת בְּעֶקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדְמִים,
72. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזַהֲרִים.
73. וַרְאָה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרִט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהֵי הַמִּסּוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹּר נוֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וּמָה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים.
76. וְאַמְנָם הִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיְּגוֹן הָעֶצּוֹם.
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זָכָר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נוֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְפַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נוֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאֲשֶׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי אֲתֶם רוֹצִים לְעַבְדּוֹ?
87. וּמָה תַּחֲשָׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִי הַבֵּיט בְּכוֹכְבִּים (כְּאֵלוֹ שֶׁהוּא מַתִּיעֵץ עִם הַכוֹכְבִּים לְפָנֵי מַנְזָלָם),
89. וְאָמַר, הֲנִי חוֹלָה.
90. אִי פָנוּ עֵרְף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִהָרָא אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׂבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הִתְעַבְדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אַף כִּי אֵלֵלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בָּנוּ לוֹ בְּנִין (כְּבָשׁוֹ) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בְּשֹׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהִתְנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הַנְּנִי הוֹלֵךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יְדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מִצֶּלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אַז בִּשְׂרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מֶתוֹן.²

102. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יְשׁוּב הַדַּעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לְזַבַּח אוֹתָךְ (קָרָבָן), רְאֵה אִפּוֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, תִּמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֵלָה מִבְּעָלֵי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וּכְאֲשֶׁר שְׁגִיחָם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֵלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרָאנוּ אֵלָיו, הוּי אָבְרָאָהִים!

105. כָּבֵר קִימָתְךָ אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן הַקָּשָׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זָבַח גָּדוֹל (כְּבֶשֶׂת שֶׁשָּׁלַח אֵלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אָבְרָאָהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישְׂרָיִם.

111. כִּי הוּא מַעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׂרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעוֹשֵׁי הַטּוֹב,

113. וּבִרְכָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וּמִצְאָצְאֵיהֶם יֵצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעֶצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְסוֹן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 51 - 73.

2. הַבֶּן הַמִּתּוֹן בְּעֶרְבִית חַלִּים, חַלִּים, הוּא אִיסְמָאעִיל (יִשְׁמַעֵאל).

3. ר' סורת מרים 19: 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצִלְנוֹ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנָתַנוּ לְשְׁנֵיהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבֹאָר,¹
118. וְהִדְרִכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לְשְׁנֵיהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאֲרוֹן,
121. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאֵס (אֱלִיהוּ הַנְּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִי?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בְּיוֹצְרִים,
126. אֱלֹהִי, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאֲמַנְם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכַן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהִי הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאֲסִין,
131. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחְדָּו,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתָם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבִלְיָלָה, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ אַפּוֹא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלך וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוּס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵה) אֶל הַסְּפִינָה הַעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרֵל, וְהִיָּה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אָשֵׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵא הָיָה מִן הַמְּשַׁבְּחִים (לְאֱלֹהֵה),
144. כִּי אִזּוּ נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהָדָג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמִם כְּשֶׁהוּא חֲלָשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כִּד שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הָאֵם לְרִבּוֹן הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הָאֵם בְּרָאנוּ אֶת הַמִּלְאָקִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ יָדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהֵה, וְהֵם שִׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זֹ.
153. הָאֵם אֱלֹהֵה הֶעֱדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אִידָּה תִשְׁפָּטוּ?
155. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הָאֵם לָכֶם שֶׁלִּטּוֹן גְּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהֵה וְהַשְּׂדִים, אֵד הַשְּׂדִים יוֹדְעִים שִׁיּוֹבֵאוּ לַדִּין (בְּפָנֵי אֱלֹהֵה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וְיִתְעַלֶּה מַעַל לָמָה שְׁמִיחָסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים.
160. אֵד לֹא כֹ עֲבָדֵי אֱלֹהֵה הַנְּאֻמָּנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונוס 10 : 98

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהָאֱלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצְלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתְנֵנוּ מְקוֹם קָצוֹב,
165. וְאַנְחֵנוּ מִתִּינָצְבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכֹן אֲנַחֲנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִהְגוּ לומר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמֵד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתֵנוּ הַזִּהְרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הִיְיָנוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אֲבָל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כִּפְּרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְּעוּ.
171. כִּבְּר יֵצֵא דְבָרֵנוּ לְפָנִים אֶל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גְדוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
175. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מִה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנִשְׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֹצֵר שְׁלָהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
179. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבַּח לְרִבּוֹנָהּ, רַבּוֹן הָעוֹלָם, הַנִּעְלָה מֵעַל לְכָל מֶה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 197; וסורת אד-ד'אריאת 51: 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביאי 21: 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35: 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

38

סִוֵּרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת : צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ».¹

אֲשַׁבַּע בַּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקָשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחִלָּקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלֶּה שֶׁקְּרָאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תָּמְחוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרֶבָם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקְּרָאוּ,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלִים אֱלֹהֶ אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדְּבָר.

6. וְנִצָּאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָּבָר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנו כְּזֹאת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֱלֹה הַמִּצָּאָה.

8. הַהוֹרְדָה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסֶּפֶק הֵם בְּדַבֵּר הַזֶּה־רִתִּי, לֹא כִּי טָרָם טָעְמוֹ אֶת עֲנָשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַמְעַנִּיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפְּוֹא בַּמִּדְרָגוֹת הַשָּׁמַיִמָה.⁵

11. גְּדוּד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שָׁמָּה (כְּמוֹ גְּדוּדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וְכִבֵּר קָדְמוֹ לָהֶם בַּכְּפִירָה בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל נוּחַ, וּבְנֵי עָאֵד, וּפְרַעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות חזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדאב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עויאפר 40: 36 - 37.

13. ובני ת'מוד, ובני עמו של לוט, ואנשי אל-איפה¹. אלה עובדי האלילים.

14. כל אלה הכחישו את השליחים, ויבוא עליהם בצדק ענשי.

קטע 2

15. לא נותר לאלה אלא לצפות לצוּחה יחידה שאין לה דחיה².

16. ויאמרו, רבוננו! החש לנו את חלקנו מהענש בעולם הזה לפני יום החשבון³.

17. קבל בסבלנות את דבריהם, וזכר את עבדנו דאוויד איש החיל ובעל התשובה.

18. הנה אנחנו הכפפנו את הקרים לשבח אתו בערב ועם זריחת השמש⁴.

19. והעוף אסופים, וכלם נשמעים לו.

20. ואת מלכותו חזקנו, ונתנו לו את החכמה, ואת כשרון הפסיקה ההבונה והשפוט בדיו.

21. האם שמעת על מקרה שני היריבים שטפסו מעל גדר מקום עבודתו (של דאוויד).

22. ונכנסו אל דאוויד, והוא נבהל מהם. אמרו, אל תירא! שני יריבים אנחנו, אחד מאתנו עשק את רעהו. שפט בינינו בצדק ואל תסטה מן הצדק, והדריכנו בדרך הישר.

23. הנה זה אחי לו תשעים ותשע כבשות ולי כבשה אחת, והוא אמר לי, אני רוצה שתתן לי אותה. ולחץ אותי מאוד.

24. אמר דאוויד, אכן הוא עשק אותך בבקשו כבשתך על כבשותיו. שתפים מרבים להתנצל זה לזה, אך לא המאמינים עושי הטוב, ואולם הם מעטים. לבסוף הבין דאוויד כי רק העמדתו אותו במבחן. אז בקש את סליחת רבונו, וסגד, וחזר בתשובה.

25. לכן סלחנו לו זאת, והוא כעת מקרב לנו, וחזר חזרה טובה אלינו⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבאי 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הַי דַּאוּד! עֲשֵׂנוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שֶׁפֶט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תִשׁוּקָתְךָ, כֹּן תִּתְּעָה אוֹתָךְ מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֲנֹשׁ כְּבֹד מִשׁוֹם שֶׁהֵם שָׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשֻׁבּוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מַחֲשַׁבַת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב לַמַּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמַּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֹךְ, לְמַעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאֲנֹשֵׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּד אֶת סוּלַיְמָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּכָה.

31. לַפְנוֹת עָרֵב הִצְגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוֹסִיס הַאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוֹסִיס) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמֶּסֶד.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלַטֵּף אֶת צוּאֲרֵיהֶם וְאֶת שׁוּקֵיהֶם.

34. וַיִּכְבֵּר הָעַמְדָנוּ סוּלַיְמָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבָנוּ עַל כֶּסֶּאֱו גּוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִז),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשְׁבּוּכָה.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סִלַּח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הָעַמְדָנוּ לְרִשְׁוֹתוֹ אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאִזְקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשָׁבוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבַּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסוליימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אִיּוֹב (אִיּוֹב), כְּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאָדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מֵיִם קָרִים לְרַחֲמָהּ וּלְשִׁתָּהּ.
43. וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֹסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקַח לְאִנְשֵׁי בֵּינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאֵל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאֵנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהִים), הוּא חֲזָר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבִרָאֵהִים, אֶסְחָאֵק, וְעֵקוֹב, בְּעָלֵי הַכּוֹחַ וְהָרָאִי הָעֲמֻקָּה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהִים),
46. אֲכֹן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לְעוֹלָם הַבָּא,
47. וְאֲכֹן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִיל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כְּפֹל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֹּהָרָה וְכָבוֹד (לְךָ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאֲכֹן לִירְאֵי אֱלֹהִים הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גְּנֵי עֵדֶן, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהִם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֵלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְצָדָם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבֶּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִחַדֵּל לְעוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיחָם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הִיצוּעַ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרֵים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אללה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מְנַסֶּה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יִגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבַּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ. רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! אֱלֹהֵ אֲשֶׁר הֵבִיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשְׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חִשְׁבְּנוּ אוֹתָם לְרִשְׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֵּלְתָּנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אַכֵּן אַמַּת הִיא, כִּדּוֹ יִתְנַחֲחוּ בְּעַלֵּי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מִזְהִיר, אֵין אֱלֹהֵ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהֵ, הָאֶחָד, הַמְּנַצֵּחַ.
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הַעֲזִיז וְהַסֹּלֶחַ.
67. אָמַר, (הַסְוִירָאן הַזֶּה) דָּבַר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם).²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרֶף.
69. אֵין לִי כָּל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מִזְהִיר וּמַטִּיף לְפִי מַה שֶׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּנָד לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מִטֵּיִן.³
72. וְהִיָּה בַּעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתִי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סִגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַחֵר וְהִיָּה בְּכִיפְרִים
75. אָמַר (אֱלֹהֵ), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָד לְסַגֵּד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי? הַתְּנַשְׂאת, אוֹ מִן הָעֲלִיוֹנִים אִתָּה?
76. וַאֲמַר אֲבָלִים. טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מִטֵּיִן.
77. אָמַר (אֱלֹהֵ), צֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֵּן)! כִּי אֲרוּר אַתָּה.
78. וְעֲלִיד קִלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 2. (النبا العظيم - אנ-נבא' אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «نفس» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקרר 30 : 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 42 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרֻכָּה עַד יוֹם קוֹמָם לְתַחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרֻכָּה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אֲשַׁבֵּעַ) בְּעֹדֶי! כִּי אֲתַעֶה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עֲבָדֶיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבְּיָנֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הַיָּא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבְךָ וּבְכָל אֱלֹהִים הַהוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ מִבְּיָנֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֲשַׁאֵל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שְׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתְיָמָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אֲזַהְרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ וְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-זוֹמֵר, הַחֲבוּרוֹת» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַחֲבוּרוֹת» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.¹
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הדת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנהלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמכם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרו, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה: מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה: גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביני הלב.

8. כאשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו וישב אליו,¹ אך כאשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצטרף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקוה לרחמי רבונו? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאללה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובגוי משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו יפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדָבָר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאֵן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׁ, הָאֵתָה תַּצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶנֶם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהֻרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֵלֶּלֶה שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּלֶה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵד אוֹתָם בְּמַעֲנִיּוֹת.¹ וְאַחֵר כֵּךְ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתִּיבֵשׁ וּמַצְהִיב, וְאִי יִהְיֶה אוֹתוֹ לְרִסְיָסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בִינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֵלֶּלֶה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֶסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)? אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מְזִכּוֹר אֵלֶּלֶה.
בְּתַעֲהָה גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֵלֶּלֶה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדָבָרִים, סֵפֶר (הַקּוֹרְאֵן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֵּךְ יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֵלֶּלֶה.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה אֶת מִי שְׁיִרְצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעַהֵר אֵלֶּלֶה, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֶכְזָרִי בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים,
(בְּגִלְל שְׂיָדָיו אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לָן עֵדוֹן?)⁵ וַיֹּאמֶר לַכּוֹפְרִים,
טַעְמוֹ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּגִיָּה (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה (הַכְּחִישׁוֹ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבּוֹא
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמְּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֵלֶּלֶה נָתַן לָהֶם לְחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יָדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַתְּנַהֲגוּ לְפִי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֲמוֹנָתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעִתִּיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֶלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַהִדְרָכָה יִטִּיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְּעָה הָרִיחוּ מִתְּעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֶלְלָהּ יֶאֱסֹף אֶת הַנִּשְׁמוֹת בְּעֵת מוֹתוֹ, וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעֵת שְׁנָתוֹ. וְיַחֲזִיק אֹתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עָלֶיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעֵת מוֹעֵד. אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאַנְשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לִקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֶלְלָהּ מְלִיצִים; אָמַר (מוֹחַמַד), אֶפְלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יָבִינוּ דְּבַר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחַמַד), לְאַלְלָהּ שִׁכַּת הַהִמְלָצָה כְּלָה,³ בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵלָיו תִּחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֶלְלָהּ לִבְדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוֹלָם אִם יִזְכִּירוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוֹלָתוֹ, יִשְׁמְחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֶלְלָהּ! בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִּשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הִיָּה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הֵיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֵנֶשׁ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֶלְלָהּ הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הָרַעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּם.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרֵא אֶלְיָנוּ. אִךְ כְּאֲשֶׁר אֶנְחֲנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֶלְלָהּ שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם אָמְרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֵלֶּה, וְאוֹלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם מָה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה וענשו.¹
52. האינם יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתנסה למי שירצה? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתנאשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכו אחרי הטוב (הקוראן) שהורד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחושו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגיון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבִידּוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיד, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפָּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יָקוּמוּ וַיִּבְטִיטוּ.

69. אֵז תֵּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקָס הָרְשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וַיּוֹבֵאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וַיִּשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא זִקְפָּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבּוֹאֶם אֱלֹו, וְנִפְתָּחוּ שְׁעָרָיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלְאָכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקֶּרְבְּכֶם, וְקִרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנָכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אָמֵנָם כֵּן. אוֹלָם יָבֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכִּנְסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שָׁבוּ תִשְׁאַרוּ לִנְצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הַיְּהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֶלֶה אֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֵן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאֶם אֱלֹו,
יִפְתָּחוּ שְׁעָרָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכִּנְסוּ וְהִשְׁאָרוּ כָאֵן לִנְצַח.

1. ר' סורת אל-כחף 18 : 49.

2. ר' סורת אל-נשא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִים אֶת הַבְּטָחָתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֹן עֵדֶן בְּאֲשֶׁר נִחְפָּץ. אַכֵּן מָה טוֹב שְׂכַר הָעֲמָלִים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֶּס הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רַבּוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלֶחָן

סורה זו נקראת גם «אלמואמן, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלֶחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלֶחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִיבְנוּ

קטע 1

1. ח. מ. ¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוּרַד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזְרָא וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסֵּלְחָן לַחַטָּאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוֹנֵשׁ קָשׁוֹת, ² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הַרְבִּים, ³ אֵין אֱלֹהָ בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּל־שָׂם לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנֹכְחִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ, ⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָה (מוֹחַמַד) אִפּוּא הַסֵּתוּבָבוֹתָם בְּאַרְצוֹת לְמִסְחָר וְעִסְקָה. ⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהֶם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים. ⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְנָה לַפְּגַע בְּשָׁלִיחַ שְׁלָחָה. הֵם הַתְּנֹכְחוּ בְּשׂוֹא כְּדֵי לְהַפְרִיד בּוֹ אֶת הָאֲמָת, וְאוֹלָם אֲנִי הָעֵנֶשְׁתִּי אוֹתָם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנֹשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רְבוּנָדָה כִּי הַכּוֹפְרִים סוּפָם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהָ (הַמִּלְאָכִים) הַנוֹשָׂאִים אֶת כָּס הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רְבוּנָם וְיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִבְקִשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִים, רְבוּנָנוּ! אַתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת, ⁷ סֵלַח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וַיִּלְכוּ בְּדַרְכָּךְ, וְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׂאוֹל. ⁸
8. רְבוּנָנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנֵי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאֲצֵאֵיהֶם, כִּי אַתָּה הָעֶזְרָא וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-ז'ורוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'את'יה 45; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14: 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.

6. ר' סורת הוד 11: 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וְשָׁמַר אוֹתָם מִן הַרְעוֹת, וְאֲשֶׁר תִּשְׁמַר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הַרְעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתִי, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה.

קטע 2

10. יִקְרָאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בְּגִיחָם), שְׁנֵאתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפִּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֵאתְכֶם אֵת נִפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם.
11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רַבּוֹנָנוּ! הִמֵּת אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְהִתְחַלֵּית אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְאַנְחָנוּ מוֹדִים בְּחַטָּאֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ דֶּרֶךְ לְצֵאת מִכָּאן (מִן הָעֶנֶשׂ הַזֶּה)?¹
12. (וְאֵז יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֶנֶשׂ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כְּאֲשֶׁר נִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ שְׁתַּפִּים הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אָכֵן הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,
13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֵת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מִזוֹן, אֵד רַק הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה יִזְכָּר (אוֹתוֹת וְחֹסֶד רַבּוֹנוֹ).
14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאַמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מָאָסוּ הַכּוֹפְרִים.
15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רַבּוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלֵחַ אֵת הָרוּחַ (הַהִשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגָּשׁ (יוֹם הַדִּין),
16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיפִיעוּ כָּלֶם לִפְנֵינוּ, לֹא יִסְתִּירוּ דִּבְרֵי מַאֲלָה. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמִּנְצָח.
17. הַיּוֹם יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אִין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
18. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יְקָרֵב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כְּאֲשֶׁר הִלְבְּבוֹת עַד לָגְרוֹן יִגְעוּ,² וְהֵם נִחְנָקִים מִפֶּחַד. אִין לְכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מְלִיץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דִּבְרִיו נִשְׁמָעִים,
19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמַּבֵּט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּנְּנִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתֵּר בְּלִבָּבוֹת,
20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאַמֶּת, וְאוֹלָם אֵלָה (הַשְׁתַּפִּים) אֲשֶׁר יִקְרָאוּ אֵלֵיהֶם מִבְּלָעָדוֹ, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֹאוּמָה. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפניהם! הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברורים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברורה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארון, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הניחו לי ואתהג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבונכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבונכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ודבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריך את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה באשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריך אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאייהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד'ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאֵד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלֶּלָה אֵינוֹ רוֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעִבְדֵּיו.
32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יָרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְּרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),
33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֵשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנוֹ מִפְּנֵי אֵלֶּלָה, וּמִי שִׁיתַּעָה (אוֹתוֹ) אֵלֶּלָה אֵין לוֹ מִדְּרִיד.
34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְפָּנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֲתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלֶּלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּךְ מִתַּעָה אֵלֶּלָה אֵת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.
35. אֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבַּר אוֹתוֹת אֵלֶּלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהּגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלֶּלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵךְ יַחְתֵּם אֵלֶּלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִץ.
36. וְאָמַר פְּרָעָה, הָאֲמָאן (הֶמֶן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשְּׁעָרִים,²
37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֵעֲלֶה אֶל רְבוּנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרוֹ. וְכֵךְ קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרָעָה רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלֶּלָה, אֵד הַמְּזַמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִדוֹן.

קטע 5

38. אֲזִי אָמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרַי וְאֲדַרִּיד אֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.
39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹן הַנֶּצַח.
40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבַּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן יִפְרָנְסוּ בּוֹ בְּלִי חֶשְׁבוֹן.
41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֲתֶכֶם לְבוֹא אֶל הַיְשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֲתֶם תִּזְמַיְנוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?
42. אֲתֶם מְזַמִּינִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלֶּלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֵת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמִּין אֲתֶכֶם אֶל הָעִזּוֹז וְהַסּוֹלַח.
43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֵלָיו (עֲבוֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינוֹ רְאוּי שִׁיקְרָאוּ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הִזָּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלֶּלָה סוֹפְנוֹ לְטוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרָתִי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עֲבָדָיו,
45. וְאָכַן הֵצִיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכַאֲשֶׁר יִתְּנָחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָ שֶׁהִתְנַשָּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחִינּוֹ הֵינּוּ הוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֵלֶק מִן הָעֵנֶשׁ?
48. וְיֹאמְרוּ אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְנַשָּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָ כָּבֵד שִׁפְט בֵּין הָעֲבָדִים שָׁלוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קָרְאוּ אֶל רְבוּנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק יוֹם אֶחָד אֶת הָעֵנֶשׁ.
50. וְיֹאמְרוּ (הַמְּלָאכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אָמֵן כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קָרְאוּ (אֲתֶם) אִפּוֹא לְאֱלֹהָ, אֵד אֵין קָרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָא לְשׁוֹא.
- קטע 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְיוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִים (יוֹם הַדִּין),
52. בְּיוֹם לֹא תוֹעִיל לְכּוֹפְרִים כָּל הַצִּטְדּוֹת, וְהַקְלָלָה תִּהְיֶה מִנֵּת חֵלֶקֶם, וְיִקְבְּלוּ אֶת הַמָּעוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנַקְנוּ לְמוֹסָא הַדְּרָכָה וְהוֹרֵשְׁנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדְּרָכָה וְאוֹת הַזִּכָּרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֲתָהּ (הַנְּבִיאָה) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהָ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָד, וְשִׁבַּח וְהִלָּל אֶת רְבוּנָד עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִתְּנָחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינֶם רוֹצִים אֵלָא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחְסָה בְּאֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוֹאֶה.

1. המקום הזה נקרא «אל-ברזח» והוא מעין מחיצה בין העולם הזה והעולם הבא.

2. ההבטחה לנביא היא, שהוא יצא על כל אויביו, ודת האסלאם תתפשט בכל העולם. כל זה התגשם כבר.

57. אֲכֹן בְּרִיאת השמים והארץ גדולה יותר מבריאת האדם,¹ ואולם מרבית בני האדם לא ידעו.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאִמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב לְעוֹשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֹד אַתֶּם שָׂמִים לֵב לְאַזְהָרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תָּבוֹא לֵאלֹא כָּל סֶפֶק, אֲבָל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מְאִמִּינִים בָּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֵד השחצנים הרואים עצמם גדולים וחשובים מדי לעבד אותי, וְכִנְסוּ מְשֻׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּיזָה לַמְּנוּחַתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֵה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֵד רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעְדּוֹ. כִּיצַד אִפּוֹא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאַמֵּנָם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וְיִצֵּר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יְפוֹת, וְהִעֲנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֶכָּל וְלִשְׁתּוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחַי, וְאֵין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמוּנָתוֹ. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלַי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחַר שִׁבְאוֹ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוֹיֵתִי לְהִתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יִצֵּר אֶתְכֶם מֵעָפָר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶחַ, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְּבַגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִיָּם, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְּמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבְרָא דָּבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117; סורת אאל עמראן 3 : 47; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינד רוֹאָה אַתּ הַמִּתְנַכְּחִים בְּדַבֵּר אוֹתוֹת אֱלֹהָ כִּי צַדִּיק יִסְטוּ (מִן הָאֱמֶת)?¹
70. אֵלֶּה שְׂכַחְשׁוּ בִּסְפֵר (הַקּוֹרֵא) וּבִאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, סוֹפֶם שְׁיִכְירוּ בְּטֻעוֹתָם.
71. כַּאֲשֶׁר הַכְּבָלִים בְּצוֹאֲרֵיהֶם וְהַשְׁלֵשְׁלָאוֹת (בְּרִגְלֵיהֶם), אַז יִגְרֻוּ,
72. אֶל תּוֹךְ הַמַּיִם הָרוֹתְחִים, וּבֹאֵשׁ יִשְׂרְפוּ,
73. אַז יֹאמֶר לָהֶם, אֵיפֹה הֵם אֲשֶׁר הֵייתֶם מִשְׁתַּפִּים
74. לְאֱלֹהָ? הֵם יֹאמְרוּ, תַּעֲוּ מֵאֲתָנוּ, ² אֵךְ אֲנַחְנוּ לֹא קָרָאנוּ לְפָנֶי כֹן אֶל דָּבָר, כִּזְאֹת יִתְעַה אֱלֹהָ אֶת הַכּוֹפְרִים.
75. זֶה לָכֶם עֵקֶב אֲשֶׁר חֲטֵאתֶם וְהֵייתֶם שְׂמֵחִים בְּאֶרֶץ בְּלִי צַדִּיק, וְעֵקֶב אֲשֶׁר הֵייתֶם גֹּאִים בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
76. הַכֹּסֶסוּ מִשְׁעָרֵי גִיֵּהֶם לְהִשָּׂאֵר בּוֹ לְנֶצַח. אָכֵן רַע מוֹשֵׁב הַשְּׁחָצִים.
77. (וְאַתָּה הַנְּבִיא) הַתֹּאזֵר בְּסִבְלֻנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֱלֹהָ אֶמֶת הִיא. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ שֶׁהַבְּטַחְנוּ לָהֶם, אוֹ נַחֲזִיר אוֹתָךְ אֵלֵינוּ (תַּמּוֹת לְפָנֶי בּוֹאוֹ), סוֹפֶם שְׂכַלֵּם יוֹחֲזֻרוּ אֵלֵינוּ.
78. לְפָנֶיךָ שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים, מֵהֶם אֲשֶׁר סִפְּרָנוּ לָךְ, וּמֵהֶם לֹא סִפְּרָנוּ לָךְ. וְאֵין לוֹ לְשַׁלִּיחַ לְהִבִּיא אוֹת אֶלָּא בְּרִשּׁוֹת אֱלֹהָ. לָכֵן, כַּאֲשֶׁר תִּבּוֹא פְקֻדַּת אֱלֹהָ, יִתְקַזֵּם מִשְׁפָּט צַדִּיק, וְעוֹבְדֵי הַשָּׁוְא יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.

קטע 9

79. אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֶת הַמִּקְנִים, מֵהֶם אֲשֶׁר תִּרְכְּבוּ (עֲלֵיהֶם) וּמֵהֶם אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ,³
80. וְכֹן לְצִרְכִּים אֲחֵרִים כַּחפֶּץ לְבָבְכֶם, וּלְמַעַן תִּגִּיעוּ עֲלֵיהֶם אֶל חִפְּץ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וְעֲלֵיהֶם וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּסְעוּ.
81. כִּךְ מִרְאָה לָכֶם אֱלֹהָ אֶת אוֹתוֹתָיו, לְאִיזָה מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ תִכְחַשּׁוּ?

1. ר' סורת יונוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) באַרְץ וְרָאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל אֱלֹהִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם! הֵם הָיוּ רַבִּים וְחִזְקִים מֵהֶם וּמִבְּסָסִים בְּאַרְץ יוֹתֵר מֵהֶם,¹ וְלֹא הוֹעִיל לָהֶם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ.
83. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים שֶׁמָּחוּ בְּמַה שֶׁבְּרָשׁוּתָם מִן הַדַּעַת, אַךְ לְבִסּוֹף הִקִּיף אוֹתָם הָעֲנָשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ.
84. כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת עֲנָשׁוֹ, אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאַלְלָה לְבָדּוֹ, וְכוֹפְרִים בְּמַה שֶׁהֵינּוּ מְשִׁתָּפִים עִמּוֹ.
85. אַךְ לֹא תוֹעִיל לָהֶם אֱמוּנָתָם כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת הָעֲנָשׁ שֶׁלָּנוּ, וְדָרְכוֹ שֶׁל אֱלֹלָה בַּעֲבָדָיו בְּצֶדֶק, לָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם הַמִּפְסִידִים.

41

סִוֵּרַת פּוּצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבֻאָּרִים

סורה זו נקראת «פּוּצְלַת, הָאוֹתוֹת הַמְבֻאָּרִים» משום שהמונח «פּוּצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְבֻאָּרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הזה) הורד מן השמים מאת הרחמן והרחום,²
3. (הוא) ספר שבפארו אותותיו מפרשים, קוראן ערבי לבני אדם יודעים,³
4. מבשר ומזהיר, אבל מרביתם פנו ערף ולא רצו לשמע לו.
5. ואמרו, לבותינו מכסים בכסוי עבה אשר מונע אותנו להבין את אשר אתה מזמין אותנו אליו, ואזנינו כבדות משמוע אשר אתה אומר,⁴ וביננו ובינך יש מחיצה. עשה אפוא, ואף אנחנו עושים.
6. אמר, אכן אני אדם ואני כמוכם, אך מן השמים הושרה לי כי אללה הוא אלה אחד,⁵ היו אפוא נכונים עמו ובקשו את סליחתו. אוי לפגניים,
7. אשר אינם נותנים את הצדקה, ובעולם הבא הם כופרים.⁶
8. אלה אשר האמינו ויעשו הטוב להם שכר בלתי מגבל.

קטע 2

9. אמר, האם אתם כופרים בו אשר ברא את הארץ ביומים,⁷ ותעשו לו שוים? (הבורא) הזה הוא רבון העולמים,
10. וקבע בה הרים נציבים,⁸ וברך אותה, וקצב בה מזונותיה בארבעה ימים, למי שבוצונו לקמוד על כך.⁹
11. אחרי כן התנשא אל השמים, והם עשו, ואמר אליהם ואל הארץ, בואו ברצון או בהכרח, אמרו, נבוא מרצוננו הטוב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכל רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קשט במאורות ובמשמר, לפי פקדתו של העוזז והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כבאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אלה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אלה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עם ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בעורון במקום הדרך, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו ויראו את אלה.

קטע 3

19. וביום שאויבי אלה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אלה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אלה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפנייהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התענו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגונים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך ל ידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משנת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באללה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הַלִּילָה וְהַיּוֹם וְהַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ. אֵל תִּסְגְּדוּ לֹא לִשְׁמֶשׁ וְלֹא לַיָּרֵחַ וְסִגְדוּ לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר יָצַר אוֹתָם. אִם אַתֶּם עוֹבְדִים אוֹתוֹ.
38. וְאִם יִתְנַשְּׂאוּ (מַעֲבָדוּ), הִנֵּה אֵלֶּה (הַמִּלְאָכִים) אֲשֶׁר אֶת רַבּוֹנְךָ מִשְׁבָּחִים אוֹתוֹ לִילָה וְיוֹם וְלֹא יִמָּאֶסוּ.
39. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הִנֵּךְ רוֹאֶה אֶת הָאֲדָמָה צְחִיחָה. וְכַאֲשֶׁר נוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם הַיָּא חַיָּה וּמִתְפַּתַּחַת (וּמִצְמִיחָה גְדוֹלִים). אֵלֶּה הַמַּחֲיָה אֲדָמָה כְּזוֹ חַיָּה גַם אֶת הַמֵּתִים כִּי הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.
40. אַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ לֹא יַעֲלְמוּ מַעֲיִינֵנוּ. מִי יוֹתֵר טוֹב? זֶה אֲשֶׁר יִשְׁלַךְ אֶל הָאֵשׁ, אוֹ זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּבִטָּחָה בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים? עֲשׂוּ כְּרָצוֹנְכֶם כִּי הוּא רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
41. אַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ לְאַזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם (יַעֲנִשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין). וְאַכֵּן הוּא סֹפֵר רַב-עֲצָמָה,
42. לֹא יָבֹא בּוֹ הַשֶּׁקֶר לֹא מַלְפָּנֵי וְלֹא מַאֲחָרִי, הוּא הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַאֵת הַחֶכֶם וְרַב-תַּפְאֶרֶת.
43. כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לָךְ, כָּבֹד נִאֲמַר לְשָׁלִיחִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֶיךָ, רַבּוֹנְךָ הוּא אִמָּנִם רַב-סְלִיחָה אוֹלָם גַּם רַב-עֲנֵשׁ מְכַאֵב.
44. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן בְּשִׁפְהָ זָרָה,¹ הָיוּ אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא פוֹרְשׁוּ אוֹתוֹתָיו (בְּעֶרְבִית)? (סֹפֵר) בְּשִׁפְהָ זָרָה (וְנִבִּיא) עֲרַבִּי? אָמַר, לְמַאֲמִינִים הוּא הַדֶּרֶךְ וּמִרְפֵּא, וְאַלֵּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ כְּבָדוֹ אֲזַנִּיָּהם מִשְׁמוֹעַ, עֲוֹרוֹן הוּא עֲלֵיהֶם.² אֵלֶּה כְּמִי שְׁקוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִמְּקוֹם רְחוֹק.

קטע 6

45. כָּבֹד נִתְּנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמוֹסָא, וְאוֹלָם נִחְלְקוּ בּוֹ. וְלוֹלָא הַחֲלֻטָּה קוֹדֶמֶת מִרַבּוֹנְךָ הִיָּה כָּבֹד פּוֹסֵק בְּחֻלּוֹקֵי הַדְּעוֹת שְׂבִיעִיָּהֶם. הֵם אַכֵּן מַעוֹרְרִים בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סִפְקוֹת.
46. הַעוֹשָׂה טוֹב מִיִּטְבִּי לַעֲצָמוֹ וְהַעוֹשָׂה רַע מִזִּיק לַעֲצָמוֹ, וְאִין רַבּוֹנְךָ מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדָיו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אליו תשוב דעת «שעת הדין».¹ אין פרי אשר יצא מעטיפיו,² ואין נקבה הרה או יולדת אם לא בדעתו.³ ביום אשר יקרא (אללה) אליהם (לפגניים), «היכן שתפני?» יאמרו, «מודיעים אנחנו אותך, אין בינינו מי שיעיד».
48. ונחזו אותם (האלילים) אשר היו קוראים אליהם לפני כו, וראו כי אין להם מפלט.
49. אין בן אדם מתעניף לבקש טוב לעצמו, אך כשפוגעת בו רעה הוא ממחר להתראש ולאבד תקוה.
50. ואם נטעים אותו מרחמינו אחרי שפגעה בו צרה, יאמר, זו לי, ואיני חושב כי «שעת הדין» תקום, אם אני אשוב אל רבוני, תהיה לי אצלו הטובה ביותר. אך אנחנו נודיע לכופרים על אשר עשו, ונטעים אותם ענש קשה.
51. כשאנחנו נוטים חסד לאדם הוא סוטה, אך כשהצרה פוגעת בו הוא בעל תפלה רבה.⁴
52. אמר, החשבונות על זה שאם הקוראן הוא מאללה ואתם כפרתם בו, היש תועה גדול יותר מן המפליגים במחלוקת?
53. אנו נראה לכופרים את אותותינו בכל פנות הארץ ובהם עצמם, עד שתתברר להם האמת. האם לא מספיק להם שאללה עד לכל דבר?⁵
54. הם מטילים ספק בפגישה עם רבונם, אך הוא מקיף (שולט) בכל דבר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינוס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 166.

42

סִוֵּרַת אֶשֶׁ-שׁוּרָא הַהֲתַיְעָצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשֶׁ-שׁוּרָא, הַהֲתַיְעָצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשֶׁ-שׁוּרָא, הַהֲתַיְעָצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהום פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התייעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הַהֲתַיְעָצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהָ הֶעֱזָו וְהִחֲכֵם הוֹרִיד אֶלַיִד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגִּלּוֹת) לְנָבִיאִים שֶׁקָּדְמוֹ לָד.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הֶעֱלִיוֹן וְהֶעֱצוּם.
5. כִּמְעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצָמַת אֱלֹהָ), וְהַמַּלְאָכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתִהְיֶה אֱלֹהָ וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אֲכֹן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אִד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִגִּנִּים מִבְּלַעֲדִיו, אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עֲלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִד גִּלְנִיו לָד קוֹרְאָן עֲרָבִי, כְּדִי שְׁתִּזְהִיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סִפֵּק בּוֹ. חֶלֶק בְּגוֹן וְחֶלֶק בְּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגוֹ וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדִיו מִגִּנִּים? הֵן אֱלֹהָ הוּא הַמְּגוֹ, וְהוּא הַמַּחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-כָּל.
10. וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתָּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהָ. זֶה אֱלֹהָ רַבּוֹנִי, עֲלִיו סִמְכָתִי וְאֵלִיו אֲשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִוג מִנִּפְשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִוגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזְדוּגוֹת אִתְּנוּ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 48 ; וסורת הוד 11 : 118.

12. אֲשֶׁר בָּגְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִגְבָּלָה לְאֲשֶׁר יִרְצֶה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
13. חֶקֶק לָכֶם לֵדֶת לָפִי מֶה שָׁצוּנָה לְנוֹחַ (נַח), וּמֶה שְׁגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָהִים וְאֵת מוֹסֵא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְמוּ אֶת הַדֵּת וְלֹא תִחַלְקוּ בָּהּ, לִפְנֵנִי קֶשֶׁה לִקְבֹּל אֶת מֶה שֶׁאַתָּה מַצִּיעַ לָהֶם. אֲלֵלָה יִבְחַר לִקְרֹב אֱלֹוֵי אֶת מִי שִׁירְצָה מֵעַבְדָּיו, וּמִדְרִיד אֱלֹוֵי אֶת הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.
14. וְלֹא נִחַלְקוּ (הַפְּנֵנִי) אֶלָּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחַלְטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָּה שִׁירְשׁוֹ אֶת הַסֶּפֶר³ מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְמוֹת סִפְקוֹת וְחִשְׁדוֹת בִּיחִס אֱלֹוֵי (הָאֶסְלָא).
15. וְלִזְאֵת קָרָא אֶפּוֹא (לְעַבּוֹדֶת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סֶפֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטִיּוֹתִי לְנֶהֱג בְּצֶדֶק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, לְנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף אוֹתֵנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֱלֹוֵי.
16. וְאֵלָּה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדָבָר אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׁנַעְנוּ לוֹ, טַעְנַתָּם בְּטִלָּה אֶצֶל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמֶּת, וְהוֹרִיד אֶת הַמֵּאֲזֵנִים,⁶ וּמִנֵּין לָךְ לַדַּעַת שֶׁשַּׁעַת הַדִּין קָרוּבָה!
18. אֵלָּה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שַׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחִישָׁה, וְאוֹלָם הַמֵּאַמִּינִים בָּהּ מְלֵאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיוֹדְעִים כִּי הִיא אֶמֶת. אֲבָל אֵלָּה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדָבָר שַׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בַּתְּעִיָּה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֶמֶת).

קטע 3

19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעַבְדָּיו וְהוּא מְפָרְנֵס אֶת מִי שִׁירְצָה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא, נִרְבָּה לוֹ אֶת זֶרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הֵבֵא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת הוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה! לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז הנה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיירצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה! אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, יודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו הנה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזות בארץ ועושיקים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוחכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובזה לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה¹. אך מי שיסלח וישלים, שכוזר על אלה, כי הוא אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים המעלים והמקבילים אצל אלה.
44. כל מי שיתעהו אלה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים כאשר יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים. הכופרים יהיו נתונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שביא יום מאת אלה שאי אפשר למנע בואו. אין לכם כל מקלט ביום ההוא, ולא תוכלו להסתתר.¹
48. ואם יפנו ערך, הנה לא שלחנו אותך לשמר עליהם.² אין עליך אלא להזהיר אותם.³ ככל שנטעים את האדם מרחמינו, כן ישמח, אף אם אחר כך תפגע בהם רעה באשר קדמו ידיהם לעשות, אז האדם כופר בו.
49. לאללה מלכות השמים והארץ, יברא את אשר ירצה, ומעניק למי שיירצה נקבות, ומעניק למי שיירצה זכרים,
50. או יתן להם משגי המינים, זכרים ונקבות, ויעקר את אשר ירצה, כי הוא יודע ויכול.
51. אלה לא ידבר לאדם אלא בהתגלות או מאחורי מסך, או ישלח שליח (מלאך כמו ג' בריל) יגלה ברשותו של אלה (את מה שאלה רוצה לגלות), כי הוא עליון וחכם.
52. כך גלינו לך רוח מאתנו (הקוראן). לא היית יודע (לפני כן) מה הוא הספר ומה היא האמונה, ואולם עשינו אותו לאור אשר בו נדריך את אשר נרצה מבין עבדינו, ואתה תדריך בו בדרך הישר,
53. דרכו של אלה אשר לו כל מה שבשמים ובארץ. ואל אלה חוזרים כל הדברים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶז-זוּחִ'רוֹף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶז-זוּחִ'רוֹף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רופ 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשא אל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזוז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אום אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוֹן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹

15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעֲבָדִיו חֶלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמִּלָּאכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוֹן הָאָדָם כּוֹפֵר גְּלוּי.²

קטע 2

16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וּבִרְדָּ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³

17. וְאִכּוֹן בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טַעֲנוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלָּא בְּכַעַס.⁴

18. מִחֶסֶג שֶׁמִּגְדִּילִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׂאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.

19. הֵם טַעֲנוּ שֶׁהַמִּלָּאכִים עוֹבְדֵי הֶרְחָמָן הֵם נִקְבּוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאֲיָה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).

20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הֶרְחָמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלַם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בְּדִבְרֵי הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.

21. הָאֵם נָתַנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סֶפֶר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?

22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לִפְנֵי מִנְהַג מִסִּים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.

23. אִכּוֹן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךָ כָּל מְזַהֵר בָּעִיר, אֲלֵא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לִפְנֵי מִנְהַג מִסִּים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.

24. אָמַר, וְאֶפְלוּ אִם אֲבִיא לָכֶם (מִרְבוּכִים) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדֶּרֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.

25. לָכוּ, הִתְנַקְמְנוּ בָּהֶם, וְרֹאה מָה הִיָּה סוּף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.

קטע 3

26. בְּאֶמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹבְדִים,

27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יְדִרִיכֵנִי.

28. וְהַשְׁאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיָּמַת בְּתוֹךְ צָאצָאִיו לְמַעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).

29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם הָאָמַת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשִׁלַּח (מוֹחֲמַד) גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֵנְחָנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתִּי הָעָרִים?¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוֹאָה)? אֵנְחָנוּ חִלְקָנוּ בִּינֵיהֶם אֶת מַחֲתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמָנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׁיִקְבֹּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁרוֹת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר יֵאֲסָפוּ.
33. וְלֹא שָׁיְהִיו בְּנֵי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלֶם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהַחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זֶהָ, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבֹּא אֵצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרַחֲמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה וְיִחְשְׁבוּ כִּי הֵם מְדַרְכִּים.
38. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר יִגִּיעַ אֵלֵינוּ יִגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמֵּרְחֵק בֵּינִי לְבִינְךָ כְּמֵרְחֵק מִזְרַח מִמְּעָרֵב, כִּי חֵבֶר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בַּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בַּתְּעִיָּה מִחֻלָּטָה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֵאֲסָף אוֹתָךְ אֵלֵינוּ (מוֹיַחֲמָד), אֵנְחָנוּ נִנְקָם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאָה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדָנוּ לָהֶם כִּי תִזְקִים אֵנְחָנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזֵק בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. וְאִכּוֹ הַזֶּהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) לָךְ וּלְבְנֵי עַמְּךָ, וְעֵתִידִים אַתֶּם לְהַשְׁאֵל (אֵיךְ הַתִּיַחֲסִתָּם אֵלָיו?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְּׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלַעַדִּי הַרַחֲמָן?

1. שתי הערים: מכה ואט-טאאיי. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מוע'ירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התיקי, מנכבדי אט-טאאיי.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענשנו אותם (במכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחתיי? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמך³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79: 23 - 25.

3. בני עמך: בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4: 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לצית לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אמר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אללה וציתו לי.
64. כי אללה הוא רבוני ורבוניכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אוי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי ש'אפלו ירגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה כאויבים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא יגון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. יגישו להם כלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאווה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. ואולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכי! שישיים רבונך קח לנו. יאמר, אכן אתם נשארים (לנצח ביסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם תרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אמר, אלו היה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ישתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל כמה שהם מיחסים לו.

83. הנח להם אפוא להשיח ולשחק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תתזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם יתפללו מבלעדיו לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעיו.
87. אם תשא אל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבוני! אלה עם אשר לא יאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

44

סִרְתְּ דֹחַ'אן הַעֲשׂוֹן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דֹחַ'אן, הַעֲשׂוֹן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דֹחַ'אן, עֲשׂוֹן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11.
הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשׂוֹן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר הרור (הקוראן)!
3. הורדנו אותו משמים בלילה המברך,² כי אמנם היינו מזכירים.
4. בו (באותו לילה) מעבירים מהלוח השמימי למלאכים לבצע כל ענן אשר נגזר,
5. צו מאתנו, מאז ומתמיד שלחנו שליחים,
6. ברחמים מרבונך, כי הוא השומע והיודע,
7. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, אם בטוחים באמונתכם אתם.
8. אין אלה זולתו, המחיה והממית, והוא רבונכם ורבון אבותיכם הראשונים.³
9. ואולם הם (הכופרים) משתעשעים בהטלת ספק באמת.
10. לכן חכה ליום בו יביאו השמים עשן גלוי,
11. יכסה את בני האדם. זה הענש מכאיב.
12. רבוננו! הסר מעלינו את הענש, כי מאמינים אנחנו.
13. אולם ביום ההוא לא יועיל להם, אם הם יזכרו לאחר שקבר בא אליהם שליח (מוחמד) שהזהיר ברורות,
14. אבל הם פנו לו ערף ואמרו, מלמד (מישהו למד אותו) והוא משגע.
15. אולם אם ידחה הענש לזמן מה, אתם תחזרו לכפירה.
16. ביום (ההוא) ונעניש (את כל הכופרים) את הענש הגדול, כי אנחנו נוקמים בהם.
17. וכבר נסינו לפניהם (אנשי מכה) את בני עמו של פרעה, כאשר בא אליהם שליח נכבד (מוסא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמציאן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְּנֶנּוּ אֵל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם בְּהֹכְחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֶסֶה אֲצֵל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שֶׁלֹּא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנִי, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעָבַר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנִנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחֵזִי רִוְחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כֹּךְ הִיָּה, וְאֶנְחֲנוּ הוֹרְשָׁנוּ כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קטע 2

30. וּכְבָּר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵּשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הִיָּה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבָּר בְּחִרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוֹן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּךְ) אוֹמְרִים,
35. אֶנְחֲנוּ נְמוֹת פַּעַם אַחַת וְלֹא נִקּוּם לַתְּחִיָּה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבָר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
37. הֲאִם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבַע,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָּרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד לְכֻלָּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תּוֹבַע : תּוֹאֵר שֶׁל מַלְכֵי חֲמִיר הַקְדוּמִים בְּתִימָן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה,¹ והם לא יוכלו להנצל,
42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזוז והרחום.
- קטע 3**
43. הנה עץ הזקום,²
44. מאכל לכופר,
45. רותח בבטנו של הכופר כמכתת צוקה,
46. כרתיחת המים החמים מאוד.
47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,
48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.
49. טעם (את הענש), הן אתה העזוז והנכבד.³
50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו.⁴
51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,
52. בגנות ומעינות,
53. לבשו משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,
54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין,⁵
55. ויזמינו בהן (בגנות עדן) כל מיני פרות, והם בטוחים.
56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,
57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.
58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.
59. לכו המתן כי הם ממתינים.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 37 - 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוֵּרַת אֵל-גִּ' אֶתְיָה הַפּוֹרְעִים בְּרָדְךָ

סורה זו נקראת «אל-ג' את'יָה, הפּוֹרְעִים בְּרָדְךָ», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «ג' את'יָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הפּוֹרְעִים בְּרָדְךָ» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'אתייה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעֻזּוֹ וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבְבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחַיָּה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפּוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַגֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכּוּן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעֵם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָּה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבוֹן מִרְכָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשָׁר לוֹ עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נוֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתָיו, הוּא שָׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶה לָהֶם עֲנֹשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוֹמָהּ, וְאִם לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
11. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) מְדַרִּיךְ מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנֹשׁוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת הַיָּם, לְמַעַן יִשּׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזָּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּעֲמִינִים לְסַלַּח לְאַלֶּה שְׁאִינָם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאַנְשֵׁים כָּרְאוּי לָהֶם.
 15. הָעוֹשָׁה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׁה רַע מְזִיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסּוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
 16. וַיִּכְבֶּר נִתְּנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוֹאָה, וּכְרַנְסָנוּ אוֹתָם מִן הַמְּטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנָם).
 17. כֵּן נִתְּנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכוּ רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.
 18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּטָּה אַחֵר תִּתְּאוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם יוֹדְעִים,
 19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֵי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכוּ הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאַלֶּלָה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
 20. (הַקּוֹרְאֹ) הִנֵּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרַחֲמִים לְאַנְשֵׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
 21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלֶּה שֶׁבִּחְרוּ בַּכִּפִּירָה, כִּי דִינָם אֲצִלְנוּ כְּדִין הַמַּעֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב! כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה! הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.
- קטע 3**
22. וְאַלֶּלָה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כַּמַּעֲשִׂיָה, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
 23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תִּתְּאוֹתָיו? הֲתַעְהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעֵין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנָיו וּלְבוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
 24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נִמּוֹת וְנַחֲיָה בַחַיִּים אֵלֶּה, וְרַק הַזִּמְן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
 25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לְתַחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
 26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחֲיֶה אֶתְכֶם, אַחֵר כֵּךְ יִמִּיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סֶפֶק בוֹ, וְאוּלַם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אַז תִּרְאֶה וְהָנָה כָּל אָמָה כּוֹרַעַת, וְכָל אָמָה תִּזְמֶנּוּ אֶל פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמַּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיֵּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, וַיִּכְנִס אֹתָם רְבוּנָם (אֶל מִן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזִּכְיָה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים יִשְׁאַלּוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנִּיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלָם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוֶה, וְאֵין סֶפֶק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מַה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דְּמִיוֹן שׁוֹא וְאֵין אֲנוּ מֵאֲמִינִים בְּבוֹאָהּ.
33. וְאִז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וַיִּקְיף אוֹתָם הָעָנֶשׂ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אַז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאֵין מִי שִׁיעֶזֶר לָכֶם,
35. מִשּׁוּם שֶׁשִּׁמְתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחִיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם.

46

סִוֵּרַת אֶל-אַחֲקָאף גְּבָעוֹת הַחֹל

סורה זו נקראת «אֶל-אַחֲקָאף, גְּבָעוֹת הַחֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל-אַחֲקָאף» היה מקום מגורם של בני עאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאייהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבָעוֹת הַחֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הַסֵּפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעֵם אֱלֹהֵ הָעֶזְזוֹ וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסֻסִּים,³ אַךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵ? הָרָאוּ לִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הִבִּיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׁאֵרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵ קוֹרָא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכַאֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַּעֲבוּדָתָם.
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְגִּיָּהם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֵאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אֶמְנֵם בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפָנַי אֱלֹהֵ בְּמֹאמָה. הוּא הִיֹּדַע בְּמָה אַתֶּם מִרְחִיבִים הַדְּבוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָרַחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח כְּשָׁלִיחַ, וְאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בָכֶם. אֵין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי, ¹ וְאֵין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וְיִבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינּוּ מְדִרִיף אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹו הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוּנָה בַּקּוֹרְאָן), לֹא הָיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהֵם לֹא הִדְרִכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דֶּרֶךְ וְרַחֲמִים, וְסִפֵּר זֶה (הַקּוֹרְאָן) מִצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשִּׁפָּה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוּנָתְם בְּאֵלֶּלָה, ² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וּלְדָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תִּקּוּפַת הָרִיוֹנוֹ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אֲרָבָעִים שָׁנָה אָמַר, רְבוּנִי! לִמְדֵנִי וְהִדְרֵךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדֶה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי, ³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לָךְ. וּבִרְכָנִי בְּאֲשֶׁר לְצֶאֱצָאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמַּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם! ⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׁאָקוּם (מִקְבְּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲיָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֲמִין! הֵן הִבְטַחַת אֵלֶּלָה אֻמַּת הָיָא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אֵין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת יונוס 10 : 15.

2. ר' סורת מוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפניהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאיותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזיירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבגרים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבונה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אזנים לשמע, ועינים לראות, ולקבובות להבין. אך אזניהם ועיניהם ולקבובותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. חכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וּכְבֹר הַשְׁמַדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֲדָד וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאָר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתַקְוָה שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשָּׁקֶר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבוּרָה מִן הַגִּ'ו (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְּהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שָׁמַעְנוּ סֵפֶר אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
31. הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הֵעֵנוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמַד) וְהֶאֱמִינוּ בּוֹ, כְּדֵי שִׁיִּסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיִגֹּן עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בִּידוֹ לַחֲמֶק בְּאַרְצָ, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדְיוֹ מִגִּנִּים. אֶלְלָה הֵם בְּתַעֲזָה בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרָ לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֹאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנָנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֵב אֲשֶׁר כָּפַרְתֶּם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוֹת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיִּצְיָבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקֶשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שִׁיִּרְאוּ מֶה שֶׁנּוֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאַרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אִפּוֹא (זוֹ הַזְּהָרָה לָהֶם) אֶלָּא הַמִּשְׁחָתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ו 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהָרַחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהֶאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כִּכֶּה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לְבָנֵי אָדָם אֶת מִשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָ² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הֵיטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בַעֲצָמוֹ מְכַנִּיעַ אוֹתָם, אֲדָּהּ הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וְיִשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בְּעוֹלָם הַבָּא),
6. וְיַכְנִיס אוֹתָם לְגֵן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵר הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצְחוֹן).
8. אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לְכֹן הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאַרְץ וְרָאוּ מֶה הִיָּתָה אַחֲרִית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשְּׁמִיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרִית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 167; וסורת אנ-נחל 16: 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 67.

קטע 2

12. אֱלֹהִים יִכְנִס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַגִּנּוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֲדָה הַכּוֹפְרִים יִתְעַגְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מִשְׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָד (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָדָה הַשְּׂמַדְנֹו וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדוֹ הוֹכְחָה מִרְבוֹנוֹ לָזֶה שֶׁמַּעֲשִׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הַלֵּךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו!
15. הַמִּשְׁלֵל שֶׁל הַגֹּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּד. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לְאֵלֶּה הַשְּׁוֹהִים לְנֶצַח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם!
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה! הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֲדָה אֵלֶּה אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהִדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֱלֹהִים לְהַדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרְאֵתָם אֶת אֱלֹהִים.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לִשְׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע! הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהַזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוֹלַת אֱלֹהִים, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֱלֹהִים יוֹדַע אֶת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בַּלַּיְלָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלוֹאִי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמִּצְוָה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאָה אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עָלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפַּחַד הַמָּוֶת.² הֵן רְאוּי וְיֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13: 35.

2. ר' סורת את-תובה 8: 86.

21. לַצִּית וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּת, וְכֹאשֶׁר נַחֲרַץ הַדִּבֵּר וְעָלִיָּהֶם לַצָּאֵת לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֱלֹהָ, הִזָּה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיָּתָכוֹן כִּי כָל פַּעַם שֶׁפָּנִיתִם עֲרֹף תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְנַכְּלוּ לְקְרֹבֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָ, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוֹרְאָן? אוֹ הֵאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֵלֶּה שֶׁנִּטְשׁוּ אֶת הַהֲדָרָה וְהָאֲמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהֲדָרָה, הַשָּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדָדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לָאֵלֶּה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָ (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמַקְצֵת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֱלֹהָ יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידִּי הִזָּה הַמַּצֵּב שֶׁלָּהֶם כֹּאשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמֶרְגִּזוּ אֶת אֱלֹהָ וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכוֹן יִתְבַטֵּל עֲמָלָם.
29. הֵאֵם חֲשַׁבּוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָ אֶת מִשְׁטָמָתָם?

קטע 4

30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיִּית מַכִּיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיִּחֶדֶת. כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹנִי אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחוּ אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אָכוֹ, אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְלָכָת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהֲדָרְכוּ, לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהָ בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיְתוֹ לְאֱלֹהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמֵד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפְרָה).
34. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָ.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֵקָת הַמִּלְחָמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיּוֹנִים (הַמִּנְצָחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׂכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָבּוּ חַיִּי הָעוֹלָם הָזֶה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תֵּאֱמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנָכֶם.
37. אָבּוּ אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הֵייתֶם מְקַמְצִים וְיִגְלֶה מִשְׁטֶמֶתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנָכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְצִים. כָּל הַמְקַמְצִי, מְקַמְצִי רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָהּ הוּא הַעֲשִׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְּנוּ עֲרֹף וּמִירְכָם בְּאַחֲרֵים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוֵּרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצְחון הַמְּזֵהִיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצְחון הַמְּזֵהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביבֹש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחְלָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) נֶצְחון מְזַהֵר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵה לְרֵאשׁוֹנִים מַרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיְשָׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עֲלֶיךָ, וַיְדַרִּיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיק לָךְ נֶצְחון אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמַּאֲמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זִרְמִים תַּחֲתֵיהֶן
הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וַיְכַפֵּר לָהֶם מַרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זִכְיָה
עֲצוּמָה אֶצֶל אֱלֹהֵה.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוּת
הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהֵה מַחֲשֶׁבֶה רָעָה, וַיְשִׁיב רַעְתָּם בְּרֵאשֶׁם. אֱלֹהֵה כָּעַס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶנֶם, הַמַּעֲוֹן הַגָּרוּעַ בְּיוֹתֵר.
7. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה עִזּוֹ וְחָכֵם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ לְעַד, וְלִמְבַשֵּׁר, וְלִמְזַהֵר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינֵנוּ בְּאֱלֹהֵה וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהֵה) בְּקֹר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהֵה יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵה עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמַּפְרֵה הַתַּחֲזִיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵה בְּעָצֶם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמַּקִּים אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲזִיב לְאֱלֹהֵה, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתָךְ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הֵיינוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לְמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חוזה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקרה 248; וסורת את-תובה 9: 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33: 45.

תַּעֲמֹד זִכּוֹת לְמַעַנְכֶם אֶצֶל אֱלֹהָ, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם! אָכֵן, אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הִשְׁלִיחַ וְהִמָּאֲמִינִים לֹא יַחְזִרוּ אֶל בְּנֵי בֵיתֶם לְעוֹלָם, וַיְהִי הַדָּבָר יָפָה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחֲשֹׁבוּ מַחֲשָׁבָה רָעָה וַתִּהְיוּ עִם אָבוֹד.¹
13. לְכָל מִי שֶׁאִינוּ מֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעֲדֵנוּ לְכּוֹפְרִים לְהַבָּה.
14. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלַח לְאִשֶּׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אִשֶּׁר יִרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.²
15. כְּאִשֶּׁר תִּצְאוּ לְקִרְאָת שָׁלָל, יִגִּידוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבִתְיָהֶם, הֲרָשׁוּ לָנוּ לְהַצְטָרֵף אֵלֵיכֶם. הֵם רוֹצִים לְשִׁנוֹת אֶת הַבְּטָחַת אֱלֹהָ לָכֶם. אָמַר לָהֶם, לֹא תִצְטָרְפוּ אֵלֵינוּ כִּי כֵךְ אָמַר אֱלֹהָ מִקֹּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מִקְנָאִים אַתֶּם בָּנוּ (שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מַעֲט הוּא אִשֶּׁר יָבִינוּ (מִהַחֲלָטוֹת אֱלֹהָ).
16. אָמַר לְשֹׁבְטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לְקָרֵב (בְּמִקְרִים קוֹדֶמִים), אַתֶּם תִּקְרְאוּ לְהִלָּחֵם בְּאִנְשֵׁי עֵז חֲזָקִים,³ אֲלֵא אִם יִקְבְּלוּ דַת הָאִסְלָאם בְּלִי מִלְחָמָה. אִם תִּצְיָתוֹ וְתִלָּחֲמוּ לְמַעַן אֱלֹהָ, הוּא יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף כְּמוֹ שֶׁפָּנִיתֶם עֲרָף לְפָנָיו, יַעֲנִישְׁכֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
17. אֵין עַל הָעוֹר חֲטָא, וְאֵין עַל הַפֶּסֶחַ חֲטָא, וְאֵין עַל הַחוּלָה חֲטָא⁴ (אִם לֹא יִצְאוּ לְמִלְחָמָה). וּמִי שֶׁמִּצִּית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יִכְנִיס אֱלֹהָ לְגָנִים שֶׁמִּתְחַתֵּם נְהִרוֹת זוֹרְמִים. אֲמַנֶּם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמְּשִׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קטע 3

18. אֱלֹהָ מִרְצָה מִהִמָּאֲמִינִים אִשֶּׁר נִשְׁבָּעוּ לָךְ (מוֹחֲמַד) שְׁבוּעַת אֲמוּנִים תַּחַת הָעֵץ,⁵ וְהוּא יַדַּע אֶת אִשֶּׁר בְּלִבּוֹתֵיָהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם⁶ וְגַמַּל לָהֶם בְּנִצְחוֹן מְהִיר (קְרוֹב),
19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אֱלֹהָ הוּא עֶזּוֹ וְחֻכָּם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֵלֶּלָה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה,¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כָּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֵלֶּלָה (לָכֶם). וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָכֶם הַכּוֹפְרִים (תּוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצֵאִים כָּל מִגֵּן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְאִין לְשִׁנוֹת אֶת מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעַמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֵלֶּלָה רוֹאֶה אֶת מַעְשֵׁיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקֶּרֶן וּמָנְעוּ מִמָּנוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקֶּרֶבֶתוֹ (בְּמִסְגָּד הַקָּדוֹשׁ), וְלֹלֵא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבְיֹא עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שֶׁתִּדְעוּ, לְמַעַן יִכְנִס אֵלֶּלָה מִי שִׁירְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מִהַכּוֹפְרִים, אֲזִי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבְבוֹתֵיהֶם הַתִּלְהַבּוֹת, הַהִתְלַהּבוֹת שֶׁל הֶגֶ' אֶהְלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֵלֶּלָה אֶת הַשְׂכִּינָה⁵ שָׁלוּ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבַת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זִכָּאִים וִירְאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מֵלֵא אֵלֶּלָה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאַמֶּת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֵלֶּלָה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹלֵא פַחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבֵר לְזֹאת נֶתַן לָכֶם נֶצַחון קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמרן 3 : 154.

5. ראה לעל פי' 4, ופי' 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהֲדָרָה וְעִם הַדַּת הָאֱמֶתִית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטוּהָ עַל כָּל הַדְּתוֹת,¹ וְאַלְלָה מִסְפִּיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהִים).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהִים וְאַלְלָה אֲשֶׁר אֵתוֹ קִשּׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לְבִין עֶצְמָם, תִּרְאָה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מִבְּקָשִׁים חֹסֵד מֵאַלְלָה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמִי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנוֹשֵׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֱלֹהִים הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹג'וֹרֶאֱתַת הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אֶל-חֹג'וֹרֶאֱתַת, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּמְהָרוּ לְהַחְלִיט בְּעֵינֶיךָ שֶׁהַחֻלְטָה בּוֹ הִיא רַק בְּיַד אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
2. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּרְיֻמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנְּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כְּהִרְמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מִעֲשִׂיכֶם מִבְּלִי שְׁתִּרְגִּישׁוּ.
3. אַכּוּ, אֱלֹהָ הַמְּנַמִּיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפָנֶי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחַן אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם בִּירְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עָצוּם.
4. הִנֵּה אֱלֹהָ הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחוֹרֵי הַחֲדָרִים רַבִּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הָיוּ מַחְכִּים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
6. הוּי המַאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מִשְׁחַת לְמִסֹּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישְׁהוֹ, עֲלֵיכֶם לַחְקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתּוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאִנְשִׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שַׁעֲשִׂיטָתָם.
7. וּדְעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ (מוֹחַמַד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֱלֹהָ חֲבַב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וְעָשָׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְיָרָה וְאֶת הַשְּׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְרוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֱלֹהָ וּבִרְכָּה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמַּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחִת לְאַחֶרֶת, קִיְמוּ עֲלֶיהָ לַחַץ עַד שֶׁתִּסְכְּפִים לְצִית לְמַשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֹאֲשֶׁר תִּסְכְּפִים, פִּיְסוּ בֵּינֵיהֶן בְּיֶשֶׁר וְעָשׂוּ צֶדֶק. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמַּאֲמִינִים אַחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אַחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ כְּדִי שִׁירְחֻם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַר אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְשִׁמוֹת גְּנָאִי. מִה רַע לְקָרָא מִשְׁחַת לָאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יִחְזְרוּ בְתִשׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדְנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאֵם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֵאכֹל אֶת בֶּשֶׁר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וְרָחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בְּרָאנוּ אֶתְכֶם מִזֶּכֶר וּנְקֵבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הַיָּרָא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֵר הָאֱמִנּוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הָאֱמִנְתֶּם, אֲמַנְם אָמְרוּ, הִתְאַסְלָמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהָאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּפֵּחַ אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרָחוּם.
15. אֲכֹן הַמַּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלָה שֶׁהָאֱמִינּוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְלֹא יִפְקְּדוּ, וְהַמוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֵלָה הֵם הַמִּדְבָּרִים אַמֶּת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְּדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבְרֵי דִתְכֶם: הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מִתְנַהֲגִים כְּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֲסֵד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאִם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֲסֵד שֶׁקִּבְּלֶתֶם אֶת הָאִסְלָאִם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֲסֵד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֱמוּנָה, אִם הִייתֶם מַאֲמִינִים בְּאַמֶּת.
18. אֲכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק» «ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנְּעֶרֶץ²!

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזֵּהִיר מִקֶּרְבָּם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דָּבַר פֶּלֶא
הוּא,³

3. שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמִתְנוּ וְהֵינּוּ לְעַפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחִּיָּה?) זֹאת שִׁיבָה
רְחוּקָה!

4. כָּבֹר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תִּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיק,
הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אֵד הֵם כִּחְשׁוּ בְּאֶמֶת בְּבֹאָה אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבּוֹכִים.

6. הַאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם,
וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה
לְעִינֵינוּ,

8. לְהַתְּבֹוֹן וּלְזַכְּרוֹן לְכָל עֶבֶד (בֶּן אָדָם) שֶׁב בַּתְּשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיַּם לַבְּרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקֶּצִיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָ גִּבּוֹהִים עֲמוּסֵי אֲשָׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָ,

11. כְּמִזֹּון לְעֶבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאִמְצָעוֹתֶם אֲדָמָה מֵתָה,⁵ כְּזֹאת הִצִּיאָה
(מִן הַקִּבְרוֹת בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג' 85: 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת
יא. סין 36: 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38: 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56: 77,
«إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38: 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25: 48.

12. לפניהם¹ כָּבֵר לֹא הָאָמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נח), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הבָּאֵר), עִם ת' מוֹד,²
13. עִם עֵאד,³ פָּרַעַה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עִם לוֹט,
14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אל-אִיָּה),⁴ וּבְנֵי עִם תּוֹבַע.⁵ כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים, וַיָּבֹא בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי שֶׁהִזְהִרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
15. הָאֵם הִתְעַיְפָנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְּקָקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרָאֵם מִחֲדָשׁ (בְּיוֹם הַדִּין)?

קטע 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְגִדַּע מָה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַוָּרִיד,⁶
17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
18. לֹא יוֹצֵא הֵנָּה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מְלָאָךְ מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
19. וּבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הֵייתָ מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפְּנֵיו.
20. וְאִזּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר,⁷ זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
21. וְכָל קָנֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
22. (וַיֹּאמְרוּ לוֹ), כָּבֵר שִׁכְחָתָ אֶת כָּל זֶה, אֵךְ הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרִאִיתָךְ חֲדָה.
23. וּבִן לִוְיָתָן יֹאמֵר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכְנַתִּי נִגְדָּךְ.
24. (וַיֹּאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֵרָף,
25. שֶׁהִיָּה מִסְרֵב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפוּ, וּמִפְּקָק (בְּאֶמוּנָתוֹ בְּאַלְלָהָ),
26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֲלָלָה אֲלָהָ אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.

1. לפניהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי בתאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לֵוִיתוֹ שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמַר, רְבוּנוּ! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעַצְמוֹ נָטָה לַתְּעִיָּה מִרְחִיקֵת לָכֵת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֵמִתִּי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרֹתִי לֹא יִשְׁתַּנֶּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדִי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֹאמַר לְגִיּהֲנָם, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמַר, הִישׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב בֶּן הָעֵדָן לִירְאֵי אֱלֹהָ וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הֶרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיָּבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכְּנִסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוָּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מִפְּלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֲזֵן שׁוֹמַעַת וְאֱלֹה הַרְוֵאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סָבִיבָם.

38. בִּרְאֵנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעִיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמֶת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהָאֲזֵן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲצָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיָּאָה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מֵעֲלִיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵד אֵין זֶה תִּפְקִיד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אֶזְהָרֹתִי.

51

סִוֵּרַת אֶדִי-ד' אַרְיָאָת הַרוּחוֹת הַמְּפִזְרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד' - ד' אריאת 51

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשְּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּב(הַמְּלָאכִים) הַמִּמְחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִרְתֶּם בּוֹ הוּא אִמֶּת,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקַים.
7. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים הַמִּתְכַּנְנִים הַיָּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאֵן וְשְׁלִיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמִּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעַרְבֶּלֶת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאֲלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בָּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֵךְ הִירָאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנָם הָעֲנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתֶם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחֹר הַתְּפִלְלוֹ לְסִלְיָהּ (מַאֲלָה),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנו זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹן וְלִמְחַסֵּר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.

אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.

2. ר' סורת ינוס 10 : 50 - 51.

3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאַרְץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאַמוּנָתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הָאֵם לֹא תִתְּבוֹנְנוּ אִפּוֹא?
 22. בְּשָׁמִים פִּרְנִסְתֶּכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הָאֵם שְׁמַעְתָּ עַל סְפוּר אוֹרְחֵי אֲבִירָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבֵאוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אִזְ סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עֵגֶל שָׁמֶן וְצִלּוֹי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הָאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אִזְ יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצֹנְחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעִקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רְבוּגָד, אֶכּוּ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֲבִירָהִים לְמִלְאָכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּא הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבֵנֵי חֶמֶר,
 34. הַמִּיעֲדוֹת עַל יְדֵי רְבוּגָד לְאַלֶּה הָעוֹזְבִּים כָּל גָּבוֹל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמֶּאֱמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מִצְאָנוּ בָּהּ אֶלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנִעְזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁעֵּר.
 40. וְנֹאחֵז בּוֹ וּבַחֲלוֹ וְנִשְׁלִיד אוֹתָם בֵּינָם, וְהוּא אֲשֶׁם וְלִכְלֹ מַה שֶּׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשְׁיוֹ.

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסחאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנִי עֲדָד (אוֹת) כַּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,
 42. אֲשֶׁר שִׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.
 43. גַּם לְבִנִי עִם ת' מוֹד נֹאמֵר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּנוּ עַד עֵת מוֹעֵד.
 44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לָצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוּפַת הַבָּרְקִים וְהֵם רוֹאִים,
 45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוֹם וּלְבָרֵחַ, וְלֹא יָכְלוּ לָעֶזֶר לְנַפְשָׁם.
 46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעֲנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.
- קִטְעַ 3**
47. וְאֵת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחֵנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.
 48. וְאֵת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמָה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלִלִים.
 49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זִוְגוֹת שָׁנִים, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.
 50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.
 51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.
 52. כִּדְ הָיָה תְּמִיד, לֹא בָּא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.
 53. הָאֵם צוּוּ זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקִי עַל שָׁמַיִם הֵם!
 54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוֶנָה עֲלֵידָ.
 55. אֲדָ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכְּרָה תוֹעִיל לְמֵאֲמִינִים.
 56. וְלֹא בְּרֹאֲתִי אֶת הַג' וְאֵת הָאֲדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,
 57. אִינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פְּרִנָּסָה, וְאִינִי רוֹצֶה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.
 58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמִּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיתָן.
 59. אֲדָ לֵאמֹלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשְׁלִיחוֹתוֹ) שֶׁל מוֹחַמֵּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחֲיֵשׁ אֶת הָעֶנֶשׁ).
 60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֶנֶשׁ שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוֵּרַת אֶטְ-טוֹר הַר הַטוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «וּאֶטְ-טוֹר, אֶשָּׁבַע בְּהַר הַטוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּהַר הַטּוּר,
2. וּבִסְפָר (הַקּוּרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבֵבִית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׂמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֹנֵשׁ רְבוּנָד יִקְרָה,
8. וְאִין לִמְנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁמַיִם יִנּוּעוּ וַיִּזְוְעוּ,
10. וְהַהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לִמְכַחֲשִׁים,
12. הַמִּשְׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיּוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זוֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֱמָנָם כְּשֶׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נַעֲנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אֵךְ הִירָאִים בְּגָנִים וְנַעֲם,
18. מִתַּעֲנָגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֹנֵשׁ הַשְּׂאוּל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ לַעֲנָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סָפוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיזוֹת¹ יָפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צָאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאֱמוּנָה, נִצְרָף אֶת צָאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרֵב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנֶנָּה וּנְפֹשׁ.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לְשָׁנִי כּוֹס מִשְׁקָה שְׁאִינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לֵהָג וְחִטָּא.²
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כִּפְנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהָן).
25. וּפְנוּ זֶה אֶל זֶה וּשְׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵייוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חֲסִדוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֵנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. כִּי הֵייוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קטע 2**
29. הַזֹּהֵר אוֹתָם אִפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחִסְדִּי רְבוּנָךְ, לֹא כִהֵן וְלֹא מִשְׁנָע.
30. או יֹאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מַחֲכָה עִמָּכֶם (לְעֵנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצְּוָה אוֹתָם לֵאמֹר דַּבֵּר בְּלִתִּי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסָרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֹאמְרוּ.
34. לְבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֻקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מֵלֹא דְּבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאֶרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֵנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֵתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָךְ, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכֹּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתָּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? לְבִיאוּ מִקְשִׁיבִים אֶסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֻבּוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות: אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חכה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עלית השחר).

53

סִוֵּרַת אֶן-נֶגְ'ם הַפּוֹכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בַּפּוֹכֵב בְּשִׁקִּיעָתוֹ!». הביטוי «אֶן-נֶגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפּוֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הֶרְחֵמוֹ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּכוֹכֵב בְּשִׁקִּיעָתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) לֹא תַעֲה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֵלָּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרֵתָה לוֹ,
5. לְמַד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלָאָד גְּבִרְיָאֵל),
6. בַּעַל תּוֹבָנוּת, וְהַתְגַּלָּה (לְנִבִּיא בְּצוּרְתוֹ כְּמִלְאָד),
7. וְהוּא בְּאַפְקֵי הָעֲלִיוֹן,
8. אַחֵר קָרֵב וְנִגַּשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמֶרְחַק שְׁתֵּי קִשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אֲזִי גָלָה (אֱלֹהֵי) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגָּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הִתְתַּנְּכַחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֵר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוֹפִי,
15. אֲצִלּוֹ גִּנַּת הַמַּעְוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֵר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכזיר 81 : 23.
 5. אל-לאת : אלילה אשר עבדו בני שבט ת'קיף באט-טאאף.
 6. אל-עוזזא : אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?

21. הלכם הזכר ולו (לאֵלֶּהָ) הנקבה?

22. זוהי חלקה בלתי צודקת.

23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאֵלֶּהָ. אין הם הזלכים אלא אחרי השערה, ואות נפֶשׁם. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.

24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אֵלֶּהָ)?

25. הן רק לאֵלֶּהָ האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאלֶּהָ ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.

27. אֵלֶּה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.

28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.

29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.

30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.

31. כי לאֵלֶּהָ כל מה שבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,

32. אֵלֶּה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,

34. אשר נתן מעט אָבֶל הוא הפסיק מלתת?

35. היודע ורואה הוא בנעלם?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיוזאעה והודייל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אברהם אִשְׁר מלא את כל מה שאללה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש מִשָּׂא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עֲמָלוֹ,
40. ולבסוף עֲמָלוֹ יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (כוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת'מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שכסה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מזהיר מן המזהירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אללה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפלאו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאללה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קָמֶר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קָמֶר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת
בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה
בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו
של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה
חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדיו ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות ופנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויכלו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההתקרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואידך הנה ענשי לאחר הזהרתי?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת הוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת הוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת, וְאִידֹה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרַף בְּיוֹם שְׁאִין בּוֹ טוֹב,
20. שֶׁתִּלְשֶׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
21. וְאִידֹה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
22. וְהִסְוִרָאן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוּלַם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרְה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת,
24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדֹּה אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֹו¹ זֹו תַעֲנִיה וְשַׁגְעוֹן.
25. הָאֵם רַק לוֹ מִבִּינֵינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
26. בְּקָרוֹב יִזְדַּע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים עֲלֵיהֶם אֶת הָנֶאֱקָה² כְּמַבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלָח), חִכָּה (לְמָה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמְתָּן.
28. וְהַגִּד עֲלֵיהֶם, כִּי הֵמָּנִים חִלַּק כְּחִלַּק בִּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאָקָה וְיוֹם לָהֶם לְשִׁתוֹת.
29. אֵדֹה הֵם קָרְאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהַרְגָה), וְהוּא אַחֲזָ בָהּ וְעָקְרָה.
30. וְאִידֹה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
31. וְלָכוּ הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעְקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִידֹה הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹדֹה הַמְכֻלָּאָה.
32. וְהִסְוִרָאן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוּלַם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרְה?
33. בְּנֵי עָמּוֹ שֶׁל לוּט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהְרוֹת.
34. וְלָכוּ שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוּט הִצַּלְנוּ עִם שַׁחַר.
35. חֶסֶד מֵאַתְנֹו. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוּט) מִפְּנֵי הַתְּקַפְּתָנוּ, אֵדֹה הֵם הִטִּילוּ סִפֶּק בְּאֲזָהְרָתוֹ.
37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמַסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

38. עִם בָּקָר, פָּקֵד אוֹתָם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
 39. טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנֵשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.
 40. וְהִקּוּרְאוֹ כָּבֵד הִבְהִירוּ לְמַעַן הִאֲזַהְרָה, אוֹלָם הִיֵּשׁ מִי שֶׁיִּקְבֹּל הִזְהָרָה?
קטע 3
 41. וּכְבֹּר בָּאוּ אֶל בֵּית פָּרְעָה הִאֲזַהְרוּת.
 42. וְאוֹלָם הֵם כִּחְשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פָּגַעְנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
 43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנֹשִׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקִּדְמוּ), אוֹ שְׁמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
 44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלַתִּי מִנְצָח.
 45. אוֹלָם, בְּקִרְוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
 46. לֹא כִי שַׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשַׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמְרָה יוֹתֵר.
 47. אָכֵן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרוּיִים בְּתַעֲיָה וְשִׁגְעוֹן,
 48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיחֵם, (וַיֹּאמֶר לָהֶם), טַעְמוּ מִגֵּעַ הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
 49. אָכֵן כָּל דָּבָר בָּרָאוּ לָפִי חֶק נִחְרָץ.
 50. וְאֲנַחְנוּ מַצּוּיִם רַק פַּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
 51. וּכְבֹּר הִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹמִיִּם לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסָר?
 52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
 53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
 54. וְאוֹלָם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהָרוֹת,
 55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזובור היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶרֶץ-רַחֲמָאן הַרְחָמֹן

סורה זו נקראת «אֶרֶץ-רַחֲמָאן, הַרְחָמֹן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַרְחָמֹן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וְלִהְבִּיעַ עַל מֶה שֶׁבָּלְבוּ.
5. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֲשָׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצִּמְח וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וַיַּצֵּב אֶת הַמַּאֲזֵנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזֵנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאֵל תִּפְחִיתוֹ בְּמִשְׁקַל.
10. אֶת הָאָרֶץ קִבַּע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ יָרוּת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תָּמָר,
12. וַתִּבְּוֹאוּת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֲשָׂבֵי בְשֵׁם.
13. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּיִן יָבֵשׁ כִּפְרִס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגִּ' מִתַּעֲרֶבֶת שֶׁל לִהְבֵּת אֵשׁ.⁷
16. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «فَبَإِذَا لَا رَيْبَ كَمَا تَكْذِبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופ' 28, ופ' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזַרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֶׁם בִּינִיהֶם מִצָּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְּבוּ).
21. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פְקָדְתּוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאַרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לַעֲזֹרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מְבַצֵּעַ עֲנָן.
30. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְּפָנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֶתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ).
32. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבֵּרַת הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ! אִם יְכוּלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אַפּוֹא. אֵךְ לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָה).
34. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לַהֲבוֹת אֵשׁ וְנִחֲשֶׁת נִתְּכֶת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכַאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִיו אֲדָמִים כְּוָרֵד.
38. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֶטְאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וְשְׁתֵּי הַשְׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְּקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵׁיהֶם וּבִרְגְלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לְבֵין הַמַּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוֹלֵם לְאֲשֶׁר יֵרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִלְעָדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנָפִים.
 49. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֶרְמִים.
 51. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִינִים.¹
 53. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמּוּד (קֵל לְקֹטֵף).
 55. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תּוֹכֶם עֲלָמוֹת קִצְרוֹת מִבֶּט,² שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן עַדִּין אָדָם אוֹ גִּ'.
 57. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חוֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גְמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֵלָא הַטּוֹב?
 61. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשְׁנִיָּהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בַּעֲלוֹת עֵינַיִם יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'וּ.
75. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וּשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בַּעַל הַהוֹד וְהַקְּבוֹד הַרְבֵּה.

56

סֹרֶת אֶל-וָאֶקְעָה הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-וָאֶקְעָה, הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר יֵאָרֶע הַמֵּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׁאִין סֶפֶק שְׁיֵאָרֶע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמַּאֲמִינִים).
4. וְכֵאֶשֶׁר הָאֶרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבִהֲנִפֶץ הַהָרִים,
6. כְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזָר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּתְּהִי,
8. בְּעָלִי הִימִין כְּמָה (מַאֲשָׁרִים) בְּעָלִי הִימִין!
9. וּבְעָלִי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֲמָלִים) בְּעָלִי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמְקְדִּימִים הַמְקְדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּהּ),
11. אֵלֶּה הֵם הַמְקוֹרְבִים,
12. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲסִים מִן הָאֲחֵרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עֲלֵיהֶם זֶה לְעֻמַּת זֶה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְּלִים⁵ וְקִנְקְנִים וְכוֹס מִמַּעַן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אדי-ד'אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֶשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבֶשֶׁר עוֹפוֹת מֵאֶשֶׁר יִתְּאוּ.
22. וּבְנוֹת זֹוג בְּעֻלּוֹת עֵינַיִם שְׁחֹרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֶלָּא אֲמָרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעַלֵּי הַיָּמִין?
28. (מִתְּעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פָּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וַיִּמֵּס שׁוֹטְפִים,
32. וּפָרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הִגְבָּלָה,
34. וְעַל סִפּוֹת מִשְׁקָב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשּׁוֹת הַגֹּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גִּיל אֶחָד (נְעֻרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעַלֵּי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סגידה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשָׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצָל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצָנוּ וְלֹא מְרַעְנוּ.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֶפְר וְעֶצְמוֹת, קוּם נְקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לִפְגִּישָׁה בְּיוֹם קְבוּעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזּוּ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שְׁבוּ תִמְלְאוּ אֶת בְּטֻנֵּיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמֻלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבְּלַת הַפָּנִים שְׁתוּכוּ לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתַקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשַׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזָּרַע שְׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הֲאֵתֶם יִצְרָתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כְּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמְּנוֹת, וְאִין מִי שִׁיעֶצֶר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בְּצוּרָה שְׁאִינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יְדַעְתֶּם אֶת הַבְּרִיאָה הָרֵאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שְׁנוּכַל לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבְיָא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החשבבתם על הזרע שאתם זורעים?
64. האתם מצמיחים את הזרעים, או אנחנו המצמיחים?
65. אם נרצה, נשמיד אותם, ונשארתם תוהים ואומרים,
66. אכן אנחנו מחסרים מכל,
67. ונשארו חסרי פרנסה.
68. הראיתם את המים אשר תשתו?
69. האתם הורדתם אותם מן העננים, או אנחנו המורידים?
70. לו רצינו, נהפך אותם למלוחים, ולמה לא תכירו תודה?
71. הראיתם את האש אשר אתם מדליקים?
72. האם יצרתם את העצים להדלקתה, או אנחנו היוצרים?¹
73. אנחנו עשינו אותה לאות הזכרה (על אש הגיהנם), ולספוק צרכי הנוסעים.
74. לכן שבח את שם רבונך העצום.

קטע 3

75. אשבע במקומות השקיעה של הכוכבים,
76. שהיא אם יודעים אתם שבועה עצומה.
77. זהו קוראן מפאר,
78. גנוז בספר (בשמים),²
79. שאין נוגעים בו אלא המטהרים (המלאכים),
80. והוא הורד מן השמים מרבון העולמים.
81. ועם דבור (קוראן) זה אתם נוהגים בצביעות?
82. האם תודו לאללה על חסדיו על ידי כפירה והתכחשות?
83. האם כפאשר (נשמתו) של האחד מכם יוצאת) ומגיעה אל הלע (תוכלו למנע ממנה לצאת)?
84. ובאותו רגע אתם מביטים?
85. ואנחנו (מלאכי המוות) קרובים אליו מכם, ואולם אין אתם רואים (אותם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לְמָה אִם אֵין זֶה גָזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְקוֹרְבִים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִוְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וְצִלָּהּ בְּשֵׁאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאַמֶּת הַנּוֹדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹן־דְּהַעֲצוּם.

57

סִוֵּרַת אֶל-חֲדִיד הַבְּרָזָל

סורה זו נקראת «אֶל-חֲדִיד, הַבְּרָזָל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזָל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
2. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיֶה וַיָּמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֹאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וַיַּחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לַצִּדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַיּוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמּוּ בְּאֵתָם בְּבָרִית אִם מֵאֱמִינִים אֵתָם?
9. הוּא הַמוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶפְלַת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֶתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְּרָמוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וְנִלְחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכַר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
12. בְּיוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֵאִיר לְפָנֵיהֶם וְלִמְיָנָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְקִים תַּחְתֵּיהֶם. לְנֶצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זוֹ הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה.
13. וּבְיוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֵאִיר לָנוּ מֵאוֹרָכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבַקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מַחֲיָצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הֶעֱנֵשׁ.
14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הָאֵם לֹא הֵייוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֲדָּ לֹא הָיִיתֶם צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם, כִּי צָפִיתֶם (לְאִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּפִקְפַקְתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הִתְעָה אֶתְכֶם הַמְתָּעָה (הַשָּׁטָן) מַעַל אֶלְלָה.
15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.
16. הָאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנְעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֶלְלָה וּלְאַמֵּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלָּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לְפָנִים, וַיֹּאדָּר לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וּרְבִים מֵהֶם מִשְׁחָתִים.
17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יִחְיֶה אֶת הָאֶרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כְּבָר הִבְהִירָנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטָח לָהֶם גְּמוּל כְּפוֹל, בְּנוֹסָף לְשָׁכַר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 245 ; וסורת אנ-נִסָּא' 4 : 40.

3. הצִּרָאט : גִּשֶׁר דֵּק מֵאֹד מוֹנֵחַ עַל פְּנֵי גִיהֶנֶם, וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲבוֹר עֲלָיו בְּיוֹם הַדִּין. הַכּוֹפֵר יִפּוֹל מֵעָלָיו לַתּוֹךְ גִּיהֶנֶם, וְהַמֵּאֲמִין יַעֲבוֹר בְּשָׁלוֹם אֶל גֵּן עֵדֶן.

19. ואלה אשר האמינו באללה ובשליחיו, הם נחשבים בעיני רבונם צדיקים, והחללים שנפלו בקרב בשביל אללה, להם שכרם ואורם.¹ אך אלה אשר כפרו והכחישו את אותותינו, הם בעלי השאול.

קטע 3

20. דעו כי חיי העולם הזה רק משחק ושעשועי שוא הם,² וקשויטים,³ והתגדלות ביניכם, והתהוללות בהון העצום ובבגנים, כגשם אשר הפליא את הזורעים צמחו, אחרי כן ייבש ותראה אותו מצהב, ואחרי כן יהיה רסיסים.⁴ ובעולם הבא צפוי עגש כבד (לכופרים), וסליחה מעם אללה ורצון (למאמינים), כי אין חיי העולם הזה אלא תענוג של השליה.⁵
21. הזדרזו אפוא לזכות בסליחה מרבונכם, ובגן רחב הרחב השמים והארץ. הוכן לאלה אשר האמינו באללה ובשליחיו. זה הוא חסד מאללה, שהוא מעניק למי שירצה,⁶ כי אללה רב-חסד.⁷
22. לא יכה אתכם כל אסון לא בארץ ולא בכם בעצמכם אשר איננו רשום בלוח השמימי לפני שבראנו את הבריה. אכן קל הוא לאללה.⁸
23. בכדי שלא תצטערו על אשר לא השגתם (מחיי העולם הזה),⁹ ולא תשמחו באשר השגתם,¹⁰ כי אללה אינו אוהב כל מתנשא ומתנאה.¹¹
24. וכן את הקמצנים ואת המצוים על אחרים לקמץ. כל הפונה ערף, הגה אללה הוא העשיר ורב-השבח.¹²
25. אכן כבר שלחנו את שליחינו באותות בהירים, והורדנו להם מן השמים את הספר (החוק) ואת המאזנים, למען יבצעו בני האדם את הצדק, והורדנו את הברזל בו עז רב ותועלת לבני אדם, וכך אללה מגלה מי עוזר בסתר לדתו ולשליחיו, כי אללה חזק ועזוז.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקה 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וְכָבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נֹחַ) וְאֶת אֲבְרָהָהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאֲצָאִיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מֶרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶג' יֵל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֲמֵלָה וְרַחֲמִים. הֵם הַמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צוּיְנוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וְרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּה, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינִיָּהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּה וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), יִתֵּן לָכֶם כְּפָלִים מֵרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֵלֶּה, וְכִי הַחֲסִד בֶּן אֵלֶּה הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שְׁיִרְצֶה, כִּי אֵלֶּה בַּעַל הַחֲסִד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֵל-מוֹג' אֲדָלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אֵל-מוֹג' אֲדָלָה, הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שְׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְכַּחֲתָה אֵתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִיָּשָׁה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שְׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמִּגְרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אֲסוּרָה עָלִי כִּגְבַּ אֲמִי», אֵין הֵן אֲמַהוּתֵיהֶם, כִּי אֲמַהוּתֵיהֶם² הֵן רַק אֵלֶּה שֶׁיִּלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אֲמָרָה נִרְאָה וְדָבַר שֶׁקֶר, וְאוֹלָם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלָח.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוֹפֵן אֲסוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבַּ אֲמַהוּתֵיהֶם, וְאַחַר יִחְזְרוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׁיִגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּוָה) לְהִזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֲדָּ מִי שְׁאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרַר עֶבֶד, עָלָיו לְצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יִגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אִינוּ יָכוֹל לְקַיֵּם גַּם זֹאת, עָלָיו לְהַאֲכִיל שְׁשִׁים מִסְכְּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנוּ אוֹתָם בְּאֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְלַפּוֹכְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וּכְבֹּר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַפּוֹכְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שְׁאֱלֹהָ יָקִים אֶת כְּלָם לְתַחֲיָהּ, וְיִוְדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֲדָּ הֵם שֶׁכְּחוּהוּ,⁷ וְאֱלֹהָ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז:

«אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג

זהה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינך רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! כאשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק וביראת אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! כאשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג ידכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שקרתו ברית עם אנשים שכעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכיו להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכו להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשכיחם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא ל«חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוֵּרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגָּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגָּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצְ'יר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצְ'יר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשירים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגָּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בָּשֵׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמְנוּ וְהִרְחִיבוּ

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הֶעֱזָו וְהַחֲכִים.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶּה שְׂכָפְרוּ מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בַּהֲגִלָּה הָרִאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חִשַּׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֱלֹהָ. אֵךְ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פָּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בְּיָדֵיהֶם וּבְיָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעַלֵּי בִינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לוֹלֵא הִטִּיל אֱלֹהָ עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מִחֻכָּה לָהֶם עֲנֹשׁ הָאֵשׁ,
4. מִשּׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד), וְאֱלֹהָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עֵץ תָּמַר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרִצּוֹן אֱלֹהָ הוּא, וּלְמַעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמִּשְׁחָתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהָ לְשִׁלְיָחוֹ מִרְכּוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גַמְלִים. אֱלֹהָ הוּא הַמִּשְׁלִיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהָ לְשִׁלְיָחוֹ מִ(רְכּוּשׁ) אֲנָשִׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֱלֹהָ, וּלְשִׁלְיָחוֹ, וְלִקְרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָיִים, וְלַנְּעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קְחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי עֲנֹשׁ אֱלֹהָ קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלֵל גַּם מִיַּעַד) לַעֲנָיִים הַמִּהְגָּרִים (מִמֻּכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלְחוּ מִרְכּוּשָׁם, הַמִּבְקָשִׁים אֶת חֲסִדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ. אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אגן-נציר.

9. וְאֲשֶׁר לֹאֵלֶּה שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וּרְכָשׁוֹ הֶאֱמוּנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֵלֶּה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאֵינָם חֹשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לִקְבֹּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמִּהְגָּרִים), וַיַּעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וּמִי שִׁישֶׁמֶר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמַצְנוּתָהּ, אֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
10. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנוּ! סִלַּח לָנוּ וּלְאַחֵינוּ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָנוּ לְאֶמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאַחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבַּעַל־הַסֵּפֶר, אִם תִּגְלוּ וְנִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֵם. וְאִם תִּתְקַפוּ נִעְזֹר לָכֵם. אֵלֶּה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עָרֶץ וְעוֹזְרָתָם הִיָּתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִיָּרָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוֹלָה מִיִּרְאָתָם אֶת אֵלֶּה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסְרֵי בִינָה.
14. אֵינָם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָּכֶם אֶלָּא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֻרֵי חוֹמוֹת. הָאֵיבָה בֵּינֵיהֶם לְבֵין עַצְמָם מְאֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחָדִים, אֹד לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מְכָאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לְבֵן הָאָדָם, כָּפֹר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאָדָם) כָּפֹר, אָמַר, אֵינֶנִּי אַחֲרָאִי לָמָּה שְׁעִשִׁיתָ, כִּי גֵרָא אֲנִי אֶת אֵלֶּה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֲנֶשׂם שֶׁל הַחוֹטָאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחֹן וְלִבְדִּיק מִה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֵלֶּה בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפנייהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּהָ אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נַפְשׁוֹתֶיהֶם, אֱלֹהֵם הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֱלֹהָ לְאַלֶּהָ. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָרָה, הִיִּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע וְנִבְקַע לְרִסְסִים מִירָאֵת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם, לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַמְּלִךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנִּיָּאֵן, הַמְּהִימֵן, הַעֲזִיז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנֶשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.

60

סִוֵּרַת אֶל-מוֹמְתַחֲנָה הַנְּבָחָנַת

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹמְתַחֲנָה, הַנְּבָחָנַת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הַנְּבָחָנַת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי המאמינים! אל תקחו את אויבי¹ ואויביכם לידידים מקרבים לכם, בהראותכם להם ידידות.² הם כבר כפרו בפאתי שבאה אליכם והוציאו את השליח (מוחמד) ואתכם (ממכה), בגלל שהאמנתם באללה רבונכם. (אף) כי תחלצו להאבק בשבילי ולבקש רצוני והראיתם להם ידידות בסתר, הנה אני יודע את אשר תסתירו ואת אשר תגלו, ואשר יעשה זאת מכם, תעה מן הדרך הישרה.
2. אם יתפשו אתכם יהיו לכם אויבים וישלחו בכם ידיהם ולשונותיהם ברעה, משום שהם רוצים שתהיו כופרים.⁴
3. לא יועילו לכם שארי בשרכם ולא ילדיכם, ביום תחית המתים יפריד (אללה) ביניכם, כי אלה רואה את מעשיכם.
4. כבר היה לכם דגמה טובה⁵ באברהם ובאשר אתו, באומרם לבני עמם, נקיים אנחנו מכם ומאשר תעבדו מבלעדי אלה, כחשנו בכם, ונגלתה בינינו וביניכם האבה והשנאה לעולם, עד שתאמינו באללה לבדו. מלבד אשר אמר אברהם לאביו, אני אנסה לבקש מאלה סליחה לך, אף אין בכוחי להבטיח לך דבר בפני אלה. רבוננו! עליך סמכנו ואליך חזרנו בתשובה ואליך סופנו לחזור.
5. רבוננו! אל תתן לכופרים להשתלט עלינו,⁶ וסלח לנו רבוננו. הן אתה העוז והחכם.

1. המדבר הוא אלה.
2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.
3. באמת: בקוראן.
4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 89.
5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.
6. ר' סורת ינוס 10 : 85.

6. אִכּוּ כִּבְר הִיָּה לָכֶם בָּהֶם דִּגְמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָ וְהִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עָרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ הוּא הָעֹשִׂיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.²

קטע 2

7. אוּלִי יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבִּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הוּא אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

8. אִין אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵּג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֱלֹהָ שְׁלֹא נִלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גִרְשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בִּצְדָק.³

9. אַךְ אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֱלֹהָ שְׁנִלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וּגִרְשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֱלֹהָ אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שְׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הִמְתִּידַד עִם אֱלֹהָ הוּא מִבֵּין אֱלֹהָ הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמַּאֲמִינִים! בּוֹאוּ אֲלֵיכֶם הַמַּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחֲנוּ אוֹתָן. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוֹנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מַאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵי), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֲטָא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אִתָּן לְאַחֵר שֶׁתִּשְׁלְמוּ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵי). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֵׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵי) שְׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵי שְׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמַּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפֵּט אֱלֹהָ. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בִּקְרֵב, שְׁלְמוּ לְכָל אֱלֹהָ (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר בִּרְחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוּם שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵי). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אֵתָם מַאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 42 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבֵּעַ אֵלֶיךָ אֲמוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּהָ דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנָּאֲפְנָה, וְלֹא תִהְרֹגְנָה אֶת יִלְדֵיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תִרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצִּנָּה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֲמוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּה לְסַלַּח לָהֶן, כִּי אֵלֶּה הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹ.
13. הוּי הַמַּאֲמִינוֹם! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּה רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבֵר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶּה) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבֵר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֹרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוֵּרַת אֶץ-צַף

הָעוֹמְדִים בְּשׁוּרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנֵין מְלֶכֶד

סורה זו נקראת «אץ-צף, העומדים בשורה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «העומדים בשורה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ?²
3. אֱלֹהָ שׁוֹנֵא מְאוֹד אֶת הַמַּדְבָּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַלֹּחֲמִים בְּשָׂבִילוֹ, וְהֵם עוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מֶלֶכָּד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לְבִנֵּי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ אֲנִינוּ מְדַרִּיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מָרִים, הוּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בְּתוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבָשָׁר עַל שְׁלִיחַ שְׂיָבּוּא אַחֲרִי וְשִׁמּוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר.
7. וּמִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהָ כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם? אַכֵּן אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהָ מְשַׁלֵּם אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שְׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דָּרְךְ הַיִּשָּׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַפְּגָנִיִּים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הֲאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעַנְשׁ מִכְּאִיב?
11. תַּאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהַאֲבֵק לְמַעַן אֱלֹהָ, בְּרַכּוֹשְׁכֶם וּבִנְפִשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֵל מְשַׁכְּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זֹהִי הַהֲצֻלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֶסֶד אֲשֶׁר תֹּאבְדוּ, עֲזָרָה מֵאַלְלָה וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָא זֹאת לַמַּאֲמִינִים.
14. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהָ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶן מֶרְיָם אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְמַעַן אֱלֹהָ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהָ.² וְתַאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאַנְחָנוּ עֲזָרְנוּ לַמַּאֲמִינִים לְנִצָּחַן אֶת אֱלֹה שֶׁלֹּא הָאֲמִינוּ, וְהֵם נִצָּחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוֵּרַת אֶל-ג' וּמוֹעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג' וּמוֹעָה», שפירושו הוא, יוֹם הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יוֹם הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִיבֵם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמֶּלֶךְ, הַקְדוֹשׁ, הַעֲזוּז, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הָלֹא קוֹרְאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיְטַהֵר אוֹתָם, וַיְלַמֵּד אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֵל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.
4. וְזָחַו חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעֲנִיק לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֶסֶד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהֲגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמֹר נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמַּתִּיְהִדִּים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּגִי הָאָדָם יִדְרִידוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אֲזִי שְׂאֵפּוֹ לְמוֹת, אִם צוֹדֵקִים אַתֶּם.
7. אֲדָהֱם לְעוֹלָם לֹא יִשְׂאֵפוּ לָכֵד, בְּאֲשֶׁר קָדְמוּ יְדִיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמִּנּוֹת אֲשֶׁר תִּנְסוּ לְבָרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחֲכָה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכְרֵה אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעֲזְבוּ אֶת עֶסְקִיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתַּפְּזָרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֶסֶד אֱלֹהֵה, וְהִרְבּוּ לְזָכֵר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמִּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שַׁעֲשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מַעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשַּׁעֲשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַכְּנֹה שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיִד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקַחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לָמְנוּ,¹ וְכָד הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מַעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת יַעֲקֹב אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אַחֲרֵי כֵן כִּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחָדְלוּ לְהִבִּין.²
4. בְּרֹאוֹתָ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבְדַבְרָם תִּשְׁמַע לְדַבְרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.³ יִחַשְׁבוּ כָּל צַעֲקָה נֶגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיַּגְרֵשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת!⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לַמַּעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּהִירוֹת.
6. אֵין הַבְּדֵל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לִסְלַח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אֵינוּ מְדִרִיד אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֹאֵלָהּ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לַמַּעַן יַעֲזִיבוּהוּ. הֵן לֹאֵלָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינֶם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשָּׁפֵל מִמֶּנָּה,⁵ הֵן לֹאֵלָהּ הַעֲזוּ וְלִשְׁלִיחוֹ וְלִמַּאֲמִינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יָדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזְכֹּר אֱלֹהָהּ.¹ אֲשֶׁר
כָּדָּ יַעֲשֶׂה, אֱלֹהֵה הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַמּוֹת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוֹ, רַבּוֹנִי!
יָתָן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאַהֲיָה מִתְמַיְמֵי הַדָּרָד.
11. אוּלַם אֱלֹהָה לֹא יִתֵּן אֲרֻכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (לְמוֹת), כִּי אֱלֹהָה
בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוֵּרַת אֶת-תַּע' אֲבֹן הָרוּחַ וְהַהֶפְסֵד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶת-תַּע' אֲבֹן, הָרוּחַ וְהַהֶפְסֵד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הָרוּחַ וְהַהֶפְסֵד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָהּ,¹ לֹו הַמַּלְכוּת וְלֹו הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָהּ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאֵמֶת,² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׁמַיִם וּמַה שְּׁבָאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבִלְקָבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹהָ שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵי: הֵם טָעְמוּ כֶּבֶד מַעֲשִׂיהֶם, וְלָהֶם עָנַשׁ מִכְּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת וּבְהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתָנוּ? וְכָפְרוּ וּפְנוּ עָרָף. אֵד אֵין אֱלֹהָהּ זָקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָהּ אֵינוֹ זָקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנִּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֹמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָהּ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָהּ וּבְשְׁלִיחוֹ וּבְאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָהּ יַאֲסֹף אֶתְכֶם לְיוֹם הָאֲסוּף יִהְיֶה יוֹם הָרוּחַ וְהַהֲפָסָד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזֹהִי הַזְכָּיָה הַעֲצוּמָה.⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-ג'ומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופ' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נשא' 4: 13.

10. אַד אֵלֶּה שְׁכַפְּרוּ וְהִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֹצֵחַ יִהְיוּ שָׁם, וְיָמָּה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֵלָּא בְּרָצוֹן אֵלֶּה, וּמִי שְׁמָאֲמִין בְּאֵלֶּה, הוּא יִדְרִיד אֶת לְבוֹ, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיתוֹ לְאֵלֶּה וְצִיתוֹ לְשְׁלִיחַ, וְאִם תִּפְנוּ עֵרָף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסַּר הוֹדְעָה בְּרוּרָה.

13. אֵלֶּה, אִין אֵלֶּה אֵלָּא הוּא, וּבְאֵלֶּה יִבְטְחוּ הַמַּאֲמִינִים.

14. הוּא הַמַּאֲמִינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הַשְׁמְרוּ אַפּוֹא מִפְּנֵיהֶם. אַד מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְנוּתְרוּ וּתִמְחֲלוּ, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחוֹם.

15. אַכּוּ הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אִינֶם אֵלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם, וְאֵלֶּה אֶתּוֹ שְׂכָר עֲצוּם.

16. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֵלֶּה כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמַּצְלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְנַגְּבִּים עַל יַצָּר הַקִּמְצָנוֹת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאֵלֶּה, יִחְזִיר לָכֶם אֵלֶּה כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֵלֶּה מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתָּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלַאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלַאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. **הוּי הַנְּבִיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאֲשֶׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנּוֹסֶת, דִּיקוּ אִפּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»,¹ וַיִּרְאוּ אֶת אֵלָּה רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֶיהָ, וְלֹא יֵצְאוּ אֵלָּא אִם תַּעֲשִׂינָהּ מַעֲשֶׂה זָנוּת בְּרוּר. אֵלָּה חֲקוֹת אֵלָּה, וְאֲשֶׁר יַעֲבֵר חֲקוֹת אֵלָּה,² יִגְרַם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תִדַּע, אוֹלִי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֵלָּה דְּבַר מָה.³**
2. **וְכַאֲשֶׁר יִמְלְאוּ יְמֵיהָ, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְהַפְרֵד מֵהֶן בְּחֶסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים וְשָׂרִים מִכֶּם כְּעֲדִים, וְעָרְכוּ הַעֲדוֹת לְאֵלָּה. עַל זֹאת מִזְהָר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֵלָּה וְהַיּוֹם הָאֶחָד.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֵלָּה, יַעֲשֶׂה לוֹ אֵלָּה מוֹצָא, וַיִּפְרֹגֶס אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיַחֲשֵׁב מֵאִין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֵלָּה, הִנֵּה הוּא חִלְקוֹ. הֵן אֵלָּה מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֵלָּה מִדָּה קָצוּבָה.**
3. **וְאֵלָּה מְנֻשּׁוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִתְיַאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִהְיֶי בְּסִפְק (בְּנוֹגֵעַ לְתַקּוּפַת הַמִּתְנַתֵּן), תַּקּוּפַת הַהִמְתַּנֵּה תִהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלָּה אֲשֶׁר עוֹד לֹא הִתַּה לָּהֶן נִדָּה. אִךְ הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשֹׁךְ תַּקּוּפָתָן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאֲשֶׁר יִירָא אֶת אֵלָּה, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.**
4. **זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֵלָּה אֲשֶׁר הוֹרִידוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֲשֶׁר יִירָא אֶת אֵלָּה, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מַרְעוּתָיו וַיִּתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).**
5. **(בְּמִשְׁךְ תַּקּוּפַת הַהִמְתַּנֵּה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאֲשֶׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרֹגֶסוּ אוֹתָן כְּפִי שְׂיַעֲלָה בִּידֵיכֶם, וְלֹא תַצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אֲשֶׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדֵיכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שָׂכָרָן לְפִי הַסֶּכֶם וְהַתִּיעָצוֹת הַדִּדִית בְּצִדְקָה, אִךְ בְּהַעֲדָר הַסֶּכֶם כָּזָה תִּינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֶרֶת.**

1. הכוונה היא לא לשלוח אותן חפזיות גם אחרי הגירושין עד אם תעבורנה שלוש וסתות, למען יתברר אם הרות הן מבעליהן. ואז לא תנשאנה עד שתלדנה. אך אם אינן הרות תוכלנה להנשא לאחר מליאתן פרק זמנן.

2. ר' סורת אל-בקהר 2 : 229.

3. היינו במשך שלושת חודשים אלה ישלימו ביניהם ולא ישלחנה.

4. ר' סורת אל-בקהר 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בקהר 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמו והענשנו אותו בענשים קשים.

9. הן טעמו את כבד מעשיהו ותהיה אחרית ענינו אבדון.

10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,

11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.

12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הפל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תַּחְרִים הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תַּחְרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג'וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַנְּבִיא! לָמָּה תֵּאָסֵר (עַל עֲצָמָד) אֶת אֲשֶׁר אֱלֹהֵה הִרְשָׁה לָךְ, בְּבִקְשֶׁךָ לְפִיִּס אֶת נְשׁוֹתֶיךָ? אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרַחוּם.
2. קָבַר צוּה לָכֶם אֱלֹהֵה הַתֵּרַת שְׂבוּעוֹתֶיכֶם, וְאֱלֹהֵה הוּא הַמְּגוֹן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
3. וְכַאֲשֶׁר לַחֵשׁ הַנְּבִיא לְאַחַת מִנְּשׁוֹתָיו דִּבֶּר סֵתֶר, אֵדָּה הִיא גִּלְתָּהּ אוֹתוֹ (לְאִשָּׁה אַחֶרֶת מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא), וְאֱלֹהֵה הוֹדִיעַ לוֹ עַל כֵּךְ, (הַנְּבִיא) הוֹדִיעַ לָהּ מִקְצָתוֹ וְנִמְנַע מִהוֹדִיעָהּ מִקְצָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיד לָהּ הַדִּבֶּר, אָמְרָה, מִי הִגִּיד לָךְ זֹאת? וְהוּא אָמַר, הִגִּיד לִי הַיּוֹדֵעַ וְהַבִּקִּיא בְּכָל דִּבֶּר.
4. אִם תַּחֲזֹרוּ שְׁתִּיכּוּ בַּתְּשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵה, הֵן תַּעֲזוּ לְבוֹתֶיכֶן. אֵדָּה אִם תַּעֲזֹרְנָה אִשָּׁה אֶת אַחֻוֹתֶיהָ לָקוּם עִלְיוֹ, הִנֵּה אֱלֹהֵה הוּא מְגַנּוֹ, וְגִ' בְּרִיל (גְּבִרְיָאֵל), וְהַיִּשְׁרִים בְּמֵאֲמִינִים, וְהַמְּלָאכִים יַעֲזְרוּ לוֹ.
5. יִתְּנוּ שָׂאִם יִתְּגַרֵּשׁ מִכּוֹן, יִתְּנוּ לוֹ רְבוּנוֹ בְּמִקְוִמָּכֶן בְּנוֹת זוּג טוֹבוֹת מִכּוֹן, מִסְּלִמִּיּוֹת, מֵאֲמִינּוֹת, אֲדוּקוֹת, בְּעֻלוֹת תְּשׁוּבָה, עוֹבְדוֹת לְאֱלֹהֵה, צְמוֹת, לֹא בַּתּוֹלוֹת (גְּרוּשׁוֹת אוֹ אֲלֻמְנוֹת), וּבַתּוֹלוֹת.
6. הוּי הַמְּאֲמִינִים! שְׁמְרוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם מֵאִשׁ אֲשֶׁר הַדֶּלֶק שָׁלָה הֵם הָאֲנָשִׁים (הַכּוֹפְרִים וְהַחוּטְאִים) וְהָאֲבָנִים. מִפְּקָדִים עֲלֶיהָ מִלְּאָכִים אֱלִימִים וְאִיִּתִּיִּם, אֲשֶׁר לֹא יִמְרוּ אֶת פְּקֻדַּת אֱלֹהֵה, וַיַּעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר יִצְווּ.
7. הוּי הַכּוֹפְרִים! אֵל תִּתְּנַצְלוּ הַיּוֹם (יּוֹם הַדִּין), אֲכֹן יִגְמַל לָכֶם אֱלֹהֵה בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

8. הוּי הַמְּאֲמִינִים! שׁוּבוּ אֶל אֱלֹהֵה בַּתְּשׁוּבָה כְּנָה, אוֹלֵי יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם מִרְעוּתֵיכֶם וַיִּכְנִיסְכֶם אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, בַּיּוֹם הַהוּא (יּוֹם הַדִּין) לֹא יִכְלִים אֱלֹהֵה אֶת הַנְּבִיא וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ אֹתוֹ, אוֹרֶם מֵאִיר לְפָנֶיהֶם וְלִימִינֶם, וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! הַשֵּׁלֶם לָנוּ אֶת אוֹרְנוֹ וְסִלַּח לָנוּ, כִּי אֵתָּה הַכֹּל-יָכֹל.

9. הוּי הַנְּבִיא! הִלַּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְּבֹעִים וַיְהִיג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֵלִם וְסוֹפָם בִּישׁ.
10. אֱלֹהָ נָתַן כְּמִשְׁלַל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשֶּׁת נֹחַ (נֹחַ) וְאִשֶּׁת לוֹט, שְׁתִּיָּהּ הָיָה נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדֵינוּ הַיִּשְׂרָאֵלִים, אֲדָהּ הָיוּ בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֶיהָ לַעֲזֹר לָהּ בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֱלֹהָ, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהּ, הִכְנָסוּ שְׁתִּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכֻנָּסִים אֵלֶיהָ.
11. אוּלַם כְּמִשְׁלַל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֱלֹהָ אֶת אִשֶּׁת פְּרָעָה, שְׁאִמְרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֶמְרָאן אֲשֶׁר שָׁמְרָה טְהֵרֶת רַחֲמָה, וְאֶנְחֵנוּ וְנִפְחֵנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מְרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָהּ וּבִסְפָּרֶיהָ וְהִיִּתָּה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֱלֹהָ.

67

סִוֵּרַת אֵל-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֵל-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזיז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. כאשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומרי, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. יאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברו דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקטיף⁵ והבקיא.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמֶרְחֶבֶה, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנֶסְתְּכֶם, וְאֵלֶי תִּחְיֶית הַמֶּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִז תִּתְחִיל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְיִנוּ אֶת אֲזֵהְרָתִי.
18. כִּבֵּר הִכְחִישׁוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מַעְלֵיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? רַק הִרְחַמְוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאֶה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעְזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחַמְוּ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלֵיהֶם.
21. וּמִי יִפְרֹנֵס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פָּרְנֶסְתּוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמֶרֶס וּסְטִיטָם.
22. הָאֵם זֶה הַחֹלֶל מִתְהַפֵּד עַל פָּנָיו מִדָּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶל בְּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשְּׁמַע וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּיּוֹ). אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בְּאָרֶץ וְאֵלֶי תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אָמְרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תִּחְיֶית הַמֶּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) רַק אֶצֶל אֵלֶּה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׂ אֵלֶּה) קְרוֹב, יִתְקַדְרוּ פָּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז נֹאמֵר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּד, בֵּין אִם יָמִית אֵלֶּה אוֹתִי וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתִּי, וּבֵין אִם יִרְחַם עֲלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׂ מִכָּאִיב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחַמְוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ וְעֲלֵיו סִמְכְנוּ. עוֹד תִּדְעוּ מִי הוּא בַּתְעִיָּה גְלוּיָה.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּד, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבָּד אֵלֶּה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲנֵן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קָלָם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קָלָם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִיבוּ

קטע 1

1. «נ»¹ אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתָּה (מוֹחֲמַד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁגֵּעַ,
3. וְאָכֹן יֵשׁ לָךְ שָׁכָר (מֵאֱלֹהָ) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֵק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אִפִּי וְתַכּוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחִבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשַׁבִּילוֹ, וּמִי הֵם הַמַּדְרֻכִּים.
8. לָכֵן אַל תִּצְיֵת לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אַךְ, אַל תִּצְיֵת לְנִשְׁבָּע לְשׁוּא, נִבְזָה,
11. מוֹצִיא דָּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפֶן וְחוּטָא,
13. אַכְזָרִי וּמַלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מַשּׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קִדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֶסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שֶׁנִּסְיֵנוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסֹּף אֶת פְּרוֹתָיו לְפָנוֹת בִּקְרָא (כְּדִי לְמַנַּע מֵהַעֲנִיִּים אֶת חִלְקָם בְּלִקְטָא),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֶן שְׁלֵהֶם אִשׁ מֵרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבֶּקֶר,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְׁכִּימוּ אֶל הַגּוֹן אִם בְּרָצוֹנְכֶם לִקְטוֹף.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יָבוֹא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִיחַ מִזְמַתָּם.
26. וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר רְאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבָדְנוּ!
27. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבָּהֶם, הָאִם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהֵי?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רַבּוֹנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הֵיינוּ.
30. אַחֵר כָּד, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אָבּוֹי לָנוּ כִּי הֵיינוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוָמוֹ. מִרַבּוֹנֵנוּ אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים.
33. כָּזֶה הָיָה הַעֲנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אֲדָּה הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֲצֵל רַבּוֹנִם גְּנוֹת הַנַּעַם.
35. הָאִם אֲפָשָׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הָאִם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שִׁישׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבֹעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים, שְׁלִפִּיָּה אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוֹטְכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכָד?
41. אוֹ שִׁתְּפִים לָהֶם? וְיִבִּיאוּ נָא אֶת שִׁתְּפִיָּהם אִם הֵם צוֹדֻקִים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹק וְיִזְמְנוּ לִסְגָד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעִיגִיָּהם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגָד וְהֵם שְׂלֵמִים (אֲבָל הֵם סָרְבוּ),
44. הִנֵּה לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בְּמִתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹו. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוֹדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכוֹ, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֵּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (וִיוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקִרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלֹיֵלָא הִשִּׁיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבַחֵר בּוֹ רְבוּנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָאִים.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בָּדָּ בְּמִבְטֵיהֶם, כְּאִשֶּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָו, וְאַמְרוּ, הוּא מְשַׁעֵר,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָו) אֶלָּא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ).

69

סִוֵּרַת אֵל-חַאקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֵל-חַאקָה, יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין: היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת'מוד ועאד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת'מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עאד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אללה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן
- את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. כבאשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת און ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום יארה המארע (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם
- ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלם מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בְּאֶשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחִשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאִמּוֹנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגוֹ הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוּבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֶגָה בְּאֶשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמֵי שְׁעָבְרוּ.
25. וְאוֹלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חִשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עֶזֶר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַי יֹאמֶר), תִּפְסוּ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹרוֹ,
31. אַחֵר כָּד בְּשִׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלַת שְׁאֲרָכָה שְׂבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרֵים לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמַּסְכָּן,
35. לְפִיכָד אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שְׁיַעֲזֹר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מְגֻלָּה שֶׁל אֲנָשִׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמַּאֲכָל הַמֵּיַעֵד לַחוּטָאִים.

קטע 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאִינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דְּבָרוֹ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תִּתְּאֲמִינוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מָה מָעַט זִכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוּרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלֹהֵי הָהָה (הַנִּבְיָא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵיִינוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לִבּוֹ,
47. לֹא יוֹכֵל אִישׁ מִכֶּם לְמַנֹּעַ בַּעֲדָנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בָּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יִגּוֹן הוּא (הַקּוּרְאָן) לַכּוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעֲרָג' מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעֲרָג'», מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם», השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. שָׁאֵל שׁוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׂ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שֶׁיִּכַּל לְמַנֵּעַ נִפְיֻלָּתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעֲלֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גְּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת בְּאָפֹן יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׂ) רַחוּק,
7. וְאַנְחֲנוּ נִרְאָהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֵׁת מִתְכַּת,
9. וְהַהָרִים רִכְבִּים כְּצֶמֶר מְנוֹפֵץ.
10. וְלֹא יִשָּׁאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשִׁלוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לִפְדּוֹת עֲצָמוֹ מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא תַּמּוּרֹת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יַחֲדוֹ לְמַעַן יִנָּצַל,
15. אֵד לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחֹר וּפָנָה עָרָף,
18. וְצָבֵר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חָרַד,
21. אֵד בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפִּלָּתָם,

24. שְׁמֹרְכוֹשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לִקְבָצוֹ וְלִנְצָרוֹ,

קטע 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאֲשֶׁר הֵם מַעֲנִשׁ רְבוּנָם מִלֵּאִים פָּחַד,

28. אֲכֹן עֹנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנָע,

29. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִיּוֹ,

30. אֲלֹא עִם בָּנוֹת זֹוגָם אִו עִם שִׁפְחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוּתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעֲבֵר לָזֶה, כֹּל אֵלֶּה הֵם הַעֹבְרִים חֶק,

32. אֲשֶׁר לֹאֲמָנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וּלְבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיִדִים עֲדוֹת אֶמֶת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תַּפְלוּתֵיהֶם,

35. כֹּל אֵלֶּה בְּגָנִים מְכַבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמִּמְהָרִים לְקִרְאָתָךְ,

37. בְּהַמוֹנֵיהֶם מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל?

38. הַמִּשְׁתַּוְּקֵק כֹּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְּזֹרֵחַ וְהַמַּעֲרַב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מֵעֲנִשְׁנוּ,

42. הֵנָּח לָהֶם אִפּוֹא לְכַפֵּט וּלְהַשְׁתַּעֲשַׁע עַד אֲשֶׁר יִפְגְּשׂוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבְטַח

לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחִיקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תִּכְסֶּה אוֹתָם הַשְּׁפָלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבון המזרח והמערב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», נח» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אלה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. אָכוּ שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נח) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרָנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיָבוֹא עֲלֵיהֶם עָנֹשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִזֵּי בְנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהֵה וַיִּרְאוּ אוֹתוֹ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וַיִּתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר מִגִּיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֶתֶם.
5. אָמַר, רְבוּנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֲדָּ קָרִיאתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאָכוּ כָּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוֹ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֶזְנֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמְשִׁיכוּ בְּסֻטֵּינֶם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגְלוּי וּבִסְתֵּר,
10. וְאֶמְרָתִי, בְּקִשׁוּ מִרְבוֹנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרָבָה לִסְלַח.
11. וַיִּשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גִּשְׁמִים בְּשֹׁפַע,
12. וַיַּעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לְמָה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשִׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׁבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּבִלִי עֲמוּדִים בִּינֵיהֶם)?²
16. וַעֲשֵׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהַאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יִצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזְרוּכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמֶּנָּה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. וְאַלְלָה פֶּרֶשׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ כְּשִׂטִּיחַ,

20. לְמַעַן תַּעֲבְרוּ בָּהּ בְּשִׁבְלִים רַחֲבִים.

קטע 2

21. וְאָמַר נֹחַ (נח), רְבוּנִי! הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי, וְהִלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹה שִׁרְכּוֹשִׁם וּבְנֵיהֶם הוֹסִיפוּ רַק עַל אֲבָדָנָם.

22. וְזָמְמוּ מִזְמָה עֲצוּמָה,

23. וְאָמְרוּ, אֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת אֱלִילֵיכֶם, וְאֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת «וֹד» וְלֹא אֶת «סוּאָע»¹ וְלֹא אֶת «יַע'וֹת» וְלֹא אֶת «יַעוֹק» וְלֹא אֶת «נִסָּר»,¹

24. הֵם הִתְעוּ רַבִּים, אֵל תּוֹסִיף לְכּוֹפְרִים אֲלֵא תַעֲיָה.

25. וּמִפְּנֵי חֲטֵאֵיהֶם הִטְבְּעוּ, וּבִסּוּף יִכְנָסוּ אֶל הָאֵשׁ, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם עוֹזִרים כְּנֶגֶד אֱלֹהָ.

26. וְאָמַר נֹחַ, רְבוּנִי! אֵל תִּשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה אֶפְלוֹ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה.

27. כִּי אִם תִּשְׁאִירֵם, יִתְּעוּ אֶת עַבְדֶּיךָ וְלֹא יוֹלִידוּ אֶלָּא מִשְׁחַת וְכוֹפֵר.

28. רְבוּנִי! סֶלַח לִי וּלְהוֹרֵי וּלְכָל אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתִי וְהוּא מֵאֲמִין, וְלִמְאֻמִּינִים וְלִמְאֻמִּינוֹת, אֲדָּ לְכּוֹפְרִים אֵל תּוֹסִיף אֶלָּא כָלֶּה.

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אלילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל־גִּ'ן הַשְּׂדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל־גִּ'ן, הַשְּׂדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הגִּ'ן לבין בני אנוש.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׂדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֲמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבֻצַּת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לְקִרְיָאֲתִי הַקּוּרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוּרְאֹן מִפְּלָא,
2. הַמְדַּרִּיךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֲמֶת, וְאַנְחֵנוּ הָאֱמֵנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנָנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלֶּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלֵד.
4. הָאֵוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמַר דְּבָרִים לֹא אֲמַתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחִפְּשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵד מִי שְׂיִבְקֶשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצָא לוֹ שִׁלְהָבֶת אוֹרְבֶּת,
10. לָכוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגֵד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנָם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָבֵד הִתְפַּלְּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאֶרֶץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכוּ, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוּרְאָן) הָאֱמֵנוּ בָּהּ, כִּי הַמֵּאֲמִין בְּרְבוּנוּ אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ מִקְּפוּם וּמַעֲשֶׁק.
14. אֲמַנָּם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֱלֹהֵה הַמְּסַלְּמִים, וְאֱלֹהֵה הַמְּשַׁחֲתִים, הַמְּסַלְּמִים הֶלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵד הַסּוֹטִים יִשְׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיהֶנָּם,
16. אֵלוֹ (הַכּוֹפְרִים) הֶלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוֹתֶם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחַק מִהֲזָכַרְת רַבּוֹנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרָאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמַד) וּפָנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפָפוּ עָלָיו.

קטע 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רַבּוֹנִי וְלֹא אֶשְׁתַּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמִי אֵין בְּכוּחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יֵגוֹ עָלִי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצֵא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו,
23. לֹא אוּכַל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיֵּת לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיְהִיָּה בָּהּ לְנֶצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אֲזִי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעֲט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכּוֹפְרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרַבּוֹנִי יִתֵּן לְכּוֹפְרִים אֲרָכָה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוֹמְרִים (מְלָאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנָם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֶם, וְהוּא הַקִּיף וַיִּדַּע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזַמֵּל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזַמֵּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי המתעטף!¹
2. עמד בתפלה בלילה מבילתי מעט,
3. או חציו או פחות ממנו קצת,
4. או הוסף עליו, וקרא את הקוראן ברור מלה במלה,
5. הו אנחנו נטיל עליך דבור עצום (הקוראן).
6. העבודה המתקיימת באמצע הלילה משפיעה יותר על הלב, והקריאה יותר ברורה.
7. אולם במשך היום אתה מאוד עסוק בכל מיני עסקים,
8. וזכר את שם רבונך, והתמסר לעבודתו, וסמך עליו.
9. כי הוא רבון המזרח והמערב, ואין אלה זולתו, קח אותו אפוא לך למשען.
10. התייחס לדברי הכופרים בסבלנות, והתרחק מהם בצורה נאותה,
11. הניחני ואת המכחישים, עתירי הנכסים, ותן להם ארקה קצרה.
12. כי אצלנו יש להם שלשלאות כבדות ואש השאול,
13. ומאכל מחנק בו וענש מכאיב.
14. ביום שתרגע הארץ וההרים, וההרים יהיו רכים כערמת חול.
15. אכן שלחנו אליכם (אנשי מכה) שליח אשר יעיד עליכם, כאשר שלחנו אל פרעה שליח,
16. אולם פרעה התנגד לשליח, ואנחנו השמדנו אותו השמדה מוחצת.
17. ואידך תבטחו אפוא, וכבר כפרתם, מפני יום שיעשה את הילדים לשיבה (יום הדין),
18. השמים נבקעים בו, ויתגשם אימו (של אללה)?
19. אכן זאת היא הזהרה, החפץ להזהר יקח לו שביל אל רבונו.

1. הוי המתעטף: קריאה מכוונת לנביא מוחמד.

קטע 2

20. אָבן רבונָד יודע כי אתה קם לתפלה קרוב לשני שלישי הלילה וחציו ושלישו, עם קבוצה מאלה אשר אתך. ואללה הוא העורך מידת הלילה והיום. יודע הוא כי לא תוכלו למנותו, ולכן הוא הקל עליכם, על כן קראו בקוראן ככל שתוכלו. יודע הוא כי יהיו מכם חולים, ואחרים המתהלכים בארץ להשיג פרנסה מחסד אלה, ואחרים הלוחמים בשביל של אלה. על כן קראו בו (הקוראן) ככל שתוכלו, וקיימו את התפלה ותנו זפאת (צדקה),¹ ותגמלו לאללה גמילות חסד,² וכל טוב אשר תקדימו לנפשותיכם תמצאו אצל אלה טוב יותר ממנו בתוספת שכר עצום. בקשו אפוא את סליחת אלה. כי הוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמִּתְכַּסֶּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמִּתְכַּסֶּה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמִּתְכַּסֶּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רְבוּנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הַרְחֵק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מֵחֶסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רְבוּנְךָ.
8. וְכֹאשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קֵל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנֵקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ כָּל הַזָּמָן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרֵתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתּוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לְכֵן אֶכְבֵּד עֲנִשׁוֹ עָלָיו,
18. הוּא חֹשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

1. אבן כתייר, תפסיר אל-קוראן אל-עטיים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועיררה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אֵיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאֲשֶׁר הוּא תִּכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצָּחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֶרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקִּדְמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּן צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לִוְהָטָת (סִקְרָ),
27. הַתִּדְעָ מַה הִיא הָאֵשׁ הַלִּוְהָטָת (סִקְרָ)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֵּל,
29. חוֹרֶכֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבְּעֵנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכְחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֹאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מַה רָצָה אֵלֶּלָה לְמַשֵּׁל מִשָּׁל
כֵּזָה? כֵּן יִתְעָה אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וְיִדְרִיד אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּלָה) מְכִיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּזָן, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בְּיָרַח,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יִסּוּג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלִּוְהָטָת) אַחַת מִהָאִסּוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֲרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּזוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּזוֹ בְּעֲשִׂיַּת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלְוִיָּה בְּפִעֲלָה.
39. אָבָל לֹא בְּעֲלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגִנָּים יִשְׁאָלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדבר הכופרים,
42. מה הובילכם לתוך אש לוחטת?
43. (הכופרים) יאמרו, לא היינו מן המתפללים,
44. ולא היינו מאכילים את המסכן,
45. והיינו עוסקים בדברים בטלים,
46. והיינו מכחישים ביום הדין,
47. עד אשר בא עלינו המוות.
48. לאלה לא תועיל המלצת המליצים,
49. מה להם אפוא מתרחקים מן ההזכרה (הקוראן),
50. כאלו הם ערודים בהולים,
51. אשר ברחו מפני אריה.
52. אבל כל אחד מהם (הכופרים) רוצה כי תנתנה לו מגלות פרושות (מן השמים כמו שנתן למוחמד).
53. אמת הדבר היא, הם (הכופרים) אינם מפקדים מן הענש בעולם הבא (משום שהם אינם מאמינים בקיומו).
54. לא ולא! הוא (הקוראן) אות אזהרה,
55. ומי שירצה יזכרנו,
56. אך לא יזכרו אלא אם ירצה אללה. כי רק הוא ראוי ליראה ורק הוא בעל הסליחה.

75

סִוֵּרַת אֶל-קִזְאָמָה תַּחֲזִית הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִזְאָמָה, תַּחֲזִית הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֹם אֶל-קִזְאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תַּחֲזִית הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים!
2. וְאֲשַׁבַּע בְּנֶפֶשׁ הַמִּיִּסְרֶת אֶת עֲצָמָהּ!
3. הָאֵם הָאֵדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאַסּוֹף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אָכֵן כֵּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאֵדָם מִתְעַקֵּשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֹּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים?
7. אֵד כְּאֲשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְטָ וַיִּדְהֶם (מִמָּה שְׂיִרְאָה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וַיִּלְקַח הַיָּרֵחַ,
9. וַיִּאֲסֹפוּ הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדָּו,
10. וַיֹּאמֶר הָאֵדָם בְּיוֹם הַהוּא, אֵיפֹה הַמִּקְלָט?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמְּעוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. וַאֲמַר לְאֵדָם בְּיוֹם הַהוּא אֶת מָה שֶׁהַקְּדִים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שֶׁאַחַר לַעֲשׂוֹת.
14. אָכֵן הָאֵדָם יִהְיֶה בְּיוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֲצָמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תְּרוּץ שֶׁיִּכְלֹ.
16. (הוּי הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְיֵע אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מֵהֵר בּוֹ,¹
17. אָכֵן עֲלִינוּ אֶסְכְּתוֹ (בְּלִבָּד) וּקְרִיאָתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלְאָד ג' יִבְרִיל), עֶקֶב אַחֵר קְרִיאָתוֹ (מֵאֲתָנּוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֶת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכוּ, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבְיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מְזֹהֲרוֹת,
23. מִבִּיטוֹת אֶל רִבּוֹנוֹ,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמַּהְלוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׁדָרָה.
26. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר תִּגִּיעַ הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הֵיטֵר רֹפֵא?
28. (וְהַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכָּת, (מְצוּקֶת סוֹף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצוּקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רִבּוֹנָד בְּיוֹם הַהוּא הַהוֹבְלָה.

קטע 2

31. הוּ (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
33. וַיַּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתְיָהֵר.
34. עָנָשָׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עָנָשָׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הַחֹשֵׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזֹרַע אֲשֶׁר נָפְלַט,
38. וְאַחֵר כֵּד הִיָּה דָם מְעַבָּה, וְכֵד בְּרָאוּ אֱלֹהִים וְעַצְבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הַעוֹשֶׂה אֶת כָּל זֶה יָכֹל לְהַחֲיֹת הַמֵּתִים?

76

סִוֵּרַת אֵל-אֲנֶסָאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֵל-אֲנֶסָאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחִיבֵנוּ

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמוֹ עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּבַר רֵאיוֹי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעַרְבֶת, וּלְמַעַן נִסּוּתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מְכִיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כְּפוֹי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הִגִּיהֵנָם.
5. אֲדָ תַמְיָמִי הַדְּרֶךְ יִשְׁתּוּ מְכוֹס (נִיו) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כְּרִצּוֹנָם),
7. הֵם מְקִיָּמִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מְקִיָּה,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֶּאֱכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֵתָם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתוֹם, וּלְאֶסִיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהָ. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רְבוּנוֹי יוֹם עֲצוֹב הִרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהָ יִשְׁמַר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפִנְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלְבוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמִשִּׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מְסֻבִּים עַל סִפּוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וְקִרְוִיָּים עֲלֵיהֶם צִלְלִיו, וְאֲשַׁכּוּלוֹתֵיו הֵם בְּהֶשֶׁג הַיָּד,
15. וַיִּסְתַּבְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּכִלִּים מְכֻסָּף וּבִגְבִיעֵי זְכוּכִית,
16. זְכוּכִית מְכֻסָּף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהָל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֶּרֶם שָׁם וְשָׁמוֹ «סֶלְסִיל»¹.
 19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עַלְמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מַפְזָרוֹת.
 20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹגֵן תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוֹת גְּדוֹלָה.
 21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וְקִטִּיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי כָסֹף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוּנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
 22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קֶטַע 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדֵנוּ אֶלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁד,
 24. וְלָכֵן חָכָה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רְבוּנְךָ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
 25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוּנְךָ הַשָּׂכֵם וְהַעֲרַב,
 26. וּמִן הַלֵּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךָ הַלֵּילָה.
 27. אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמַתְּעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
 28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוּ אוֹתָם, וְחִזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂכֻמוֹתָם.
 29. זוֹהִי אֲזֻכְרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוּנוֹ שְׂבִיל.
 30. אֵדךְ לֹא תִחַפְּצוּ אֵלָא אִם יִחַפֵּץ אֵלָלָה. כִּי אֵלָלָה יוֹדַע וְחָכֵם.
 31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אֵדךְ לַכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֵשׁ מְכַאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (ר' מלון שגיב).

77

סוֹרַת אֶל-מוֹרְסָלַת הַרוּחוֹת הַנְּשָׁלְחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹרְסָלַת, הַרוּחוֹת
הַנְּשָׁלְחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הַרוּחוֹת הַנְּשָׁלְחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זוֹ אַחֲרֵי זוֹ,
2. וּבִסּוּעֲרוֹת סְעוֹר,
3. וּבִמְפִיצוֹת הַפֶּץ,
4. וּבִמְפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבִמְלֶאכִים) הַמוֹדִיעִים הַהִזְכָּרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הָעָנֹשׁ אוֹ לְהִזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכָּבֵה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְּׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאֵיזָה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתִּדַּע מָה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הָאֵם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כֵךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הָאֵם לֹא בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מִמִּים עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתְם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קִבּוּעַ.
23. וְיִכְלְנוּ לִבְרֹא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמָה טוֹב הוּא הַיְכֹּחַל (אֱלֹהָ).

24. אוי וַאֲבוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
25. הָאֵם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאָרֶץ כְּמִיכָל,
26. מְכִילָה חַיִּים וּמֵתִים.
27. וְהַצָּבִנוּ עָלֶיהָ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מִיָּם מִתּוֹקִים.
28. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
29. לָכוּ אֶל זֶה (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחְשִׁים בּוֹ.
30. לָכוּ אֶל צֶל בַּעַל שְׁלוֹשָׁה סְעִיפִים,
31. שְׁאִינוּ מַצֵּל וְאִינוּ מִגֹּן מְלָהְבָה.
32. כִּי אִם יִירוּ נָצִים כְּמִגְדָּלִים,
33. כְּמוֹ הָיוּ גְמָלִים צְהָבִים.
34. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
35. בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר,
36. וְלֹא יִרְשׁוּ לְהַצְטִדֵק.
37. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
38. זֶהוּ יוֹם הַפְּסִיקָה, עִם הָרֵאשׁוֹנִים נֶאֱסָף אֶתְכֶם.
39. וְאִם בִּינְדְּכֶם תַּחֲבוּלָה נֶגְדִי, נְסוּהָ.
40. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.

קטע 2

41. אַךְ יִרְאִי אֵלֶּה בְּצִלָּלִים וּמַעֲיֵנוֹת,
42. וּפִירוֹת לָהֶם כְּרִצּוֹנָם.
43. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ וְהִתְעַנְּגוּ כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיכֶם,
44. כִּי כֵךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
45. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
46. אֲכָלוּ וְהִתְעַנְּגוּ מֵעַט, כִּי כּוֹפְרִים אַתֶּם.
47. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
48. וּבְהֶאֱמַר לָהֶם, כָּרְעוּ בַּתְּפִלָּה, לֹא יִכְרְעוּ.
49. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
50. לְאִיזָה אִמָּר אַחֲרֵי זֶה (הַקּוֹרְאָן) יֵאָמְינוּ?

78

סִוֵּרַת אֶן-נְבֵא' הָאֲרוֹעַ הָעָצוּם

סורה זו נקראת «אֶן-נְבֵא'», הָאֲרוֹעַ הָעָצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֲרוֹעַ הָעָצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתוכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר יודע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד יודע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנורה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1 ; סורת אל-אעראף 7 : 119 ; סורת אר-רום 30 : 31 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35 : 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91 : 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהַהָרִים יִפְּצוּ וַיְהִיו כְּמַקְסָם שְׂוֹא.²
21. גִּיהֶנֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֵלֶיהָ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שָׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קִרְרִית וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֲלָא מִיָּם רוֹתְחִים וְלֶחָה,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיוֹם הַדִּין,
28. וַכַּחַשׁ כִּחְשׁוֹ בְּאוֹתוֹתָיו,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקָס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלָשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קטע 2

31. אוֹלָם לִירָאִים יֵשׁ זְכִיָּה,
32. גִּנִּים וְכַרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צְעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הַכָּל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מֵרְבוּנָךְ, וּמִתֵּת לִפִּי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מֵרְבוֹן הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הִרְחֲמֹן, שְׂאִין לְדָבָר אֱלֹו אֲלָא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאָכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שְׁיִרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת,
39. וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצֶּדֶק, וְכָל מִי שְׁיִרְצָה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצָא לוֹ שָׁבִיל.
40. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מַה שְׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוֹ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלוֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹקֵר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוֵּרַת אֶן-נְאֻזְעָאָת מִלְאָכִי הַמָּוֶת

סורה זו נקראת «אֶן-נְאֻזְעָאָת, מִלְאָכִי הַמָּוֶת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות.

הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמָּוֶת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחֵם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בַּמַּלְאָכִים הַמוֹשְׁכִים נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמַּפְרִידִים (נִשְׁמוֹת הַמַּאֲמִינִים) בַּעֲדֵינוּ,
3. וּבַמַּלְאָכִים הַמַּחִישִׁים לָרֶדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמַּמְהָרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רְבוֹנָם,
5. וְהַמְכַוְּנִים אֶת הָעֹנֵנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִתְרַעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְטִיָּהֶם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כְּאֲשֶׁר הָיִינוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהָיִינוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִלוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלַם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֹרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹהֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כְּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוֹנוֹ בְּעֵמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּךְ?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פגיר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לֹו (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
21. אַךְ הוּא כָחַשׁ וְהִמָּרָה.
22. וּמָהָר לַפְנוֹת עֲרָף,
23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עָמוֹ, וְהִכְרִיז,
24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיּוֹן!²
25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֱלֹהָ בְּעֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֵנֶשִׁים כְּבִדִּים בְּעוֹלָם הַבָּא,³
26. וּבִזָּה מָשָׁל וּמוֹסָר לִיִּרְאִים.

קִטְעַן 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיָּאָה מִחֹדֶשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֱלֹהָ בָּנָה?⁴
28. וְאֵת רִקְעֵיָהֶם רוּמָם וְאֲזוֹן?
29. אֶת לַיִלָם הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמָם הָאִיר?
30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאֶרֶץ,
31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעֵיהָ?
32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יִצֵּב,
33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֲתָם מִקְנִיָּכֶם.
34. כִּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
36. וְנִגְלְתָה שְׁאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
37. וְאִזּוּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
38. וּבַחֲמַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
39. הִנֵּה שְׁאוֹל הִיא הַפְּעוּז.
40. וְאוֹלָם לָמִי אֲשֶׁר יִרְאֵה לַעֲמֹד בְּפָנָיו רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תַּאֲוֹתֶיהָ,
41. גּוֹ עֲדוֹן יִהְיֶה הַפְּעוּז.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת ע'אפר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פג'יר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלֻּךְ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתֵי עֵת בּוֹאָה?
43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָה.¹
45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלֵי נְשָׂאָרוֹ בְּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בָּקָר.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵבֶס קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵבֶס, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נַג' 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עָרָף,
2. בָּבוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוֹלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוֹלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לָבוֹא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵהּ,
10. אֵינְךָ שָׁם לֵב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הַרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בְּיַדִּי סוֹפְרִים (מְלַאֲכִים),
16. נִכְבְּדִים וְיִשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵהּ?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִּכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 18 : 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהִרְעָה,¹
21. אַחֲרֵי הַמִּיתוֹ וְקִבֵּר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יְקִימֶהוּ (אֵלְלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוֹלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוֹנוּן הָאָדָם אֶל מֶאֱכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גִּרְעִיו,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּנוּ,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרֵי וּמִרְעָה,
32. לְהַנְאִתְכֶם וְלְהַנְאִת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאֲשֶׁר יָבוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאַחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֵׁתוֹ וּמִבְּנוֹ,
37. אִזְּ יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֲבָק,
41. תִּכְסֶּה אוֹתָן אֶפְלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמִּשְׁחָתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

81

סִוֵּרַת אֶת-תְּכֻיֵּר הָאֶפֶלַת הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «את-תְּכֻיֵּר, הָאֶפֶלַת הַשֶּׁמֶשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הָאֶפֶלַת הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתֵאָפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהַהָרִים נַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשְׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִי"ו,²
5. וְתֵאֱסַפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוֹתוֹ),³
6. וַיַּעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לַסּוּגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנִקְבְּרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאִיזָה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמַּגְלוֹת תִּפְרָשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחֲשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לַמֵּאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל נַפְשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכְבֵּים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִים וּמִסְתַּתְרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחְשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אלה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יחיה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנִבְיָא מוֹחֲמִיד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מִלְאָד ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אֶצֶל רַבּוֹן כֶּס המְלָכוֹת,
21. (הַמִּלְאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכְס (מוֹחֲמִיד) מְשַׁנֵּעַ,
23. וּכְבֹר רָאֵהוּ (הַמִּלְאָד גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמִּלְאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפֶעַם אַחֲרֵת), בְּאַפְק הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צַר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהֲתַגְלוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמִים.
25. וְאִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) דְּבָרֵי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן אִפּוֹא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לְבְנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכַסְּ הָרוּצִים לְהִישִׁיר דֶּרֶכְס (לְפִי הַדְּרָכַת אֱלֹהִים).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֱלֹהִים רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 1 - 2 ; סורת אצי-ציוחא 93 : 1 - 2 ; וסורת אל-אנעאם 96 :

2. ר' סורת אנ-נגים 53 : 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 30 ; וסורת את-תכויר 81 : 29.

82

סִוֵּרַת אֱלֹ-אֶנְפֶּטָאָר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-אֶנְפֶּטָאָר, הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפטאר 82

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַקְּעוּ,¹
2. וְכְאֶשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְזְרוּ,
3. וְכְאֶשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֶשֶׁר הַקְּבָרִים יִתְפְּכוּ,
5. אִזְ תִּדְעַ כֹּל נֶפֶשׁ אֵת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן) הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּא בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹנָךְ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיְצַר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וַיְבַכֵּל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחֲשׂוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנֵם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנַעֲיֻמוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלֵם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהָנָם,
15. יִצְלוּ בָּהּ בְּיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נִעְדָּרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כֹּל הַשְּׁפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֲרָת, וְהַמְחַלְטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאֱלֹהֵי.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאבר 40 : 16.

83

סִוּרַת אֶל-מוֹטָפְפִין הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמָּדָה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטָפְפִין, הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמָּדָה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטָפְפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמָּדָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

1. אוֹי לַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,
2. הַנוּטָלִים לְעֶצְמָם בְּקִנוּתָם מֵאַחֲרִים מִדָּה מְלֵאָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחְסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יִחָשְׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחִיָּה,
5. לְיוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעֲמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרָשָׁעִים הוּא בְּ«סֵג'י»,²
8. הַתֵּדַע מֵהוּ «סֵג'י»?
9. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מִשְׁלָם.
10. אוֹי בְּיוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֲשׂוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׁק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בִּהְקָרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֲגִדּוֹת הָרֵאשׁוֹנִים.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֶעָכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִ(רֵאוֹת) רַבּוֹנָם,
16. וּבִגְיָהֶם יִצְלוּ.
17. אִזּוּ יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הָעֵנֶשׁ שָׁבוּ כְּפָרְתָם.
18. לֹא וְלֹא! אָכֵן פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֲלִיוֹן»,
19. הַתֵּדַע מֵהוּ «עֲלִיוֹן»?
20. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מִשְׁלָם,
21. רַק הַמְקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְלָאכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכֵן הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צלול משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה ישתוקו המשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹,
28. מעין ישתו ממנו המקרבים (לאללה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברם על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים כאשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

סִוֵּרַת אֵל-אֲנֶשֶׁקֶאק קְרִיעַת הָרְקִיעַ

סורה זו נקראת «אֵל-אֲנֶשֶׁקֶאק, קְרִיעַת הָרְקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כִּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרְקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בשם אלה הרחמן והרחום

1. כְּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וְלִרְבוֹנָם יִצְיָתוּ כְּכִי שָׁצוּי לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ וְתִתְרוֹקוּ,
5. וְלִרְבוֹנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שָׁצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּא בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּנָךְ, וְאַמְנֵם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פְּנִקֶּס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁמָּה.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פְּנִקֶּס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בַּהֲיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שָׁמָּה בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לְחֲשָׁבוֹן.
15. אוֹלָם רְבוּנוֹ יֵדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבֵּעַ בְּאוֹר בֵּין הָעֲרֵבִים,
17. וּבְלִילָה וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרֵחַ הַמֵּלָא,
19. הֵן אַתָּם תַּעֲבֹרוּ מִשְׁלַב לְשֻׁלָּב,
20. אֲזִי מֶה לָּהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ,
21. וּבַהֲקֹרֵא הַקּוֹרְאֵן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אָבֵל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחָשׁוּ.
23. אֲדָּא אֵלֶּה יוֹדַע הֵיטֵב מֶה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֹׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בִּלְעָדִי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שָׂכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.¹

סֹרֶת אֶל-בִּירוֹג', תַּחֲנוֹת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אֶל-בִּירוֹג'», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמש 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים» מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבְיוֹם הָעֵתִיד לְבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבְעֵד יַעֲיֵד (בְּיוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלְלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֵק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָה,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בְּמֵאֲמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלּוֹל שְׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וּרְב־הַתְּהַלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לְאֵלָה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמֵּאֲמִינִים וְהַמֵּאֲמִינּוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנִם וְלָהֶם עֹנֶשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלַם לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גּוֹ עַדוֹ שְׁמִתְחַתִּיו זִרְמִים הַנִּהְרֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֶף רְבוּנָד חֲזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיִמִּית), וְיָשִׁיב לְתַחִיָּה (בְּיוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת וְהַמְהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֶלִּיד סְפוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְת' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני ג'יראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אֵד הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.
20. אֵד אֱלֹה מִקִּיף בָּהֶם.
21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מְהֵלָּל,
22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוֵּרַת אֶט-טָאָרְק הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶט-טָאָרְק, הכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמַיִם וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אֲט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נֶפֶשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמָּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים וְשִׁפְכִים בְּרַחֵם,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. (וְאֱלֹהֵי) יָכֹל לְהַשִּׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחַנּוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמַיִם וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֲרֵץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֵן) דְּבוּר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמּוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מְזֻמּוֹת.
17. תֵּן אֲרֵכָה לַכּוֹפְרִים, הָאֲרֵץ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קֶצֶת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

87

סִוֵּרַת אֱלֹ-אֶעֱלָא אֱלֵלָה הָעֵלְיוֹן

סורה זו נקראת «אֱלֹ-אֶעֱלָא, אֱלֵלָה הָעֵלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אֱלֵלָה הָעֵלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

1. שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶלְיוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרֵץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֵשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחֵמֵד) וְלֹא תִשְׁכַּח,
7. אֵלָּא מַה שָּׂאֵלְךָ יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנֶּגְלָה וְהַנְסֻתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לָּךְ כָּל עֲנִיָּיִךְ קָלִים.
9. הִזְהַר אֲפֹא כִּי הָאֲזָהָרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכָּר,
11. אֵד הָאֲמָלָל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יִצְלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שְׂבָה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיָה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכָּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלַם אַתָּם מַעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֵד הָעוֹלָם הֵבֵא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּדְ רְשׁוּם בְּמַגְלֹת הַקֶּדֶם מוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלֹת שֶׁל אֲבִרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-עֲאֻשָּׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אל-עֲאֻשָּׁיָה, יום הדין האופף» את
הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה.
המונח, «עֲאֻשָּׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107.
הורדה במכה אחרי סורת אד-ד' אריאת 51, ופסוקיה
עשרים וששה. קיבלה את שמה «יום הדין האופף»
מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַיֵן רוּתַח,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בְּפָנֶי רַעֲב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פְּנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמֶּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֵן נֶעְלָה,

11. וּבֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכֹ מַעֲיָן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרֻשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְכָרִים עֲרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֵל הַשָּׁמַיִם אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֵל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֵל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֶתְהָ מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. **אִין אַתָּה שְׁלִיט עֲלֵיהֶם,¹**
23. **וְאַשֶׁר לְאֵלֶּה שְׁפָנוּ עֶרְף וְכִפְרוּ,²**
24. **אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֵלֶּה בְּעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,**
25. **אָבוֹ אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,**
26. **וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁבוֹנָם, (וְנִשְׁלַם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).**

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוֵּרַת אֶל-פֶּגֶר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּגֶר», עמוד השחר, משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשֹּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרַת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבְלִילָה כְּאֶשֶׁר יַחֲשִׁיד!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עַד,³
7. וּבְאֶרֶס בְּעֻלַּת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְּנָה בְּאֶרֶץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִּמּוּד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְקָ,⁵
10. וּפְרָעָה בַּעַל הַיְּתֻדּוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמַיִם בְּאֶרֶץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהִשְׁלִיט עֲלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֶר תָּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֵן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
16. רְבוּנִי כִּבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵד אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש ד'ו אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה

האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של ד'ו אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של ד'ו אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 203.

3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יש שגורסים כי «אָכַס» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצירמות. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.

5. ר' סורת אש-שוּעֵרָא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְּחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הִירְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהָבוּ אֶת הַחֹן אֲהָבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! כְּאֶשֶׁר הָאֶרֶץ תִּתְהַרֵס עַד הַיָּסוֹד,
22. וַיָּבֹא רְבוּנֶךָ וְהַמְלָאָכִים עֹמְדִים שׁוּרֹת שׁוּרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בְּנֵי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בָיוֹם הַהוּא גִּיהֶנֶם, וּבָיוֹם הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזֹר בְּתִשְׁבָּה, אֲדָכָל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיִּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קִשָּׁה כְּעֹנֵשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ),
26. וְלֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בַּכָּבָלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵמָה!
28. שׁוֹבֵי אֶל רְבוּנֶךָ שְׂבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהָ),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עֹבְדֵי,
30. וְהִכְנָסִי אֶל גְּנִי.

90

סִוֵּרַת אֶל-בְּלָד הָעִיר (מִכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בְּלָד, הָעִיר (מִכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בְּלָד» נזכר בסורת אל-בַּקֵּרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נמל 27 : 91 ; וסורת את-תין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֶּה (מִכָּה),
2. וּכְשֶׁאַתָּה (מוֹחֲמֵד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כָּאוֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זֹאת.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וּכְבֹר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוּכַל לוֹ אִף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבֹר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אִף אֶחָד?
8. הֲאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתַיִם,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטּוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמֵּץ לַעֲבֹר אֶת הַמְּכָשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מַה הוּא הַמְּכָשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הַאֲכָלָה בְּזִמְן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קֶרֶךְ,
16. אוֹ מִסְכֵּן שָׁאִין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעָהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאֵל (רְעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנִשָּׁם יִהְיֶה) אֵשׁ נְעוּלָה עֲלֵיהֶם.

1. אֵלֶּה עָשָׂה מִמֶּכָּה עִיר קְדוּשָׁה וּמוֹבִטְחָתָה. אוֹמֵנִם הַפְּסוֹק מִבְּשֵׁר שֶׁאֵלֶּלָה יִתִּיר לִנְבִיא מוֹחֲמֵד לְהוֹצִיא לְחוּרָג כְּמָה מֵאוֹיְבָיו בְּתַחֲמוּמֵי מִכָּה הַקְּדוּשָׁה כְּאִשֶּׁר יִשְׁחָרַר אוֹתָהּ בְּעֵתִיד. הַשְּׁחֹרֹר קָרָה בִּשְׁנַת 630 ו'.

2. הַכוּוֹנָה לָאָדָם וְהַבְּנִים שְׁלוֹ.

3. ר' סורת אל-אִנְסָאן 76 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אִסְרָא' 17 : 19 ; וְסוֹרַת אֶל-נַחַל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶס הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶס, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הַרְחֵמְן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרָה בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאַחֲרֶת,
2. וּבִירַח כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעִקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלּוֹתָיו אוֹתָהּ,
4. וּבִלְיָלָהּ בְּכִסּוֹתָיו אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצָהּ וּשְׁוֹטְחָהּ,
7. וּבְנֶפֶשׁ וּבְמִי שֶׁהַשְּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּה לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכַן הַצְּלִיחַ זֶה אֶשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשַׁל זֶה אֶשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוּ בְּגִי עִם ת' מוֹד וְהִיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אֲזִי אֶמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה (צֹאֲלָח), הִנֵּיחוּ לְנֶאֱקָה שֶׁל אֱלֹהֵה לְשִׁתּוֹת אֶת מִנַּת חֲלָקָהּ.
14. אֲדִי הֵם לֹא צִיְתוּ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רַבּוֹנָם כְּעַס עָלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עָלֵיהֶם כִּי חֲטְאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרִיתָם.

1. ר' סורת אד'-'ד' אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוֵּרַת אֵל-לַיִל הַלֵּילָה

סורה זו נקראת «אֵל-לַיִל, הַלֵּילָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה «הַלֵּילָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֲשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאוֹר הַיּוֹם כְּאֲשֶׁר יֹאיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבְבוֹרָא אֶת הַזָּכָר וְאֶת הַנְּקֵבָה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לָמִי שֶׁתּוֹרֵם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בְּיַחֲוִיד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחְמַד,
7. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָּ לְעֹשִׂיר הַקִּמְצוֹן,
9. וְהַמְכַחֵשׁ בְּיַחֲוִיד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחְמַד,
10. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו כְּאֲשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֵנִם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה וַיֵּרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹו לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֵיּוֹת חֶסֶד לָמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנַי אֱלֹהֵה הָעֲלִיּוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשְׁבַּע רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אדי-ד'אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוֵּרַת אֶצֶ' - צ'וּחָא שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אֶצֶ' - צ'וּחָא», שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אֶצֶ' - צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחֲשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהָאֲחֵרִית תִּיטִיב לָךְ מִהֲרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרָצָה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יָתוֹם וְהִחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדַע אֶת הַקּוֹרְאָן וְהָאֲמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עֲנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיָּתוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקֶּבֶץ אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסָדֶי רְבוּנְךָ הִרְבָּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוֵּרַת אֶשׁ-שָׁרָח הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שָׁרָח», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא הארנו¹ לך את לבד²,
2. ונסר מעליך את מעמסתך,
3. אשר העמיסה לעינך על גבך,
4. והעלינו לך את זכרך?
5. אכן עם הכבד יבוא הקל.
6. אכן עם הכבד יבוא הקל.
7. וכאשר תתפנה נצב לעבד רבונך,
8. ואל רבונך תפנה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוֵּרַת אֶת-תֵּיִן הַתְּאֲנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּיִן, הַתְּאֲנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִיִן» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֲנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאַרְץ) הַתְּאָנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. וּ(בְהַר) טוֹר סִינִי,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֹו (מִכָּה),³
4. כָּבֵר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמַת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדֶרְגָה הַנְּחוּתָה בְּיוֹתֵר (לְשֹׁלַח אוֹתוֹ לְגִיחֵם בְּגִלְלָה כְּפִירָתוֹ בְּאֱלֹהָ),
6. בְּלַעְדֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סיני הוא המקום אשר בו אלהה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אלהה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֵל-עֶלֶק טַפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֵל-עֶלֶק, טַפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טַפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוּנְךָ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוּנְךָ הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתָּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרִאוֹתָו כִּי הוּא מְאוֹד עָשִׂיר.
8. אָכַן אֶל רְבוּנְךָ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מִה דַּעְתָּךְ עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה) מִלְּהַתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהֵה!
13. מִה תִּחְשָׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הֲאִינוּ יוֹדְעֵי כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה?
15. אָכַן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׁ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֶבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוּכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אָנוּ אֶת מַלְאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֶל רְבוּנְךָ).

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונויפה באבו ג'הל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'הל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

97

סורת אל-קדר ליל הקבוד

סורה זו נקראת «אל-קדר, הקבוד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הקבוד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «ליל הקבוד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵנוּ וְהַרְחוּם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קַדְרַךְ (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וַיְמַה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קַדְרַךְ?
3. לִילַת אֶל-קַדְרַךְ יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלְף חֲדָשִׁים, (וְהַמְעַשָּׂה הַטוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלְף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קַדְרַךְ).
4. הַמְלָאכִים וְהָרוּחַ (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרִשּׁוֹת רַבּוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוֵּרַת אֶל-בִּינָה הַהוֹכָחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בִּינָה, הַהוֹכָחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַהוֹכָחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בשם אללה הרחמן והרחום

1. הכופרים מבין בעלי הספר והפגניים אינם נוטשים את כפירתם עד בוא אליהם ההוכחה,¹
2. (ההוכחה היא), שליח מעם אללה יקרא לפניהם מגלות מטהרות (הקוראן),
3. ובהן כתבים נכוחים.
4. ולא נחלקו אלה אשר נתן להם הספר² אלא אחרי בוא ההוכחה (הנביא מוחמד) אליהם.
5. אולם הם נצטוו רק לעבד את אללה במסירות שלמה כחניפים,³ ולקיים את התפלה ולתת זכאת (צדקה).⁴ זאת היא הדת האמתית (דת האסלאם).
6. אכן אלה אשר כפרו מבעלי הספר והפגניים באש גיהנם. הם ישארו בתוכה לנצח, כי הם הרעים שבבריאה.
7. אך המאמינים עושי הטוב הם הטובים שבבריאה,
8. גמולם אצל רבונם גני עדן אשר נהרות זורמים מתחתיהם, שם ישארו לנצח. אללה מרצה מהם, והם שמחים אותו. זה (הגמול היפה) לירא את רבונו.

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 105; וסורת עבס 80: 13 - 16.

2. התורה והאנג'יל.

3. חניפים: ראה סורת אל-בקרה 2: 135.

4. זכאת: ראה סורת אל-בקרה 2: 43.

99

סִוֵּרַת אֶז-זִלְזָלָה רְעִידַת הָאָדָמָה

סורה זו נקראת «אֶז-זִלְזָלָה», רְעִידַת הָאָדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶז-זִלְזָלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאָדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֶטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָךְ הוֹרָה לָהּ רַבּוֹנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׂה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין יִרְאֶנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׂה רָע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין יִרְאֶנוּ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 84 : 5.

100

סִוֵּרַת אֵל-עֶאדְיָאָת הַסּוֹסִיס הַשְׁוֹעֵטִים

סורה זו נקראת «אֵל-עֶאדְיָאָת, הסוסים השוועטים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הסוסים השוועטים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדֹהָרִם,
3. הַמִּתְקִיפִים בַּבֶּקֶר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמָצַע גְּדוּד (הַאֻיֵּב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוּ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲיֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶהְבָּה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וַיִּתְּגַלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבָבוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

سورة الأعراف

101

סורת אֶל-קֶאֶרְעָה ההוֹלָמָת (יום הדין)

סורה זו נקראת «אֶל-קֶאֶרְעָה, ההוֹלָמָת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קֶאֶרְעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31.
הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «ההוֹלָמָת (יום הדין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. הַהוֹלָמָת! .1
2. מַה הִיא הַהוֹלָמָת? .2
3. הֲאִם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמָת? .3
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפְּזָרִים לְכָל עֵבֶר,¹ .4
5. וְהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק. .5
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו כְּבִדִּים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים), .6
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי לַעַם (בְּגֹן עֲדֹן). .7
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו קִלִּים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים), .8
9. תִּהְיוּם תִּהְיֶה מְנַת חֶלְקוֹ, .9
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּהְיוּם)? .10
11. הִיא אֵשׁ מְאוּד לֹוֹהֶטֶת (בְּגִיהָנָם). .11

102

סִוֵּרַת אֶת-תִּכְאֹת'וֹר הַהֶתְעַצְמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת'וֹר, ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהִתְעַצְמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מִלְעַבֵּד אֶת אֱלֹהֵי וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שִׁירְדְתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָּ סוּפְכֶם שֶׁתִּדְעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שֶׁתִּדְעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יִדְעֶתֶם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגֶתֶם בְּצוּרָה זוֹ),
6. (וּלְבִסּוֹף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַזְ תִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתְּעַנּוּגוֹת (אֲשֶׁר רִדְפְתֶם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סורת אל-עצֶר

הזֶמן

סורה זו נקראת «אל-עצֶר, הזֶמן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אל-עצֶר» לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הזֶמן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּס

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמּוֹ,
2. אֲכֹ הָאָדָם סוּפוֹ לְאַבְדּוֹ,
3. חוּץ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר יֵאֱמִינֻ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֶמֶת,
וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסְּבָלָנוֹת.

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמָזָה הַמְּשָׁמִיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמָזָה, הַמְּשָׁמִיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשָׁמִיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנֵו יַחֲיִיחוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעָעֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאִשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֵרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצִאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105

סִוֵּרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע
בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר
עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא
עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא
נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה
חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּי־צַד טָפַל רְבוּנֶךָ בְּבַעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא חֲכָשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לְהַרֵס אֶת הַפַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לְהַקֹּת עוֹף,
4. יִידוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמֵר שְׂרוּפוֹת,
5. וְעֲשֶׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אֶכּוֹל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהם, המצביא החבשי שעלה מתימן להתנקף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החגי' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרֵיֶשׁ קוֹרֵיֶשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרֵיֶשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריֶשׁ כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריֶשׁ בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתִי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תִּין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרֵיֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. בְּשֵׁל הַסֶּכֶם בְּטַחוֹן מַעֲבַר הַמִּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמִּסָּע בַּחֲרֹף וּבִקְיָא,²
3. בְּשֵׁל כָּךְ עָלִיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאֲכִילָם מִרְעָב, וְהַבְּטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

-
1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלהה שהעניק לשבט קוריש.
 2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואלהה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.
 3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.
 4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סֹרֶת אֶל-מָאֶעוֹן כָּלִי הַבַּיִת

סורה זו נקראת «אֶל-מָאֶעוֹן, כָּלִי הַבַּיִת» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאֶעוֹן» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה
שבעה. קיבלה את שמה «כָּלִי הַבַּיִת» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהַאֲכִלַת הַמֶּסֶכָּן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַפְלָתָם מִתְרַשְׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנָעִים מִהַנְזַקְקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשֵׁירֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוֵּרַת אֶל-כְּנִית'ר נְהַר אֶל-כְּנִית'ר בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֶל-כְּנִית'ר, נְהַר אֶל-כְּנִית'ר בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כְּנִית'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כְּנִית'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נְהַר) אֵל-כֹּת'ר (בְּגֶן עֵדֶן),

2. לֵכּוּ הַתְּפַלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זִבְחִי,¹

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבְּתֵר וְנִכְרַת מִזְרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

سورة الكافرون

109

סִוֵּרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

1. אָמַר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אַתֶּם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אַתֶּם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵן דִּתְכֶם וְלִי דָתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוֵּרַת אֵן-נֶצֶךְ הַנֶּצְחֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נֶצֶךְ, הַנֶּצְחֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנֶּצְחֹן» מפסוק אחד.

סורת אנ-נצר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. כְּאֶשֶׁר יָבוֹא הַנִּצָּחֹן מֵעַם אֱלֹהֵה וְהִשְׁחָרֹר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמּוֹנִיָּהִם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה (אִסְלָאִם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים
בְּתִשׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

סִיבִי הַדֶּקֶל

111

סוֹרֵת אֶל-מָסַד סִיבִי הַדֶּקֶל

סורה זו נקראת «אֶל-מָסַד, סִיבִי הַדֶּקֶל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אֶל-מָסַד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדֶּקֶל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהַבִּי² וְיִלְדִי הוּא לַעֲזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יֵצֵלָה בְּאֵשׁ לְהַבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עֲצֵי הַקּוֹץ (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצֻאֲרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

سورة الاخلاص

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אח'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵן וְהָרַחוּם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְּפִים הַנְּצַחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁוֹה לוֹ אֶף לֹא אֶחָד.

113

סִוֵּרַת אֵל-פֶּלֶק הַבֶּקֶר

סורה זו נקראת «אֵל-פֶּלֶק, הַבֶּקֶר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבֶּקֶר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלך 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָנוּ וְהַרְחוּם

1. אָמַר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהִסְכָּנָה שֶׁבַחֲשָׁדָה בְּהַחֲשִׁיכוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קִנְאִי בְּקִנְאוֹ.

سورة النور

114

סִוֵּרַת אֶן-נֶאֱס׃ בְּנֵי אֶנוֹשׁ

סורה זו נקראת «אֶן-נֶאֱס׃, בְּנֵי אֶנוֹשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אֶנוֹשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמַר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מֶלֶךְ בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהֵ בְנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל הַמַּלְחָשׁ וְנִסּוּג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְּׂדִים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ:	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
דיו אל-כפל	----
דיו אנ-נון (רי' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
יונוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: 4: 34 פירושו, סורה 4 פס' 34. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א; ב; ב; ת; ת; ג; ח; ח; ד; ד; ז; ז; ש; ש; ל; ל; צ; צ; ט; ט; ע; ע; פ; פ; ק; ק; כ; כ; ל; ל; מ; מ; נ; נ; ה; ה; ו; ו; י; י.

אברהם, ר' אברהים

אבלים, ראש השנים 2: 34 - 36, 4: 116 - 120; 7: 12 - 18, 112: 15; 31 - 34, 39 - 40; 17: 61 - 64, 18: 50; 20: 116 - 117; 26: 95; 34: 20 - 21, 38: 74 - 85.

אבנים, כעונש מן השמים 8: 32, 11: 82, 15: 74, 17: 68, 29: 40, 54: 34, 67: 17,

אבני גזית (חג'ארה מן סג'יל) 105: 4

אבו בכר אצ-צדיק 9: 1, 40: 4, מעלותיו, התאסלמותו וח'ליפותו 4: 59; 46: 15; 66: 3

אבו להב 111: 1

אחאקא אל-, ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדריס 19: 56; 21: 85

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ) 2: 30

המלאכים מצווים להשתחוות לו 2: 34; 7: 11; 15: 30; 17: 61; 18: 50; 20: 16; 38: 73

נברא מטיט או מטיף 6: 2; 15: 26; 28, 33; 17: 61; 23: 12; 32: 7; 37: 11; 38: 17; 55: 14

נברא מעפר 30: 20; 35: 11; 40: 67; 53: 32

נברא ממים 25: 54

נברא מנפש יחידה 4: 1; 6: 98; 7: 189; 39: 6

בריאת בת זוגו 4: 1; 7: 189 - 190; 20: 121; 39: 6

שגיאיתו וגרושו מגן עדן 2: 35 - 36, 38; 7: 19 - 24; 20: 120 - 123

חוזר בתשובה וזוכה במחילה 2: 37; 20: 122

א

אאזר (אבי אברהים) 6: 74.

אברהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב 2: 133, 6: 84, 19: 49
אומה לעצמו 16: 120

אללה בחר בו 16: 121

אללה נתן לו חוכמה 21: 51

הווכח עם אביו ובני עמו 6: 74, 80 - 83; 9: 114; 19: 42 - 48; 21: 52; 26: 70, 86; 60: 4

רסוק הפסילים 21: 57 - 58; 37: 91 - 93

שריפתו ונצלו מן האש 21: 68 - 71; 29: 24; 37: 97 - 99

חניף 16: 120, 123

לא היה יהודי ולא היה נוצרי 3: 167

בא אל רבונו בלב שלם 37: 84

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם 21: 71
אורחיו (המלאכים) שבשרו לו על הולדת בנו

11: 69 - 74; 15: 51 - 56; 51: 24 - 30

בחירת אללה בו ובבני ביתו 3: 33

בונה את הכעבה עם אסמאעיל (ישמעאל) 2: 127
מושביו במכה 22: 26

מכריז על החג' 22: 27

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם 2: 126; 14: 35 - 37

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה

למתפללים 2: 125

מקום אברהים (מקום תפילה) 2: 125; 3: 97

צדיק ונביא 19: 41

אברק, אש-שערא (כוכב) 53: 49

המאמינים הולכים בו **2**: 257; **57**: 28;
 סמל לאללה **9**: 32; **24**: 35; **39**: 69; **61**: 8;
 סמל לאנג'יל **5**: 46;
 סמל למוחמד **33**: 46;
 סמל לקוראן **4**: 174; **7**: 157; **8**: 22; **42**: 52;
64: 8;
 סמל לתורה **21**: 48;
 פסוק האור **24**: 35

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2**: 143; **3**: 110;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5**: 48; **11**: 118;
16: 93; **21**: 92 - 93; **23**: 52 - 53
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2**: 213; **10**: 19
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43**: 33
 גורל האומות בגיהנום **7**: 38; **45**: 28
 כל אומה הוזהרה על ידי שליח **10**: 47; **13**: 30;
16: 36; **17**: 15; **23**: 44
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5**: 48; **22**: 34, 67
 לכל אומה נקצב זמן **7**: 34; **10**: 49; **23**: 44
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7**: 157, 158;
29: 48; **62**: 2

אומיין **3**: 20, 75; **62**: 2

איכה, אנשי אל-איכה **15**: 78; **26**: 176; **38**: 13;
50: 14

אילאף קוריש **106**: 1

אימוץ, מעמד המאומצים **33**: 4 - 5; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33**: 37

איוב, **4**: 163; מזרע אבראהים **6**: 48; מקבל
 התגלות נבואית **4**: 163; צרותיו וגאולתו **21**: 83
38: 41; **84**: -

ב

בחירה (נאקה) **5**: 103

בדר, קרב **3**: 13, 121, 122, 124 - 127; **8**: 7 - 12,
 19, 42 - 44, שבוי בדר 67 - 71

בדוים **9**: 97 - 99, 101, 120; **22**: 11; **33**: 20;
48: 11, 15 - 16; **49**: 14

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2**: 22;
19: 15; **20**: 53; **27**: 61; **31**: 3; **40**: 64; **43**: 10;
50: 7; **51**: 48
 שבע אדמות **65**: 12; שטוחה **88**: 20

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7**: 133; **54**: 7

ארם **89**: 7

אסחאק (יצחק) **2**: 133, 140; **6**: 84; **11**: 71;
14: 39; **19**: 49; **21**: 72; **29**: 27; **37**: 112

אסלאם **2**: 112, 127, 128, 135, 140, 141, 155;
156: 208, 221; **3**: 19, 67, 68, 84, 85, 118, 125;
4: 125; **5**: 3; **11**: 116, 117; **13**: 22; **18**: 23;
21: 92, 93; **22**: 78; **30**: 30; **39**: 22; **41**: 33;
42: 13; **61**: 9; **98**: 5; **110**: 1 - 3

אסמאעיל (ישמעאל) **2**: 125, 127, 133, 140;
4: 163; **6**: 86; **14**: 39; **19**: 54 - 55; **21**: 85;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6**: 85; **37**: 123, 130 - 132

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3**: 48; **5**: 110; **57**: 27;
 מאשר את התורה **5**: 46;
 מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11**: 17; **48**: 29;
 מקור הדרכה **3**: 3 - 4; **5**: 46;
 הורד לאחר אבראהים **3**: 65

אנשים (גברים) **2**: 213, 72; **4**: 1, 28; **6**: 98;
7: 29, 189; **10**: 19; **15**: 21, 26, 27, 29 - 35;
16: 4 - 18, 65, 67, 78, 80, 81; **17**: 11, 67 - 69;
70: 83; **18**: 54; **20**: 123; **21**: 37; **22**: 5, 11;
23: 12 - 14; **27**: 62; **29**: 65; **30**: 36, 41, 54;
32: 7 - 9; **33**: 72; **35**: 11, 12, 13, 15, 27, 28

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3**: 121, 122, 125, 139 - 140, 143

אור, נור **3**: 107, 106; **10**: 26; **13**: 16; **33**: 43;
57: 20, 9; **12**: 13; **65**: 11; **66**: 8; **75**: 22;
80: 38; **83**: 24;
 מאיר על מצח המתפללים **48**: 29;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48, 49; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23;
 37: 117; 40: 53, 41, 45; 45: 16; 46: 12, 30;
 48: 29; 62: 5; 6: 61

מגלות מוסא 36: 53

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 9, 13;
 17: 50; 12: 51; 43: 45; 53: 51; 69: 4 - 5;
 85: 17 - 18; 89: 9
 הרגו הנאקא 7: 73 - 77; 11: 64; 17: 59; 26: 155 -
 158; 54: 27 - 29; 91: 11 - 15

ג'

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 26; 48: 33

ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 97, 98; 11: 17; 19: 17;
 64: 26; 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19 - 21, 23

גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144

ג'ין (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

גיודי, הר 11: 44

גוליית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומועה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

גירושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226 - 233, 241; 65: 1 - 7

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי עריות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכד לדויד 34: 10

בצל 2: 61

בעת, ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80, 88 - 91,
 93 - 96, 100 - 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 67, 77, 78, 112, 181 - 184, 199; 4: 46, 51,
 55 - 60, 105, 107 - 109, 151, 153 - 157, 159,
 161 - 163; 5: 12, 18, 41 - 45, 51, 62 - 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159 - 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 62: 5 - 8; 17: 8

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת, ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50 - 52; 18: 21, 52;
 100; 19: 70; 20: 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 205, 55; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62 - 64; 29: 45;
 30: 17, 18; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 39: 40, 51; 48: 49; 62: 9, 10; 70: 22, 23, 34;
 76: 25, 26; 107: 4 - 7

תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 11: 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55:
 11; 80: 29

תוחיד, ר' התמסרות לאלה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74 - 77, 84, 89 - 95, 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 45, 60, 61, 66 - 67; 72 - 74; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73, 82, 86, 88 - 89, 91, 99, 123; 16: 110; 29: 69; 49: 15;
לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 20

דבורים 16: 68
דבש 16: 69; 47: 15
דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48
דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115
דוכיפת 27: 20 - 27
דוד, ר' דאוד
דיבה 24: 4, 11 - 26
דיו 18: 109; 31: 27

ח

חאמי (גמל) 5: 103
חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 1: 5, 2, 94 - 96; 22: 29, 27
חג'ר, אל- 15: 80 - 83; 27: 48 - 53
חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135, 136; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 70, 71; 39: 5 - 8; 43: 25; 66: 4
חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12; 57: 10
חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 172, 195; 4: 69; 9: 111; 33: 23; 47: 4 - 6
חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5; 74: 50
חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 12: 31; 22: 120
חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 5, 36

ד'ד'
ד'כר, אד' - ר' קוראן
ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך
ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48
ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48
ד'ר
רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34
רס, אר- (באר) 25: 38; 50: 12
רקים, אר- 18: 9
רמצ'אן, ר' צום
רוח הקודש 2: 87, 253; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2
ריבית 2: 275, 278 - 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39
רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6; 74: 31; 78: 21; 96: 18
זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105
זקום, (עץ בגיהנום) 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53
זכאת 2: 43, 110, 177, 215, 254, 263 - 265, 267, 272, 273; 3: 274; 4: 92, 134; 7: 156; 8: 3, 9; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 4 - 1; 25: 67; 31: 2; 57: 19; 51: 16; 32: 4 - 7, 12, 13, 18; 58: 12; 64: 16, 18 - 24; 70: 25

זור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20; 56: 72; 55
חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58
חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ז

זאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 21: 80 - 87; 34: 10, 13; 38: 17 - 20, 21 - 25; 34: 10 - 11; 49: 15

ש

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10; 89: 21

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55; 46: 35; 79: 46

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114

שטן, ר' אבליס

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
14: 4; שלל הלשונות כחמד מאללה לבני האדם
22: 30

לחמישים אלף שנה 70: 4

שכנים 4: 36; 8: 48

זנגביל 76: 17

שלמה, ר' סולימאן

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33; 43: 53, 71

שלום 2: 228, 224; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12, 10: 49; 61, 47

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35; 80: 29; 95: 1

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61; 29: 61; 31: 29; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5; 71: 16; 78: 13; 91: 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

שמן, ר' זית, זיתים

ס

שהידים, ר' חללים

סאאיבה (גמלה) 5: 103

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 - 37; 29: 36 - 189

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סג״ל 105: 4

סופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101; 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

סג״ן 83: 7 - 9

שירה, ר' גם משורר 36: 69

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

צ

סואע (אליל) 71: 23

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

סורה (פרק בקוראן) 2: 23; 9: 64, 86, 124, 127; 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68; 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84; 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

צאן 6: 142, 146

מלכותו 38: 35; מותו 34: 12 - 14; 38: 31 - 36, 33

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29; 10: 54, 47; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267; 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25

סופר (לבלר) 2: 282

21 - 18; 92: 10 - 8; 76

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53: 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9: 30; 18: 102; 25: 17

צום 2: 183 - 185, 187, 196; 4: 92; 5: 89, 95; 33: 35; 58: 4

עומרה, ר' גם חגי' 2: 158, 196

עירבון 2: 283

ט

עייזים 6: 143

טאע'יות (אלילים, שיקוצים) 2: 256, 257; 4: 51, 60, 76; 5: 60; 16: 36; 39: 17

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3: 39, 45 - 52, 54 - 55, 59 - 61; 4: 157 - 159, 171; 5: 17, 72, 77, 78, 116 - 118; 6: 58; 9: 30, 31; 19: 19 - 21, 34; 42: 13; 43: 61 - 64; 61: 6, 14

טאלות (שמואל) 2: 246 - 248

טוא (הואדי הקדוש) 20: 12; 79: 16

פ

טור, הר בסיני 2: 63, 93; 4: 154; 19: 52; 20: 80; 28: 44, 46; 52: 1; 95: 2

פרדים 16: 8

ע

פרעה 28: 38; 38: 12; 40: 26, 36, 45 - 46; 66: 11; 89: 10

עאא'ישה, אשת הנביא 24: 11, 26; 66: 4

אשת פרעה 28: 9

עאד, בני עם 9: 70; 11: 89; 14: 19; 22: 42; 25: 38, 39; 29: 38, 41; 51: 42, 41; 54: 18 - 21; 89: 6, 7

מוכה מכות בידי אללה 3: 11; 7: 130 - 135, 137; 8: 52; 22: 44; 25: 35; 27: 14 - 12; 29: 39; 43: 48; 50: 13; 54: 41 - 42; 69: 9 - 10; 73: 15 - 16; 85: 18 - 17

עדשים 2: 61

פרפרים 101: 4

ערבית (לשון הקוראן) 12: 2; 13: 37; 16: 103; 19: 97; 20: 113; 26: 195; 39: 28; 41: 3; 42: 7; 43: 44; 58: 44; 3: 43

פרה, פרות 2: 67 - 72; 12: 43 - 46

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7: 54; 9: 129; 11: 3; 13: 7; 17: 42; 20: 5; 21: 22; 25: 116, 86; 27: 26; 32: 4; 39: 75; 40: 15, 7; 43: 82; 57: 4; 69: 17; 81: 20; 85: 15

פנינים (תכשיטים) 16: 14; 22: 23; 35: 12, 33; 52: 24; 55: 22; 56: 23; 76: 19

ערפאת (הר) 2: 198

פורקאן, כינוי לקוראן 2: 185; 3: 4; 25: 1; (יום אל-פורקן) ניצחון בבדר 8: 41; ניתן למוסא 2: 53; 21: 48

עט, קלם, אקלאם 3: 44; 31: 27; 68: 1; 96: 4

פיל, בעלי ה- 105: 1

עכביש 29: 41

ק

קאריון (קורה) 28: 76 - 82; 29: 39; 40: 24

עליה לרגל, ר' חגי'

קבלה (כוון תפילה) 2: 115, 142 - 148, 177, 150

עמרם, אשת עמרם 3: 35; בית עמרם 3: 33; מרים בת עמרם 66: 12

קריאה לתפילה (אד'אן) 5: 58; 9: 3; 62: 9

ענבים 2: 266; 6: 99; 13: 4; 16: 11, 67; 17: 28; 18: 32; 23: 19; 36: 34; 78: 32; 80: 28

קלם, אקלאם, ר' עט

קמפור 76: 5

עורב 5: 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
 89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
 173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
 135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 12: 31

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
 57: 101; 6: 9

מאלכ (שוער גיהינום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
 20: 40; 22: 44; 28: 22, 23, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
 19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ר אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
 52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
 177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
 124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
 93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12;
 13: 31, 11, 23, 24; 15: 7, 8, 28, 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
 3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68; 6: 7;
 7: 25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155 - 157; 7: 2;
 5, 204, 203; 9: 124 - 127; 10: 1, 37, 39,
 57, 58; 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1; 14: 39;
 15: 2, 1; 16: 101 - 103; 17: 9; 18: 6, 1;
 19: 64; 20: 2, 5, 114, 113; 21: 5, 8, 10 - 15;
 22: 16, 25; 23: 4, 6, 30; 24: 1, 192 - 212;
 25: 2; 26: 48, 2; 27: 49 - 47; 28: 2; 29: 37;
 30: 31, 30, 29; 31: 170, 167; 32: 14, 87;
 33: 1, 39; 34: 1, 2, 27, 28, 40, 41; 35: 2, 44;
 36: 5, 2; 37: 44, 4; 38: 2; 39: 17; 40: 2;
 41: 18; 42: 14 - 13; 43: 6; 44: 13; 45: 1;
 46: 17; 47: 56; 48: 75; 49: 21; 50: 38 - 52;
 51: 17, 16; 52: 20, 4 - 1; 53: 73; 54: 2, 1;
 55: 18, 21; 56: 19 - 29; 57: 81; 58: 11 - 16;
 59: 5 - 1; 60: 13, 14; 61: 86; 62: 22

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46; 28: 46;
 57: 32; 3: 34; 31: 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
 106: 1 - 6; 9

קופים 2: 65; 166: 7

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
 1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
 50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
 14: 15 - 14; 46: 15

מוהאג'רון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118: 16; 41: 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59; 17: 24, 23; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 5, 16; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 10: 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75; 40: 5;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10; 71: 1

נוצרים 2: 62, 11, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 6: 64, 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 30, 31, 34; 18: 47, 51, 57, 59, 63, 65;
 19: 37; 30: 2; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48 מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150 -
 151; 20: 90, 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

16: 2; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7; 32: 11; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5; 43: 16, 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4; 89: 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 7: 135; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6; 17: 54, 47; 23: 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 48: 48; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46;
 81: 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33: 21, 29; 48: 29; 62: 2

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65: 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 28; 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17 -
 21, 26; 27: 10, 31; 28: 45, 63

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבער 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67, 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6, 9, 11 - 12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132, 140; 4: 163; 6: 84; 11: 71;

12: 4 - 6, 11 - 13, 76, 78, 81 - 87, 93 - 100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31, 60; 81: 8 - 9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19 - 20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63 - 68;

44: 23 - 24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4 - 102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90 - 93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11,

14, 65 - 66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1 - 4

התיעוצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 36, 38

הגירה 4: 66 - 67, 89, 97, 98 - 99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163 -

165; 6: 7 - 9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7,

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14 - 16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100,

117; 59: 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65 - 72; 11: 50 - 60; 23: 32 - 41;

26: 123 - 140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

זתרו, ר' שועיב

זתוש 2: 26

זתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

זת'רב, ר' מדינה 33: 13

זחיא (יוחנן) 3: 39 - 41; 6: 85; 19: 7, 12 - 15;

21: 90

זרח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

זחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَازِ الْبُكْرِ وَالْمَدَائِنِ عَلَيْهَا

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפךר – אל-בקרר	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרן – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 חנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 הסעודה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין זו ערן וניהלם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המולחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החררה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המפע תלילי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המקרה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מוימנון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28 הספור – אל-קצצ	سورة القصص	במכה	339
29 העקביש – אל-ענקבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30 הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31 לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32 ההשתחוויה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה	367
33 הסונדרר'ה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה	371
34 ש'בא – סבא'	سورة سبأ	במכה	381
35 הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36 י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37 המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38 צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39 התבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40 הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41 האותות המבארים – מוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42 ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43 הקשוחים – אז-זוח'רוף	سورة الزخرف	במכה	451
44 הע'שן – אד-זוח'יאן	سورة الدخان	במכה	459
45 הכרעים כרך – אל-ג'אטייה	سورة الجاثية	במכה	463
46 גבעות החול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה	467
47 מחמד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48 הנצחון המזהיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49 התדרים הפקטיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50 ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51 הרוחות המפזרות – אד'ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52 הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53 הפקב – אנ-נג'ים	سورة النجم	במכה	501
54 ה'ירח – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55 תרחקן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56 המארע (יום הדין) – אל-ראקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הברזל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתוכחת עם הנביא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 ההגליה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הנבחרת – אל-מומתחנה	سورة الممتحنة	במדינה	535
61 שורות המערכה – אצ-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יום הכינוס – אל-ג'ומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הצבועים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הנחם והתקפס (ביום הדין) – את-תעיאבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הנרושין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 האסור – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 המלכות – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 העט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 חקיקת האמת (יום-הדין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 המעלות – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 השדים – אל-ג'ין	سورة الجن	במכה	581
73 המתעטף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 המתכסה – אל-מודת'ר	سورة المدثر	במכה	589
75 תחית-המתים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 האדם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הרוחות השלוחות – אל-מורסלות	سورة المرسلات	במכה	601
78 הארוע העצום – אנ-נבא'	سورة النبأ	במכה	605
79 מלאכי המוות – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קמט את מצחו – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אפילת השמש – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 ההבקעות של השמים – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 המחקירים במשקל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קריעת הרקיע – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תהנות השמש, הירח, והכוכבים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-עיאשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השמש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצי-ציוחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבד – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההזכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זלולה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולקמת (יום-הדין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאת'ור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمزة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קוריש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-כות'יר בגן עדן – אל-כות'יר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבוי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אחילאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בני אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

إِنْ وَزَلَهُ الشُّؤْنُ الْإِسْلَامِيَّةَ وَالْدَّعْوَةَ وَالْإِشْلَاقَ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَكَذَا لِبَطَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذْ يَسُرُّهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنْ

تَرْجُمَةٍ مَعَافَى الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَبْرِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَازِنَ الْحَقَائِدِ الشَّرِيفِينَ، الْمَلِكَ سُلْمَانَ بْنَ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُحُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיַי הָאֶסְלָאם וְהַהִסְבָּרָה וְהַכֹּוֹן

בְּמַמְלָכָה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכּוּ הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לַהֲדַפְסַת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בְּאַל-מַדִּינָה אַל-מִנּוּוּרָה

שֶׁמַח שֶׁהַמִּרְכּוּ מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשׁוֹן הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהֵי שִׁתְּרָגוּם זֶה יָבִיא תוֹעֵלַת לְבָנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדֵי לְשָׁרֵת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הַזֶּה מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סַלְמָאן בֶּן עַבְד אֱל-עֲזִיז אֶל סוּעוּד

עַל מֵאֲמָצִיּוֹ הָאֲדִירִים לַהֲפֹצֵת סֵפֶר אֱלֹהֵי הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהֵי יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حَقُوقُ الظَّالِمِ مَحْفُوظَةٌ
لِجَمِيعِ الْمَلِكِ فَهَذَا لَطِيفُ الْمُرْجِفِ الشَّرِيفِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

בעזרת אלה
וברכתו הושלמה
הדפסת התרגום הזה
למובני הקוראן המפואר במרכז
המלך פהד להדפסת הקוראן
המפואר באל-מדינה אל-מונוורה
תחת פקוחו של המשךד לענייני
האסלאם וההסברה והכון
בממלכה הסעודית בשנת
1440 ה'ג'רי / 2018
לספירה.

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

② مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555